

17.4.2024

A9-0052/ 001-001

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-001

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raport

Marek Belka

A9-0052/2024

Makseteenused siseturul ning määruse (EL) nr 1093/2010 muutmine

Ettepanek võtta vastu määrus (COM(2023)0367 – C9-0217/2023 – 2023/0210(COD))

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

2023/0210 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**milles käsitletakse makseteenuseid siseturul ning millega muudetakse
määrust (EL) nr 1093/2010**

(EMPs kohaldatav tekst)

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud *paksus kaldkirjas*, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■.

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114, võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut, olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele, võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹, võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust², toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ning arvestades järgmist:

- (1) Alates Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366³ vastuvõtmisest on jaemakseteenuste turul toimunud märkimisväärseid muutusi, mis on suures osas seotud kaartide ja digitaalsete maksevahendite kasutamise suurenemise, sularaha kasutamise vähenemise ning uute osaliste ja teenuste, sealhulgas digirahakottide ja viipemaksete kasvava osatähtsusega turul. COVID-19 pandeemia ning sellega kaasnenud muutused tarbimises ja maksetavades on suurendanud turvaliste ja tõhusate makselahenduste tähtsust.
- (2) Komisjoni teatistes ELi jaemaksete strateegia kohta⁴ teatati, et algust tehakse direktiivi (EL) 2015/2366 kohaldamise ja mõju põhjaliku läbivaatamisega, mis peaks hõlmama üldist hinnangut selle kohta, kas direktiiv täidab endiselt oma eesmärgi, kui võtta arvesse turul toimuvaid muutusi.
- (3) Direktiivi (EL) 2015/2366 eesmärk oli kõrvaldada uut liiki makseteenuste turulepääsu tõkked ning parandada tarbijakaitse ja turvalisuse taset. Direktiivi (EL) 2015/2366 mõju ja kohaldamist käsitlevas komisjoni hinnangus leiti, et paljud direktiivi (EL) 2015/2366 eesmärgid on suures osas edukalt täidetud, kuid selles loetleti ka teatavad valdkonnad, mille puhul kõnealuses direktiivis seatud eesmärgi ei ole täielikult saavutatud. Näiteks selgus hindamise tulemusena, et sagedamini esineb uut liiki pettusi, mis on murettekitav tarbijakaitse eesmärkide seisukohast. Puudusi täheldati ka seoses eesmärgiga suurendada turul konkurentsi tänu nn avatud panganduse teenustele (kontoteabe teenused ja makse algatamise teenused), vähendades kolmandatest isikutest teenuseosutajate tegevust takistavaid turutõkkeid. Piiriüleste makseteenuste osutamise parandamise eesmärgi täitmisel tehtud edusammud on samuti olnud väikesed, peamiselt tingituna järelevalvetavade ja nõuete täitmise tagamise ebaühtlusest liidus. Hindamise käigus tehti kindlaks ka tegurid, mis pärsivad edusammude tegemist seoses eesmärgiga luua võrdsed võimalused kõigile makseteenuse pakkujatele.
- (4) Hindamise käigus tehti samuti kindlaks direktiivi (EL) 2015/2366 erineva rakendamise ja täitmise tagamisega seotud probleemid, mis mõjutavad otseselt makseteenuse pakkujate vahelist konkurentsi, kuna need tingivad eri liikmesriikides erinevad

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35).

⁴ COM/2020/592 final.

õiguslikud tingimused ja soodustavad seeläbi õiguslikku arbitraaži. Puuduma peaks võimalus meelepärase kohtualluvuse valikuks, mille puhul makseteenuse pakkujad valivad oma päritoluriigiks neid liikmesriike, kus makseteenuseid käsitlevaid liidu õigusnorme kohaldatakse nende jaoks soodsamal viisil, ja pakuvad piiriüleseid teenuseid teistes liikmesriikides, kus kohaldatakse kõnealuseid norme rangemas tõlgenduses või kus nõuded seal asutatud makseteenuse pakkujatele seoses normide täitmise tagamisega on rangemad. Selline teguviis moonutab konkurentsi. Makseteenuseid käsitlevaid liidu õigusnorme tuleks seega veelgi ühtlustada, hõlmates määrusega norme, mis reguleerivad makseteenuste osutamist, sealhulgas asjaomaste poolte õigusi ja kohustusi. Sellised normid (välja arvatud makseasutuste tegevuslubade andmise ja järelevalvega seotud normid, mis peaksid jääma direktiivi kohaldamisalasse) tuleks määruuses esitada täpsemalt ja üksikasjalikumalt, et vähendada erineva tõlgendamise võimalust.

- (5) Kuigi e-raha väljastamist reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/110/EÜ¹, reguleeritakse maksetehingute rahastamise eesmärgil e-raha kasutamist väga suurel määral direktiiviga (EL) 2015/2366. Sellest tulenevalt on e-raha asutuste ja makseasutuste suhtes kohaldatav õigusraamistik ja eelkõige nende äritegevust käsitlevad eeskirjad juba märkimisväärses osas ühtlustatud. Välise sidususega seotud probleemide lahendamiseks ning võttes arvesse asjaolu, et e-raha teenuseid ja makseteenuseid on üha raskem eristada, tuleks e-raha asutusi ja makseasutusi käsitlevaid õigusraamistikke lähendada. Teisalt aga kehtivad makseasutuste osutatavate teenuste puhul erinevad tegevusloa andmisega seotud nõuded, eelkõige algkapitali ja omavahendite nõuded, ning mõningad e-raha asutuste tegevusega seotud põhimõisted, nagu e-raha väljastamine, e-raha levitamine ja tagastatavus. Seepärast on asjakohane kõnealuste erisustega seotud normid direktiivi (EL) 2015/2366 ja direktiivi 2009/110/EÜ sätete ühendamisel säilitada. Kuna direktiiv 2009/110/EÜ tunnistatakse direktiiviga (EL) XXX [kolmas makseteenuste direktiiv] kehtetuks, tuleks selle normid lisada asjakohaselt kohandatuna käesoleva määrusega kehtestatavasse ühtsesse raamistikku, välja arvatud tegevuslubade andmist ja järelevalvet käsitlevad normid, mis hõlmatakse direktiiviga (EL) XXX [kolmas makseteenuste direktiiv].
- (6) Selleks et tagada õiguskindlus ning makseteenuste ja e-raha teenuste osutamise suhtes kohaldatavate eeskirjade selge kohaldamisala, on vaja kindlaks määrata makseteenuse pakkujate kategooriad, mille puhul kehtivad kohustused, mis on seotud makseteenuste ja e-raha teenuste osutamisega kõikjal liidus.
- (7) Makseteenuse pakkujate kategooriaid on mitu. Krediidiasutused võtavad kasutajatelt vastu hoiuseid, mida saab kasutada maksetehingute täitmiseks. Neile antakse tegevusluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2013/36/EL².

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja

Makseasutused ei võta vastu hoiuseid. Nad võivad hoida kasutajate rahalisi vahendeid ja väljastada e-raha, mida saab kasutada maksetehingute täitmiseks. Neile antakse tegevusluba vastavalt direktiivile (EL) XXX [kolmas makseteenuste direktiiv]. Samuti võivad e-raha teenuseid ja makseteenuseid osutada ka postižiroasutused, kellel on siseriiklike õigusaktide alusel vastavad õigused. Makseteenuse pakkujate muude kategooriate alla kuuluvad muuhulgas Euroopa Keskpang ja riikide keskpangad, kui nad ei tegutse rahaasutuse või muu riigiasutuse ülesannetes, ning liikmesriigid või nende piirkondlikud või kohalikud asutused, kui nad ei tegutse avaliku sektori asutuse ülesannetes.

- (8) Asjakohane on käsitleda eraldi maksekontolt sularaha väljavõtmise võimaldamise teenust ja maksekonto haldamise teenust, kuna sularaha väljavõtmise teenuse pakkujad ei pruugi maksekontot hallata. Makseinstrumentide väljastamise ja maksetehingute vastuvõtmise teenused, mis on loetletud direktiivi (EL) 2015/2366 lisa punktis 5 koos, nagu poleks üht võimalik ilma teiseta pakkuda, tuleks esitada kahe eraldi makseteenusena. Kui väljastamis- ja vastuvõtmisteenused on loetletud eraldi ja kummagi kohta on esitatud eraldi mõiste, peaks olema selge, et makseteenuse pakkujad võivad väljastamis- ja vastuvõtmisteenuseid pakkuda eraldi.
- (9) Sularahaautomaatide käitajate teatavate kategooriate väljajätmine direktiivi (EL) 2015/2366 kohaldamisalast on osutunud praktikas keeruliseks. Seepärast tuleks sularahaautomaatide selliste käitajate kategooria, kes jäeti direktiivi (EL) 2015/2366 alusel makseteenuse pakkuja tegevusloa omamise nõude kohaldamisalast välja, asendada uue kategooriaga, mis hõlmab selliseid sularahaautomaatide käitajaid, kes ei halda maksekontosid. Olgugi et osutatud käitajate suhtes ei kohaldata direktiivi (EL) XXX [kolmas makseteenuste direktiiv] kohaseid tegevusluba käsitlevaid nõudeid, tuleks nende suhtes siiski kohaldada tasude läbipaistvuse nõudeid olukorras, kus sellised sularahaautomaatide käitajad võtavad sularaha väljavõtmise eest tasu.
- (10) Selleks et veelgi parandada sularaha kättesaadavust, mis on üks komisjoni prioriteete, peaks kaupmeestel olema lubatud pakkuda füüsilistes kauplustes sularaha väljastamise teenust, isegi kui klient kaupluses ostu ei soorita, ilma et kaupmees peaks selleks saama makseteenuse pakkuja tegevusloa või olema makseasutuse agent. Sularaha väljastamise niisuguse teenuse osutamise puhul peaks siiski kehtima kohustus avalikustada kliendilt võetav tasu, kui seda küsitakse. Seda teenust peaksid osutama jaemüüjad vabatahtlikkuse alusel ja see peaks sõltuma sellest, kas jaemüüja käsutuses on sularaha.
- (11) Mis puudutab selliste maksetehingute väljajätmist direktiivi (EU) 2015/2366 kohaldamisalast, mille puhul makse tehakse maksjalt makse saajale kaubandusagendi vahendusel, kes tegutseb maksja või makse saaja nimel, siis on seda liikmesriigiti väga erinevalt rakendatud. Kaubandusagendi mõiste on tavaliselt määratletud riigisiseses tsiviilõiguses, mis võib liikmesriigiti erineda, ja sellest tulenevalt käsitletakse samu teenuseid eri jurisdiktsioonides ebaühtlaselt. Seetõttu tuleks kõnealuse välistamisega

investeeringusühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

hõlmatavate kaubandusagentide mõistet ühtlustada ja selgitada, lähtudes nõukogu direktiivis 86/653/EMÜ¹ sätestatud kaubandusagendi mõiste määratlusest. Lisaks tuleks selgitada, millistel tingimustel võib käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta maksetehingud, mille puhul makse tehakse maksjalt makse saajale kaubandusagendi vahendusel. Selleks tuleks kehtestada nõue, mille kohaselt peaksid agendid saama maksja või makse saajaga sõlmitud lepingu alusel loa pidada läbirääkimisi kaupade või teenuste müügi või ostu üle või sõlmida kaupade või teenuste müügi- või ostutehinguid üksnes maksja või makse saaja, ent mitte mõlema nimel, olenemata sellest, kas kliendi rahalised vahendid on kaubandusagendi valduses või mitte. Käesoleva määruse kohaldamisalast ei tohiks välja jätta e-kaubandusplatvorme, mis tegutsevad kaubandusagentidena nii üksikute ostjate kui ka müüjate nimel, ilma et ostjatel või müüjatel oleks tegelik voli kaupade või teenuste müügi või ostu üle läbirääkimisi pidada või nende müügi- või ostutehinguid sõlmida. Selleks et tagada suurem selgus ja ühtlane käsitus pädevate asutuste seas, peaks Euroopa Pangandusjärelevalve välja töötama suunised selliste maksetehingute kohaldamisalast väljajätmise kohta, mille puhul makse tehakse maksjalt makse saajale kaubandusagendi vahendusel. Need suunised võivad hõlmata selliste juhtumite kogu, mille puhul kaubandusagendiga seotud erandit tavaliselt kohaldatakse.

- (12) Eriotstarbelisi instrumente puudutavat erandit direktiivi (EL) 2015/2366 kohaldamisalast on kohaldatud liikmesriigiti erinevalt, kuigi teenusepakkujad, kelle instrumendid olid nimetatud erandiga hõlmatud, pidid teatama oma tegevusest pädevatele asutustele. Euroopa Pangandusjärelevalve andis oma 24. veebruari 2022. aasta teatises „Guidelines on the limited network exclusion under PSD2“² (Suunised piiratud võrgu väljajätmise kohta makseteenuste teise direktiivi alusel) välja sellekohased täiendavad suunised. Hoolimata püüdlustest selgitada eriotstarbeliste instrumentidega seotud erandi kohaldamist, püüavad kõnealust erandit endiselt kasutada ka mõned sellised teenusepakkujad, kes osutavad teenuseid, millega seotud maksete maht on märkimisväärselt suur ja mis on seotud mitmesuguste toodetega, mida pakutakse suurele hulgale klientidele. Selliste juhtumite puhul ei ole tarbijatele tagatud vajalikud kaitsemeetmed ja selliste teenuste puhul ei tohiks kasutada eriotstarbeliste instrumentide suhtes kehtivat erandit. Seega on vaja selgitada, et võimaldada ei tohiks sama eriotstarbelise makseinstrumendi kasutamist selleks, et teha maksetehinguid eesmärgiga omandada kaupu või teenuseid rohkem kui ühes piiratud võrgus või omandada piiramatus valikus kaupu ja teenuseid.
- (13) Selleks et hinnata, kas piiratud võrk tuleks kohaldamisalast välja jätta, tuleks arvesse võtta sellise võrgu vastuvõtupunktide geograafilist asukohta ja vastuvõtupunktide arvu. Eriotstarbelised instrumendid peaksid võimaldama nende omanikul omandada kaupu või teenuseid ainult instrumendi väljastaja füüsilistes ruumides, kuna nende kasutamine veebipoe keskkonnas ei peaks olema väljastaja ruumide mõistega hõlmatud. Eriotstarbelised instrumendid peaksid sõltuvalt vastavast lepingulisest korrast hõlmama

¹ Nõukogu 18. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/653/EMÜ füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate kaubandusagentide tegevust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 382, 31.12.1986, lk 17–21).

² Euroopa Pangandusjärelevalve suunised EBA/GL/2022/02.

kaarte, mida saab kasutada ainult konkreetsetes kauplusteketis või konkreetsetes kaubanduskeskuses, kütuseostukaarte, liikmekaarte, ühistranspordikaarte, parkimispileteid, toidutalonge või konkreetse teenuse vautšereid, mille suhtes võidakse kohaldada konkreetset maksu- või tööhõivealast õigusraamistikku, eesmärgiga edendada selliste makseinstrumentide kasutamist sotsiaalvaldkonna õigusaktides sätestatud eesmärkide saavutamiseks, näiteks lapsehoiuteenuse vautšerid või ökoloogilise tarbimise vautšerid. ***Samal ajal peaks vautšereid käsitlev liikmesriikide regulatiivne keskkond tagama selliste vautšerite vastuvõetavuse.***

- (14) Teatavate telekommunikatsiooni- ja infotehnoloogia seadmetega sooritatavate maksetehingutega seotud erand peaks kehtima konkreetsetelt digitaalse infosisu ja häälepõhiste teenuste eest tehtavatele mikromaksete suhtes. Säilitada tuleks selge viide elektrooniliste piletite ostmiseks tehtavatele maksetehingutele, et kliendid saaksid endiselt mobiiltelefoni või muid seadmeid kasutades mis tahes asukohast ja igal ajal tellida, omandada ja valideerida elektroonilisi pileteid ning nende eest maksta. Elektroonilised piletid võimaldavad ja hõlbustavad selliste teenuste pakkumist, mida tarbijad saaksid muidu osta paberpileti abil, ning nende puhul on hõlmatud transport, meelelahutus, parkimine ja sissepääs üritustele, kuid jäetud välja füüsilised kaubad. Välja tuleks jätta ka elektroonilise side võrkude pakkuja poolt elektroonilisest seadmest või selle kaudu tehtavad maksetehingud, mille summa lisatakse asjaomasele arvele ja mille eesmärk on koguda heategevuslikke annetusi. Seda tuleks kohaldada ainult juhul, kui maksetehingute väärtus on väiksem kui kindlaksmääratud künnis.
- (15) Ühtne euromaksete piirkond (SEPA) on hõlbustanud kogu liitu hõlmavate maksete töötlemise üksuste ja maksete kogumise üksuste loomist, võimaldades tsentraliseerida sama konsolideerimisgrupi maksetehingud. Sellega seoses tuleks käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta emattevõtja ja selle tütarettevõtja vahelised või sama emattevõtja mitme tütarettevõtja vahelised maksetehingud, mille teostamise tagab samasse konsolideerimisgruppi kuuluv makseteenuse pakkuja. Maksekäsundite kogumist ***ja rahaliste vahendite vastuvõtmist*** konsolideerimisgrupi nimel emattevõtja või selle tütarettevõtja poolt eesmärgiga edastada need teisele makseteenuse pakkujale ei peaks käsitama makseteenusena.
- (16) Makseteenuste osutamiseks on vaja toetavaid tehnilisi teenuseid. Nende tehniliste teenuste hulka kuuluvad andmete töötlemine ja säilitamine, makselüüsiteenused, usaldusteenused ja eraelu puutumatuse kaitse teenused, andmete ja olemi autentimine, infotehnoloogia- ja sidevõrguteenuste osutamine, makseteabe kogumiseks kasutatavate tarbijaliidest, sealhulgas makseteenuste tarvis kasutatavate terminalide ja seadmete pakkumine ja hooldus. Makse algatamise teenused ja kontoteabe teenused ei ole tehnilised teenused.
- (17) Tehnilisi teenuseid ei käsitata makseteenustena, kuna ülekantavad rahalised vahendid ei kuulu ühelgi ajahetkel tehnilise teenuse pakkujale. Seetõttu ei peaks makseteenuse mõiste määratlus neid hõlmama. Nende teenuste suhtes tuleks siiski kohaldada teatavaid nõudeid, näiteks nõuet seoses vastutusega, ■ kui ei ***toetata*** kliendi tugevat autentimist ■.
- (18) Võttes arvesse jaemaksete turu kiiret arengut ning uute makseteenuste ja makselahenduste turule tulekut, on asjakohane kohandada mõningaid

direktiivis (EL) 2015/2366 sätestatud määratlusi turu tegeliku olukorraga, tagamaks, et liidu õigusaktid püsiksid eesmärgipärased ja tehnoloogianeutraalsed.

- (19) Maksetehingu täitmise protsessi ja sellega seotud vajalike toimingute selgitamine on maksetehingus osalevate poolte õiguste ja kohustuste ning kliendi tugeva autentimise kohaldamise seisukohast väga oluline. Maksetehingu täitmiseni viiva protsessi algatab maksja, see algatatakse maksja nimel või selle algatab makse saaja. Maksja algatab maksetehingu maksekäsundi esitamisega. Pärast maksekäsundi esitamist kontrollib makseteenuse pakkuja, kas tehing on autoriseeritud ja autenditud, kohaldades vajaduse korral kliendi tugevat autentimist, ning valideerib siis maksekäsundi. Seejärel teeb makseteenuse pakkuja maksetehingu täitmiseks vajalikud toimingud, sealhulgas rahaliste vahendite ülekande.
- (20) Võttes arvesse lahknevaid seisukohti, mille komisjon tegi kindlaks direktiivi (EL) 2015/2366 rakendamise läbivaatamisel ja mida Euroopa Pangandusjärelevalve rõhutas oma 23. juuni 2022. aasta arvamuses direktiivi (EL) 2015/2366 läbivaatamise kohta, on vaja selgitada maksekonto mõiste määratlust. Konto maksekontoks liigitamise puhul on määrav kriteerium võimalus teha kontolt igapäevaseid maksetehinguid. Maksekonto mõiste puhul on üks määrav omadus võimalus teha kontolt kolmandatele isikutele makseid või võtta kontol vastu kolmandate isikute makseid. Maksekonto tuleks seega määratleda kui konto, mida kasutatakse kolmandatele isikutele rahaliste vahendite saatmiseks ja neilt rahaliste vahendite vastuvõtmiseks. Iga kontot, millel on sellised tunnused, tuleks käsitada maksekontona, ning sellisele kontole peaks olema võimalik pääseda juurde makse algatamise teenuse ja kontoteabe teenuse osutamiseks. Maksekonto määratlus ei peaks hõlmama olukordi, kus kolmandatele isikutele makse tegemiseks või neilt makse saamiseks tehtavate maksetehingute täitmiseks on vaja kasutada muud kontot (vahekontot). Säästukontosid ei kasutata rahaliste vahendite saatmiseks kolmandale isikule või kolmandalt isikult rahaliste vahendite saamiseks, mistõttu neid maksekonto määratlusega ei hõlmata.
- (21) Võttes arvesse uut liiki makseinstrumentide turule tulekut ja turul valitsevat ebakindlust seoses nende õigusliku kvalifitseerimisega, tuleks makseinstrumendi mõiste määratlust täpsustada, esitades mõned näited selle kohta, mida saab või ei saa käsitada makseinstrumendina, pidades silmas tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet.
- (22) Hoolimata asjaolust, et lähiväljaside (NFC) võimaldab maksetehingut algatada, tekitaks selle käsitamine täieõigusliku makseinstrumendina mõningaid probleeme, näiteks seoses kliendi tugeva autentimise kohaldamisega viipemaksete puhul müügikohas ja seoses makseteenuse pakkuja vastutuskorra kohaldamisega. Seetõttu tuleks NFCd käsitada pigem makseinstrumendi funktsioonina kui makseinstrumendi endana.
- (23) Direktiivis (EL) 2015/2366 esitatud makseinstrumendi mõiste määratluses on viidatud isikustatud seadmele. Kasutusel on aga ka ettemaksekaardid, mille puhul makseinstrumendi omaniku nimi ei ole kaardile trükitud, ja osutatud viite kasutamise korral võivad sellist liiki kaardid makseinstrumendi mõiste määratluse alt välja jääda. Seepärast tuleks mõiste „makseinstrument“ määratluses viidata isikustatud seadmete asemel individuaalsetele seadmetele, selgitades, et käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad ettemaksekaardid, mille puhul instrumendi omaniku nimi ei ole kaardile trükitud.

- (24) Makseviiside hoiustamise ja kasutamise digirahakotte (pass-through wallets), mis hõlmavad olemasoleva makseinstrumendi, näiteks maksekaardi tokeniseerimist, tuleb käsitada tehniliste teenustena ja seega makseinstrumendi mõiste määratlusalast välja jätta, kuna komisjoni arvates ei saa tokenit käsitada makseinstrumendina, vaid pigem makserakendusena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/751¹ artikli 2 punkti 21 tähenduses. Mõningaid muid digirahakottide kategooriaid, nimelt ettemaksega e-rahakotte, näiteks raha hoiustamise ja kasutamise rahakotte (staged wallets), mille puhul kasutajad saavad salvestada raha tulevaste internetipõhiste tehingute jaoks, tuleks siiski käsitada makseinstrumendina ja nende väljastamist makseteenusena.
- (25) Pärast direktiivi (EL) 2015/2366 vastuvõtmist toimunud tehnoloogilised muutused on muutnud ka kontoteabe teenuste osutamise viisi. Selliseid teenuseid pakkuvad ettevõtted annavad makseteenuse kasutajale internetis koondteavet tema ühe või mitme maksekonto kohta, mille ta on avanud ühe või mitme makseteenuse pakkuja juures ja millele pääseb ligi kontot haldava makseteenuse pakkuja kasutajaliideste kaudu. Makseteenuse kasutajatel on seega võimalus saada oma maksekontodest viivituseeta ja igal ajal struktureeritud ülevaade.
- (26) Komisjonipoolse läbivaatuse raames tõsteti esile asjaolu, et tegevusloa saanud kontoteabe teenuse pakkujad esitavad mõnikord nende koondatud andmeid maksekonto kohta mitte tarbijale, kellelt nad said andmetele juurde pääsemiseks ja andmete koondamiseks loa, vaid kolmandale isikule, et võimaldada viimasel osutada tarbijale muid teenuseid neid andmeid kasutades. Samal ajal lähevad arvamused lahku küsimuses, kas kõnealune tegevus kuulub reguleeritava kontoteabe teenuse alla. Komisjon leiab, et selline avatud panganduse raames kujunenud „litsents kui teenus“ ärimudel võib olla niisuguste uuenduslike andmepõhiste teenuste läte, millest saavad kokkuvõttes kasu lõppkasutajad. Nimelt võimaldab selline ärimudel lõppkasutajatel anda juurdepääsu oma maksekonto andmetele, et saada muid kui makseteenuseid, muuhulgas laenu-, raamatupidamis- ja krediitdivõimelisuse hindamise teenust. Seejuures on aga oluline, et makseteenuse kasutajad teaksid täpselt, kes nende maksekonto andmetele juurde pääseb ning millisel õiguslikul alusel ja mis eesmärgil see toimub. Tuleks tagada, et makseteenuse kasutajad on nende andmete teisele ettevõtjale edastamisest täiesti teadlikud ning annavad selleks loa. Sellisest uuest avatud panganduse põhisest ärimudelist tingituna on vaja muuta kontoteabe teenuse mõiste määratlust, selgitamaks, et tegevusloa saanud kontoteabe teenuse pakkuja koondatud kontoteavet võib edastada kolmandale isikule, et võimaldada sellel kolmandal isikul osutada lõppkasutajale viimase loal muud teenust. Selleks et tagada tarbijatele nende maksekonto andmete piisav kaitse ja õiguskindlus seoses nende andmetele juurdepääsu saavate üksuste staatusega, peaks maksekontode andmete koondamise teenust osutama üksnes tegevusloa saanud reguleeritud üksus, isegi kui andmed edastatakse lõpuks teisele teenusepakkujale.
- (27) Rahasiire on makseteenus, mis tavaliselt põhineb sularaha andmisel maksja poolt makseteenuse pakkujale, kes siirdab vastavas suuruses summa makse saajale või teisele

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/751 kaardipõhiste maksetehingute vahendustasude kohta (ELT L 123, 19.5.2015, lk 1).

makseteenuse pakkujale, kes tegutseb makse saaja nimel, ilma et maksja või makse saaja nimel avataks maksekonto. Mõnes liikmesriigis osutavad ostukeskused, kaupmehed ja muud jaemüüjad avalikkusele teenust, mis võimaldab tasuta kommunaalteenuste arveid ja teisi tavapäraseid majapidamiste kuluarveid. Selliseid arvemaksmisteenuseid tuleks käsitada kui rahasiirdeid.

- (28) Rahaliste vahendite mõiste määratlus peaks hõlmama keskpank, mille keskpang on emiteerinud jaekasutuseks, sealhulgas pangatähed ja mündid ning igasugune võimalik tulevane keskpanga digivääring, e-raha ja kommertsbank. Keskpang, mis on emiteeritud keskpanga ja kommertsbankade vaheliseks kasutuseks, st hulgi kasutuseks, ei peaks olema määratlusega hõlmatud.
- (29) Krüptovaraturge käsitlevas 31. mai 2023. aasta määruses (EL) 2023/1114 on sätestatud, et e-raha tokeneid käsitatakse **kõnealuse määruse kohaldamisel** e-rahana. **Dubleerivate nõuete vältimiseks on oluline, et käesolevas määruses sätestataks selgelt juhud, mil e-raha tokenite suhtes tuleks kohaldada käesolevat määrust.**
- (30) E-raha valdaja usalduse säilitamiseks peab e-raha olema tagastatav. Tagastatavus iseenesest ei tähenda, et e-raha vastu saadud rahalisi vahendeid käsitatakse hoiustena või muude tagasimakstavate vahenditena direktiivi 2013/36/EL tähenduses¹. E-raha peaks saama tagastada igal ajal nimiväärtuses, ilma et oleks võimalik leppida kokku tagastuse alammääras. Üldiselt peaks tagastamine toimuma tasuta. Siiski peaks olema võimalik küsida proportsionaalset ja kulupõhist tasu, ilma et see piiraks liikmesriigi maksu- või sotsiaalvaldkonna õigusaktide või e-raha väljastajale muudest asjakohastest liidu või siseriiklikest õigusaktidest tulenevate kohustuste, sealhulgas rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste eeskirjade, rahaliste vahendite külmutamisega seotud meetmete või kuritegude ennetamise ja uurimisega seotud erimeetmete kohaldamist.
- (31) Makseteenuse pakkujad vajavad kasutajatele makseteenuste osutamiseks juurdepääsu maksesüsteemidele. Tavaliselt hõlmavad need maksesüsteemid näiteks nelja osapoolega maksekaardiskeeme ning peamisi maksete vahendamise süsteeme, mis töötlevad krediidikorraldusi ja otsekorraldusi. Selleks et tagada eri kategooriatesse kuuluvate tegevusloa saanud makseteenuse pakkujate võrdne kohtlemine kõikjal liidus, tuleks selgitada maksesüsteemidele juurdepääsu käsitlevaid eeskirju. Sellise juurdepääsu võib saada vahetult või kaudselt ehk mõne teise maksesüsteemis osaleja kaudu. Sellise juurdepääsu suhtes tuleks kohaldada nõudeid, mille abil tagatakse nende maksesüsteemide terviklikkus ja stabiilsus. Sel eesmärgil peaks maksesüsteemi käitaja tegema vahetut osalemist taotleva makseteenuse pakkuja kohta riskihindamise, mille raames tuleks uurida kõiki asjakohaseid riske, sealhulgas vajaduse korral arveldus-, operatsiooni-, krediidi-, likviidsus- ja äririski. Makseteenuse pakkuja, kes taotleb maksesüsteemis osalemise võimalust, peaks kandma tema valitud süsteemiga kaasnevat riski ning maksesüsteemile tõendama, et tema sisekorraldus on piisavalt kindel sellist

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338–436).

liiki riskide maandamiseks. Maksesüsteemi käitajad peaksid saama makseteenuse pakkuja vahetu osalemise taotluse tagasi lükata üksnes juhul, kui makseteenuse pakkujal ei ole võimalik järgida süsteemi eeskirju või kui tema osalemisega kaasneks lubamatult suur risk.

- (31a) *Selleks et töödelda digimakseid internetis ja väljaspool seda, on oluline, et front-end-makseteenuse pakkujad saaksid mobiilseadmetes juurdepääsu lähiväljaside tehnoloogiale. Sellise tehnoloogia komponentide hulka kuuluvad eelkõige lähiväljaside antennid ja mobiilseadmete nn turvaelemendid (nt universaalne kiipkaart, integreeritud turvaelement, SD-kaart jne). Seepärast on vaja tagada, et mobiilseadmete algseadmete valmistajad ega elektroonilise side teenuse osutajad ei keelaks juurdepääsu lähiväljaside antennidele ja turvaelementidele, kui see juurdepääs on vajalik makseteenuste osutamiseks. Selleks peaks digitaalmajanduses olema front-end-makseteenuse pakkujatel õigus paigaldada tarkvara asjakohaste mobiilseadmete riistvarasse, et tehinguid oleks tehniliselt võimalik teha nii internetis kui ka väljaspool seda. Selleks peaksid mobiilseadmete algseadmete valmistajad ja elektroonilise side teenuse osutajad olema kohustatud tagama õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel juurdepääsu kõigile riist- ja tarkvarakomponentidele, kui see on vajalik internetipõhiste ja -väliste tehingute tegemiseks. Igal juhul peaksid sellised ettevõtjad olema kohustatud tagama mobiilseadmete asjakohaste riist- ja tarkvaraelementide piisava suutlikkuse, et töödelda internetipõhiseid maksetehinguid ja hoida rahalisi vahendeid mobiilseadmetes internetiväliste maksetehingute jaoks. See kohustus ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/1925¹ artikli 6 lõike 7 kohaldamist, milles nähakse ette pääsuvalitsejate kohustus tagada tasuta tõhus koostalitlusvõime mobiilseadmete operatsioonisüsteemiga ja riist- või tarkvaraelementidega ning koostalitlusvõime eesmärgil juurdepääs operatsioonisüsteemile ja riist- või tarkvaraelementidele, mis on kohaldatav olemasolevate ja uute digitaalsete maksevahendite puhul.*
- (32) Maksesüsteemi käitajad peaksid olema kehtestanud juurdepääsueeskirjad ja -menetlused, mis on proportsionaalsed, objektiivsed, mittediskrimineerivad ja läbipaistvad. Maksesüsteemi käitajad ei tohiks makseasutusi osalemisega seoses diskrimineerida, kui viimased suudavad süsteemi eeskirjadest kinni pidada ja ei tekita süsteemile lubamatult suurt riski. Osutatud süsteemide hulka kuuluvad muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/26/EÜ² alusel määratud süsteemid. Juhul kui kõnealuse maksesüsteemi üle tehakse juba järelevalvet Euroopa Keskpankade

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/1925, mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus) (ELT L 265, 12.10.2022, lk 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj>).*

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiv 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides (EÜT L 166, 11.6.1998, lk 45).

Süsteemi raames vastavalt Euroopa Keskpanka määrusele (EL) nr 795/2014¹, peaks järelevalvet tegev keskpank (või -pangad) jälgima kõnealuste eeskirjade järgimist oma järelevalve raames. Muude maksesüsteemide puhul peaksid liikmesriigid määrama riiklikud pädevad asutused, tagamaks, et maksesüsteemi taristut käitavad ettevõtjad täidavad asjaomaseid nõudeid.

- (33) Selleks et tagada makseteenuse pakkujate vahel aus konkurents, peaks maksesüsteemis osaleja, kes osutab kõnealuse süsteemiga seotud teenuseid tegevusloa saanud või registrisse kantud makseteenuse pakkujale, andma ka kõigile teistele tegevusloa saanud või registrisse kantud mis tahes makseteenuse pakkujatele sellistele teenustele taotluse korral juurdepääsu objektiivsel, proportsionaalsel ja mittediskrimineerival viisil.
- (34) Maksesüsteemidele juurdepääsu käsitlevaid sätteid ei tuleks kohaldada süsteemide suhtes, mille on loonud ja mida käitab üksainus makseteenuse pakkuja. Sellised maksesüsteemid tegutsevad teiste maksesüsteemidega otseselt konkureerides, sagedamini aga turuniššides, mis ei ole teiste maksesüsteemidega kaetud. Sellised süsteemid hõlmavad kolme osapoolega skeeme, sealhulgas kolme osapoolega maksekaardiskeeme, tingimusel et need süsteemid ei tegutse kunagi *de facto* nelja osapoolega maksekaardiskeemidena, näiteks tuginedes litsentsisaajatele, agentidele või kaubamärgi kooskasutuse partneritele. Need süsteemid hõlmavad üldjuhul ka telekommunikatsiooniteenuste pakkujate osutatavaid makseteenuseid, mille puhul skeemi haldaja on makseteenuse pakkuja nii maksja kui ka makse saaja jaoks, ning samuti pangandusgruppide siseseid süsteeme. Soodustamaks konkurentsi, mida sellised suletud maksesüsteemid võivad pakkuda väljakujundatud tavapärastele maksesüsteemidele, ei tohiks anda kolmandatele isikutele juurdepääsu nendele suletud maksesüsteemidele. Sellistele suletud süsteemide suhtes tuleks kohaldada siiski alati liidu ja liikmesriikide konkurentsioormet, mille kohaselt võidakse nõuda nendele süsteemidele juurdepääsu võimaldamist, et säilitada makseturgudel tegelik konkurents.
- (35) Makseasutustel peab olema võimalik avada ja hoida krediidiasutuses kontot, et nad saaksid täita tegevusloa saamise nõuded seoses klientide rahaliste vahendite kaitsmisega. Ent nagu osutas Euroopa Pangandusjärelevalve oma 5. jaanuari 2022. aasta arvamuses², esineb hoolimata direktiiviga (EL) 2015/2366 kehtestatud sätetest makseasutuste kommertspangas hoitavate kontode kohta endiselt olukordi, kus mõned krediidiasutused keelduvad mõnele makseasutusele või makseasutuse tegevusloa taotlevale äriühingule kontot avamast või sulgevad nende olemasoleva konto, põhjendades seda tajutava suurema rahapesu või terrorismi rahastamise riskiga. Sellised nn riskimaandustavad tekitavad makseasutustele olulisi konkurentsiprobleeme.
- (36) Seega peaksid krediidiasutused võimaldama maksekontot makseasutustele ja makseasutuse tegevusloa taotlejatele ning nende agentidele ja levitajatele, välja arvatud erandjuhtudel, kui kontole juurdepääsu andmisest keeldumiseks on mõjuvad põhjused. Asjaomase sättega tuleb hõlmata makseasutuse tegevusloa taotlejad, võttes arvesse asjaolu, et makseasutuse tegevusloa saamise eeltingimus on sellise pangakonto

¹ Euroopa Keskpanka 3. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 795/2014 süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevaatamise kohta (ELT L 217, 23.7.2014, lk 16).

² Euroopa Pangandusjärelevalve arvamus EBA/Op/2022/01.

olemasolu, kus on võimalik turvaliselt hoida klientide rahalisi vahendeid. Keeldumise põhjuste hulka peaksid kuuluma mõjuvad põhjused, mis annavad aluse kahtlustada, et makseasutus tegeleb õigusvastase tegevusega või et tema kaudu toimub õigusvastane tegevus, või mis on seotud ärimudeli või riskiprofiiliga, millega kaasneksid krediidasutuse jaoks suured riskid või ülemäärased nõuete täitmise seotud kulud. Näiteks ärimudelid, mille puhul makseasutused kasutavad suurt agentide võrgustikku, võivad tekitada märkimisväärseid kulusid rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse nõuete täitmiseks. Makseasutusel peaks olema õigus esitada krediidasutuse keeldumise peale kaebus liikmesriigi määratud pädevale asutusele. Kaebuse esitamise õiguse kasutamise hõlbustamiseks peaksid krediidasutused kirjalikult ja üksikasjalikult põhjendama konto avamisest keeldumist või avatud konto sulgemist. Sellises põhjenduses tuleks viidata asjaomase makseasutusega seotud konkreetsetele aspektidele, mitte üldistele kaalutlustele. Selleks et pädevatel asutustel oleks lihtsam konto avamisest keeldumise või konto sulgemise peale esitatud kaebusi ja nende põhjendusi käsitleda, peaks Euroopa Pangandusjärelevalve välja töötama rakenduslikud tehnilised standardid, millega ühtlustatakse selliste põhjenduste esitamise eeskirjad.

- (37) Selleks et makseteenuste kasutajatel oleks võimalik teha teadlikke valikuid ja valida omale hõlpsasti makseteenuse pakkuja liidus, peaksid makseteenuse kasutajad saama makseteenuste kohta võrreldavat ja selget teavet. Makseteenuse kasutajatele makseteenuse lepingu ja maksetehingute kohta vajaliku, piisava ja arusaadava teabe andmise tagamiseks on vaja määratleda ja ühtlustada makseteenuse pakkujate kohustused seoses makseteenuse kasutajatele teabe esitamisega.
- (38) Makseteenuse kasutajatele nõutava teabe esitamisel peaksid makseteenuse pakkujad võtma arvesse makseteenuse kasutajate vajadusi ning praktilisi aspekte ja kulutõhusust sõltuvalt vastavast makseteenuse lepingust. Makseteenuse pakkujad peaksid edastama teabe sobival ajal aktiivselt, ilma et makseteenuse kasutaja teavet küsiks, või tegema teabe makseteenuse kasutajatele nende taotluse alusel kättesaadavaks. Teisel juhul peaksid makseteenuse kasutajad tegema teatavaid toiminguid teabe saamiseks, näiteks taotlema teavet sõnaselgelt makseteenuse pakkujalt, logima sisse pangakontoga seotud postkasti või sisestama pangakaardi printerisse kontoväljavõtte saamiseks. Selleks peab makseteenuse pakkuja tagama, et teabele on võimalik juurde pääseda ja et kõnealune teave on makseteenuse kasutajatele kättesaadav.
- (39) Kuna tarbijad ja ettevõtjad ei ole haavatavuse poolest samas olukorras, ei vaja nad ka samal tasemel kaitset. Olgugi et tarbijate õigused on oluline tagada sätetega, millest ei ole võimalik lepinguga kõrvale kalduda, on asjakohane võimaldada ettevõtjatel ja organisatsioonidel ka teisiti kokku leppida, kui nad ei teeninda tarbijaid. **Selliste kokkulepetega võiks käsitleda seda, kas kohaldatakse kliendi tugevat autentimist või mitte.** Komisjoni soovitus 2003/361/EÜ¹ määratluse kohaseid mikroettevõtjaid võib kohelda samamoodi nagu tarbijaid. Olenemata kasutaja staatusest tuleks alati kohaldada teatavaid eeskirju.
- (40) Kõrgel tasemel tarbijakaitse säilitamiseks peaks tarbijatel olema õigus saada enne makseteenuse lepingu sõlmimist tasuta teavet teenuste tingimuste ja hindade kohta.

¹ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36–41.

Selleks et tarbijatel oleks võimalik võrrelda makseteenuse pakkujate osutatavaid teenuseid ja tingimusi ning vaidluse korral oma lepingulisi õigusi ja kohustusi kontrollida, peaks tarbijatel olema võimalik nõuda kõnealust teavet ja raamlepingut paber kandjal ja tasuta igal ajal kogu lepingulise suhte jooksul.

- (41) Läbipaistvuse suurendamiseks peaksid makseteenuse pakkujad andma tarbijale põhiteavet täidetud maksetehingute kohta selle eest lisatasu küsimata. Ühekordse maksetehingu puhul ei tohiks makseteenuse pakkuja teabe eest eraldi tasu võtta. Samamoodi peaksid makseteenuse pakkujad andma tasuta ja kuupõhiselt teavet raamlepingu alusel tehtavate maksetehingute kohta. Võttes arvesse hinnakujunduse läbipaistvuse olulisust ja tarbijate erinevaid vajadusi, peaksid pooled siiski saama kokku leppida tasudes, mida kohaldatakse sagedasema või täiendava teabe edastamise korral.
- (42) Väikese väärtusega makseinstrumendid peaksid olema odav ja kergesti kasutatav alternatiiv odavate kaupade ja teenuste puhul ning neid ei tohiks liigsete nõuetega üle koormata. Asjakohased teabenõuded ja nende täitmist reguleerivad normid peaksid seetõttu puudutama üksnes olulist teavet, võttes samuti arvesse tehnilist suutlikkust, mida võib väikemaksevahendite puhul õigustatult eeldada. Hoolimata leebemast korrast tuleks tagada makseteenuse kasutajate piisav kaitse, pidades silmas niisuguste makseinstrumentidega seotud väikeseid riske, eelkõige seoses ettemaksel põhinevate makseinstrumentidega.
- (43) Ühekordsete maksetehingute puhul peaks makseteenuse pakkuja edastama olulise teabe alati omal algatusel. Kuna maksjad on maksekäsundi andmise ajal tavaliselt kohal, ei tuleks nõuda, et andmed esitataks alati paber kandjal või mõnel muul püsival andmekandjal. Makseteenuse pakkuja peaks saama esitada teavet suuliselt või teha selle muul viisil kergesti kättesaadavaks, näiteks esitades tingimused oma ruumides teadetetahvilil. Samuti tuleks esitada teave selle kohta, kust saab täiendavat üksikasjalikumat teavet, pakkudes seda näiteks veebisaidil. Tarbija nõudmise korral peavad makseteenuse pakkujad esitama olulise teabe siiski ka paber kandjal või mõnel muul püsival andmekandjal.
- (44) Nõutav teave peaks olema proportsionaalne kasutajate vajadustega. Ühekordse maksetehingu puhul teabele esitatavad nõuded peaksid siiski erinema nendest teabele esitatavatest nõuetest, mida kohaldatakse järjestikuseid maksetehinguid tagava raamlepingu puhul.
- (45) Selleks et makseteenuse kasutajad saaksid teha teadlikke valikuid, peaksid nad saama võrrelda sularahaautomaatide kasutamise tasusid teiste pakkujate vastavate tasudega. Selleks et suurendada makseteenuse kasutajate jaoks sularahaautomaatide tasude läbipaistvust, peaksid makseteenuse pakkujad esitama makseteenuse kasutajatele **tehingu algatamisel** teabe kõigi tasude kohta, mida kohaldatakse **liidus asuvast** sularahaautomaadist sularaha väljavõtmise korral eri olukordades, olenevalt sellest, millisest sularahaautomaadist makseteenuse kasutajad sularaha välja võtavad. **Eelkõige tuleks krediitiasutuste käitavate sularahaautomaatide ekraanil esitada rahalises väärtuses kõik fikseeritud tasud, mida kasutaja peab maksma selle krediitiasutuse sularahaautomaadist sularaha väljavõtmisel. Fikseeritud tasu tuleks esitada hetkel, mil kasutaja sisestab sularaha väljavõtmise algatamiseks oma kaardi sularahaautomaati või puudutab seda kaardiga, või vahetult enne seda. Suurem**

läbipaistvus tähendab ka paremat teavet makseteenuse pakkujalt vääringute konverteerimise puhul, kui see on kohaldatav.

- (46) Raamlepingud ja nendega hõlmatud maksetehingud on levinumad ja majanduslikult olulisemad kui ühekordsed maksetehingud. Raamleping on nõutav maksekonto või teatava makseinstrumendi olemasolu korral. Seetõttu peaksid raamlepingute puhul lepingueelsele teabele esitatavad nõuded olema põhjalikud ja asjaomane teave tuleks alati esitada paber kandjal või mõnel muul püsival andmekandjal. Makseteenuse pakkujatel ja makseteenuse kasutajatel peaks siiski olema võimalik raamlepingus kokku leppida, kuidas esitatakse hiljem teavet täidetud maksetehingute kohta.
- (47) Lepinguliste sätetega ei tohiks diskrimineerida liidus seaduslikult elavaid tarbijaid nende kodakondsuse või elukoha alusel. Kui raamlepinguga nähakse ette õigus blokeerida makseinstrument objektiivselt põhjendatud kaalutlustel, ei tohiks makseteenuse pakkujal olla võimalik kasutada sellist õigust pelgalt põhjusel, et makseteenuse kasutaja on muutnud oma elukohta liidus.
- (48) Kõrgel tasemel tarbijakaitse tagamiseks peaks liikmesriikidel olema tarbija huvides võimalik säilitada või kehtestada piiranguid või keelde raamlepingu tingimuste ühepoolse muutmise suhtes, näiteks juhul, kui sellisel muutmisel puudub põhjendatud alus.
- (49) Makseteenuse kasutajate liikuvuse hõlbustamiseks peaks kasutajatel olema võimalik raamleping tasuta lõpetada. Lepingute puhul, mille makseteenuse kasutaja lõpetab vähem kui kuus kuud pärast nende jõustumist, peaks makseteenuse pakkujatel olema siiski võimalus kohaldada tasusid kooskõlas kuludega, mis tulenevad sellest, et kasutaja raamlepingu lõpetab. Kui raamlepingu alusel pakutakse makseteenuseid koos makseteenuste osutamist toetavate tehniliste teenustega, nagu näiteks makseteenusteks kasutatavate terminalide rentimine, ei tohiks makseteenuse kasutajaid siduda nende makseteenuse pakkujaga koormavate tingimuste alusel, mis on sätestatud tehnilisi teenuseid reguleerivates lepingutingimustes. Konkurentsi säilitamiseks tuleks selliste lepingutingimuste suhtes kohaldada lõpetamistasusid käsitlevaid raamlepingu nõudeid. Tarbijate puhul peaks kokkulepitud etteteatamise aeg olema kõige enam üks kuu ja makseteenuse pakkujate puhul kõige vähem kaks kuud. Need eeskirjad ei tohiks piirata makseteenuse pakkuja kohustust lõpetada makseteenuse leping eriolukorras vastavalt muudele asjakohastele liidu või liikmesriikide õigusaktidele, näiteks seoses rahapesu tõkestamise ja terrorismi rahastamise vastase võitlusega, rahaliste vahendite külmutamise meetmetega või kuritegude ennetamise ja uurimisega seotud erimeetmetega.
- (50) Võrreldavuse huvides tuleks selliste krediidukorralduste ja rahasiirete puhul, mis tehakse liidu piires või mille puhul kantakse rahalised vahendid liidust kolmandasse riiki, esitada hinnangulised vääringu konverteerimise tasud ühtemoodi, nimelt ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1011¹ nõuetele vastava vahetuskursi***

¹ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalusena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega***

võrdlusaluse juurdehindlusprotsendina ning sellest tulenev vääringu konverteerimise tasu esitada summana vääringus, mida klient kasutab vääringu konverteerimise algatamiseks. Selliste võrdlusaluste täpsuse ja terviklusega, mis on tagatud kõnealuse määrusega võrdlusaluste halduritele kehtestatud korraga, kaitstakse makseteenuse pakkujate klientide ja vääringu konverteerimise teenuseid pakkuvate isikute huve. Makseteenuse pakkuja peaks kasutama sama võrdlusalust järjepidevalt ja mõlemas suunas toimuva vahetuse puhul. Kui käesolevas määruses viidatakse tasudele, peaks tasu mõiste hõlmama asjakohasel juhul ka vääringu konverteerimise tasusid.

- (51) Kogemused on näidanud, et tasude jagamine maksja ja makse saaja vahel on kõige tõhusam süsteem, sest see soodustab maksete otsetöötlemist. Seetõttu tuleks lisada säte, et maksjalt ja makse saajalt võtab otse tasu nende vastav makseteenuse pakkuja. Kehtestatud tasude summa võib ka olla null, kuna eeskirjadega ei tohiks mõjutada tava, mille puhul makseteenuse pakkuja ei võta tarbijatelt tasu nende pangakontode krediteerimise eest. Samamoodi võib makseteenuse pakkuja sõltuvalt lepingutingimustest küsida makseteenuse kasutamise eest tasu üksnes makse saajalt, millisel juhul maksjalt tasu ei võeta. On võimalik, et maksesüsteemid kehtestavad tasusid liikmemaksu kujul. Ülekantavat summat või mis tahes nõutavaid tasusid käsitlevad sätted ei avalda otsest mõju makseteenuse pakkujate või mis tahes vahendajate vahelisele hinnakujundusele.
- (52) Lisatasu on tasu, mida kaupmehed küsivad tarbijatelt ning mis lisandub kaupade ja teenuste eest makstavale hinnale, kui tarbija kasutab teatavat makseviisi. Lisatasude kehtestamise üks põhjuseid on suunata tarbijaid kasutama odavamaid või tõhusamaid makseinstrumente, soodustades seeläbi konkurentsi alternatiivsete makseviiside vahel. Direktiiviga (EL) 2015/2366 kehtestatud korra kohaselt ei saanud makse saajad nõuda tasu selliste makseinstrumentide kasutamise eest, mille vahendustasusid reguleeritakse määruse (EL) 2015/751 II peatüki alusel, st tarbija deebet- ja krediitkaartide kasutamise eest, mis on väljastatud nelja osapoollega maksekaardisüsteemide raames, ning nende makseteenuste kasutamise eest, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 260/2012¹, st liidus eurodes tehtavate kredit- ja otsekorralduste eest. Liikmesriikidel lubati direktiivi (EL) 2015/2366 alusel ulatuslikumalt keelata makse saajal tasu nõuda või piirata makse saaja õigust tasu nõuda, võttes arvesse vajadust soodustada konkurentsi ja edendada tõhusate makseinstrumentide kasutamist. **Seda lähenemisviisi on vaja ühtlustada, et edendada liidus võrdseid tingimusi, ja seega kehtestada kogu liidus lisatasude täielik keeld.**
- (53) **█** Komisjon *tegi* direktiivi (EL) 2015/2366 läbivaatamise käigus kindlaks **ühtluse puudumise, mis võimaldab võtta makseinstrumentide eest lisatasu**, ning esineb erinevaid tõlgendusi seoses sellega, millised makseinstrumentid lisatasude võtmise keelu kohaldamisalasse kuuluvad. Seepärast on vaja sõnaselgelt sätestada, et lisatasude

muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014 (ELT L 171, 29.6.2016, lk 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj>).

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 260/2012, millega kehtestatakse eurodes tehtavatele kredit- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009 (ELT L 94, 30.3.2012, lk 22).

võtmise keeldu kohaldatakse kõigi krediid- ja otsekorralduste suhtes, mitte ainult nende suhtes, mis on hõlmatud määrusega (EL) nr 260/2012, nagu see oli direktiivi (EL) 2015/2366 puhul.

- (54) Kontoteabe teenused ja makse algatamise teenused, mida ühiselt nimetatakse sageli avatud panganduse teenusteks, on makseteenused, mis hõlmavad selliste makseteenuse pakkujate juurdepääsu makseteenuse kasutaja kontoandmetele, kes ise ei valda kontoomaniku rahalisi vahendeid ega halda nende maksekonto. Kontoteabe teenused võimaldavad makseteenuse kasutaja taotluse alusel koondada ühte kohta kasutaja kontoandmed kontode kohta, mida kasutaja hoiab erinevate kontot haldavate makseteenuse pakkujate juures. Makse algatamise teenused võimaldavad algatada kasutaja kontolt makseid (näiteks krediidikorraldused või otsekorraldused) viisil, mis on kasutajale ja makse saajale mugav, kasutamata seejuures maksevahendit, näiteks maksekaarti.
- (55) Kontot haldavad makseteenuse pakkujad peaksid võimaldama kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatele juurdepääsu maksekonto andmetele, kui makseteenuse kasutaja pääseb maksekontole interneti kaudu ligi ja kui makseteenuse kasutaja on andnud sellekohase loa. Direktiiv (EL) 2015/2366 tugines põhimõttele, mille kohaselt oli võimalik saada juurdepääs maksekonto andmetele, ilma et selleks oleks vaja sõlmida lepingut kontot haldava makseteenuse pakkuja ning kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkuja vahel, mistõttu polnud andmetele juurdepääsu eest tasu võtmine praktikas võimalik. Alates direktiivi (EL) 2015/2366 kohaldamisest on juurdepääs andmetele avatud panganduse raames toimunud sellisel mittelepingulisel alusel ja tasuta. Kui reguleeritavate andmetele juurdepääsu teenuste suhtes tuleks kohaldada tasu, mida siiani ei ole kohaldatud, võib see avaldada väga märkimisväärset pärssivat mõju nende teenuste edasisele osutamisele ning seega konkurentsile ja uuendustegevusele makseturgudel. Seetõttu tuleks kõnealune põhimõte säilitada. Niisuguse lähenemisviisi säilitamine on kooskõlas kavandatud andmemääruse (ettepanek võtta vastu määrus ühtlustatud õigusnormide kohta, millega reguleeritakse õiglast juurdepääsu andmetele ja andmete kasutamist)¹ III ja IV peatükiga, eelkõige selle artikli 9 lõikega 3 (mis käsitleb hüvitamist), mille kohaldamist käesolev määrus ei piira. Komisjoni ettepanekus finantsandmetele juurdepääsu käsitleva määruse kohta nähakse ette võimalus nõuda hüvitist sellise andmetele juurdepääsu eest, mida reguleerib kõnealune määrus. See kord erineks seega käesoleva määrusega reguleeritavast korrast. Niisugust erinevat kohtlemist õigustab asjaolu, et erinevalt maksekonto andmetele juurdepääsust, mida reguleeritakse liidu õigusega alates direktiivi (EL) 2015/2366 jõustumisest, ei ole juurdepääs muudele finantsandmetele veel liidu tasandil reguleeritud. Seega puudub häirete risk, kuna erinevalt maksekonto andmetele juurdepääsus valdkonnast on kõnealune turg alles tekkimas ja finantsandmetele juurdepääsu käsitleva määrusega hakatakse seda liidu tasandil reguleerima esimest korda.

¹ Ettepanek võtta vastu määrus ühtlustatud õigusnormide kohta, millega reguleeritakse õiglast juurdepääsu andmetele ja andmete kasutamist (andmemäärus), COM(2022) 68 final.

- (56) Kontot haldavad makseteenuse pakkujad ning kontoteabe ja makse algatamise teenuse pakkujad võivad sõlmida lepingulise suhte, sealhulgas mitmepoolse lepingu (nt skeemi) raames, mille puhul on võimalik küsida maksekonto andmetele juurdepääsu ja avatud panganduse teenuste osutamise eest muid hüvitisi peale nende, mis on nõutavad käesoleva määruse alusel. Üks näide sellistest lisaväärtusteenustest, mida pakutakse nn premium-taseme rakendusliideste (APId) kaudu, on võimalus kavandada tulevasi muutuvaid kordumakseid. Selliste teenuste eest küsitav mis tahes tasu peaks pärast kavandatud andmemääruse kohaldamise alguskuupäeva olema kooskõlas nimetatud määruse III ja IV peatükiga, eelkõige selle artikli 9 lõigetega 1 ja 2, mis käsitlevad hüvitamist. Kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujate juurdepääs maksekonto andmetele, mida reguleeritakse käesoleva määrusega ning mille jaoks ei ole nõutav lepinguline suhe ja mille eest ei võeta seega tasu, peaks olema alati võimalik, isegi juhul, kui kehtib mitmepoolne leping (nt skeem) ja kui samad andmed on kättesaadavad ka kõnealuse mitmepoolse lepingu raames.
- (57) Selleks et tagada andmetele juurdepääsu ja andmevahetuse puhul kõrgel tasemel turvalisus, tuleks kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatele võimaldada juurdepääs maksekontodele ja nende andmetele (kui arvata välja teatavad eriolukorrad) liidese kaudu, mis on loodud ja ette nähtud spetsiaalselt avatud panganduse tarvis, nagu näiteks rakendusliides (API). Selleks peaks kontot haldav makseteenuse pakkuja tagama turvalise sidetaristu teabe vahetamiseks kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujaga. Et vältida ebakindlust selle suhtes, kes makseteenuse kasutaja andmetele juurde pääseb, peaks spetsiaalne liides võimaldama kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatel oma isik kontot haldava makseteenuse pakkuja jaoks tõendada ning tugineda kõigile autentimismenetlustele, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja pakub makseteenuse kasutajale. Kontoteabe teenuse **pakkujad** ja makse algatamise teenuse pakkujad peaksid üldjuhul kasutama andmetele juurdepääsu saamiseks neile mõeldud spetsiaalset liidest ning seega ei tohiks nad andmetele juurdepääsu saamiseks kasutada kontot haldava makseteenuse pakkuja kliendiliidest, välja arvatud juhul, kui osutatud spetsiaalne liides ei toimi või ei ole kättesaadav, mispuhul võib kliendiliidest kasutada käesolevas määruses sätestatud tingimustel. Sellised olukorrad seaksid ohtu teenuse pakkujate talitluspidevuse, kuna neil puuduks võimalus pääseda juurde andmetele, mille kasutamiseks on neile antud luba. Kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatel peab olema tingimata võimalus pääseda igal ajal juurde kontoteabele, mis on neile hädavajalik nende klientide teenindamiseks.
- (57a) ***Kontot haldavad makseteenuse pakkujad ei peaks juhul, kui spetsiaalne liides ei ole kättesaadav, olema kohustatud pakkuma muud alternatiivset liidest kui see, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja kasutab maksekonto andmetele juurdepääsuks oma kasutajate autentimiseks ja nendega teabe vahetamiseks.***
- (58) Selleks et võimaldada spetsiaalse liidese sujuvat kasutamist, peaks kontot haldav makseteenuse pakkuja liidese tehnilise kirjelduse nõuetekohaselt dokumenteerima ja selle kohta käiva kokkuvõtte üldsusele kättesaadavaks tegema. Selleks et avatud panganduse teenuse pakkujad saaksid teha tulevaseks juurdepääsu kasutamiseks piisavad ettevalmistused ja lahendada võimalikud tehnilised probleemid, peaks kontot

haldav makseteenuse pakkuja võimaldama kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatel katsetada liidest enne liidese aktiveerimise kuupäeva. Maksekonto andmetele peaksid kõnealuse liidese kaudu juurde pääseda ainult tegevusluba omavad kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujad, kuid tehniliste kirjeldustega peaks olema võimalik tutvuda ka kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujate tegevusluba taotlejad üksused. Selleks et tagada erinevate teabevahetuseks kasutatavate tehnoloogiliste lahenduste koostalitlusvõime, tuleks liidese puhul järgida rahvusvaheliste või Euroopa standardiorganisatsioonide, sealhulgas Euroopa Standardikomitee (CEN) või Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) välja töötatud teabevahetusstandardeid.

- (59) Selleks et kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujad saaksid igal ajal tagada oma talitluspidevuse ja pakkuda oma klientidele kvaliteetseid teenuseid, peab spetsiaalne liides, mille kasutamist neilt eeldatakse, vastama rangetele toimivuse ja funktsioonidega seotud nõuetele. Minimaalselt peaks see tagama samaväärse andmetele juurdepääsu nagu kliendiliides, mille kontot haldav makseteenuse pakkuja tagab oma kasutajatele, ja seega peaks selles sisalduma maksekonto andmed, mis on kättesaadavad ka makseteenuse kasutajatele liideses, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja neil kasutada võimaldab. Makse algatamise teenuste puhul peaks spetsiaalne liides võimaldama peale ühekordsete maksete algatamise ka püsi- ja otsekorralduste algatamist. Spetsiaasetele liidestele esitatavad üksikasjalikumad nõuded tuleks sätestada regulatiivsetes tehnilistes standardites, mille töötab välja Euroopa Pangandusjärelevalve.
- (60) Võttes arvesse suurt mõju, mida spetsiaalse liidese pikaajaline töökatkestus avaldaks kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujate talitluspidevusele, peaksid kontot haldavad makseteenuse pakkujad sellise töökatkestuse viivitamata heastama. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad peaksid viivitamata teavitama kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujaid igast sellisest spetsiaalse liidese töökatkestusest ja meetmetest, mida võetakse nende heastamiseks. Kui spetsiaalne liides ei ole kättesaadav ja kontot haldav makseteenuse pakkuja ei paku toimivat alternatiivset lahendust, peaks kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatel olema siiski võimalik tagada jätkuvalt oma talitluspidevus. Nad peaksid saama taotleda riiklikult pädevalt asutuselt luba kasutada spetsiaalse liidese taas kättesaadavaks saamiseni kasutajaliidest, mille kontot haldav makseteenuse pakkuja on teinud kättesaadavaks oma kasutajatele. Pädev asutus peaks sellise taotluse saamise korral tegema oma otsuse viivitamata. Kuni pädev asutus teeb oma otsuse, peaks taotluse esitanud kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatel olema lubatud ajutiselt kasutada liidest, mille kontot haldav makseteenuse pakkuja on teinud kättesaadavaks oma kasutajatele. Asjaomane pädev asutus peaks kehtestama kontot haldavale makseteenuse pakkujale tähtaja spetsiaalse liidese töö täielikuks taastamiseks ning nägema ette võimaluse rakendada karistusi, kui liidese tööd tähtjaks ei taastata. Juurdepääs talitluspidevuse tagamiseks vajalikele andmetele tuleks võimaldada kõigile kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatele, mitte ainult neile, kes esitasid kõnealuse taotluse.
- (61) Sellisel ajutisel vahetel juurdepääsul ei tohiks olla negatiivset mõju tarbijatele. Seepärast peaksid kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujad end alati

nõuetekohaselt identifitseerima ja täitma kõiki oma kohustusi, näiteks järgima neile antud loale seatud piiranguid, ning eelkõige peaksid nad pääsema juurde ainult nendele andmetele, mida nad vajavad oma lepinguliste kohustuste täitmiseks ja reguleeritud teenuse osutamiseks. Mingil juhul ei tohiks toimuda juurdepääsu maksekonto andmetele ilma nõuetekohase identifitseerimiseta (nn andmekoorimine).

- (62) Võttes arvesse asjaolu, et spetsiaalse liidese käitamist võib pidada teatavate kontot haldavate makseteenuse pakkujate puhul ebaproportsionaalselt koormavaks, peaks riigi pädeval asutusel olema võimalik vabastada kontot haldav makseteenuse pakkuja viimase taotluse alusel kohustusest käitada spetsiaalset andmetele juurdepääsu võimaldavat liidest ning lubada pakkuda makseandmetele juurdepääsu ainult kliendiliidese kaudu või mitte üldse pakkuda andmetele juurdepääsuks liidest avatud panganduse raames. Juurdepääs andmetele kliendiliidese kaudu (ilma spetsiaalset liidest pakkumata) võib olla asjakohane väga väikese kontot haldava makseteenuse pakkuja puhul, kelle jaoks spetsiaalse liidese tagamine tähendaks ülemäära suurt finants- ja ressursikoormust. Erand kohustusest tagada andmetele juurdepääsu võimaldaval liides avatud panganduse teenuste tarvis võib olla põhjendatud, kui kontot haldaval makseteenuse pakkujal on teatav erilaadne ärimudel, näiteks kui avatud panganduse teenused ei oleks tema klientide jaoks olulised. Üksikasjalikud kriteeriumid selliste eri liiki erandite tegemise üle otsustamiseks tuleks sätestada regulatiivsetes tehnilistes standardites, mille töötab välja Euroopa Pangandusjärelevalve.
- (63) Avatud panganduse täieliku potentsiaali kasutamiseks liidus on väga oluline tagada, et kontot haldavad makseteenuse pakkujad ei kohtleks kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujaid diskrimineerivalt. Kui makseteenuse kasutaja on otsustanud kasutada kontoteabe teenuse pakkuja või makse algatamise teenuse pakkuja teenuseid, peaks kontot haldav makseteenuse pakkuja käsitlema asjaomast korraldust samal viisil, nagu ta käsitleks sellist korraldust, mille makseteenuse kasutaja esitab vahetult tema kliendiliideses, välja arvatud juhul, kui kontot haldaval makseteenuse pakkujal on kontole juurdepääsu taotluse erinevaks käsitlemiseks objektiivsed põhjused, näiteks mõjuvad põhjused kahtlustada pettust.
- (64) Makse algatamise teenuste osutamise tarvis peaks kontot haldav makseteenuse pakkuja esitama makse algatamise teenuse pakkujale kogu talle kättesaadava teabe maksetehingu täitmise kohta kohe pärast maksekäsundi laekumist. Mõnikord saab kontot haldavale makseteenuse pakkujale kättesaadavaks rohkem teavet pärast seda, kui maksekäsund on laekunud, kuid enne, kui ta maksetehingu täidab. Kui see on maksekäsundi ja maksetehingu täitmise seisukohast asjakohane, peaks kontot haldav makseteenuse pakkuja esitama kõnealuse teabe makse algatamise teenuse pakkujale. Makse algatamise teenuse pakkuja peaks saama kasutada **ainult** teavet, mis on vajalik selleks, et hinnata algatatud tehingu täitmata jätmisest tulenevaid riske. See teave on hädavajalik, et makse algatamise teenuse pakkuja saaks pakkuda makse saajale, kelle nimel ta tehingu algatab, teenust, mis suudab oma kvaliteedi poolest konkureerida makse saajale kättesaadavate muude elektrooniliste maksevahenditega, sealhulgas maksekaartidega.
- (65) Selleks et suurendada usaldust avatud panganduse vastu, on oluline, et makseteenuse kasutajatel, kes kasutavad kontoteabe teenust ja makse algatamise teenust, oleks täielik

kontroll oma andmete üle ning et neil oleks juurdepääs selgelt esitatud teabele nende kontoandmetele juurdepääsu võimaldavate lubade kohta, mille makseteenuse kasutajad on makseteenuse pakkujatele andnud, sealhulgas sellisele teabele nagu loa kasutamise eesmärk ja asjaomaste maksekonto andmete kategooriad, muuhulgas kontoga seotud identiteediandmed, tehinguandmed ja kontojääk. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad peaksid seega tegema kõnealuseid teenuseid kasutavatele makseteenuse kasutajatele kättesaadavaks nn töölaua, mis võimaldab saada ülevaate avatud panganduse teenuste pakkujatele antud andmetele juurdepääsu lubadest **ja** neid lube tagasi võtta **■**. Selline töölaud ei tohiks hõlmata ühekordsete maksete algatamise lube. Töölaud ei tohi võimaldada makseteenuse kasutajal kehtestada uusi andmetele juurdepääsu lubasid kontoteabe teenuse või makse algatamise teenuse pakkuja jaoks, kellele ei ole varem andmetele juurdepääsu õigust antud. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad peaksid andmetele juurdepääsu õiguse tühistamise korral kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatele sellest viivitamata teatama. Kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujad peaksid teavitama kontot haldavaid makseteenuse pakkujaid viivitamata makseteenuse kasutajate poolsetest uutest ja uuesti antud lubadest andmetele juurdepääsuks, sealhulgas loa kehtivusajast ja kasutuseesmärgist (eelkõige sellest, kas andmeid koondatakse kasutaja hüvanguks või kolmandale isikule edastamiseks). Kontot haldav makseteenuse pakkuja ei tohiks mingil viisil julgustada makseteenuse kasutajat tühistama kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatele antud lubasid. Töölaud peaks makseteenuse kasutajat standardsel viisil hoiatama avatud panganduse teenuse pakkujale antud andmetele juurdepääsu õiguse tühistamisega kaasneva võivatest lepingulistest tagajärgedest, kuna töölaud ei halda kasutaja ja avatud panganduse teenuse pakkuja vahelist lepingulist suhet, vaid riski peab kontrollima makseteenuse kasutaja ise. Lubade haldamise töölaud peaks tagama kliendile võimaluse hallata oma antud lube teadlikult ja erapooletult ning tõhusa vahendi kontrollida seda, kuidas tema isikuandmeid ja isikustamata andmeid kasutatakse. Lubade haldamise töölaua puhul tuleks vajaduse korral arvesse võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/882 kohaseid ligipääsetavusnõudeid.

- (65a)** *Käesolevas määruses kasutatud mõistet „luba“ ei tohiks mõista samas tähenduses kui määruse (EL) 2016/679 kohast mõistet „nõusolek“, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse määruse nõudeid. Käesoleva määruse kohane luba viitab makseteenuse kasutaja antud volitusele maksetehingu täitmiseks või kontoteabele juurdepääsuks. See nõue ei piira määruse (EL) 2016/679 ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamist¹.*
- (65b)** *Euroopa Pangandusjärelevalve peaks välja töötama regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles sätestatakse töölaual avalikustatava teabe andmekategooriate standardloetelu.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22, <http://data.europa.eu/eli/dir/2005/29/oj>).*

- (66) Direktiivi (EL) 2015/2366 läbivaatamise käigus selgus, et kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatele luuakse endiselt palju põhjendamatu takistusi, hoolimata saavutatud ühtlustamise tasemest ja selliste takistuste keelamisest komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/389¹ artikli 32 lõikega 3. Need takistused pärivad endiselt märkimisväärselt avatud panganduse täieliku potentsiaali kasutamist liidus. Kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujad teatavad nendest takistustest korrapäraselt järelevalveasutustele, reguleerivatele asutustele ja komisjonile. Euroopa Pangandusjärelevalve analüüsis neid oma 2020. aasta juuni arvamuses *regulatiivsete tehniliste standardite artikli 32 lõike 3 kohaste takistuste kohta kliendi tugevale autentimisele ning ühisele ja turvalisele teabevahetusele*. Vaatamata tehtud selgitustööle on turul ja järelevalveasutuste seas endiselt palju ebakindlust seoses sellega, mida tuleb käsitada reguleeritud avatud panganduse teenuste osutamise keelatud takistusena. Seepärast on hädavajalik esitada selge ja mitteammendav loetelu sellistest avatud panganduse teenuse osutamise keelatud takistustest, tuginedes eelkõige Euroopa Pangandusjärelevalve tehtud tööle.
- (67) Kohustus kaitsta isikustatud turvavolitusi on äärmiselt tähtis, et kaitsta makseteenuse kasutaja rahalisi vahendeid ning vähendada pettuse ja maksekontole autoriseerimata juurdepääsuga seotud ohte. Siiski ei tohiks makseteenuse pakkujate poolt makseteenuse kasutajatele seoses isikustatud turvavolituste kaitsmisega kehtestatud tingimused ja muud kohustused olla koostatud nii, et see takistab makseteenuse kasutajatel kasutada teiste makseteenuse pakkujate pakutavaid teenuseid, sealhulgas makse algatamise teenused ja kontoteabe teenused. Sellised tingimused ei tohiks sisaldada sätteid, mis muudaksid mis tahes viisil keerulisemaks teiste direktiivi (EL) XXX (kolmas makseteenuste direktiiv) kohaselt tegevusloa saanud või registreeritud makseteenuse pakkujate makseteenuste kasutamise. Lisaks on asjakohane täpsustada, et makse algatamise teenuse pakkujate ja kontoteabe teenuse pakkujate tegevuse kontekstis ei käsitata konto omaniku nime ja kontonumbrit tundlike makseandmetena.
- (68) Selleks et avatud pangandus saaks võimalikult hästi toimida, peab jõuliselt ja tulemuslikult tagama seda reguleerivate eeskirjade täitmise. Kuna liidu tasandil ei ole eraldi asutust avatud pangandusega seotud õiguste ja kohustuste jõustamiseks, moodustavad avatud pangandusega seotud nõuete täitmise tagamise esimese tasandi riiklikud pädevad asutused. On väga oluline, et liikmesriikide pädevad asutused tagaksid ennetavalt ja jõuliselt avatud pangandust reguleeriva liidu raamistiku järgimise. Avatud panganduses tegutsevad ettevõtjad on korduvalt nimetanud avatud panganduse võimaluste senise vähese kasutatavuse põhjusena asjaolu, et asjaomased pädevad asutused ei taga piisavalt nõuete täitmist. Riiklikel pädevatel asutustel peaksid olema asjakohased vahendid, et täita tulemuslikult ja tõhusalt oma ülesannet tagada nõuete täitmine. Riikide pädevad asutused peaksid edendama sujuvat ja korrapärast dialoogi avatud panganduse ökosüsteemi eri osalejate vahel ning seda vahendama. Kontot haldavatele makseteenuse pakkujate ning kontoteabe teenuse ja makse algatamise

¹ Komisjoni 27. novembri 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/389, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366 regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kliendi tugevat autentimist ning ühiseid ja turvalisi teabevahetuse avatud standardeid (ELT L 69, 13.3.2018, lk 23).

teenuse pakkujate suhtes, kes ei täida oma kohustusi, tuleks kohaldada asjakohaseid karistusi. Liidu avatud panganduse turu korrapärane pädevate asutuste poolne järelevalve, mida koordineerib Euroopa Pangandusjärelevalve, peaks jõustamist hõlbustama, ning andmete kogumine avatud panganduse turu kohta kõrvaldab praeguse andmelünga, mis takistab avatud panganduse võimaluste tegeliku kasutatavuse tulemuslikku mõõtmist liidus. Kontot haldavatel makseteenuse pakkujatel ning kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatel peaks pärast kavandatava andmemääruse jõustumist olema vastavalt nimetatud määruse artiklile 10 juurdepääs vaidluste lahendamise organitele.

- (69) Mõiste „sõnaselge nõusolek“ paralleelne kasutamine direktiivis (EL) 2015/2366 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679¹ on põhjustanud väärtõlgendusi. Direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 94 lõike 2 kohaselt on sõnaselge nõusoleku eesmärk saada luba, mis võimaldab juurdepääsu makseteenuse osutamiseks vajalikele isikuandmetele ning neid andmeid töödelda ja säilitada. Seega tuleks lisada vastav selgitus, et suurendada õiguskindlust ja eristada selgelt andmekaitse-eeskirju. Seal, kus direktiivis (EL) 2015/2366 kasutati mõistet „sõnaselge/selgesõnaline nõusolek“, tuleks käesolevas määruses kasutada mõistet „luba“. Kui viidatakse loale, siis ei tohiks selline viide piirata makseteenuse pakkujate kohustusi, mis tulenevad määruse (EL) 2016/679 artiklist 6. Seega ei tohiks luba tõlgendada üksnes nõusoleku või selge nõusolekuna, nagu see on määratletud määruses (EL) 2016/679.
- (70) Krediidukorralduste turvalisus on väga oluline, et suurendada makseteenuse kasutajate usaldust selliste teenuste vastu ja tagada nende kasutamine. Maksjad, kes kavatsesid teha konkreetse makse saaja kasuks krediidukorralduse, võivad pettuse või eksimuse tõttu esitada kordumatu tunnuse, mis ei vasta asjaomase makse saaja kontole. Selleks et aidata vähendada pettusi ja eksimusi, peaksid makseteenuse kasutajad saama kasutada teenust, mis **kontrolliks**, ega ei esine lahknevusi makse saaja kordumatu tunnuse ja maksja esitatud makse saaja nime **või muu tunnuse** vahel, **millega makse saaja üheselt identifitseeritakse, näiteks maksukohustustase number, direktiivi (EL) 2017/1132² artikli 16 lõike 1 teises lõigus osutatud Euroopa kordumatu tunnus või juriidilise isiku tunnus (LEI)**, ning mis teavitaks mis tahes sellise lahknevuse avastamise korral sellest maksjat. **Kordumatu tunnus ei pea olema rahvusvaheline pangakontonumber (IBAN)**. Riikides, kus sellist teenust kasutatakse, on see aidanud pettusi ja eksimusi märkimisväärselt vähendada. Võttes arvesse sellise teenuse tähtsust pettuste ja vigade ennetamisel, peaks see olema tarbijatele tasuta kättesaadav. Selleks et vältida põhjendamatuid tõrkeid või viivitusi tehingu töötlemisel, peaks maksja makseteenuse pakkuja esitama sellise teate hiljemalt mõne sekundi jooksul alates hetkest, mil maksja sisestas makse saaja andmed. Selleks et maksja saaks otsustada, kas viia kavandatud

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

² **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1132 äriühinguõiguse teatavate aspektide kohta (kodifitseeritud tekst) (ELT L 169, 30.6.2017, lk 46, <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj>).**

tehing lõpule või mitte, peaks maksja makseteenuse pakkuja esitama sellise teate enne, kui maksja tehingu autoriseerib. Maksjatele võivad olla kättesaadavad teatavad krediidikorralduse algatamise lahendused, mis võimaldavad neil esitada maksekäsundi ilma kordumatut tunnust ise sisestamata. Tema asemel esitab sellised andmeelemendid asjaomase algatamislahenduse pakkuja. Sellistel juhtudel ei ole vaja kasutada teenust, millega kontrollitakse makse saaja kordumatu tunnuse ja nime vastavust, sest pettuste või eksimuste risk on oluliselt väiksem.

- (71) Määrusega (EL) XXX, millega muudetakse määrust (EL) nr 260/2012, nähakse ette teenus, millega kontrollitakse makse saaja kordumatu tunnuse ja nime **või muu tunnuse** vastavust ning mida pakutakse eurodes tehtavate välkkrediidikorralduste kasutajatele. Selleks et tagada sidus raamistik kõigi krediidikorralduste tarvis ja vältida samas tarbetuid kattumisi, tuleks käesolevas määruses osutatud vastavuse kontrolli teenust kohaldada üksnes selliste krediidikorralduste suhtes, mis ei ole hõlmatud määrusega (EL) XXX, millega muudetakse määrust (EL) nr 260/2012.
- (72) Võimalust, et makseteenuse pakkuja avastab lahknevuse, võivad suurendada mõned selle makse saaja nime atribuudid, kelle kontole maksja soovib krediidikorraldusega rahalised vahendid kanda, sealhulgas diakriitilised märgid või nimede erinevad võimalikud transliteratsioonid eri tähestikes, füüsiliste isikute puhul tavaliselt kasutatavate nimede ja ametlikel isikut tõendavatel dokumentidel märgitud nimede vahelised erinevused või juriidiliste isikute puhul äri- ja juriidiliste nimede erinevused. Selleks et vältida põhjendamatuid probleeme krediidikorralduste töötlemisel ja hõlbustada maksja jaoks otsuse tegemist selle kohta, kas kavandatud tehing lõpule viia või mitte, peaksid makseteenuse pakkujad märkima lahknevuse ulatuse, osutades teates, kas tegemist on täieliku või osalise mittevastavusega.
- (73) Kui pärast lahknevuse avastamist vastavuse kontrolli teenusega ja kasutajale sellest lahknevusest teatamist autoriseeritakse maksetehing sellest hoolimata, võidakse rahalised vahendid kanda üle makse saajale, kellele need ei olnud ette nähtud. Makseteenuse pakkujad peaksid teavitama makseteenuse kasutajaid tagajärgedest, mis võivad olla nende otsusel teatatud lahknevust eirata ja tehingu täitmist jätkata. Makseteenuse kasutajatel peaks olema võimalik makseteenuse pakkujaga loodud lepingulise suhte jooksul kõnealuse teenuse kasutamisest igal ajal loobuda. Pärast loobumist peaks makseteenuse kasutajatel olema võimalik teenust uuesti kasutama hakata.
- (74) Makseteenuse kasutaja peaks makseteenuse pakkujat nii kiiresti kui võimalik teavitama väidetavalt autoriseerimata või valesti täidetud maksetehingust või autoriseeritud krediidikorraldustest, mille puhul esines vastavuse kontrolli teenuse talitlushäireid, tingimusel et makseteenuse pakkuja on täitnud oma kohustust esitada teavet. Kui makseteenuse kasutaja peab teavitamise tähtjast kinni, peaks tal olema võimalik esitada asjaomaseid nõudeid siseriikliku õiguse kohase aegumistähtaja jooksul. See ei tohiks mõjutada muid makseteenuse kasutajate ja makseteenuse pakkujate vahelisi nõudeid.
- (75) Sätendada tuleks kahju jagamine autoriseerimata maksetehingute või teatavate autoriseeritud krediidikorralduste puhul. Makseteenuse selliste kasutajate suhtes, kes ei ole tarbijad, võivad kehtida teistsugused sätted, kuna sellistel kasutajatel on tavaliselt võimalik paremini hinnata pettuse riski ja võtta tasakaalustavaid meetmeid. Selleks et

tagada tarbijakaitse kõrge tase, peaks maksjal olema alati õigus edastada tagasimaksenõue oma kontot haldavale makseteenuse pakkujale, isegi kui maksetehingus osaleb makse algatamise teenuse pakkuja. See ei tohiks piirata makseteenuse pakkujate vahelist vastutuse jaotamist.

- (76) Makse algatamise teenuste puhul peaks vastutuse jaotus kontot haldava makseteenuse pakkuja ja tehingus osaleva makse algatamise teenuse pakkuja vahel kohustama neid võtma vastutuse tehingu selle osa eest, mis on nende kontrolli all.
- (76a) *Selleks et makseteenuse kasutajal oleks makseteenuse pakkujale lihtsam juurdepääs, peaks makseteenuse pakkuja looma teabevahetuskanali, mis võimaldab makseteenuse kasutajal esitada teade või taotleda makseinstrumendi blokeerimise lõpetamist vastavalt käesolevale määrusele, ning hoidma seda kanalit töös. See kanal peaks samuti võimaldama makseteenuse kasutajal teatada pettuse teel tehtud tehingust, saada pädevat nõustamist, kui kahtlustatakse pettuse ohvriks langemist, ning teatada tehtud maksega seotud probleemidest, näiteks veast, mille makseautomaat on makse tegemise ajal teinud.*
- (77) Autoriseerimata maksetehingu puhul peaks makseteenuse pakkuja maksjale kõnealuse tehingu summa viivitamata tagasi maksma. Kui aga on suur kahtlus, et autoriseerimata tehing on toimunud makseteenuse maksja petturlikust käitumisest tulenevalt ning kui see kahtlus põhineb objektiivsetel põhjustel, millest makseteenuse pakkuja on asjakohasele riigiasutusele teatanud, peaks makseteenuse pakkujal olema võimalik viia läbi uurimine, enne kui ta teeb maksjale tagasimakse. Makseteenuse pakkuja peaks 14 tööpäeva jooksul pärast autoriseerimata tehingu avastamist või selle kohta teate saamist maksjale autoriseerimata maksetehingu summa tagasi maksma või esitama maksjale tagasimaksmisest keeldumise põhjused ja neid toetavad tõendid ning märkima asutused, kelle poole maksja võib küsimuse lahendamiseks pöörduda, kui maksja pole esitatud põhjendustega nõus. Selleks et maksja ei satuks ebasoodsasse olukorda, ei tohiks sellise tagastamise puhul krediteerimise väärtuspäev olla hilisem kui kuupäev, mil summa debiteeriti. Et makseteenuse kasutajal oleks stiimul teatada makseteenuse pakkujale liigse viivitusega makseinstrumendi vargusest või kaotamisest ning seega vähendada autoriseerimata maksetehingute riski, peaks kasutaja vastutama üksnes väikese summa ulatuses, välja arvatud juhul, kui makseteenuse kasutaja on ise toime pannud pettuse või raske hooletusega. Sellega seoses tundub 50 eurot olevat asjakohane summa, mille abil tagada kasutajate ühtne ja kõrgetasemeline kaitse kogu liidus. Vastutus peaks täiesti puuduma juhul, kui maksjal puudub võimalus saada teadlikuks makseinstrumendi kadumisest, varastamisest või väärkasutamisest. Pealegi ei peaks juhul, kui kasutaja on makseteenuse pakkujale teatanud, et tema makseinstrumenti võib olla väärkasutatud, nõudma kasutajalt veel ka muude selle instrumendi autoriseerimata kasutamisest tulenevate kahjude korvamist. Makseteenuse pakkujad peaksid vastutama oma toodete tehnilise turvalisuse eest.
- (78) Vastutust käsitlevad sätted seoses autoriseeritud krediidikorraldustega, mille puhul on makse saaja nime **või muu tunnuse** ja kordumatu tunnuse vahelise lahknevuse leidmise teenust kohaldatud ebakorrektselt või on esinenud selle teenuse talitlushäireid, peaksid makseteenuse pakkujatele õiged stiimulid täielikult toimiva teenuse tagamiseks, et vähendada väärandmetel põhinevate maksete autoriseerimise riski. Kui maksja otsustab

sellist teenust kasutada, peaks maksja makseteenuse pakkuja olema vastutav krediidikorralduse täissummas hüvitamise eest juhtudel, kui kõnealune makseteenuse pakkuja ei teavitanud maksjat maksja esitatud makse saaja kordumatu tunnuse **või Euroopa Pangandusjärelevalve määratud muu näitaja** ja nime lahknevusest, kuigi teenuse nõuetekohase toimimise korral oleks **pidanud** seda **tegema**, ja kui selline tegevusetus põhjustas maksjale rahalist kahju. Kui maksja makseteenuse pakkuja vastutus on omistatav makse saaja makseteenuse pakkujale, peaks makse saaja makseteenuse pakkuja hüvitama maksja makseteenuse pakkujale tekkinud rahalise kahju. *See on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrusega (EL) [202X/...], millega muudetakse määrusi (EL) nr 260/2012 ja (EL) 2021/1230 eurodes välkkrediidikorralduste osas*¹.

- (78a) *Makseteenuse pakkuja peaks makseteenuse kasutajaga alati koostööd tegema, kui on vaja tõendada mis tahes lahknevusi maksetes.*
- (79) *Makseteenuse kasutajaid tuleks piisavalt kaitsta seoses nn sotsiaalse manipulatsiooni pettusega, kus pettur manipuleerib makseteenuse kasutajaga teatava toimingute tegemiseks, näiteks maksetehingu algatamiseks või makseteenuse kasutaja turvavolituste üleandmiseks petturitele. Seda tüüpi sotsiaalse manipulatsiooni juhtumid on viimastel aastatel märkimisväärselt sagenenud. Kahjuks on hakanud liidus üha laiemalt levima nn tüssamisjuhtumid, mille puhul petturid teesklevad, et on kliendi makseteenuse pakkuja või sellise asjaomase üksuse töötajad, keda võib mõistlikult seostada kliendi usaldusväärse allikaga, näiteks keskpanga või ametiasutusega, kuritarvitades makseteenuse pakkuja nime, e-posti aadressi või telefoninumbrit, et tekitada klientides usaldust ja meelitada nad siis teatavaid toiminguid tegema. Need uued pettuse liigid (sealhulgas tüssamine ja näosarnasuspettus) muudavad direktiivis (EL) 2015/2366 sätestatud autoriseeritud ja autoriseerimata tehingute eristamise keerulisemaks. Selleks et lugeda tehing autoriseeritud või autoriseerimata tehinguks, sealhulgas kohtumenetluses, tuleks igati arvesse võtta, millistel tingimustel klient tehingu tegemiseks loa andis. Tehing võidi autoriseerida olukorras, kus sellekohane luba anti vääratel eeldustel, mis mõjutab loa usaldusväärsust. Seetõttu ei saa tagasimaksete kohaldamisel piirduda ainult autoriseerimata tehingutega, nagu oli ette nähtud direktiivis (EL) 2015/2366.*
- (79a) *Seoses maksetehingute autoriseerimisega peaks luba väljendama maksja kavatsust asjakohaste faktide, sealhulgas tehingu summa, saaja ja eesmärgi täieliku teadmise alusel. Maksja kavatsust, mis põhineb asjakohaste faktide täielikul teadmisel tehingu tegemise ajal, tuleks hinnata siseriikliku õiguse kohaselt.*
- (80) *Makseteenuse pakkujatel on tarbijatest rohkem vahendeid tüssamisjuhtumite lõpetamiseks; nad saavad seda teha piisavate ennetusmeetmete ja tugevate tehniliste kaitsemeetmete abil, mis töötatakse välja koos elektroonilise side teenuse osutajatega, nagu mobiilsideoperaatorid, digiplatvormid jne. Kõnealuseid elektroonilise side teenuse osutajaid tuleks kohustada tegema pettusevastases võitluses koostööd*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) [202X/...], millega muudetakse määrusi (EL) nr 260/2012 ja (EL) 2021/1230 eurodes välkkrediidikorralduste osas (ELT L ...).*

makseteenuse pakkujatega. Kui nad seda ei tee, tuleks neid pettuse korral lugeda kaasvastutajaks. Pettusejuhtumid, mille puhul teeseldakse pangatöötajaid, kahjustavad panga ja kogu pangandussektori head mainet ning võivad põhjustada märkimisväärset rahalist kahju liidu tarbijatele, vähendades nende usaldust elektrooniliste maksete ja pangandussüsteemi vastu. Heausksel tarbijal, kes on langenud sellise tüssamise ohvriks, mille puhul petturid teesklevad, et nad on kliendi makseteenuse pakkuja töötajad, ja kuritarvitavad makseteenuse pakkuja nime, e-posti aadressi või telefoninumbrit, peaks seega olema õigus saada makseteenuse pakkujalt tagasi sellise pettuse teel tehtud maksetehingu kogu summa, välja arvatud juhul, kui maksja ise on toime pannud pettuse või raske hooletuse. Niipea kui tarbija saab teadlikuks sellest, et ta on langenud niisuguse tüssamise ohvriks, peaks ta põhjendamatu viivitusega teatama intsidendist politseile, eelistatavalt kasutades veebipõhist kaebuste esitamise menetlust, kui politsei on selle kättesaadavaks teinud, ja oma makseteenuse pakkujale, esitades ka kõik vajalikud tõendid. ■

- (81) Võttes arvesse elektroonilise side teenuse osutajate kohustust tagada oma teenuste turvalisus kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/58/EÜ¹, on neil võimalik anda panus, et ühiselt võidelda tüssamise vastu. Seetõttu ja ilma et see piiraks kõnealust direktiivi ülevõtvates siseriiklikes õigusaktides sätestatud kohustuste kohaldamist, peaksid elektroonilise side teenuse osutajad **asjakohasel juhul samuti kandma vastutust ja** tegema makseteenuse pakkujatega koostööd, et sellist liiki pettusi edaspidi ära hoida, sealhulgas tegutsedes kiiresti selle nimel, et tagada asjakohaste korralduslike ja tehniliste meetmete kehtestamine side turvalisuse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks kooskõlas direktiiviga 2002/58/EÜ. **Pettusega seotud** nõue teiste teenuseosutajate, näiteks elektroonilise side teenuse osutajate **või digiplatvormide** vastu seoses sellist liiki pettusega tekitatud rahalise kahjuga tuleks esitada kooskõlas **käesoleva määrusega.**
- (81a) **Digiplatvormid võivad samuti aidata kaasa pettuste sagemisele. Ilma et see piiraks digiplatvormide pakkujate kohustusi, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2022/2065² (digiteenuste määrus), tuleks neid pidada vastutavaks, kui pettus on tulenenud otseselt sellest, et petturid on kasutanud nende platvormi tarbijate petmiseks, ning kui neid teavitati nende platvormi petturlikust sisust ning nad ei eemaldanud seda.**
- (82) Selleks et hinnata, kas makseteenuse kasutaja on näidanud üles hooletust või rasket hooletust, tuleb arvesse võtta kõiki asjakohaseid asjaolusid. Väidetava hooletuse tõendeid ja selle raskusastet tuleks üldiselt hinnata vastavalt siseriiklikule õigusele. Ehkki hooletuse mõiste hõlmab hoolsuskohustuse rikkumist, peaks „raske hooletus“ siiski tähendama rohkemat kui pelgalt hooletust, hõlmates käitumist, mis näitab

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatus kaitset elektroonilise side sektoris (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

² **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).**

hoolsuskohustuse rasket rikkumist, näiteks kui **makse tehakse petturile, ilma et oleks mõistlikku alust arvata, et makse saaja, kellele makse tehti, tegutseb õiguspäraselt, kui** maksetehingu autoriseerimiseks kasutatavaid turvavolitusi hoitakse makseinstrumendi juures avatud vormingus ja kolmandate isikute jaoks hõlpsasti tuvastataval kujul, **kui veendakse panka pettusehoiatuse alusel seatud blokeeringut eemaldama, tegutsedes tundmatu kolmanda isiku juhiste alusel, või kui antakse oma lukustamata nutitelefon kolmandale isikule.**

- (82a) **Võttes arvesse, et mõistet „raske hooletus“ tõlgendatakse liikmesriikides väga erinevalt, peaks Euroopa Pangandusjärelevalve andma välja suunised selle kohta, kuidas seda mõistet käesoleva määruse kohaldamisel tõlgendada.**
- (83) Kehtetuks tuleks lugeda makseinstrumendi pakkumise ja kasutamisega seonduvad lepingutingimused ja nõuded, mis suurendavad tarbija tõendamiskohustust või vähendavad väljaandja tõendamiskohustust. Teatavates olukordades, eelkõige juhul, kui makseinstrument ei ole müügikohas kohal (näiteks internetimakse puhul), on arusaadav, et hooletuse tõendamise kohustus on makseteenuse pakkujal, kuna maksjal on seda sellistel juhtudel peaaegu võimatu teha.
- (84) Tarbijad on eriti kaitsetus olukorras selliste kaardipõhiste maksetehingute puhul, kui täpne tehingusumma ei ole teada hetkel, mil maksja annab loa maksetehingu täitmiseks, näiteks automaattanklate, autorendilepingute või majutusbroneeringute puhul. Maksja makseteenuse pakkujal peaks olema võimalik blokeerida maksja maksekontol teatav summa rahalisi vahendeid proportsionaalselt maksetehingu summaga, mida maksja võib mõistlikult eeldada, ja ainult juhul, kui maksja on andnud nõusoleku asjaomase täpse summa blokeerimiseks. Need vahendid tuleks vabastada kohe pärast maksetehingu täpse lõppsumma kohta teabe saamist ja hiljemalt kohe pärast maksekäsu laekumist. Selleks et tagada blokeeritud summa ja maksetehingu täpse summa vahe viivitamatu vabastamine, peaks makse saaja teavitama makseteenuse pakkujat kohe pärast teenuse või kauba tarnimist maksjale.
- (85) Liikmesriikides, mille rahaühik ei ole euro, eksisteerivad endiselt muus vääringus kui eurodes tehtavate otsekorralduste skeemid. Need skeemid on osutunud tõhusaks ja tagavad maksjale samasuguse kõrgetasemelise kaitse muude kaitsemeetmete abil, mis ei põhine alati tingimusteta tagasimakse saamise õigusel. Sellisel juhul peaks tagasimakse üldreegel tagama maksjale kaitse olukorras, kus täidetud maksetehingu summa ületab summat, mida oleks võinud mõistlikult eeldada. Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik sätestada maksja jaoks soodsamad tagasimakse saamise õigust käsitlevad normid, kui nähakse ette käesoleva määrusega. Proportsionaalne oleks lubada, et maksja ja maksja makseteenuse pakkuja lepivad raamlepingus kokku, et maksjal ei ole tagasimakse saamise õigust olukorras, kus maksja on kaitstud. See võib tuleneda sellest, et maksja on andnud nõusoleku maksetehingu täitmiseks vahetult oma makseteenuse pakkujale, sealhulgas kui makseteenuse pakkuja tegutseb makse saaja nimel, või sellest, et makseteenuse pakkuja või makse saaja on maksjale vähemalt neli nädalat enne maksetähtaega edastanud või teinud kokkulepitud viisil kättesaadavaks teabe tulevase maksetehingu kohta. Igal juhul peaks tagasimakse üldreegel tagama maksjale kaitse autoriseerimata või ebakorrektselt täidetud maksetehingute korral või autoriseeritud krediidikorralduste korral, mille puhul kohaldatakse andmete vastavuse

kontrollimise teenust ebakorrektselt, või kui toime on pandud makseteenuse pakkujana esinemist hõlmav pettus.

- (86) Tarbijatel ja ettevõtjatel peab finantsplaneerimiseks ja maksekohustuste õigeaegseks täitmiseks olema kindlus maksekäsundi täitmiseks kuluva aja suhtes. Seetõttu on vaja kehtestada aeg, millest alates jõustuvad õigused ja kohustused, nimelt aeg, mil makseteenuse pakkuja saab maksekäsundi, sealhulgas aeg, mil tal on olnud võimalus see saada makseteenuse lepingus kokku lepitud sidevahendi teel. See ei olene mis tahes eelnevast sellises protsessis osalemisest, mille tulemusel koostatakse ja edastatakse maksekäsund, sealhulgas turvalisuse kontroll ja rahaliste vahendite olemasolu kontroll, teave PIN-koodi kasutamise kohta ja makse täitmise lubaduse väljastamine. Peale selle peaks maksekäsundi saamine aset leidma siis, kui maksja makseteenuse pakkuja saab maksekäsundi maksja konto debiteerimiseks. Selles kontekstis ei tohiks omada tähtsust aeg, mil makse saaja edastab makseteenuse pakkujale maksekäsundid näiteks kaardimakse või otsekorralduse kaudu tehtud makse väljamaksmiseks või mil makseteenuse pakkuja teeb makse saajale asjaomases summas ettemakse tema kontot krediteerides. Makseteenuse kasutajatel peaks olema võimalik eeldada, et täielik ja kehtiv maksekäsund täidetakse nõuetekohaselt, kui makseteenuse pakkujal ei ole lepingulist või seadusjärgset põhjust täitmisest keelduda. Kui makseteenuse pakkuja keeldub maksekäsundi täitmisest, peaks ta makseteenuse kasutajale esimesel võimalusel teatama keeldumisest ja keeldumise põhjustest, tehes seda kooskõlas liidu ja siseriikliku õigusega. Kui raamleping näeb ette, et makseteenuse pakkuja võib nõuda keeldumise eest tasu, peaks selline tasu olema objektiivselt põhjendatud ja võimalikult madal.
- (87) Pidades silmas maksetehingute töötlemise kiirust täielikult automatiseeritud maksesüsteemides, mis tähendab seda, et pärast teatavat ajahetke ei saa maksekäsundeid tühistada, ilma et sellega kaasneksid suured käsitsi sekkumise kulud, on vaja määrata makse tühistamise tähtaeg. Sõltuvalt makseteenuse ja maksekäsundi liigist peaks pooltel siiski olema võimalik kokku leppida erinevates maksekäsundi tühistamise tähtaegades. Kõnealuses kontekstis peaks tühistamine olema kohaldatav üksnes makseteenuse pakkuja ja makseteenuse kasutaja vahelises suhtes ning see ei peaks piirama maksesüsteemides toimivate maksetehingute tagasivõtmatus ega lõplikkuse kohaldamist.
- (88) Maksekäsundi tagasivõtmatus ei peaks mõjutama liikmesriigi õigusest tulenevat makseteenuse pakkuja õigust või kohustust kooskõlas maksja raamlepingu või siseriiklike õigus- ja haldusnormide või suunistega maksta maksja ja makse saaja vahelise vaidluse korral maksjale tagasi täidetud maksetehingu summa. Kõnealust tagasimakset tuleks käsitada uue maksekäsundina. Kui arvata välja nimetatud juhud, peaks õigusvaidluse maksekäsundi aluseks olevate kohustuste üle lahendama maksja ja saaja omavahel.
- (89) Selleks et tagada maksete täielikult integreeritud otsetöötlemine ja õiguskindlus seoses makseteenuse kasutajate vaheliste aluskohustuste täitmisega, on väga oluline krediteerida makse saaja kontole maksja poolt üle kantud täielik summa. Samuti ei tohiks ühelgi maksetehingu täitmisega seotud vahendajal olla võimalik teha ülekantavalt summalt mahaarvamisi. Makse saajal peaks siiski olema võimalik sõlmida oma makseteenuse pakkujaga kokkulepe, mille alusel on viimasel võimalik oma tasu maha

arvata. Võimaldamaks makse saajal veenduda, et maksmisele kuuluv summa on korrektselt makstud, peaks maksetehingu täitmise kohta esitatud teabes olema siiski märgitud mitte ainult ülekantavate rahaliste vahendite summa, vaid ka mahaarvatud tasude summa.

- (90) Kogu liidus maksetega seotud tõhususe parandamiseks tuleks kehtestada maksimaalselt ühe päeva pikkune täitmisaeg kõigile maksja algatatud maksekäsunditele, mille vääring on euro, või kui liikmesriigi rahaühik ei ole euro, siis asjaomase liikmesriigi vääring, sealhulgas muudele krediidikorraldustele kui väälkkrediidikorraldused suhtes ja rahasiiretele. Kõigi muude maksete korral, näiteks makse saaja poolt või kaudu algatatud maksed, sealhulgas otsekorraldused ja kaardimaksed, tuleks kohaldada sama ühepäevast täitmisaega, kui makseteenuse pakkuja ja maksja vahel puudub selge kokkulepe pikema täitmisaja kohta. Seda tähtaega peaks olema võimalik pikendada ühe tööpäeva võrra, kui maksekäsund esitatakse paber kandjal, et võimaldada makseteenuste osutamise jätkamist nendele tarbijatele, kes on harjunud üksnes paber kandjal olevate dokumentidega. Otsekorralduste skeemi kasutamise korral peaks makse saaja makseteenuse pakkuja edastama maksenõude makse saaja ja makseteenuse pakkuja vahel kokku lepitud aja jooksul, et võimaldada arveldamist kokkulepitud tähtpäeval. ***Makselimiidid tuleks kindlaks määrata makseteenuse pakkuja ja maksja vahelises lepingus, kuid neid saab muuta.*** Võimalik peaks olema säilitada või kehtestada eeskirjad, mille kohaselt on maksimaalne lubatud täitmisaeg lühem kui üks tööpäev.
- (91) Makse kogusummas täitmise ja makse täitmisaja kohta käivad normid peaksid olema aluseks heale tavale, millele tuginetakse juhul, kui üks makseteenuse pakkujatest ei asu liidus. Väljaspool liitu asuvale makse saajale krediidikorralduste ja rahasiirdetehingutega ülekande tegemisel peaks maksja makseteenuse pakkuja esitama maksjale hinnangulise aja, mille jooksul krediidikorralduste ja rahasiirdetehingute summa väljaspool liitu asuva makse saaja makseteenuse pakkuja kontole krediteeritakse. Liidu makseteenuse pakkujalt ei saa eeldada selle aja prognoosimist, mis kulub väljaspool liitu asuval makseteenuse pakkujal rahaliste vahendite saamise järel summa makse saaja kontole krediteerimiseks.
- (92) Selleks et suurendada makseteenuse kasutajate usaldust makseturgude vastu, on oluline, et makseteenuse kasutajad teaksid makseteenuste tegelikku maksumust. Järelikult peaksid läbipaistmatud hinnakujunduse meetodid olema keelatud, sest on üldiselt teada, et selliste meetodite puhul on tarbijal erakordselt raske määrata kindlaks makseteenuse tegelikku hinda. Eelkõige ei tohiks lubada kasutajale ebasoodsa väärtuspäeva kasutamist.
- (93) Makseteenuse pakkujal peaks olema võimalik määrata üheselt kindlaks teave, mis on maksekäsundi korrektselt täitmiseks vajalik. Maksja makseteenuse pakkuja peaks oma tegevuses kohaldama nõuetekohast hoolsust, kontrollima kordumatu tunnuse vastavust, kui see on tehniliselt võimalik ja ei nõua käsitsi sekkumist, ja kui kordumatu tunnus ei osutu vastavaks, keelduma maksekäsundi täitmisest ning teavitama sellest maksjat.
- (94) Maksesüsteemide sujuv ja tõhus toimimine sõltub sellest, kas kasutaja saab olla kindel, et makseteenuse pakkuja täidab maksetehingu korrektselt ja kokkulepitud ajaks. Tavaliselt saab makseteenuse pakkuja hinnata maksetehinguga seotud riske. Makseteenuse pakkuja on see, kes võimaldab kasutada maksesüsteemi, teeb korralduse

tagasi kutsuda valesi suunatud või eraldatud rahalised vahendid ja teeb enamikul juhtudel otsuse, milliseid vahendajaid kaasata maksetehingu täitmisel. Kõiki neid kaalutlusi arvesse võttes on kohane (välja arvatud ebatavaliste ja ettenägematute asjaolude korral) panna makseteenuse pakkujale vastutus kasutajalt vastu võetud maksetehingu täitmisel eest, välja arvatud sellise makse saaja makseteenuse pakkujategevuse ja tegevusetuse eest, kelle makse saaja valis üksi. Ent selleks, et maksja ei jääks kaitseta ebatõenäolistes olukordades, kus ei ole selge, et makse saaja makseteenuse pakkujate saadud maksesumma nõuetekohaselt kätte, peaks asjakohane tõendamise kohustus lasuma maksja makseteenuse pakkujal. Üldjuhul võib eeldada, et vahendav asutus, kes on tavaliselt erapooletu organ, nagu näiteks keskpang või kliiringukoda, ja kes kannab maksesumma maksja makseteenuse pakkujalt makse saaja makseteenuse pakkujale, salvestab kontoandmed ning saab need hiljem vajaduse korral kättesaadavaks teha. Kui maksesumma on krediteeritud makse saaja makseteenuse pakkujate kontole, peaks makse saajal tekkima viivitamata õigus nõuda makseteenuse pakkujalt maksesumma krediteerimist makse saaja kontole.

- (95) Maksja makseteenuse pakkujate, see tähendab kontot haldav makseteenuse pakkujate, või kui see on asjakohane, siis makse algatamise teenuse pakkujate, peaks võtma vastutuse makse korrektse täitmisel eest, sealhulgas maksetehingu kogusumma ja täitmisaja eest, ning täieliku vastutuse mis tahes eksimuse eest, mida teevad makseahelasse kuuluvad teised osapooled kuni makse laekumiseni makse saaja kontole. Juhul kui kogusumma ei ole makse saaja makseteenuse pakkujate krediteeritud või on krediteeritud hiline misega, peaks maksja makseteenuse pakkujate kõnealusel vastutusest tulenevalt korrigeerima maksetehingu või liigse viivituse maksjale asjakohase tehingusumma tagasi maksma, ilma et see piiraks mis tahes muid nõudeid, mida võidakse esitada siseriikliku õiguse kohaselt. Makseteenuse pakkujate vastutuse korral ei tohiks maksjalt ega makse saajalt nõuda ebakorrektsel maksega seotud mis tahes kulude tasumist. Täitmata jäänud või valesi või hiline misega täidetud maksetehingu puhul peaks makseteenuse pakkujate tehtud korrigeeriva makse väärtuspäev olema igal juhul sama, mis oleks olnud korrektset täidetud maksetehingu väärtuspäev.
- (96) Krediidikorralduste ja muude makseteenuste nõuetekohaseks toimimiseks peavad makseteenuse pakkujatel ja nende vahendajatel, sealhulgas töötajatel, olema lepingud, milles on sätestatud nende vastastikused õigused ja kohustused. Vastutusega seonduvad küsimused on kõnealusel lepingute oluline osa. Maksetehingus osalevate makseteenuse pakkujate ja vahendajate vahelise usalduse tagamiseks on oluline õiguskindlus seoses sellega, et makseteenuse pakkujate, kellel ei ole süüd, kompenseeritakse kantud kahju või makstud summad vastavalt vastutust käsitlevatele normidele. Täiendavad tagasinõude esitamise õigused ja selle sisu üksikasjad ning viisid, kuidas käsitleda makseteenuse pakkujate või vahendajate vastu seoses valesi täidetud maksetehinguga esitatud nõuet, peaksid olema kindlaks määratud lepinguga.
- (97) Makseteenuse pakkujate poolse makseteenuste osutamisega võib kaasna isikuandmete töötlemine. **Selline töötlemine peaks olema võimalik ainult makseteenuse kasutaja loal.** Kontoteabe teenuse osutamine võib hõlmata sellise andmesubjekti isikuandmete töötlemist, kes ei ole konkreetse makseteenuse pakkujate teenuse kasutaja, kuid kelle isikuandmete töötlemine selle konkreetse makseteenuse pakkujate poolt on vajalik teenusepakkujate ja makseteenuse kasutajate vahelise lepingu

täitmiseks. Isikuandmete töötlemise korral peaks töötlemine toimuma vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/679 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1725¹, sealhulgas kooskõlas eesmärgi piiritlemise, võimalikult väheste andmete kogumise ja andmete piiratud ajaks säilitamise põhimõttega. Kõikide käesoleva määruse alusel välja töötatavate ja kasutatavate andmetöötlussüsteemide puhul tuleks rakendada lõimitud andmekaitse ja vaikumisi andmekaitse põhimõtet. Seepärast peaksid määruse (EL) 2016/679 ja määruse (EL) 2018/1725 kohased järelevalveasutused vastutama käesoleva määruse alusel toimuva isikuandmete töötlemise järelevalve eest.

- (98) Nagu on tunnustatud komisjoni teatises ELi jaemaksete strateegia kohta, teenib ELi makseturgude hea toimimine olulisi avalikke huve. Seega peaks makseteenuse pakkujatel ja maksesüsteemide käitajatel olema võimalik töödelda määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõikes 1 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 10 lõikes 1 osutatud eriliiki isikuandmeid, kui see on käesoleva määruse kontekstis vajalik makseteenuste osutamiseks ja käesoleva määruse kohaste nõuete täitmiseks. Erikategooriasse kuuluvate isikuandmete töötlemise korral peaksid makseteenuse pakkujad ja maksesüsteemi käitajad rakendama nõuetekohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et kaitsta füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi. Need meetmed peaksid hõlmama tehnilisi piiranguid andmete taaskasutamisele ning tiptasemel meetmete kasutamist turvalisuse ja eraelu puutumatus tagamiseks, sealhulgas, **kuid mitte ainult**, pseudonüümimist ja krüpteerimist, et tagada kooskõla määruses (EL) 2016/679 sätestatud eesmärgi piiritlemise, võimalikult väheste andmete kogumise ja andmete piiratud ajaks säilitamise põhimõttega. Makseteenuse pakkujad ja **maksesüsteemi käitajad** peaksid samuti rakendama konkreetseid korralduslikke meetmeid, sealhulgas korraldama koolitusi kõnealuste andmete töötlemise kohta, nägema ette eriliiki andmetele juurdepääsu piiranguid ja nõudma sellise juurdepääsu registreerimist.
- (99) Üksikisikuid tuleks isikuandmete töötlemisest teavitada kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 ja määrusega (EL) 2018/1725.
- (100) Petturid võtavad sageli sihikule ühiskonna kõige kaitsetumad liikmed. Pettuse teel tehtud maksetehingute õigeaegne avastamine on väga oluline ja nende avastamisele aitab oluliselt kaasa tehingute jälgimine. Seepärast on kohane nõuda, et makseteenuse pakkujatel oleksid kasutusel tehinguseiremehhanismid maksetehingute, sealhulgas makse algatamise teenuseid hõlmavate tehingute jälgimiseks, pidades silmas selliste mehhanismide suurt tähtsust pettuste ennetamisel ja nende pakutavat kaitset, mis on ulatuslikum kui kliendi tugeva autentimise kaudu pakutav kaitse. **Kui makseteenuse pakkujatel ei ole pettuse vältimiseks kasutusel asjakohaseid mehhanisme, tuleks neid**

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

pidada vastutavaks pettusest tulenevate rahaliste kahjude katmise eest makseteenuse kasutajatele.

- (100a) *Liikmesriigid peaksid tegema koostööd makseteenuse pakkujate ja elektroonilise side teenuse osutajatega, et rahastada kodanikele suunatud koolituskampaaniaid selle kohta, kuidas tunda ära maksepettusi ja vältida maksepettuse ohvriks langemist. Makseteenuse pakkujad ja elektroonilise side teenuse osutajad peaksid selles küsimuses tegema liikmesriikidega koostööd tasuta.*
- (101) Euroopa Pangandusjärelevalve peaks töötama välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu tehinguseiremehhanismidega seotud üksikasjalike tehniliste nõuete kohta. Sellised nõuded peaksid tuginema lisaväärtusele, mis tuleneb makseteenuse kasutaja makseharjumustega seotud keskkonnaalastest ja käitumuslikest omadustest.
- (102) Selleks et tagada tehinguseiremehhanismide tulemuslik toimimine, mis võimaldaks makseteenuse pakkujatel pettusi avastada ja ära hoida, eelkõige tuvastades makseteenuste ebahariliku kasutamise, mis võib olla märk võimalikust pettuse teel tehtud tehingust, peaks makseteenuse pakkujatel olema võimalik töödelda oma klientide tehingute ja nende maksekontodega seotud teavet. Makseteenuse pakkujad peaksid siiski kehtestama asjakohased säilitamisperioodid pettuste ennetamise eesmärgil kasutatavate eri liiki andmete jaoks. Need säilitamisperioodid peaksid olema rangelt piiratud ega tohi olla pikemad, kui on vajalik ebahariliku, potentsiaalselt petturliku käitumise tuvastamiseks, ning makseteenuse pakkujad peaksid korrapäraselt kustutama andmed, mis ei ole enam vajalikud pettuste avastamise ja ennetamise tarvis. Tehingute jälgimise eesmärgil töödeldud andmeid ei tohiks kasutada pärast seda, kui makseteenuse kasutaja kliendisuhe makseteenuse pakkujaga on lõppenud.
- (103) Krediidikorraldustega seotud pettustele on iseloomulik oludega kohanduda ning need hõlmavad lõputut hulka eri meetodeid ja tehnikaid, nagu autentimisvõituste vargus, arvete võltsimine ja sotsiaalne manipuleerimine. Seega tuleks üha uut liiki pettuste ennetamiseks tehinguseiremehhanisme järjepidevalt täiustada, kasutades täiel määral ära selliseid tehnoloogilisi lahendusi nagu tehisintellekt. Ühel makseteenuse pakkujal ei ole sageli täielikku ülevaadet kõigist elementidest, mis võiksid aidata pettused õigel ajal avastada. Neid saab siiski tulemuslikumalt avastada, kui koguda võimaliku petturliku tegevuse kohta rohkem teavet teistelt makseteenuse pakkujalt. Seetõttu peaks kogu asjakohase teabe jagamine makseteenuse pakkujate vahel **olema kohustuslik**. Selleks et petturlikke maksetehinguid paremini avastada ja oma kliente kaitsta, peaksid makseteenuse pakkujad tehingute jälgimise eesmärgil **kasutama** maksepettuste andmeid, mida jagavad **teised** makseteenuse pakkujad mitmepoolsel alusel, näiteks kasutades spetsiaalseid IT-platvorme, mis põhinevad teabevahetuse kokkulepetel. Selleks et tagada maksjate jaoks parem kaitse krediidikorraldustega seotud pettuste eest, peaks makseteenuse pakkujatel olema võimalik tugineda võimalikult põhjalikule ja ajakohasele teabele, kasutades kollektiivselt teavet kordumatute tunnuste, manipuleerimisvõtete ja muude asjaolude kohta, mis seonduvad petturlike krediidikorraldustega, mille makseteenuse pakkujad on eraldiseisvalt kindlaks teinud. Enne teabevahetuskokkuleppe sõlmimist peaksid makseteenuse pakkujad koostama andmekaitsealase mõjuhinnangu kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikliga 35. Kui andmekaitsealasest mõjuhinnangust selgub, et kaitsemeetmete, turvameetmete ja

riskimaandusmehhanismide puudumise korral kaasneks andmete töötlemisega suur oht füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele, peaksid makseteenuse pakkujad konsulteerima asjaomase andmekaitseasutusega kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikliga 36. Uut mõjuhinnangut ei tohiks nõuda, kui makseteenuse pakkuja ühineb olemasoleva teabevahetuskokkuleppega, mille kohta on andmekaitsealane mõjuhinnang juba koostatud. Teabevahetuskokkuleppes tuleks sätestada isikuandmete kaitse tehnilised ja korralduslikud meetmed. Selles tuleks sätestada kõigi makseteenuse pakkujate andmekaitsealaste õigusaktide kohased ülesanded ja kohustused, sealhulgas kaasvastutavate töötlejate puhul.

(103a) Euroopa Pangandusjärelevalve peaks looma spetsiaalse IT-platvormi, et vahetada teavet pettuse eesmärgil kasutatavate kontode kohta.

(103b) Kui seiremehhanismide põhjal on kindlaid tõendeid petturliku tehingu kahtlustamiseks või kui kasutaja teavitab makseteenuse pakkujat politsei menetluskokkuleppes, peaks makseteenuse pakkujatel olema õigus maksekäsundi täitmine peatada või sellega seotud rahalised vahendid blokeerida ja sisse nõuda. Neid tõendeid tuleb mõista nii, et need sisaldavad objektiivseid põhjuseid, mis on seotud maksetehingu turvalisusega ning autoriseerimata või petturlike tehingute kahtlusega. Kui makseteenuse pakkuja ei peata maksekäsundi täitmist, peaks makseteenuse pakkuja katma makseteenuse kasutajale tekkinud rahalise kahju, kui makseteenuse kasutaja on sellise pettuse ohver.

(104a) Käesoleva määruse kohaselt tuleks kordumatut tunnust kontrollida kõigi krediidikorralduste puhul.

(104b) Euroopa Pangandusjärelevalve peaks välja töötama regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse, milliseid muid tunnuseid peale IBANi tuleks aktsepteerida kordumatu tunnuseks.

(105) Selleks et vältida olukorda, kus õiguspärane teabe jagamine võimaliku petturliku tegevuse kohta toob kaasa põhjendamatu riskimaandustegevuse või makseteenuste kasutajatele maksekontoga seotud teenuste osutamise peatamise selgitusi andmata või nõudeõigusi tutvustamata, on asjakohane kehtestada kaitsemeetmed. Mitmepoolse teabevahetuskokkuleppe alusel jagatavaid maksepettuste andmeid, millega võib kaasneda isikuandmete avalikuks tulek, sealhulgas krediidikorraldustega seotud pettuses potentsiaalselt osalevate makse saajate kordumatute tunnuste avalikuks tulek, peaksid makseteenuse pakkujad kasutama üksnes tehinguseire parandamise eesmärgil. Makseteenuse pakkujad peaksid kehtestama täiendavad kaitsemeetmed, näiteks võtma ühendust kliendiga, kes on petturlikuks peetava krediidikorralduse puhul maksja, ja kontot täiendavalt jälgima, kui võimaliku petturliku kordumatu tunnuseks jagatav kordumatu tunnus on seostatav asjaomase makseteenuse pakkuja kliendiga. Selliste teabevahetuskokkulepete raames makseteenuse pakkujate vahel jagatavad maksepettuste andmed ei tohiks olla alus, millele tuginedes saab peatada pangateenuste osutamise üksikasjalikku uurimist läbi viimata.

(106) Maksepettused muutuvad üha keerukamaks, kuna petturid kasutavad selliseid manipuleerimise ja teise isikuna esinemise võtteid, mida makseteenuse kasutajatel on

raske avastada, kui nad pole pettusest piisavalt teadlikud ja kui neil pole selle kohta piisavat teavet. Makseteenuse pakkujad saavad aidata oluliselt kaasa pettuste ennetamise tõhustamisele, tehes korrapäraselt kõik vajalikud jõupingutused, et suurendada makseteenuse kasutajate teadlikkust ja parandada nende arusaama maksepettuste riskidest ja suundumustest. Eelkõige peaksid makseteenuse pakkujad korraldama makseteenuse pakkujate klientidele ja töötajatele suunatud asjakohaseid teadlikkuse suurendamise programme ja kampaaniaid pettuste valdkonna suundumuste ja riskide kohta, aitamaks klientidel aru saada, et nad on langenud pettusekatse ohvriks. Makseteenuse pakkujad peaksid andma oma tarbijatele eri kanalite kaudu kohandatud teavet pettuste kohta, esitades neile selgeid sõnumeid ja hoiatusi ning aidates neil seeläbi võimalikes pettusega seotud ohuolukordades asjakohaselt reageerida. Euroopa Pangandusjärelevalve peaks välja töötama suunised eri liiki programmide kohta, mille makseteenuse pakkujad peavad välja töötama maksepettuste riski käsitlemiseks, võttes arvesse, et pettustega seotud riskid ajas pidevalt muutuvad.

- (107) Elektrooniliste maksete turvalisus on väga oluline, et tagada kasutajate kaitse ja e-kaubanduse jaoks sobiva keskkonna kujundamine. Kõik elektroonilisel kujul pakutavad makseteenused tuleks tagada turvalisel viisil, võttes selleks kasutusele tehnoloogia, mis suudab tagada kasutaja turvalise autentimise ja vähendada maksimaalselt pettuse ohtu. Mis puudutab pettusi, siis direktiiviga (EL) 2015/2366 kehtestatud peamine uuendus oli kliendi tugeva autentimise kasutuselevõtt. Direktiivi (EL) 2015/2366 rakendamise kohta koostatud komisjoni hinnangus järeldati, et kliendi tugev autentimine on juba aidanud pettusi märkimisväärselt vähendada.

(107a) Selleks et tarbijad saaksid ka edaspidi kasu kliendi tugevast autentimisest ja et see oleks ka edaspidi tõhus vahend võitluses elektrooniliste maksetega seotud pettuste vastu, on asjakohane, et kliendi tugeva autentimise kohaldamine oleks riskipõhine. Kliendi tugeva autentimise normid peaksid omakorda tagama piisava paindlikkuse uuendustegevuseks maksesektoris, sealhulgas uute kliendi tugeva autentimise lahenduste väljatöötamisel.

- (108) Kliendi tugevast autentimisest ei tohiks kõrvale hoiduda, eelkõige tuginedes põhjendamatult eranditele, mida tehakse kliendi tugeva autentimise kohaldamisest. **Euroopa Pangandusjärelevalve peaks kehtestama** mõistete „kaupmehe algatatud tehing“ ja „posti või telefoni teel esitatud maksekäsund“ selged määratlused, kuna nendele mõistetele saab tugineda kliendi tugeva autentimise kohaldamata jätmise põhjendamisel, kuid neid mõistetakse ja kohaldatakse erinevalt ning neile tuginetakse ka õigusvastaselt. Kaupmehe algatatud tehingute puhul tuleks kohaldada kliendi tugevat autentimist algse volituse kehtestamisel, selle kohaldamist ei tuleks nõuda järgnevate kaupmehe algatatud maksetehingute puhul. Mis puudutab posti või telefoni teel esitatavaid maksekäsundeid, siis selleks et tehingut saaks käsitada posti või telefoni teel esitatud maksekäsundi alusel tehtud tehinguna ehk tehinguna, mis jääb kliendi tugeva autentimise kohustuse kohaldamisalast välja, peab ainult maksetehingu algatamine (mitte selle täitmine) olema mittedigitaalne. Maksetehingute suhtes, mille puhul maksja esitab maksekäsundi paber kandjal, postiga või telefoni teel, peaks maksja makseteenuse pakkuja kohaldama siiski turvanõudeid ja kontrollide, mis võimaldavad maksetehingu autentimist. Kliendi tugevast autentimisest ei tohiks kõrvale hoiduda ka selliste tavade abil, mis hõlmavad väljaspool liitu asutatud vastuvõtja kasutamist eesmärgiga vältida

kliendi tugeva autentimise nõuete täitmist. ***Samas tuleks kliendi tugevat autentimist alati osutada tasuta.***

- (109) Kuna kliendi tugevat autentimist peaks kohaldama selline makseteenuse pakkuja, kes väljastab isikustatud turvavolitusi, ei peaks kohaldama kliendi tugevat autentimist maksetehingute suhtes, mille algatab maksja asemel makse saaja, kui need tehingud algatatakse täielikult ilma maksja sekkumise või osalemiseta. ■ Otsekorralduste puhul ■ tuleks kohaldada ühtset regulatiivset lähenemisviisi ja samu tarbijakaitsemeetmeid, sealhulgas seoses tagasimaksetega.

(109a) Ettevõtjalt ettevõtjale või ettevõtjalt riigile tehtavate maksete puhul peaks kliendi tugev autentimine olema selliste tehingute riskitaseme suhtes asjakohane, võttes eelkõige arvesse nende osaliste vahel juba tehtavaid kontrole. Halduskoormuse vähendamiseks ei tuleks kliendi tugevat autentimist nõuda iga sellise tehingu puhul ning seda tuleks kohandada riskipõhisele lähenemisviisile.

- (110) Finantsalase kaasamise parandamiseks ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/882¹, mis käsitleb toodete ja teenuste ligipääsetavusnõudeid, peaksid kõik makseteenuse kasutajad, sealhulgas puuetega inimesed, eakad, väheste digioskustega inimesed ja need, kellel pole võimalik kasutada digikanaleid või nutitelefone, saama ennast kaitsta pettuste eest, mida pakub kliendi tugev autentimine, eelkõige seoses selliste põhiliste finantsteenuste kasutamisega nagu digitaalsed kaugmaksetehingud ja veebipõhine juurdepääs maksekontole. Pärast kliendi tugeva autentimise kehtestamist ei saanud teatavad liidu tarbijad enam veebipõhiseid tehinguid teha, kuna neil ei olnud praktikas võimalik teha läbi kliendi tugevat autentimist. Seetõttu peaksid makseteenuse pakkujad tagama, et nende kliendid saavad kasutada erinevaid kliendi tugeva autentimise tegemise viise, mis on kohandatud nende vajadustele ja olukordadele. Need viisid ei tohiks sõltuda ühestainsast tehnoloogiast, seadmest või mehhanismist ega nutitelefoni ***või muu nutiseadme*** olemasolust.
- (111) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014² (mida on muudetud määrusega [XXX]) alusel rakendatavad Euroopa digiidentiteedikukrud on e-identimise vahendid, mis pakuvad identimis- ja autentimislahendusi, võimaldamaks piiriülest juurdepääsu finantsteenustele, sealhulgas makseteenustele. Euroopa digiidentiteedikukru kasutuselevõtt hõlbustaks veelgi piiriülest digitaalset tuvastamist ja autentimist turvaliste digimaksete tagamiseks ning hõlbustaks üleeuroopalise digimaksete raamistiku arendamist.
- (112) Elektroonilise kaubanduse ja mobiilimaksete mahu kasvuga peaks kaasnema turvameetmete üldine tugevdamine. Kui tegemist on maksetehingu algatamisega kaugjuurdepääsu teel, st kui maksekäsund esitatakse interneti kaudu, peaks tehingute autentimine tuginema dünaamilistele koodidele, et kasutajale oleks igal ajal teada kasutaja autoriseeritava tehingu summa ja makse saaja.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73–114).

- (113) Mobiilimaksete mahu kasvu ja nende maksete tegemiseks kasutatavate eri mudelite teket silmas pidades tuleks kehtestada nõue kasutada kaugmaksetehingute puhul kliendi tugevat autentimist koodide kaudu, mis seovad tehingu dünaamiliselt konkreetse summa ja konkreetse makse saajaga.
- (114) Võttes arvesse, et dünaamilise sidumisega vähendatakse maksekäsundi esitamise ja maksete autentimise vahelisel ajal makse saaja nime ja tehingu summaga seotud manipuleerimise riski, aga ka pettuseriski üldisemalt, siis peaksid makseteenuse pakkujad mobiilimaksete puhul, mille korral kliendi tugeva autentimise jaoks on vaja kasutada maksja seadmes interneti, kohaldama ka elemente, mis seovad tehingu dünaamiliselt konkreetse summaga ja konkreetse makse saajaga, või samaväärse mõjuga ühtlustatud turvameetmeid, mis tagavad tehingu konfidentsiaalsuse, autentsuse ja terviklikkuse kõigis algatamise etappides.
- (115) Vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2018/389 artiklis 18 sätestatud erandile kliendi tugevast autentimisest lubati makseteenuse pakkujatel kliendi tugevat autentimist mitte kohaldada, kui maksja algatab elektroonilise kaugmaksetehingu, mille riskitaseme on makseteenuse pakkuja tehinguseiremehhanismidele tuginedes hinnatud madalaks. Turuosalistelt saadud tagasiside näitab siiski, et selleks, et suurem hulk makseteenuse pakkujaid rakendaksid tehingu riskianalüüsi, on vaja vastu võtta asjakohased normid tehingu riskianalüüsi ulatuse kohta, kehtestada selged auditeerimisnõuded, tagada üksikasjalikum teave ja täpsemad määratlused riskiseire nõuete ja jagatavate andmete kohta ning hinnata võimalikku kasu, mis tuleneb sellest, et makseteenuse pakkujatel lubatakse teatada petturlikest tehingutest, mille eest nad ainuisikuliselt vastutavad. Euroopa Pangandusjärelevalve peaks töötama välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles sätestatakse tehingu riskianalüüsi eeskirjad. ***Selleks et suurendada tehingu riskianalüüsi erandi kasutamist, tuleks regulatiivsete tehniliste standardite eelnõudes kaaluda selle erandi jaoks lisakünniste kehtestamist. Lisaks tuleks kaaluda vajadust täpsustada, kas makseteenuse pakkujad peaksid pettuste määrades võtma arvesse vastutust ainult maksja ees.***
- (116) Turvameetmed peaksid olema vastavuses makseteenusega seotud riski tasemega. Selleks et võimaldada kasutajasõbralike ja ligipääsetavate maksevahendite väljatöötamist madala riskitasemega maksete tegemiseks, näiteks väikese väärtusega viipemaksete jaoks müügipunktis ***või äriühingust maksja tehtavad äriühinguga seotud maksed*** (sõltumata sellest, kas nendeks makseteks kasutatakse mobiiltelefoni või mitte), tuleks regulatiivsetes tehnilistes standardites täpsustada turvanõuete kohaldamisest tehtavad erandid. Isikustatud turvavolituste turvalisel viisil kasutamine on vajalik selleks, et vähendada tüssemise, andmepüügi ja muude pettuste riski. Kasutajate kaitseks tuleks vastu võtta meetmed, millega kaitstakse nende isikustatud turvavolituste konfidentsiaalsust ja terviklikkust.
- (117) Makseteenuse pakkujad peaksid kohaldama kliendi tugevat autentimist muu hulgas siis, kui makseteenuse kasutaja teeb kaugjuurdepääsu teel mis tahes toimingut, millega võib kaasuda maksepettuse või muu kuritarvitamise oht. Makseteenuse pakkujad peaksid rakendama piisavaid turvameetmeid makseteenuse kasutajate isikustatud turvavolituste konfidentsiaalsuse ja tervikluse kaitsmiseks.

- (118) Liikmesriikide turu sidusrühmade seas puudub ühtne arusaam kliendi tugeva autentimise nõuete kohaldamisest makseinstrumentide, eelkõige maksekaartide digirahakottidesse kandmise suhtes. Tokeni loomine või selle asendamine võib kaasa tuua maksepettuse või muu kuritarvitamise ohu. Makseinstrumendi tokeni loomise või asendamise puhul, mis toimub kaugjuurdepääsu teel makseteenuse kasutaja osalusel, peaks seega olema nõutav, et makseteenuse kasutaja makseteenuse pakkuja kohaldaks tokeni väljastamise või asendamise ajal kliendi tugevat autentimist. Makseteenuse pakkuja peaks tokeni loomise või asendamise etapis kliendi tugevat autentimist kohaldades kaugühenduse teel veenduma, et makseteenuse kasutaja on makseinstrumendi õiguspärane kasutaja, ning seostama kasutaja ja makseinstrumendi digiversiooni vastava seadmega.
- (119) Makseviiside hoiustamise ja kasutamise digirahakottide käitajatelt, kes kontrollivad kliendi tugeva autentimise elemente, kui maksete tegemiseks kasutatakse digirahakottidesse salvestatud tokeniseeritud instrumente, tuleks nõuda maksjate makseteenuse pakkujatega edasiandmislepingute sõlmimist, et neil oleks võimalik sellist kontrolli jätkata, nõudes samas neilt peamiste turvanõuete täitmist. Selliste lepingute kohaselt peaks maksja makseteenuse pakkujatele jääma täielik vastutus olukorras, kus makseviiside hoiustamise ja kasutamise digirahakoti käitaja ei kohalda kliendi tugevat autentimist, ning neil peaks olema õigus auditeerida ja kontrollida rahakoti käitaja turvasätteid.
- (120) Kui tehnilise teenuse pakkujad või maksesüsteemide käitajad osutavad teenuseid makse saajatele või makse saajate või maksjate makseteenuse pakkujatele, peaksid nad toetama kliendi tugeva autentimise kohaldamist nende ülesannete raames maksetehingute algatamisel või täitmisel. Arvestades, et nad täidavad olulist rolli jaemaksetega seotud peamiste turvanõuete nõuetekohase rakendamise tagamisel, sealhulgas asjakohaste IT-lahenduste pakkumise kaudu, peaksid tehnilise teenuse pakkujad ja maksesüsteemide käitajad ***vastutama otsese rahalise kahju eest, mida nad on põhjustanud makse saajale või makse saaja või maksja makseteenuse pakkujale oma lepingulise suhte raames kliendi tugeva autentimise kohaldamiseks vajalike teenuste osutamata jätmise eest, selle täitmata jätmisega proportsionaalselt ning kuni asjakohase tehingu summa ulatuses.***
- (121) Liikmesriigid peaksid määrama pädevad asutused, kes vastutavad makseasutustele tegevusloa andmise eest ning vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse akrediteerimise ja jälgimise eest.
- (122) Ilma et see piiraks klientide õigust pöörduda kohtusse, peaksid liikmesriigid tagama makseteenuse kasutajate ja makseteenuse pakkujate vaheliste vaidluste lahendamise võimaldamiseks hõlpsat osavõttu võimaldavad, piisavad, sõltumatud, erapooletud, läbipaistvad ja tõhusad vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlused. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 593/2008¹ on ette nähtud, et lepingu suhtes kohaldatavat õigust käsitlevad mis tahes lepingutingimused ei tohi kahjustada tarbijale tema alalise elukohariigi õiguse kohustuslike sätete alusel tagatud kaitset. Tõhusa ja tulemusliku vaidluste lahendamise menetluse kehtestamiseks peaksid liikmesriigid

¹ ELT L 177, 4.7.2008, lk 6–16.

tagama, et makseteenuse pakkujad **kohustuvad kohaldama** vaidluste kohtuvälise lahendamise **menetlust** kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/11/EL¹ sätestatud kvaliteedinõuetega, et lahendada vaidlused enne kohtusse pöördumist. Määratud pädevad asutused peaksid teavitama komisjoni oma territooriumil asuvast pädevast kvaliteedinõuetele vastavast vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusest või üksustest, kelle ülesanne on lahendada riigisiseseid ja piiriüleseid vaidlusi ning teha koostööd seoses käesoleva määruse kohaseid õigusi ja kohustusi puudutavate vaidlustega. **Vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlus peaks makseteenuse pakkujate jaoks olema kohustuslik.**

- (123) Tarbijatel peaks olema õigus kaitsta oma õigusi seoses käesoleva määruse alusel makse- ja e-raha teenuse pakkujatele pandud kohustustega esindushagide kaudu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2020/1828².
- (124) Kehtestada tuleks asjakohased menetlused, mille kohaselt esitatakse kaebusi makseteenuse selliste pakkujate vastu, kes ei täida oma kohustusi, ja tagada asjakohasel juhul tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste määramine. Selleks et tagada käesoleva määruse tulemuslik täitmine, peaksid liikmesriigid määrama pädevad asutused, kes vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1093/2010³ sätestatud tingimustele ja kes tegutsevad makseteenuse pakkujatest sõltumatult. Liikmesriigid peaksid teatama komisjonile määratud asutuste nimed ning esitama ka nende ülesannete selge kirjelduse.
- (125) Ilma et see piiraks õigust pöörduda käesoleva määruse järgimise tagamiseks kohtusse, peaksid pädevad asutused kasutama neile käesoleva määruse alusel antud vajalikke volitusi, sealhulgas volitust uurida väidetavaid rikkumisi ja kehtestada halduskaristusi ja -meetmed, kui makseteenuse pakkuja ei täida käesolevas määruses sätestatud õiguste ja kohustustega seotud nõudeid, eelkõige kui on oht, et rikkumine kordub või et riivatakse muul moel ühiseid tarbijahuve. Pädevad asutused peaksid kehtestama tulemuslikud mehhanismid, et soodustada võimalikest või tegelikest rikkumistest teatamist. Kõnealused mehhanismid ei tohiks piirata süüdistatava õigust kaitsele.
- (126) Liikmesriikidelt tuleks nõuda tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate halduskaristuste ja haldusmeetmete kehtestamist seoses käesoleva määruse sätete rikkumisega. Kõnealused halduskaristused, sunniraha ja haldusmeetmed peaksid vastama teatavatele miinimumnõuetele, sealhulgas seoses miinimumvolitustega, mis tuleks anda pädevatele asutustele nende rakendamiseks, ning seoses kriteeriumidega, mida pädevad asutused peaksid arvesse võtma nende kohaldamisel ning nende kohta teabe avaldamisel ja

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63–79).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2020/1828, mis käsitleb tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/22/EÜ (ELT L 409, 4.12.2020, lk 1–27).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

aruande esitamisel. Liikmesriigid peaksid sätestama sunniraha kohaldamiseks konkreetsed eeskirjad ja tulemuslikud mehhanismid.

- (127) Pädevatel asutustel peaks olema volitused määrata rahalisi halduskaristusi, mille suurus on piisav, et tasakaalustada rikkumisest loodetavat kasu, ning mis oleksid heidutavad ka suurematele asutustele.
- (128) Halduskaristuste ja haldusmeetmete kehtestamisel peaksid pädevad asutused halduskaristuse või muu haldusmeetme liigi ja rahalise halduskaristuse määra üle otsustamisel võtma arvesse võimalikke samale füüsilisele või juriidilisele isikule sama rikkumise eest määratud varasemaid kriminaalkaristusi. Seda on vaja teha selleks, et nii haldus- kui ka kriminaalmenetluse kohaldamise korral määratud karistuste ja teiste haldusmeetmete kogum piirduks oma ranguselt asjaomase rikkumise raskusastet arvestades vajalikuga.
- (129) Tulemusliku järelevalvesüsteemi tagamiseks peavad järelevalveasutused olema teadlikud puudustest makseteenuse pakkujate tegevuses seoses käesolevas määruses sätestatud eeskirjade järgimisega. Sellepärast peavad järelevalveasutused saama üksteist teavitada makseteenuse pakkujate suhtes kehtestatud halduskaristustest ja -meetmetest, kui selline teave on oluline ka teiste järelevalveasutuste jaoks.
- (130) Liidu makseteenuste raamistiku tõhusus sõltub paljude pädevate asutuste vahelisest koostööst, sealhulgas selliste riigiasutuste koostööst nagu maksu-, andmekaitse-, konkurentsi-, tarbijakaitse- ja auditiamet, politsei ja muud õiguskaitseasutused. Liikmesriigid peaksid tagama, et nende õigusraamistik võimaldab ja hõlbustab sellist nõutavat koostööd, nii et liidu makseteenuste raamistiku eesmärkide saavutamisele aitaks kaasa ka selle eeskirjade nõuetekohane nõuete täitmise tagamine. Selline koostöö peaks hõlmama halduskaristuste tulemuslikuks täitmisele pööramiseks vajalikku teabevahetust ja vastastikust abi, eelkõige rahaliste karistuste piiriüleisel sissenõudmisel.
- (131) Paljudes liikmesriikides on ametliku menetluse alternatiivina olemas kiirendatud täitemenetlused või kokkuleppemenetlused – ükskõik kuidas neid siseriiklikus õiguses ka nimetatakse –, mis võimaldavad kiiremini vastu võtta otsuse, mille eesmärk on määrata halduskaristus või haldusmeede või lõpetada väidetav rikkumine ja selle tagajärgede avaldumine, enne karistuse määramise ametliku menetluse algatamist. Olgugi et paljudes liikmesriikides ette nähtud nõuete täitmise tagamise meetodeid liidu tasandil ühtlustada ei tundu asjakohane, tuleks liikmesriikides vastuvõetud lähenemisviiside suuri erinevusi silmas pidades pöörata tähelepanu sellele, et kõnealused meetodid võimaldaksid neid kohaldavatel pädevatel asutustel teatavatel tingimustel menetleda rikkumisjuhtumeid kiiremini, väiksemate kuludega ja üldiselt tõhusal viisil, ning nende kasutamist tuleks seega soodustada. Liikmesriikidel ei peaks siiski olema kohustust kehtestada selliseid nõuete täitmise tagamise meetodeid oma õigusraamistikuga ega kohustust sundida pädevaid asutusi neid kasutama, kui nad ei pea seda asjakohaseks.
- (132) Liikmesriigid on kehtestanud palju eri halduskaristusi ja haldusmeetmeid makseteenuste osutamist reguleerivate põhisätete rikkumise puhuks ja rakendavad neid praegu ning nende sätete rikkumiste uurimisel ja nende eest karistuste määramisel kohaldatavad lähenemisviisid on ebaühtlased. Kui jätta selgitamata, milliste põhisätete

rikkumisega peab kaasnema piisavalt heidutavate täitemeetmete kohaldamine kõikjal liidus, takistaks see makseteenuste ühtse turu eesmärkide saavutamist ja tekitaks meelepärase kohtualluvuse valimise soodustamise riski, kuna pädevatel asutustel ei ole ühesugused võimalused võtta nende rikkumiste korral kiiresti ja samavõrd heidutavaid täitemeetmeid.

- (133) Kuna sunniraha eesmärk on sundida füüsilisi või juriidilisi isikuid, kes on vastutavad jätkuva rikkumise eest või kes peavad täitma uurimist teostava pädeva asutuse korraldust, seda korraldust täitma või kestva rikkumise lõpetama, ei tohiks sunniraha kohaldamine takistada pädevatel asutustel määrata sama rikkumise eest edaspidi halduskaristusi.
- (134) Kui liikmesriigid ei ole sätestanud teisiti, tuleks sunniraha arvutada päevapõhiselt.
- (135) Liikmesriigid peaksid andma pädevatele asutustele volitused määrata selliseid halduskaristusi ja haldusmeetmeid makseteenuse pakkujatele või muudele füüsilistele või juriidilistele isikutele, kui see on rikkumise korral kahjude korvamiseks vajalik. Kõnealuste karistuste ja meetmete valik peaks olema piisavalt lai, et liikmesriigid ja pädevad asutused saaksid võtta arvesse makseteenuse pakkujate erinevusi, eelkõige krediidiasutuste ning muude makseasutuste erinevusi seoses nende suuruse, omaduste ja äritegevuse olemusega.
- (136) Käesoleva määruse sätete rikkumise eest määratud halduskaristuse või -meetme avaldamine võib olla väga heidutava mõjuga ja hoida ära sellise rikkumise kordumise. Tänu avaldamisele saavad ka teised üksused teada karistatud makseteenuse pakkujaga seotud riskidest, et võtta neid arvesse enne temaga ärisuhte loomist, ja see aitab ka teiste liikmesriikide pädevaid asutusi seoses kaasnevate riskidega kõnealuse makseteenuse pakkuja puhul, kui ta tegutseb asjaomastes liikmesriikides piiriülese tegevuse raames. Neil põhjustel tuleks lubada halduskaristusi ja haldusmeetmeid käsitlevate otsuste avaldamist, kui need otsused puudutavad juriidilisi isikuid. Tehes otsust selle kohta, kas määratud halduskaristus või haldusmeede avaldada või mitte, peaksid pädevad asutused võtma arvesse rikkumise raskusastet ja avaldamise tõenäolist heidutavat mõju. Sellise teabe avaldamise korral füüsilistele isikutele osutamisel võidakse aga ebaproportsionaalselt riivata nende õigusi, mis tulenevad põhiõiguste hartast ja kohaldatavatest liidu andmekaitsealastest õigusaktidest. Seetõttu tuleks teave avaldada anonüümitult, välja arvatud juhul, kui pädev asutus peab vajalikuks avaldada isikuandmeid sisaldavad otsused käesoleva määruse nõuete täitmise tõhusaks tagamiseks, sealhulgas avalike teadaannete või ajutiste keeldude kohaldamise korral. Sellisel juhul peaks pädev asutus oma otsust põhjendada.
- (137) Selleks et koguda täpsemat teavet selle kohta, mil määral järgitakse liidu õigust liikmesriikides, ning suurendada samas pädevate asutuste nõuete täitmise tagamise nähtavust, on vaja, et pädevad asutused esitaksid Euroopa Pangandusjärelevalvele täiendavaid ja kvaliteetsemaid andmeid. Esitatav teave tuleks anonüümida, et tagada kehtivate andmekaitse-eeskirjade järgimine, ning esitada koondkuju, et järgida menetluste suhtes kohaldatavaid ametisaladuse hoidmise ja konfidentsiaalsuse eeskirju. Euroopa Pangandusjärelevalve peaks esitama komisjonile korrapäraselt aruande liikmesriikides nõuete täitmise tagamise meetmetega seoses tehtavate edusammude kohta.

- (138) Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu õigusakte vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290, et ajakohastada inflatsiooni arvesse võtmiseks maksimumsummat, mille ulatuses võib maksja olla kohustatud kandma autoriseerimata maksetehinguga seotud kahju, mis on tekkinud kaotatud või varastatud makseinstrumendi kasutamisest või makseinstrumendi väärkasutamisest. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (139) Käesoleva määruse järjepideva kohaldamise tagamiseks peaks komisjonil olema võimalik tugineda Euroopa Pangandusjärelevalve erialastele teadmistele ja abile, mistõttu tuleks Euroopa Pangandusjärelevalvele anda ülesanne töötada välja suuniseid ja koostada regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõusid. Komisjonile tuleks anda õigus need regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud vastu võtta. Euroopa Pangandusjärelevalve peaks käesoleva määruse alusel suuniste, regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõude väljatöötamisel kooskõlas määrusega (EL) nr 1093/2010 konsulteerima kõigi asjakohaste sidusrühmadega, sealhulgas makseteenuste turu sidusrühmadega, et võtta arvesse kõigi osaliste huve.
- (140) Euroopa Pangandusjärelevalvele tuleks kooskõlas määruse 1093/2010/EL artikli 9 lõikega 5 anda toodetesse sekkumise volitused, et tal oleks võimalik liidus ajutiselt keelata teatavat liiki makseteenus või e-raha teenus või nende teatav funktsioon või piirata nende pakkumist, kui on kindlaks tehtud, et need võivad kahjustada tarbijaid või ohustada finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust. Seepärast tuleks määrust (EL) nr 1093/2010 vastavalt muuta. ***Euroopa Pangandusjärelevalve peaks tagama, et ta on enne nende volituste kasutamist konsulteerinud võimaluse korral makseteenuse pakkujate või kolmandast isikust pakkujatega.***
- (140a) Euroopa Pangandusjärelevalvele tuleks tagada kõik vajalikud ressursid, sealhulgas inimressursid, et ta saaks täita talle käesolevast määrusest tulenevaid volitusi.***
- (141) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2394¹ lisa tuleks muuta, et lisada sellesse viide käesolevale määrusele, et hõlbustada määruse täitmise tagamisel tehtavat piiriülest koostööd.
- (142) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt jätkata makseteenuste siseturu integreerimist, ei suuda liikmesriigid paljude eri liidu ja siseriiklike õigusnormide ühtlustamise vajaduse tõttu piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1–26).

- (143) Võttes arvesse, et käesolevas määruses ja direktiivis (EL) XXX (kolmas makseteenuste direktiiv) sätestatakse õigusraamistik, millega reguleeritakse jaemakseteenuste ja e-raha teenuste osutamist liidus, tuleks õiguskindluse ja liidu õigusraamistiku järjepidevuse tagamiseks kohaldada käesolevat määrust alates kuupäevast, mil hakatakse kohaldama õigus- ja haldusnorme, mille liikmesriigid peavad vastu võtma, et järgida direktiivi (EL) XXX (kolmas makseteenuste direktiiv). Samas tuleks sätteid, millega nõutakse makseteenuse pakkujatelt krediidikorralduste puhul, et ta kontrolliks, ega ei esine lahknevusi makse saaja nime ja kordumatu tunnuse vahel, ning asjaomast vastutuskorda hakata kohaldama 24 kuu möödumisel käesoleva määruse jõustumise kuupäevast, et anda makseteenuse pakkujatele piisavalt aega võtta vajalikke meetmeid oma siseriiklike süsteemide kohandamiseks, et neil oleks võimalik asjaomaseid nõudeid täita.
- (144) Kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega tuleks käesolev määrus läbi vaadata, et teha kindlaks määruse tulemuslikkus ja tõhusus selle eesmärkide saavutamisel. Läbivaatamine peaks toimuma piisava ajavahemiku järel pärast kohaldamise alguskuupäeva, et oleks piisavalt tõendeid, millele läbivaatamisel tugineda. Sobivaks perioodiks peetakse viit aastat. Kuigi läbivaatamisel tuleks käsitleda käesolevat määrust tervikuna, tuleks erilist tähelepanu pöörata teatavatele teemadele, nagu avatud panganduse toimimine, makseteenuste eest tasu võtmine ja täiendavad lahendused pettuste vastu võitlemiseks. Käesoleva määruse kohaldamisala käsitlev läbivaatamine oleks siiski asjakohane teha varem ehk kolm aastat pärast kohaldamise alguskuupäeva, võttes arvesse, kui suurt tähtsust omistatakse kõnealusele teemale Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554¹ artikli 58 lõikes 2. Sellisel kohaldamisala läbivaatamisel tuleks kaaluda mõlemat: võimalust laiendada hõlmatud makseteenuste loetelu, nii et see sisaldaks ka niisuguseid teenuseid nagu maksesüsteemide ja makseskeemide kaudu osutatavad teenused, ning võimalust lisada mõned praegu kohaldamisalast välja jäetud tehnilised teenused.
- (145) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtteid, sealhulgas õigust era- ja perekonnaelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadust, õigust tõhusale õiguskaitsele ning mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu. Käesolevat määrust tuleb kohaldada kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.
- (146) Liikmesriikide puhul, kelle rahaühik ei ole euro, tuleb viiteid eurodes väljendatud summadele käsitada asjaomase liikmesriigi kindlaks määratud ekvivalentse summana asjaomase liikmesriigi vääringus.
- (146a) Tarbijatel peaks olema juurdepääs proportsionaalsetele ja tõhusatele õiguskaitsevahenditele, sealhulgas neile tekitatud kahju hüvitamisele. Nimetatud õiguskaitsevahendid ei tohiks piirata muude õiguskaitsevahendite kasutamist, mis tarbijatel on liidu või liikmesriigi õiguse alusel.***

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2554, mis käsitleb finantssektori digitaalset tegevuskerksust ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014 ja (EL) 2016/1011 (ELT L 333, 27.12.2022, lk 1).

(147) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725¹ artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse [XX XX 2023]²,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesolevas määruses sätestatakse makseteenuste ja e-raha teenuste osutamise suhtes kohaldatavad ühtsed nõuded seoses järgmisega:
 - a) makseteenuste ja e-raha teenuste tingimuste läbipaistvus ning teabele esitatavad nõuded;
 - b) makseteenuste ja e-raha teenuse kasutajate ning makseteenuste ja e-raha teenuse pakkujate vastavad õigused ja kohustused seoses makseteenuste ja e-raha teenuste osutamisega.
 2. Kui ei ole sätestatud teisiti, tuleb käesolevas määruses esitatud viiteid makseteenustele mõista kui viiteid makseteenustele ja e-raha teenustele.
 3. Kui ei ole sätestatud teisiti, tuleb käesolevas määruses esitatud viiteid makseteenuse pakkujatele mõista kui viiteid makseteenuse pakkujatele ja e-raha teenuse pakkujatele.
- 3a. *Käesoleva määruse alusel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2016/679.***

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse liidus pakutavate makseteenuste suhtes, mida osutavad järgmist liiki makseteenuse pakkujad:

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39–98).

² ELT C [...], [...], lk [...].

- a) krediidasutused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013¹ artikli 4 lõike 1 punkti 1 tähenduses, sh nende filiaalid, kui need asuvad liidus, olenemata sellest, kas nende filiaalide peakontor asub liidus või väljaspool liitu;
- b) postižiroasutused, kellel on siseriiklike õigusaktide kohaselt õigus osutada makseteenuseid;
- c) makseasutused;
- d) Euroopa Keskpank ja liikmesriikide keskpangad, kui nad ei tegutse rahaasutuse või muu riigiasutuse ülesannetes;
- e) liikmesriigid või nende piirkondlikud või kohalikud asutused, kui nad ei tegutse riigiasutuse ülesannetes.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmiste teenuste suhtes:

- a) maksetehingud, mille puhul maksja teeb makse üksnes sularahas otse makse saajale, ilma mis tahes vahendava sekkumiseta;
- b) maksetehingud, mille puhul makse tehakse maksjalt makse saajale direktiivi 86/653/EMÜ artikli 1 lõikes 2 määratletud kaubandusagendi kaudu, juhul kui täidetud on kõik järgmised tingimused: i) kaubandusagendil on lepinguga antud õigus pidada läbirääkimisi kaupade või teenuste müügi või ostu üle või sõlmida kaupade või teenuste müügi- või ostutehinguid üksnes maksja või üksnes makse saaja, ent mitte mõlema nimel, olenemata sellest, kas kliendi rahalised vahendid on kaubandusagendi valduses või mitte, ja ii) selline leping annab maksjale või makse saajale tegeliku võimaluse pidada kaubandusagendiga läbirääkimisi kaupade või teenuste müügi või ostu üle või sõlmida kaupade või teenuste müügi- või ostutehinguid;
- c) maksetehingud, mis seisnevad majandus- või kutsetegevusega mitte seotult sularaha kogumises ja tarnimises mittetulundusliku või heategevusliku tegevuse käigus;
- d) teenused, mille puhul makse saaja maksab kauba või teenuse eest makseteenuse kasutaja sõnaselge taotluse alusel maksjale sularaha osana maksetehingust enne maksetehingu täitmist;
- e) teenused, mille puhul väljastatakse sularaha **vabatahtlikult** jaekauplustes makseteenuse kasutaja sõnaselge taotluse alusel, kuid mis tahes maksetehingu täitmisest eraldiseisvalt ning ilma et sellega kaasneks kohustus osta kaupu ja teenuseid; makseteenuse kasutajale antakse enne taotluse alusel sularaha väljastamist teave selle teenuse eest võetavate võimalike tasude kohta;
- f) maksetehingud, mis põhinevad mõnel järgmisel dokumendil, millega makseteenuse pakkuja annab rahalised vahendid makse saaja käsutusse:

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

- i) pabertšekid vastavalt tšekke käsitlevaid ühtseid õigusnorme sätestavale 19. märtsi 1931. aasta Genfi konventsioonile;
- ii) alapunktis i osutatud pabertšekkidega võrreldavad pabertšekid, mille suhtes kohaldatakse nende liikmesriikide õigusakte, kes ei ole tšekke käsitlevaid ühtseid õigusnorme sätestava 19. märtsi 1931. aasta Genfi konventsiooni osalised;
- iii) paber kandjal käskvekslid, millele on osutatud vekslid ja lihtveksleid käsitlevaid ühtseid õigusnorme sätestavas 7. juuni 1930. aasta Genfi konventsioonis;
- iv) alapunktis iii osutatud käskvekslitega võrreldavad paber kandjal käskvekslid, mille suhtes kohaldatakse nende liikmesriikide õigusakte, kes ei ole vekslid ja lihtveksleid käsitlevaid ühtseid õigusnorme sätestava 7. juuni 1930. aasta Genfi konventsiooni osalised;
- v) paber kandjal vautšerid;
- vi) paber kandjal reisisšekid;
- vii) paber kandjal rahakaardid, nagu need on määratlenud Ülemaailmne Postiliit;
- g) maksetehingud, mis tehakse makse- või väärtpaberiarveldussüsteemis arveldusagentide, kesksete vastaspoolte, kliiringukodade või keskpankade ja muude süsteemis osalejate ning makseteenuse pakkujate vahel, ilma et see piiraks artikli 31 kohaldamist;
- h) maksetehingud, mis on seotud väärtpaberitest koosneva vara teenindamisega, sealhulgas dividendide, sissetuleku või muude tulude jaotamise või tagasiostmise või müügiga, mida teostavad punktis g osutatud isikud või investeerimisühingud, krediidasutused, ühisinvesteerimisettevõtjad või investeerimisteenuseid osutavad varahaldusettevõtjad ning kõik muud asutused, kellel on lubatud hallata finantsinstrumente;
- ha) maksetehingud, mida kasutatakse kauplemis- ja arveldusteenuste osutamiseks, kasutades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1114¹ artikli 3 lõike 1 punktis 7 määratletud e-raha tokeneid, kui makseteenuse pakkujale on liikmesriigis juba antud krüptovarateenuse osutaja tegevusluba selliste teenuste osutamiseks kõnealuse määruse V jaotise alusel;**
- i) ilma et see piiraks artikli 23 lõike 2 ning artiklite 58 ja 87 kohaldamist, tehnilise teenuse pakkujate osutatavad teenused;

¹ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1114, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 40, <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj>).***

- j) teenused, mis põhinevad konkreetsetel makseinstrumentidel, mis vastavad ühele järgmistest tingimustest:
- i) makseinstrumendid, millega on nende valdajal võimalik omandada kaupu või kasutada teenuseid ainult makseinstrumendi väljastaja **füüsilistes või virtuaalsetes** ruumides või kaupu müüvate või teenuseid osutavate isikute ühesainsas piiratud võrgus vahetult väljastajaga sõlmitud lepingu alusel;
 - ii) makseinstrumendid, mida saab kasutada üksnes väga piiratud valiku kaupade või teenuste omandamiseks, **sealhulgas makseinstrumendid, mida kasutatakse üksnes ettevõtjatevahelistes tehingutes**;
 - iii) ainult ühes liikmesriigis kehtivad makseinstrumendid, mis antakse ettevõtja või avaliku sektori asutuse taotluse korral, mida reguleerib riiklik või piirkondlik avaliku sektori asutus konkreetsetel sotsiaalsetel või maksustamisega seotud eesmärkidel ja mis võimaldavad omandada konkreetseid kaupu või saada teenuseid tarnijatelt, kes on sõlminud väljastajaga kaupade müügi või teenuste osutamise lepingu, **ning mida ei saa rahaks konverteerida**;
- k) maksetehingud, mida teeb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972¹ artikli 2 punktis 1 määratletud elektroonilise side võrkude pakkuja, või teenused, mida osutatakse lisaks kõnealuse direktiivi artikli 2 punktis 4 määratletud elektroonilise side teenustele võrgu kliendi või teenuse tellijale:
- i) et osta digitaalset infosisu ja häälepõhiseid teenuseid (olenemata digitaalse infosisu ostmiseks või tarbimiseks kasutatavast seadmest), mille maksumus lisatakse seonduvale arvele, või
 - ii) mis tehakse elektroonilisest seadmest või selle kaudu heategevuse raames või piletite ostmiseks ning mille maksumus lisatakse vastavalt arvele, tingimusel et ühegi punktides i ja ii osutatud maksetehingu summa ei ole suurem kui **60** eurot ning
 - maksetehingute kogusumma ei ületa üksiku võrgu kliendi või teenuse tellija kohta **360** eurot kuus või
 - kui võrgu klient või teenuse tellija eelrahastab oma elektroonilise side võrgu pakkuja või elektroonilise side teenuse osutaja juures avatud kontot, ei ületa maksetehingute kogusumma **360** eurot kalendrikuus;
- l) makseteenuse pakkujate, nende agentide või filiaalide vahelised maksetehingud, mis tehakse nende enda nimel;
- m) emaettevõtja ja selle tütarettevõtja vahelised või sama emaettevõtja mitme tütarettevõtja vahelised maksetehingud ja seonduvad teenused, **sealhulgas**

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36).

rahaliste vahendite sissenõudmine ja maksete tegemine samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste poolt konsolideerimisgrupi nimel emaettevõtja või selle tütarettevõtja poolt .

3. II ja III jaotist kohaldatakse liikmesriigi vääringus tehtud maksetehingute suhtes, kui nii maksja makseteenuse pakkuja kui ka makse saaja makseteenuse pakkuja või ainus maksetehingus osalev makseteenuse pakkuja asuvad liidus.
4. II jaotist (v.a artikli 13 lõike 1 punkt b, artikli 20 punkti 2 alapunkt e ja artikli 24 punkt a) ning III jaotist (v.a artiklid 67–72) kohaldatakse maksetehingute nende osade suhtes, mis ei ole liikmesriigi vääringus, kuid mis tehakse liidus, juhul kui nii maksja makseteenuse pakkuja kui ka makse saaja makseteenuse pakkuja või ainus maksetehingus osalev makseteenuse pakkuja asuvad liidus.
5. Seoses maksetehingu nende osadega, mis tehakse liidus, kohaldatakse II jaotist (v.a artikli 13 lõike 1 punkt b, artikli 20 punkti 2 alapunkt e ja punkti 5 alapunkt h ning artikli 24 punkt a) ja III jaotist (välja arvatud artikli 28 lõiked 2 ja 3, artiklid 62, 63 ja 67, artikli 69 lõige 1 ning artiklid 75 ja 78) kõigis vääringutes tehtud maksetehingute suhtes, kui liidus asub vaid üks makseteenuse pakkujatest.
6. Liikmesriigid võivad vabastada direktiivi 2013/36/EL artikli 2 lõike 5 punktides 4–23 osutatud asutused käesoleva määruse kõigi sätete või mõne sätte nõuete täitmisest.
7. Euroopa Pangandusjärelevalve **töötab** hiljemalt [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] välja suunised, **milles täpsustatakse kriteeriumid, mille alusel jäetakse kohaldamisalast välja maksetehingud** maksjalt makse saajale kaubandusagendi kaudu, nagu on osutatud käesoleva artikli lõike 2 punktis b.
8. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõike 2 punktis j osutatud kohaldamisalast väljajätmise tingimusi. Euroopa Pangandusjärelevalve võtab arvesse kogemust, mis on saadud direktiivi (EL) 2015/2366 kohast piiratud võrgule tehtavat erandit käsitlevate Euroopa Pangandusjärelevalve 24. veebruari 2022. aasta suuniste kohaldamisel.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumiskuupäeva]. Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.
9. Liikmesriigid teatavad komisjonile vastavalt lõikele 6 vastu võetud õigusnormidest hiljemalt käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevaks ja viivitamata kõigist hilisematest neid õigusnorme mõjutavatest muudatustest.
- 9a. **Artiklit 59 kohaldatakse ka elektroonilise side teenuse osutajate ja digiplatvormide suhtes.**

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „päritoluliikmesriik“ – mis tahes järgmine riik:
 - a) liikmesriik, kus on makseteenuse pakkuja registrijärgne asukoht, või
 - b) liikmesriik, kus asub makseteenuse pakkuja peakontor, kui makseteenuse pakkujal puudub tema siseriikliku õiguse kohane registrijärgne asukoht;
- 2) „vastuvõttev liikmesriik“ – liikmesriik, mis ei ole päritoluliikmesriik ja kus makseteenuse pakkujal on agent, levitaja või filiaal või kus ta osutab makseteenuseid;
- 3) „makseteenus“ – I lisas loetletud mis tahes äritegevus;
- 4) „makseasutus“ – juriidiline isik, kellele on antud tegevusluba kooskõlas direktiivi (EL) [kolmas makseteenuste direktiiv] artikliga 13 makseteenuste või e-raha teenuste osutamiseks kõikjal liidus;
- 5) „maksetehing“ – maksja või maksja nimel või makse saaja või makse saaja nimel esitatud maksekäsundi alusel toimuv rahaliste vahendite sissemakse, ülekanne või väljamakse, mis ei olene makse aluseks olevatest mis tahes kohustustest maksja ja makse saaja vahel;
- 6) „maksetehingu algatamine“ – toimingud, mis on vajalikud maksetehingu täitmise ettevalmistamiseks, sealhulgas maksekäsundi esitamine ja autentimisprotsessi lõpuleviimine;
- 7) „maksetehingu algatamine kaugjuurdepääsu teel“ – maksetehingu algatamine interneti kaudu esitatud maksekäsundi alusel;
- 8) „maksetehingu täitmine“ – protsess, mis algab pärast maksetehingu algatamise etapi lõpuleviimist ja lõpeb siis, kui sissemakstud, väljamakstud või üle kantud rahalised vahendid on makse saajale kättesaadavaks tehtud;
- 9) „maksesüsteem“ – ametlikel standarditel ja ühtsetel eeskirjadel põhinev rahaliste vahendite edastamise süsteem maksetehingute töötlemiseks, kliiringuks või arveldamiseks;
- 10) „maksesüsteemi käitaja“ – maksesüsteemi käitamise eest õiguslikult vastutav juriidiline isik;
- 11) „maksja“ – füüsiline või juriidiline isik, kellel on maksekonto ja kes esitab kõnealuselt maksekontolt maksekäsundi, või maksekonto puudumise korral **füüsiline või juriidiline** isik, kes esitab maksekäsundi;
- 12) „makse saaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes on maksetehinguga ülekantavate rahaliste vahendite ettenähtud saaja;
- 13) „makseteenuse kasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes kasutab makseteenust või e-raha teenust maksja, makse saaja või mõlemana;

- 14) „makseteenuse pakkuja“ – artikli 2 lõikes 1 osutatud asutus või füüsiline või juriidiline isik, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) [kolmas makseteenuste direktiiv] artiklite 34, 36 või 38 kohast erandit;
- 15) „maksekonto“ – makseteenuse pakkuja juures ühe või mitme makseteenuse kasutaja nimel avatud konto, mida kasutatakse ühe või mitme maksetehingu täitmiseks ning mis võimaldab saata rahalisi vahendeid kolmandatele isikutele ja neilt rahalisi vahendeid saada;
- 16) „maksekäsund“ – juhised, mille maksja või makse saaja annab oma makseteenuse pakkujale maksetehingu täitmiseks;
- 17) „volitus“ – maksja antud loa väljendus makse saajale ja (otse või kaudselt makse saaja kaudu) maksja makseteenuse pakkujale, millega makse saajal lubatakse algatada maksetehing maksja kindlaks määratud maksekonto teatava summa ulatuses debiteerimiseks ning millega maksja makseteenuse pakkujal lubatakse vastavad juhised täita;
- 18) „makseinstrument“ – makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja vahel kokku lepitud individuaalne seade või individuaalsed seadmed ja/või toimingute kogum, mis võimaldab algatada maksetehingu;
- 19) „kontot haldav makseteenuse pakkuja“ – makseteenuse pakkuja, kes tagab maksjale maksekonto ja haldab seda;
- 20) „makse algatamise teenus“ – teenus, mille puhul esitatakse maksekäsund maksja või makse saaja taotlusel seoses teise makseteenuse pakkuja juures avatud maksekontoga;
- 21) „kontoteabe teenus“ – internetipõhine teenus, mille puhul kogutakse otse või tehnilise teenuse pakkuja kaudu ja konsolideeritakse teavet ühe või mitme maksekonto kohta, mille makseteenuse kasutaja on avanud ühe või mitme kontot haldava makseteenuse pakkuja juures;
- 22) „makse algatamise teenuse pakkuja“ – makseteenuse pakkuja, kes osutab makse algatamise teenust;
- 23) „kontoteabe teenuse pakkuja“ – makseteenuse pakkuja, kes osutab kontoteabe teenust;
- 24) „tarbija“ – füüsiline isik, kes tegutseb käesoleva määrusega reguleeritavate makseteenuse lepingute raames eesmärkidel, mis ei seonu tema kaubandus-, äri- või kutsetegevusega;
- 25) „raamleping“ – makseteenuse leping, millega reguleeritakse üksikute ja järjestikuste maksetehingute täitmist tulevikus ning mis võib sisaldada maksekonto avamise kohustust ja tingimusi;
- 26) „rahasiire“ – makseteenus, mille puhul saadakse maksjalt rahalisi vahendeid maksja või makse saaja nimel maksekontot avamata ning mille ainus eesmärk on kanda vastav rahasumma üle makse saajale või mõnele teisele makseteenuse pakkujale, kes tegutseb makse saaja nimel, või kui sellised rahalised vahendid saadakse makse saaja nimel ning tehakse talle kättesaadavaks;
- 27) „otsekorraldus“ – makseteenus, mille eesmärk on debiteerida maksja maksekontot, kui maksetehingu on algatanud makse saaja volituse alusel, mille maksja on andnud makse saajale, makse saaja makseteenuse pakkujale või maksja enda makseteenuse pakkujale;

- 28) „kreeditorraldus“ – makseteenus, sealhulgas välkkreeditorraldus, mille puhul makseteenuse pakkuja, kelle juures maksja maksekonto on avatud, **või makseteenuse pakkuja, kelle juures makse saaja maksekonto on avatud**, krediteerib makse saaja maksekontot maksetehingu või järjestikuste maksetehingutega maksja maksekontolt maksja antud juhise alusel;
- 29) „välkkreeditorraldus“ – kreditorraldus, mis täidetakse viivitamata, olenemata päevast või kellaajast;
- 30) „rahalistel vahendid“ – jaekasutuseks käibele lastud keskpangaraha, elektroonsel kujul edastatav raha ja e-raha;
- 31) „väärtuspäev“ – päev, mille makseteenuse pakkuja võtab aluseks maksja kontolt võetavatelt või maksekontole krediteeritavatelt rahalistelt vahenditelt intressi arvutamisel;
- 32) „viitekurss“ – vahetuskurss, millele tuginedes arvutatakse vääringu konverteerimise tasu ja mille makseteenuse pakkuja avalikustab või mis pärineb üldsusele kättesaadavast allikast;
- 33) „viiteintressimäär“ – intressimäär, millele tuginedes arvutatakse kasutatav intressimäär ja mis pärineb üldsusele kättesaadavast allikast, mida saavad kontrollida mõlemad makseteenuse lepingu osalised;
- 34) „autentimine“ – toiming, mis võimaldab makseteenuse pakkujal kindlaks teha makseteenuse kasutaja isiku või konkreetse makseinstrumendi kasutamise kehtivuse, sealhulgas kasutaja isikustatud turvavolituste kasutamine;
- 34a) „autoriseerimine“ – luba, mis on antud menetluse käigus, milles makseteenuse kasutaja autendib asjaomase tehingu vabatahtlikult ja olles täielikult teadlik kõigist asjakohastest faktidest;**
- 35) „kliendi tugev autentimine“ – autentimine, mille käigus kasutatakse kahte või enam elementi, mis kuuluvad teadmise (miski, mida teab üksnes kasutaja), omamise (miski, mida omab üksnes kasutaja) või tunnuse (miski, mis on kasutajale omane) kategooriasse ja on sõltumatud, nii et neist ühe rikkumine ei ohustaks teiste usaldusväarsust, ning mille ülesehitus võimaldab kaitsta autentimisandmete konfidentsiaalsust;
- 36) „tehnilise teenuse pakkuja“ – teenusepakkuja, kelle teenused toetavad makseteenuse osutamist, kuid kellele ülekantavad rahalistel vahendid ühelgi ajahetkel ei kuulu;
- 37) „isikustatud turvavolitused“ – makseteenuse pakkuja poolt makseteenuse kasutajale autentimise eesmärgil antud isikustatud elemendid;
- 38) „tundlikud makseandmed“ – andmed, sh isikustatud turvavolitused, mida on võimalik kasutada pettuse toimepanemiseks;
- 39) „kordumatu tunnus“ – tähtede, numbrite või sümbolite kombinatsioon, mille makseteenuse pakkuja määrab makseteenuse kasutajale, **või sellele muu kordumatu seotud näitaja**, ning mille makseteenuse kasutaja esitab maksetehingus osaleva teise makseteenuse kasutaja või selles osalevale teisele makseteenuse kasutajale kuuluva maksekonto üheseks kindlaks tegemiseks;

- 40) „sidevahendid“ – vahendid, mida makseteenuse pakkuja ja makseteenuse kasutaja võivad kasutada omavahelise makseteenuse lepingu sõlmimisel, ilma et nad peaksid ühel ajal füüsiliselt kohal viibima;
- 41) „püsiv andmekandja“ – vahend, mis võimaldab makseteenuse kasutajal isiklikult talle adresseeritud teavet salvestada nii, et seda saaks tulevikus kasutada nii kaua, kui on teabe otstarbe seisukohast vajalik, ning et salvestatud teavet saaks muutmata kujul taasesitada;
- 42) „mikroettevõtja“ – ettevõtja, kes on makseteenuse lepingu sõlmimise ajal soovitusel 2003/361/EÜ lisa artiklis 1 ja artikli 2 lõigetes 1 ja 3 määratletud ettevõtja;
- 43) „tööpäev“ – päev, mil maksja makseteenuse pakkuja või maksetehingu täitmise seotud makse saaja makseteenuse pakkuja on maksetehingu täitmiseks vajalikuks arvelduseks avatud;
- 44) „agent“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb, osutades makseasutuse nimel makseteenuseid, välja arvatud e-raha teenuseid;
- 45) „filiaal“ – tegevuskoht, mis ei ole peakontor ja mis on makseasutuse osa, mis ei ole juriidiline isik ning mis teostab otse kõiki või mõningaid makseasutuse äritegevusele omaseid tehinguid; kõiki tegevuskohti, mille teises liikmesriigis paikneva peakontoriga makseasutus on ühes liikmesriigis asutanud, käsitatakse ühe filiaalina;
- 46) „konsolideerimisgrupp“ – selliste ettevõtjate grupp, kes on üksteisega seotud direktiivi 2013/34/EL¹ artikli 22 lõigetes 1, 2 või 7 osutatud viisil, või ettevõtjad, kellele on osutatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 241/2014² artiklites 4, 5, 6 ja 7 ning kes on üksteisega seotud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 või artikli 113 lõike 6 esimeses lõigus või artikli 113 lõike 7 esimeses lõigus osutatud viisil;
- 47) „digitaalne infosisu“ – kaubad või teenused, mis on toodetud ja tarnitud digitaalsel kujul, mille kasutamine või tarbimine on võimalik vaid tehnilise seadmega ning mis ei hõlma mingil viisil füüsiliste kaupade ja teenuste kasutamist või tarbimist;
- 48) „maksetehingute vastuvõtmine“ – makseteenus, mida osutab makseteenuse pakkuja, kellel on makse saajaga leping maksetehingute vastuvõtmiseks ja töötlemiseks, mille tulemusena kantakse rahalised vahendid üle makse saajale;
- 49) „makseinstrumentide väljastamine“ – makseteenus, mida osutab makseteenuse pakkuja, kellel on sõlmitud leping, et anda maksjale makseinstrument maksja maksetehingute algatamiseks ja töötlemiseks;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

² Komisjoni 7. jaanuari 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 241/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, milles käsitletakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid omavahendite nõudeid (ELT L 74, 14.3.2014, lk 8).

- 50) „e-raha“ – elektrooniliselt, sh magnetiliselt hoitav väljastaja vastu esitatud nõude vormis rahaline väärtus, mis antakse välja rahaliste vahendite vastu maksetehingute tegemiseks ja mille võtab vastu füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole e-raha väljastaja;
- 51) „levitaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes levitab e-raha või võimaldab seda tagastada makseasutuse nimel;
- 52) „e-raha teenused“ – e-raha väljastamine, e-raha ühikute salvestamiseks kasutatavate maksekontode haldamine ja e-raha ühikute ülekandmine;
- 53) „ärinimi“ – nimi, mida makse saaja tavaliselt *oma äritegevuses ja selle turundamisel* kasutab, et maksja saaks ta tuvastada;
- 54) „sularahaautomaadi käitaja“ – sularahaautomaadi käitaja, *kelle omandusse maksekontod ei kuulu*;
- 55) „e-raha teenuseid osutav makseasutus“ – makseasutus, kes osutab e-raha väljastamise, e-raha ühikute säilitamiseks kasutatavate maksekontode haldamise ja e-raha ühikute ülekandmise teenust, olenemata sellest, kas ta osutab ka mõnd I lisas nimetatud teenust või mitte.
- 55a) „elektroonilise side teenuse osutaja“ – *teenuseosutaja, kes kuulub*
- a) *direktiivi (EL) 2018/1972 (Euroopa elektroonilise side seadustik) kohaldamisalasse või*
- b) *määruse (EL) 2022/2065 (digiteenuste määrus) kohaldamisalasse.*

Lõike 1 punkti 39 kohaldamiseks töötab Euroopa Pangandusjärelevalve asjakohaseid turutavasid ja liikmesriikides kasutatavaid eri identimismeetodeid arvesse võttes välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles sätestatakse täielik loetelu meetoditest, mida võib kasutada kordumatu tunnusena.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

II JAOTIS

MAKSETEENUSTE TINGIMUSTE LÄBIPAISTVUS JA TEABELE ESITATAVAD NÕUDED

1. PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 4

Kohaldamisala

1. Käesolevat jaotist kohaldatakse ühekordsete maksetehingute, raamlepingute ja nende lepingutega hõlmatud maksetehingute suhtes. Selliste ühekordsete maksetehingute, raamlepingute ja nendega hõlmatud maksetehingute pooled võivad kokku leppida, et seda jaotist ei kohaldata tervikuna või osaliselt, kui makseteenuse kasutaja ei ole tarbija.
2. Liikmesriigid võivad käesolevat jaotist kohaldada mikroettevõtjate suhtes samamoodi nagu tarbijate suhtes.
3. Liikmesriigid teatavad komisjonile vastavalt lõikele 2 vastu võetud õigusnormidest hiljemalt käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevaks ja viivitamata kõigist hilisematest neid õigusnorme mõjutavatest muudatustest.

Artikkel 5

Vääring ja vääringu konverteerimine

1. Maksed tehakse poolte vahel kokku lepitud vääringus.
2. Kui vääringu konverteerimise teenust pakutakse enne maksetehingu algatamist ja kui seda vääringu konverteerimise teenust pakutakse sularahaautomaadis või müügikohas või kui seda pakub makse saaja, avalikustab maksjale vääringu konverteerimise teenust pakkuv pool maksjale kõik tasud ning vahetuskursi, mida kasutatakse maksetehingu vääringu konverteerimisel. ***Need tasud sisaldavad asjaomase keskpanga avaldatud viimase kättesaadava kohaldatava vahetuskursi juurdehindlust. Teave tasude ja vahetuskursi kohta peab olema eristuv ja läbipaistvaval viisil nähtav enne, kui maksja maksetehingu autoriseerib.***
3. Maksjale antakse võimalus selle põhjal otsustada, kas ta nõustub vääringu konverteerimise teenusega.

Artikkel 6

Teave lisatasu või allahindluste kohta

1. Kui makse saaja nõuab konkreetse makseinstrumendi kasutamise eest lisatasu või pakub allahindlust, teavitab ta sellest maksjat **selgel, läbipaistval ja ligipääsetaval viisil** enne maksetehingu algatamist.
2. Kui makseteenuse pakkuja või mõni muu tehingus osalev pool nõuab konkreetse makseinstrumendi kasutamise eest lisatasu, teavitab makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutajat sellest **selgel, läbipaistval ja ligipääsetaval viisil** enne maksetehingu algatamist.
3. Maksja on kohustatud maksma lõigetes 1 ja 2 osutatud tasu üksnes siis, kui selle kogusumma tehti teatavaks enne maksetehingu algatamist.

Artikkel 7

Sularaha väljavõtmise teenuste suhtes kohaldatavad teabenõuded

Füüsilised või juriidilised isikud, kes osutavad direktiivi (EL) [kolmas makseteenuste direktiiv] artiklis 38 osutatud sularaha väljavõtmise teenuseid, esitavad oma klientidele **läbipaistval, eristataval ja arusaadaval viisil** teabe mis tahes tasude, **sealhulgas vahetuskursi ja asjaomase keskpanga avaldatud viimase kättesaadava kohaldatava vahetuskursi juurdehindluse kohta otse sularaha väljavõtmise protsessi algatamisel** ning sularaha kättesaamisel, kui tehing on lõpule viidud.

Artikkel 8

Tasuteabe eest

1. Makseteenuse pakkujad ei võta makseteenuse kasutajatelt käesoleva jaotise alusel antava teabe eest tasu.
2. Makseteenuse pakkujad ja makseteenuse kasutajad võivad kokku leppida tasudes, mida kohaldatakse täiendava teabe või teabe sagedasema esitamise korral või teabe esitamisel raamlepingus nimetamata sidevahendi abil, kui teavet esitatakse makseteenuse kasutaja taotlusel.
3. Lõikes 2 osutatud teabe eest võetavad tasud peavad olema mõistlikud ja **proportsionaalsed** tegelike kuludega.

Artikkel 9

Tõendamiskohustus teabele esitatavate nõuete korral

Makseteenuse pakkujatel lasub kohustus tõendada, et nad on täitnud käesolevas jaotises sätestatud teabele esitatavad nõuded.

Artikkel 10

Erandid teabe esitatavatest nõuetest väikese väärtusega makseinstrumentide ja e-raha puhul

Kui makseinstrument hõlmab asjaomase raamlepingu kohaselt ainult kuni 50 euro suurust üksikut maksetehingut või kui sellele on kehtestatud **250** euro suurune makselimiit või kui sellel hoitavad rahalised vahendid ei ületa ühelgi ajahetkel **250** eurot:

- a) esitab makseteenuse pakkuja maksjale erandina artiklitest 19, 20 ja 24 üksnes teabe makseteenuse põhitunnuste kohta, sealhulgas makseinstrumendi kasutamise viisi, vastutuse ja kehtestatud tasude kohta, ning muu asjakohase teabe, mis on vajalik, et maksja saaks teha teadliku otsuse; samuti antakse maksjale teada, kus saab hõlpsasti tutvuda artiklis 20 määratletud muu teabe ja tingimustega;
- b) võivad raamlepingu pooled kokku leppida, et erandina artiklist 22 ei nõuta makseteenuse pakkujalt raamlepingu tingimuste kohta muudatuste väljapakkumist artikli 19 lõikes 1 sätestatud viisil;
- c) võivad raamlepingu pooled kokku leppida, et – erandina artiklitest 25 ja 26 – pärast maksetehingu täitmist:
 - i) makseteenuse pakkuja esitab või teeb kättesaadavaks üksnes viitetunnuse, mis võimaldab makseteenuse kasutajal teha kindlaks maksetehingu, selle summa ja sellega seonduvad tasud või mitme samaliigilise ja samale makse saajale tehtud maksetehingu korral teabe nimetatud maksetehingute kogusumma ja tasude kohta;
 - ii) makseteenuse pakkujalt ei nõuta alapunktis i osutatud teabe esitamist ega kättesaadavaks tegemist, kui makseinstrumenti kasutatakse anonüümselt või kui makseteenuse pakkujal ei ole tehniliselt võimalik seda teavet esitada. Makseteenuse pakkuja annab maksjale võimaluse kontrollida kontrol hoitavate rahaliste vahendite summat.

2. PEATÜKK

Ühekordsed maksetehingud

Artikkel 11

Kohaldamisala

1. Käesolevat peatükki kohaldatakse ühekordsete maksetehingute suhtes, mis ei ole hõlmatud raamlepinguga.

2. Kui ühekordse maksetehingu maksekäsund edastatakse raamlepinguga hõlmatud makseinstrumendiga, ei ole makseteenuse pakkuja kohustatud esitama või tegema kättesaadavaks teavet, mis on makseteenuse kasutajale teise makseteenuse pakkujaga sõlmitud raamlepingu alusel juba antud või mis makseteenuse kasutajale raamlepingu kohaselt tulevikus antakse.

Artikkel 12

Lepingueelne üldteave

1. Enne kui makseteenuse kasutaja seob ennast ühekordset makset hõlmava teenuslepingu või pakkumisega, võimaldab makseteenuse pakkuja tal hõlpsasti tutvuda artiklis 13 sätestatud teabe ja tingimustega oma teenuste kohta. Makseteenuse kasutaja taotluse korral esitab makseteenuse pakkuja teabe ja tingimused paber kandjal või muul püsival andmekandjal. Teave ja tingimused esitatakse lihtsasti mõistetavas sõnastuses ning selgel ja arusaadaval kujul selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus makseteenust osutatakse, või mis tahes muus poolte vahel kokku lepitud keeles.
2. Kui ühekordset makset hõlmav teenusleping on makseteenuse kasutaja taotlusel sõlmitud sidevahendi kaudu, mis ei võimalda makseteenuse pakkujal järgida lõiget 1, täidab makseteenuse pakkuja nimetatud lõikest tulenevad kohustused viivitamata pärast maksetehingu täitmist.
3. Lõikest 1 tulenevate kohustuste täitmiseks võivad makseteenuse pakkujad samuti edastada makseteenuse kasutajatele ühekordset makset hõlmava teenuslepingu kavandi või maksekäsundi kavandi koopia, mis sisaldab artiklis 13 sätestatud teavet ja tingimusi.

Artikkel 13

Teave ja tingimused

1. Makseteenuse pakkujad esitavad **■** makseteenuse kasutajatele ***läbipaistval, eristataval ja lihtsasti arusaadaval viisil vähemalt*** järgmise teabe ja järgmised tingimused:
 - a) täpne teave või kordumatu tunnus, mille makseteenuse kasutaja peab esitama maksekäsundi nõuetekohase esitamise või täitmise võimaldamiseks;
 - b) osutatava makseteenuse maksimaalne täitmisaeg;
 - c) hinnanguline aeg, mille jooksul väljaspool liitu asuva makse saaja makseteenuse pakkuja saab kreditoralduste ja rahasiirdetehingutega edastatavad rahalised vahendid;
 - d) makseteenuse kasutaja poolt oma makseteenuse pakkujale makstavate tasude summa, ning kui see on kohaldatav, siis nimetatud tasude summa koosseis;
 - e) kui see on kohaldatav, maksetehingule kohaldatav tegelik vahetuskurss või viitekurss;

- f) kui see on kohaldatav, krediidikorralduste ja rahasiirdetehingutega seotud vääringu konverteerimise hinnangulised tasud, mis tuleb väljendada **määruse (EL) 2016/1011 nõuetele vastava vahetuskursi võrdlusaluse juurdehindlusprotsendina ja maksja vääringus esitatud tegelikus rahalises väärtuses. Need tasud esitatakse hiljemalt siis, kui maksja autoriseerib maksetehingu;**
 - g) vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlus, mis on makseteenuse kasutajale kättesaadav vastavalt artiklitele 90, 94 ja 95.
2. Peale selle esitavad makse algatamise teenuse pakkujad enne makse algatamist maksjale või teevad maksjale kättesaadavaks selge ja arusaadava teabe kõige järgmise kohta:
- a) makse algatamise teenuse pakkuja nimi, tema peakontori aadress ja vajaduse korral tema selles liikmesriigis asutatud agendi või filiaali aadress, kus makseteenust osutatakse, ning mis tahes muud kontaktandmed, sealhulgas e-posti aadress, mis on makse algatamise teenuse pakkujaga suhtlemisel asjakohane, ning ja
 - b) käesoleva määruse alusel määratud pädeva asutuse kontaktandmed.
3. Vajaduse korral tehakse makseteenuse kasutajale kergesti kättesaadavaks ka artiklis 20 sätestatud mis tahes muu asjakohane teave ja asjakohased tingimused.

Artikkel 14

Maksjale ja makse saajale pärast maksekäsundi esitamist edastatav teave

Kui maksekäsund on esitatud makse algatamise teenuse pakkuja kaudu, edastab makse algatamise teenuse pakkuja kohe pärast makse algatamist maksjale või teeb talle kättesaadavaks kõik järgmised andmed, mis tuleb vajaduse korral edastada või teha kättesaadavaks ka makse saajale:

- a) kinnitus selle kohta, et maksekäsund on maksja kontot haldava makseteenuse pakkuja juures esitatud;
- b) viitenumber, mille järgi saavad maksja ja makse saaja teha kindlaks maksetehingu ja saab makse saaja vajaduse korral teha kindlaks maksja, ning koos maksetehinguga edastatud mis tahes teave;
- c) maksetehingu summa;
- d) vajaduse korral makse algatamise teenuse pakkujale tehingu eest makstavate tasude summa ning kui see on asjakohane, nimetatud tasude summa koosseis.

Artikkel 15

Maksja kontot haldavale makseteenuse pakkujale kättesaadavaks tehtav teave, kui maksekäsund on esitatud makse algatamise teenuse pakkuja kaudu

Kui maksekäsund on esitatud makse algatamise teenuse pakkuja kaudu, teeb makse algatamise teenuse pakkuja maksja kontot haldavale makseteenuse pakkujale kättesaadavaks maksetehingu viitenumbri.

Artikkel 16

Maksjale pärast maksekäsundi laekumist esitatav teave

Kohe pärast maksekäsundi laekumist esitab maksja makseteenuse pakkuja maksjale või teeb maksjale kättesaadavaks kogu järgmise teabe oma teenuste kohta artikli 12 lõikes 1 sätestatud viisil:

- a) viitenumber, mis võimaldab maksjal maksetehingu kindlaks teha, ning teave, mida maksja vajab makse saaja üheselt kindlaks tegemiseks, sealhulgas makse saaja ärinimi;
- b) maksetehingu summa maksekäsundil kasutatavas vääringus;
- c) maksetehingu täitmise eest maksja poolt makstavate tasude summa ja kui see on asjakohane, siis nimetatud tasude summa koosseis;
- d) kui see on asjakohane, siis maksja makseteenuse pakkuja maksetehingu tegemisel kasutatud vahetuskurs või viide sellele, kui see erineb artikli 13 lõike 1 punktis e ette nähtud kursist, ning maksetehingu summa pärast nimetatud vääringu konverteerimist;
- e) maksekäsundi laekumise kuupäev.

Artikkel 17

Makse saajale pärast maksetehingu täitmist esitatav teave

Kohe pärast maksetehingu täitmist esitab makse saaja makseteenuse pakkuja makse saajale või teeb makse saajale kättesaadavaks kogu järgmise teabe oma teenuste kohta artikli 12 lõikes 1 sätestatud viisil:

- a) viitenumber, mis võimaldab makse saajal teha kindlaks maksetehingu ning vajaduse korral maksja, ning mis tahes koos maksetehinguga edastatud teave;
- b) maksetehingu summa vääringus, milles rahalised vahendid on makse saajale kättesaadavaks tehtud;
- c) maksetehingu täitmise eest makse saaja poolt makstavate tasude summa ja kui see on asjakohane, nimetatud tasude summa koosseis;

- d) vajaduse korral makse saaja makseteenuse pakkuja poolt maksetehingu täitmisel kasutatud vahetuskurss ning maksetehingu summa enne nimetatud vääringu konverteerimist;
- e) krediteerimise väärtuspäev.

3. PEATÜKK

Raamlepingud

Artikkel 18

Kohaldamisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse raamlepinguga hõlmatud maksetehingute suhtes.

Artikkel 19

Lepingueelne üldteave

1. Makseteenuse pakkuja esitab makseteenuse kasutajale aegsasti enne seda, kui makseteenuse kasutaja seob ennast raamlepingu või pakkumisega, paberandjal või mõnel muul püsival andmekandjal artiklis 20 sätestatud teabe ja tingimused. Teave ja tingimused esitatakse lihtsasti mõistetavas sõnastuses ning selgel ja arusaadaval kujul selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus makseteenust osutatakse, või mis tahes muus poolte vahel kokku lepitud keeles.
2. Kui raamleping on makseteenuse kasutaja taotlusel sõlmitud sidevahendi kaudu, mis ei võimalda makseteenuse pakkujal lõiget 1 järgida, täidab makseteenuse pakkuja sellest lõikest tulenevad kohustused viivitamata pärast raamlepingu sõlmimist.
3. Lõikest 1 tulenevate kohustuste täitmiseks võivad makseteenuse pakkujad samuti edastada makseteenuse kasutajatele raamlepingu kavandi koopia, mis sisaldab artiklis 20 sätestatud teavet ja tingimusi.

Artikkel 20

Teave ja tingimused

Makseteenuse pakkuja esitab makseteenuse kasutajale ***läbipaistval, eristataval ja arusaadaval viisil*** järgmise teabe ja tingimused:

- a) makseteenuse pakkuja kohta:
 - i) makseteenuse pakkuja nimi, tema peakontori aadress ja vajaduse korral tema selles liikmesriigis asutatud agendi, levitaja või filiaali aadress, kus

makseteenust osutatakse, ning mis tahes muu aadress, sealhulgas e-posti aadress, mis on makseteenuse pakkujaga suhtlemiseks asjakohane;

ii) täpsed andmed direktiivi (EL) [kolmas makseteenuste direktiiv] alusel määratud asjakohaste järelevalveasutuste ning nimetatud direktiivi artiklites 17 ja 18 ette nähtud registri või mis tahes muu sellise asjakohase avaliku registri kohta, mis sisaldab makseteenuse pakkuja tegevusloa andmeid, ja registreerimisnumber või samaväärne identifitseerimistunnus selles registris;

b) makseteenuse kasutamise kohta:

i) osutatava makseteenuse peamiste omaduste kirjeldus;

ii) täpne teave või kordumatu tunnus, mille makseteenuse kasutaja peab esitama maksekäsundi nõuetekohase esitamise ja täitmise võimaldamiseks;

iii) maksekäsundi esitamise või maksetehingu täitmiseks loa andmise ning selle loa tühistamise vorm ja kord vastavalt artiklitele 49 ja 66;

iv) viide maksekäsundi laekumise ajale vastavalt artiklile 64 ja makseteenuse maksejuhise vastuvõtmise lõppemise tähtaeg, kui makseteenuse pakkuja on selle kehtestanud;

v) osutatavate makseteenuste maksimaalne täitmise aeg;

vi) hinnanguline aeg, mille jooksul väljaspool liitu asuva makse saaja makseteenuse pakkuja saab krediidikorraldustega edastatavad rahalised vahendid;

vii) see, kas on võimalus vastavalt artikli 51 lõikele 1 kokku leppida makseinstrumendi makselimiidis;

viii) kaubamärgi ühiskasutusega kaardipõhiste makseinstrumentide puhul makseteenuse kasutaja õigused, mis tulenevad määruse (EL) 2015/751 artiklist 8;

c) tasude, intresside ja vahetuskursside kohta:

i) kõik makseteenuse kasutaja poolt makseteenuse pakkujale makstavad tasud, sealhulgas need, mis on seotud käesoleva määruse alusel teabe esitamise või kättesaadavaks tegemise viisi ja sagedusega, ja kui see on asjakohane, selliste tasude summa koosseis;

ii) kõik kehtestatud tasud, mida makseteenuse kasutajad maksavad oma makseteenuse pakkujale *liidus asuvast* sularahaautomaadist sularaha väljavõtmise eest sularahaautomaadis, mille omanik on

1) nende makseteenuse pakkuja;

■

3) makseteenuse pakkuja, kes kuulub sularahaautomaatide võrku, kellega kasutaja makseteenuse pakkujal on lepinguline suhe;

- 4) sularaha- või makseautomaatide pakkujat, kes ei halda sularaha väljavõtmise teenuse osutamisel maksekontosid;
- iii) vajaduse korral kohaldatavad intressimäärad ja vahetuskursid või kui kasutatakse viiteintressimäära ja viitekursi, tegeliku intressi arvutusmeetod, ning asjakohane kuupäev ja indeks või baas, mida kasutatakse viiteintressimäära või viitekursi määramisel;
- iv) kui selles on kokku lepitud, viiteintressimäära või viitekursi muudatuste viivitamatu kohaldamine ning muudatusi käsitleva teabe suhtes kehtivad nõuded vastavalt artikli 22 lõikele 3;
- v) kui see on kohaldatav, krediidikorraldustega seotud vääringu konverteerimise hinnangulised tasud, mis tuleb väljendada ***kogusummana tegelikus rahalises väärtuses ja määruuse (EL) 2016/1011 nõuetele vastava vahetuskursi võrdlusalusel*** juurdehindlusprotsendina. ***Need tasud ja juurdehindlusprotsent esitatakse selgelt ja maksja päritoluriigi vääringus enne, kui maksja tehingu lõplikult täidab***;
- d) teabevahetuse kohta:
- i) vajaduse korral poolte vahel kokku lepitud sidevahendid teabe või teadete edastamiseks käesoleva määruse alusel, sealhulgas tehnilised nõuded makseteenuse kasutaja seadmetele ja tarkvarale;
- ii) käesoleva määruse alusel teabe esitamise või kättesaadavaks tegemise viis ja sagedus;
- iii) keel või keeled, milles raamleping sõlmitakse ja milles toimub teabevahetus lepingusuhte vältel;
- iv) makseteenuse kasutaja õigus saada vastavalt artiklile 21 raamlepingu tingimused ning muu teave ja tingimused;
- e) kaitse- ja parandusmeetmete kohta:
- i) vajaduse korral nende meetmete kirjeldus, mida makseteenuse kasutaja peab võtma makseinstrumenti turvalisuse tagamiseks, ja teave selle kohta, kuidas teavitada makseteenuse pakkujat artikli 52 punkti b kohaldamisel;
- ii) makseteenuse pakkuja poolt makseteenuse kasutaja teavitamise kord, kui ilmneb pettus või turvaohu või esineb nende ilmnemise oht;
- iii) kui selles on kokku lepitud, tingimused, mille alusel on makseteenuse pakkujal kooskõlas artikliga 51 õigus makseinstrument blokeerida;
- iv) maksja vastutus vastavalt artikli 57 lõikele 5, artikli 59 lõikele 3 ja artiklile 60, sealhulgas teave asjakohase summa kohta;
- v) mil viisil ja millise ajavahemiku jooksul teavitab makseteenuse kasutaja makseteenuse pakkujat ning artiklis 59 osutatud teise isikuna esinemist hõlmava pettuse korral politseid mis tahes autoriseerimata või ebakorrektselt maksetehingu algatamisest või täitmisest või mis tahes autoriseeritud krediidikorraldusest, mis on tehtud nime ja kordumatu

- tunnuse vastavuse kontrolli teenuse ebakorrekse kohaldamise või teise isikuna esinemist hõlmava pettuse tulemusena, vastavalt artiklile 54;
- vi) makseteenuse pakkuja vastutus autoriseerimata maksetehingute puhul vastavalt artiklile 56, nime ja kordumatu tunnuse vastavuse kontrolli teenuse ebakorrekse kohaldamise puhul vastavalt artiklile 57 ning teise isikuna esinemist hõlmava pettuse puhul vastavalt artiklile 59;
 - vii) makseteenuse pakkuja vastutus maksetehingute algatamise või täitmise eest vastavalt artiklitele 75 ja 76;
 - viii) tagasimakse tingimused vastavalt artiklitele 62 ja 63;
- f) raamlepingu muutmise ja lõpetamise kohta:
- i) kui selles on kokku lepitud, artikli 22 kohane teave selle kohta, et makseteenuse kasutaja loetakse tingimuste muudatustega nõustunuks, kui ta ei ole makseteenuse pakkujale teatanud enne muudatuste jõustumise kavandatud kuupäeva, et ta ei ole muudatustega nõus;
 - ii) raamlepingu kestus;
 - iii) makseteenuse kasutaja õigus raamleping lõpetada ja kõik lõpetamisega seotud kokkulepped vastavalt artikli 22 lõikele 1 ja artiklile 23;
- g) kahju hüvitamise kohta:
- i) raamlepingu suhtes kohaldatavat õigust või pädevat kohut käsitlevad lepingutingimused;
 - ii) vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlus, mis on makseteenuse kasutajale kättesaadav vastavalt artiklitele 90, 94 ja 95.

Artikkel 21

Teabe ja raamlepingu tingimuste kättesaadavus

Makseteenuse kasutajal on igal ajal kogu lepingusuhte vältel õigus tutvuda taotluse alusel raamlepingu tingimustega ning saada kas paber kandjal või muul püsival andmekandjal artiklis 20 sätestatud teavet ja infot tingimuste kohta.

Artikkel 22

Muudatused raamlepingu tingimustes

1. Makseteenuse pakkuja esitab kavandatavad raamlepingu tingimuste või artiklis 20 sätestatud teabe ja tingimuste muudatused artikli 19 lõikes 1 ette nähtud viisil hiljemalt kaks kuud enne muudatuste kohaldamise kavandatud alguskuupäeva. Makseteenuse kasutaja võib muudatused enne nende kavandatud jõustumiskuupäeva kas heaks kiita või tagasi lükata.

2. Kui see on kohaldatav, siis kooskõlas artikli 20 punkti f alapunktiga i teavitab makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutajat sellest, et makseteenuse kasutaja loetakse nende muudatustega nõustunuks, kui makseteenuse kasutaja ei ole makseteenuse pakkujale teatanud enne muudatuste jõustumise kavandatud kuupäeva, et ta ei ole muudatustega nõus. Samuti teavitab makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutajat sellest, et juhul kui makseteenuse kasutaja need muudatused tagasi lükkab, on makseteenuse kasutajal õigus lõpetada raamleping tasuta igal ajal kuni kuupäevani, mil muudatust oleks hakatud kohaldama.
3. Intressimäära ja vahetuskursi muudatusi võib makseteenuse pakkuja kohaldada viivitamata ja ette teatamata, tingimusel et selline õigus on raamlepingus kokku lepitud ning et intressimäära ja vahetuskursi muudatused tuginevad kokku lepitud viiteintressimääradele või viitekursile, kooskõlas artikli 20 punkti c alapunktidega iii ja iv. Makseteenuse pakkuja teavitab makseteenuse kasutajat igast intressimäära muudatusest esimesel võimalusel vastavalt artikli 19 lõikes 1 sätestatud viisil, välja arvatud juhul, kui pooled on kokku leppinud erinevas teabe esitamise või kättesaadavaks tegemise viisis või sageduses. Makseteenuse kasutajatele kasulikumaid intressimäärade ja vahetuskursside muudatusi võib makseteenuse pakkuja siiski kohaldada ka ette teatamata.
4. Makseteenuse pakkuja teeb ja arvutab maksetehingutes kasutatava intressimäära või vahetuskursi muudatused neutraalsel viisil, millega ei kaasne makseteenuse kasutajate diskrimineerimist.

Artikkel 23

Lõpetamine

1. Makseteenuse kasutaja võib raamlepingu lõpetada igal ajal, välja arvatud juhul, kui pooled on kokku leppinud etteteatamise ajaks. Selline tähtaeg ei tohi olla pikem kui üks kuu.
2. Raamlepingu lõpetamine on makseteenuse kasutajale tasuta, välja arvatud juhul, kui leping on olnud jõus alla **kolme** kuu. Kui raamlepingu lõpetamise eest võetakse tasu, peavad tasud olema asjakohased ja kuludega vastavuses. Kui raamlepingu alusel pakutakse makseteenuseid koos tehniliste teenustega, mille eesmärk on toetada makseteenuste osutamist ja mida osutab makseteenuse pakkuja või kolmas isik, kellega makseteenuse pakkuja on partnerlussuhtes, kohaldatakse selliste tehniliste teenuste suhtes samu lõpetamistasude kohta käivaid raamlepingu nõudeid.
3. Kui raamlepingus on nii kokku lepitud, võib makseteenuse pakkuja lõpetada tähtajatult sõlmitud raamlepingu, teatades sellest vähemalt **kolm** kuud ette artikli 19 lõikes 1 ette nähtud viisil.
4. Regulaarselt makseteenuste eest võetavaid tasusid maksab makseteenuse kasutaja kuni lepingu lõpetamiseni ainult proportsionaalselt. Kui need tasud makstakse ette, maksab makseteenuse pakkuja need proportsionaalselt tagasi.

5. Käesoleva artikli sätted ei piira liikmesriikide selliste õigusnormide kohaldamist, mis käsitlevad lepingupoolte õigust tunnistada raamleping kohaldamatuks või kehtetuks.
6. Liikmesriigid võivad kehtestada makseteenuse kasutajatele soodsamaid lõpetamist käsitlevaid õigusnorme. **Nende õigusnormide eesmärgid viiakse kooskõlla käesoleva määrusega ja neist teatatakse komisjonile.**
7. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] lõike 6 kohaselt vastu võetud siseriiklikest õigusnormidest. Nad teatavad viivitamata kõigist nendes õigusnormides tehtavatest hilisematest muudatustest.

Artikkel 24

Enne üksiku maksetehingu täitmist esitatav teave

Raamlepingu alusel maksja algatatud üksiku maksetehingu korral esitab makseteenuse pakkuja maksja taotlusel asjaomase konkreetse maksetehingu kohta sõnaselge teabe kõige järgmise kohta:

- a) maksimaalne täitmisaeg;
- b) maksja makstavad tasud ***makse vääringus, ja kui see on kohaldatav, kohaldatava vahetuskursi juurdehindlusprotsent võrreldes määruse (EL) 2016/1011 nõuetele vastava vahetuskursi võrdlusalusega;***
- c) kui see on kohaldatav, tasude summa koosseis, ***enne kui maksja teeb makse.***

Artikkel 25

Üksikute maksetehingute kohta maksjale esitatav teave

1. Pärast üksiku maksetehingu summa debiteerimist maksja maksekontolt või kui maksja ei kasuta maksekontot, siis pärast üksiku maksetehingu maksekäsundi laekumist esitab maksja makseteenuse pakkuja maksjale põhjendamatu viivitusega artikli 19 lõikes 1 sätestatud viisil kogu järgmise teabe:
 - a) viitenumber, mis võimaldab maksjal teha kindlaks iga maksetehingu, ning teave, mis on vajalik makse saaja üheselt kindlaks tegemiseks, sealhulgas makse saaja ärinimi;
 - b) maksetehingu summa selles vääringus, milles maksja maksekontot debiteeritakse, või vääringus, mida kasutatakse maksekäsundis;
 - c) maksetehingu täitmise eest makstavate tasude summa ning kui see on asjakohane, siis tasude summa koosseis, või maksja makstavad intressid;
 - d) kui see on asjakohane, maksja makseteenuse pakkuja poolt maksetehingu teostamisel kasutatud vahetuskurss ning maksetehingu summa pärast nimetatud vääringu konverteerimist;

- e) debiteerimise väärtuspäev või maksekäsundi laekumise kuupäev.
- 2. Raamleping sisaldab tingimust, mille kohaselt võib maksja nõuda lõikes 1 osutatud teabe tasuta esitamist või kättesaadavaks tegemist korrapäraselt ja kokkulepitud viisil, mis võimaldab maksjal teavet säilitada ja muutmata kujul taasesitada.
- 3. Liikmesriigid võivad nõuda, et makseteenuse pakkujad esitaksid vähemalt kord kuus teabe paber kandjal või muul püsival andmekandjal, tehes seda tasuta.
- 4. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] lõike 3 kohaselt vastu võetud siseriiklikest õigusnormidest. Nad teatavad viivitamata kõigist nendes õigusnormides tehtavatest hilisematest muudatustest.

Artikkel 26

Üksikute maksetehingute kohta makse saajale esitatav teave

- 1. Pärast üksiku maksetehingu täitmist esitab makse saaja makseteenuse pakkuja makse saajale põhjendamatu viivitusega artikli 19 lõikes 1 sätestatud viisil kogu järgmise teabe:
 - a) viitenumber, mis võimaldab makse saajal kindlaks teha maksetehingu ja maksja, ning koos maksetehinguga edastatud muu teave;
 - b) maksetehingu summa vääringus, milles makse saaja maksekontot krediteeritakse;
 - c) maksetehingu täitmise eest makstavate tasude summa ning kui see on asjakohane, nimetatud tasude summa koosseis, või makse saaja poolt tasumisele kuuluvad intressid;
 - d) vajaduse korral makse saaja makseteenuse pakkuja poolt maksetehingu täitmisel kasutatud vahetuskurss ning maksetehingu summa enne nimetatud vääringu konverteerimist;
 - e) krediteerimise väärtuspäev.
- 2. Raamleping võib sisaldada tingimust, mille kohaselt tuleb lõikes 1 osutatud teave esitada või teha kättesaadavaks korrapäraselt vähemalt kord kuus ja kokkulepitud viisil, mis võimaldab makse saajal teavet säilitada ja muutmata kujul taasesitada.
- 3. Liikmesriigid võivad nõuda, et makseteenuse pakkujad esitaksid vähemalt kord kuus teabe paber kandjal või muul püsival andmekandjal, tehes seda tasuta.
- 4. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] lõike 3 kohaselt vastu võetud siseriiklikest õigusnormidest. Nad teatavad viivitamata kõigist nendes õigusnormides tehtavatest hilisematest muudatustest.

III JAOTIS

ÕIGUSED JA KOHUSTUSED SEOSSES MAKSETEENUSTE OSUTAMISE JA KASUTAMISEGA

1. PEATÜKK

Ühissätted

Artikkel 27

Kohaldamisala

1. Kui makseteenuse kasutaja ei ole tarbija, võivad makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja kokku leppida, et artikli 28 lõiget 1, artikli 49 lõiget 7 ning artikleid 55, 60, 62, 63, 66, 75 ja 76 ei kohaldata täielikult või osaliselt. Makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja võivad ka kokku leppida muu tähtaja, kui on sätestatud artiklis 54.
2. Liikmesriigid võivad ette näha, et artiklit 95 ei kohaldata, kui makseteenuse kasutaja ei ole tarbija.
3. Liikmesriigid võivad ette näha, et käesoleva jaotise sätteid kohaldatakse mikroettevõtjate suhtes samamoodi nagu tarbijate suhtes. ***Need sätted viiakse täielikult vastavusse käesoleva määruse ja selle eesmärkidega ning neist teavitatakse komisjoni.***
4. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] lõigete 2 ja 3 kohaselt vastu võetud siseriiklikest õigusnormidest. Nad teatavad viivitamata kõigist nendes õigusnormides tehtavatest hilisematest muudatustest.

Artikkel 28

Kohaldatavad tasud

1. Makseteenuse pakkuja ei võta makseteenuse kasutajalt tasu käesoleva jaotise alusel teabe esitamise kohustuse täitmise ega parandus- ja ennetusmeetmete võtmise eest, välja arvatud juhul, kui artikli 65 lõikes 1, artikli 66 lõikes 5 ja artikli 74 lõikes 4 on sätestatud teisiti. Makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja lepivad kokku nende tasude summas, ***mis*** peab olema mõistlik ja ***proportsionaalne*** tegelike kuludega.
2. Liidus pakutavate maksetehingute puhul, milles nii maksja makseteenuse pakkuja kui ka makse saaja makseteenuse pakkuja või maksetehingus osaleva ainsa makseteenuse pakkuja asukoht on liidus, maksab makse saaja oma makseteenuse pakkuja nõutavad tasud ja maksja maksab oma makseteenuse pakkuja nõutavad tasud.
3. Makse saaja ei küsi tasu ■ makseinstrumentide kasutamise eest ■.

- 3a.** *Kui sularahaautomaadi käitajal on liidus krediidasutuse või makseteenuse pakkuja tegevusluba ja ta osutab sularaha väljavõtmise teenuseid, peab ta esitama või tegema kättesaadavaks teabe mis tahes fikseeritud tasu kohta sellise väljavõtmise algatamisel, konkreetselt sellel hetkel või vahetult enne seda, kui kasutaja kaardi sularahaautomaati sisestab või kaardiga seda puudutab. Kõik sellised fikseeritud tasud esitatakse rahalises väärtuses ning tagatakse kasutaja teavitamine läbipaistval, eristataval ja arusaadaval viisil mis tahes fikseeritud tasudest, mida kõnealune sularahaautomaadi käitaja võtab sularaha väljavõtmise eest, olenemata kasutatava kaardi päritolust.*
- 3b.** *Makseteenuse pakkuja ei takista makse saajat pakkumast maksjale allahindlust ega suunamast maksjat kasutama konkreetset makseinstrumenti.*

Artikkel 29

Väikese väärtusega makseinstrumentide ja e-raha suhtes kohaldatavad erandid

1. Makseinstrumentide puhul, millega saab raamlepingu kohaselt teha üksnes kuni 50 euro suuruseid üksikuid maksetehinguid või millele on kehtestatud 250 euro suurune makselimiit või millel hoitav rahaliste vahendite summa ei ületa mis tahes ajal 250 eurot, võivad makseteenuse pakkujad leppida oma makseteenuse kasutajatega kokku järgmises:
 - a) artikli 52 punkti b, artikli 53 lõike 1 punkte c ja d ning artikli 60 lõiget 4 ei kohaldata, kui makseinstrument ei võimalda selle blokeerimist või selle edasise kasutamise takistamist;
 - b) artikleid 55 ja 56 ning artikli 60 lõikeid 1 ja 4 ei kohaldata, kui makseinstrumenti kasutatakse anonüümselt või kui makseteenuse pakkujal ei ole võimalik muudel, makseinstrumenti olemusest tulenevatel põhjustel tõendada, et maksetehing oli autoriseeritud;
 - c) erandina artikli 65 lõikest 1 ei pea makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutajale teatama maksekäsundi täitmisest keeldumisest, kui selle täitmata jätmine ilmneb kontekstist;
 - d) erandina artiklist 66 ei saa maksja tühistada maksekäsundit pärast maksekäsundi edastamist või makse saajale makse tegemiseks maksetehingu autoriseerimist;
 - e) erandina artiklitest 69 ja 70 kohaldatakse teisi maksekäsundi täitmise tähtaegu.
2. Artikleid 56 ja 60 kohaldatakse ka e-raha suhtes, välja arvatud juhul, kui maksja makseteenuse pakkujal ei ole võimalik külmutada maksekontot, millel e-raha hoitakse, või makseinstrumenti blokeerida. Liikmesriigid võivad piirata kõnealuse erandi kohaldamisala maksekontodele, millel e-raha hoitakse, või ainult teatud väärtusega makseinstrumentidele.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevaks lõike 2 kohaselt vastu võetud siseriiklikest õigusnormidest. Nad teatavad viivitamata kõigist nendes õigusnormides tehtavatest hilisematest muudatustest.

Artikkel 30

E-raha väljastamine ja tagastatavus

1. E-raha väljastajad väljastavad e-raha saadud rahaliste vahendite nimiväärtuses.
2. E-raha väljastaja tagastab e-raha valdaja nõudmisel igal ajal ja vastavalt nimiväärtusele omatava e-raha rahalise väärtuse.
3. E-raha väljastaja ja e-raha valdaja vahelises lepingus esitatakse selgelt ja nähtavalt tagastamise tingimused, kaasa arvatud kõik kohaldatavad tasud, ning e-raha valdajale tehakse need tingimused teatavaks enne, kui leping või pakkumine muutub tema jaoks siduvaks.
4. E-raha tagastamise eest võib nõuda tasu ainult siis, kui see on vastavalt lõikele 3 lepingus sätestatud ja ainult järgmistel juhtudel:
 - a) kui e-raha valdaja taotleb tagastamist enne lepingu lõppemist;
 - b) lepingus on sätestatud lepingu lõppemise kuupäev ja e-raha valdaja lõpetab lepingu enne seda kuupäeva;
 - c) tagastamist taotletakse rohkem kui aasta pärast lepingu lõppemise kuupäeva.Tasu on proportsionaalne ja vastavuses e-raha väljastaja kantud tegelike kuludega.
5. Kui e-raha valdaja taotleb tagastamist enne lepingu lõppemist, võib ta nõuda e-raha väärtuse täielikku või osalist tagastamist.
6. Kui e-raha valdaja taotleb tagastamist lepingu lõppemise kuupäeval või ühe aasta jooksul pärast lepingu lõppemise kuupäeva, teeb e-raha väljastaja ühe järgmistest toimingutest:
 - a) tagastab omatava e-raha rahalise väärtuse täies ulatuses, või
 - b) kui makseasutus tegeleb ühe või mitme tegevusega, millele on osutatud direktiivi XXX [kolmas makseteenuste direktiiv] artikli 10 lõike 1 punktis c ja e-rahana kasutatavate rahaliste vahendite osa ei ole ette teada, tagastab kogu e-raha valdaja nõutava rahasumma.
7. Olenemata lõigetest 4, 5 ja 6, sätestatakse sellise e-raha aktsepteeriva isiku tagastamisõigused, kes ei ole tarbija, e-raha väljastaja ja kõnealuse isiku vahelise lepinguga.
8. E-raha teenuseid osutav makseasutus ei maksa e-raha valdajale intressi ega võimalda neile muid hüvesid seoses e-raha valdamise perioodi pikkusega.

2. PEATÜKK

Juurdepääs maksesüsteemidele ja krediidasutustes hoitavatele kontodele

Artikkel 31

Juurdepääs maksesüsteemidele

1. Maksesüsteemi käitajad kehtestavad objektiivsed mittediskrimineerivad, läbipaistvad ja proportsionaalsed eeskirjad, mis käsitlevad tegevusloa saanud või registrisse kantud juriidilistest isikutest makseteenuse pakkujate juurdepääsu maksesüsteemidele. Maksesüsteemi käitajad ei takista juurdepääsu maksesüsteemidele rohkem, kui on vaja kaitse tagamiseks spetsiifiliste riskide, sealhulgas arveldusriski, operatsiooniriski, krediidiriski, likviidsusriski ja äririski eest, või rohkem, kui on vaja maksesüsteemi finantsstabiilsuse ja toimimise stabiilsuse kaitseks.
2. Maksesüsteemi käitaja teeb üldsusele kättesaadavaks asjaomases maksesüsteemis osalemise võimaldamise eeskirjad ja menetlused ning kriteeriumid ja meetodika, mida ta kasutab osalemistaotluse esitanud isikute riskitaseme hindamisel.
3. Makseteenuse pakkujalt osalemise taotluse saamise korral hindab maksesüsteemi käitaja asjakohaseid riske, mis on seotud süsteemile juurdepääsu andmisega taotluse esitanud makseteenuse pakkujale. Maksesüsteemi käitaja keeldub taotluse esitanud makseteenuse pakkujale osalemise võimaldamisest ainult juhul, kui taotleja osalemisega kaasneks süsteemi jaoks riske, millele on osutatud lõikes 1. Maksesüsteemi käitaja teatab taotluse esitanud makseteenuse pakkujale kirjalikult, kas osalemise taotlus rahuldatakse või lükatakse tagasi, ning esitab taotluse tagasi lükkamise korral alati kõik selle põhjused.
4. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata selliste maksesüsteemide suhtes, milles osalevad üksnes samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad makseteenuse pakkujad.
5. Maksesüsteemi käitajad ei tohi kehtestada ühtegi järgmistest nõuetest:
 - a) piiravad eeskirjad aktiivse osalemise kohta teistes maksesüsteemides;
 - b) eeskirjad, millega diskrimineeritakse tegevusloa saanud makseteenuse pakkujaid või registrisse kantud makseteenuse pakkujaid seoses osaliste õiguste ja kohustustega;
 - c) piirangud institutsioonilise seisundi alusel.
6. Maksesüsteemis osaleja, kes võimaldab süsteemis mitte osaleval tegevusloa saanud või registrisse kantud makseteenuse pakkujal suunata läbi süsteemi ülekandekorraldusi, annab taotluse korral sama võimaluse objektiivsel, proportsionaalsel ja mittediskrimineerival viisil ka teistele tegevusloa saanud või registrisse kantud makseteenuse pakkujatele. Kõnealuse taotluse tagasilükkamise korral esitab maksesüsteemis osaleja igale taotluse esitanud makseteenuse pakkujale taotluse tagasilükkamise korral kõik selle põhjused.

7. Maksesüsteemide puhul, mis ei ole hõlmatud eurosüsteemi järelevaatamise raamistikuga vastavalt määrusele (EL) nr 795/2014, määravad liikmesriigid pädeva asutuse, kes vastutab maksesüsteemide järelevaatamise eest, tagamaks, et nende siseriikliku õigusega reguleeritavad maksesüsteemid täidavad lõigetes 1, 2, 3, 5 ja 6 sätestatud eeskirju.

Artikkel 32

Makseasutuste maksekontode avamine ja sulgemine krediidasutuses

1. Krediidasutus keeldub makseasutusele, tema agentidele või levitajatele või makseasutuse tegevusluba taotlevale isikule maksekontot avamast või sulgeb nende maksekonto üksnes **objektivsete, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete põhjenduste alusel, eelkõige** järgmistel juhtudel:
- a) krediidasutusel on mõjuv põhjus kahtlustada, et taotleja rahapesu või terrorismi rahastamise vastane kontrollisüsteem on puudulik või et taotleja või tema kliendid tegelevad ebaseadusliku tegevusega;
 - b) konto taotleja rikub või on rikkunud lepingut **olulisel määral**;
 - c) konto taotleja esitatud teave ja dokumendid, **mis puudutavad käesolevas lõikes käsitletud küsimusi**, ei ole piisavad;
 - d) konto taotleja või tema ärimudeliga seotud riskid on ülemääraseid;
-
- ea) pädev asutus on keeldunud makseasutusele tegevusloa andmisest või tühistanud selle.**
- Kui krediidasutus otsustab maksekonto sulgeda kooskõlas käesoleva lõikega, jõustub konto sulgemine etteteatamistähtaja möödumisel, mis ei ole lühem kui neli kuud, välja arvatud juhul, kui maksekonto suletakse pettuse tõttu või ebaseadusliku tegevusega seotud põhjustel.**
2. Lõike 1 alusel agentidele või levitajatele antavad õigused antakse üksnes makseasutuse nimel makseteenuste osutamiseks.
3. Krediidasutus teavitab makseasutust, tema agente või levitajaid või makseasutuse tegevusluba taotlevat isikut igast sellisest otsusest, mille kohaselt ta keeldub makseasutusele, tema agentidele või levitajatele või makseasutuse tegevusluba taotlevale isikule maksekontot avamast või sulgeb nende maksekonto; ta põhjendab iga sellist otsust nõuetekohaselt. Põhjenduses peavad olema konkreetselt esitatud riskid, mis tulenevad krediidasutuse hinnangul makseasutuse või tema agentide või levitajate tegevusest või kavandatavast tegevusest, ning see põhjendus ei tohi olla üldist laadi.

- 3a. ***Lisaks lõikes 3 osutatud teavitamisele teavitab krediidasutus oma otsusest keelduda konkreetse maksekonto avamisest või sulgeda see ka riiklikku pädevat asutust. Koondandmeid maksekontode avamisest keeldumise ja maksekontode sulgemise kohta avaldavad pädevad asutused.***
4. Makseasutus, tema agendid või levitajad või makseasutuse tegevusluba taotlev isik, kelle suhtes krediidasutus on seoses maksekontoteenusele juurdepääsu võimaldamise või maksekonto sulgemisega teinud negatiivse otsuse, võivad selle peale esitada pädevale asutusele kaebuse.
5. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata täpselt kindlaks käesoleva artikli lõikes 3 osutatud teate ja põhjenduse ühtne vorm ja teave, mis neis esitatakse, ***ning täpsustada objektiivsed, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed põhjused ja olukorrad, kus krediidasutus võib keelduda maksekonto avamisest makseasutuse, selle agentide või levitajate või makseasutuse tegevusluba taotleva isiku jaoks või selle sulgeda. Kõnealuses regulatiivsete tehniliste standardite eelnõus töötatakse välja ka ühtlustatud eesmärgid, volitused ja menetlused, mida pädevad asutused peavad järgima neile käesoleva artikli lõike 4 kohaselt esitatud kaebuste puhul.***

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

3. peatükk

Kontoteabe teenused ja makse algatamise teenused

1. JAGU

ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 33

Makseteenuse kasutajate õigused

1. Makseteenuse pakkujad ei takista makseteenuse kasutajaid kasutamast makse algatamise teenuse pakkujat I lisa punktis 6 osutatud makse algatamise teenuse saamiseks. Seda kohustust kohaldatakse makseteenuse kasutaja kõigi selliste maksekontode suhtes, mis on interneti kaudu juurdepääsetavad.
- 1a. ***Makse saajad pakuvad makseteenuse kasutajatele vähemalt ühte ilma lisatasudeta makseviisi, mis ei ole seotud makse algatamise teenuse pakkuja kasutamisega.***

2. Makseteenuse pakkujad ei takista makseteenuse kasutajaid kasutamast I lisa punktis 7 osutatud kontoteabe teenust. Seda kohustust kohaldatakse makseteenuse kasutaja kõigi selliste maksekontode suhtes, mis on interneti kaudu juurdepääsetavad.
- 2a. ***Kauplajad, näiteks krediidiandjad ja kindlustusandjad, peavad pakkuma makseteenuse kasutajatele võimalust jagada oma andmeid viisil, mis ei ole seotud kontoteabe teenuse pakkujate kasutamisega.***
- 2b. ***Ilma et see piiraks määruse (EL) 2016/679 kohaldamist, teavitavad makseteenuse pakkujad selgel ja arusaadaval viisil tarbijaid sellest, kui neile esitatakse isikustatud pakkumine, mis põhineb isikuandmete automatiseeritud töötlemisel.***

Artikkel 34

Lepingulised suhted

1. Ükski pool ei sea kontoteabe teenuste ja makse algatamise teenuste osutamise tingimuseks nende teenuste pakkujate ja kontot haldava makseteenuse pakkuja vahelist sel eesmärgil loodud lepingulist suhet.
2. Kui sõlmitud on mitmepoolne leping ja kui kõnealuse mitmepoolse lepingu raames on kättesaadavad ka käesoleva määrusega reguleeritud maksekonto andmed, peab kontoteabe ja makse algatamise teenuse pakkujatel olema alati võimalik tutvuda käesoleva määrusega reguleeritud maksekonto andmetega, ilma et nad peaksid olema nimetatud mitmepoolse lepingu osalised.

2. JAGU

KONTOTEABE TEENUSTE JA MAKSE ALGATAMISE TEENUSTE PUHUL KASUTATAVAD ANDMETELE JUURDEPÄÄSU VÕIMALDAVAD LIIDESED

Artikkel 35

Spetsiaalsete juurdepääsuliideste pakkumine

1. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad, kes pakuvad maksjale interneti kaudu juurdepääsetavat maksekontot, peavad tagama vähemalt ühe spetsiaalse liidese kontoteabe ja makse algatamise teenuse pakkujatega andmete vahetamiseks.
2. Ilma et see piiraks artiklite 38 ja 39 kohaldamist, ei ole kontot haldavad makseteenuse pakkujad, kes pakuvad maksjale interneti kaudu juurdepääsetavat maksekontot ja kes on taganud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud spetsiaalse liidese, kohustatud pidama kontoteabe ja makse algatamise teenuse pakkujatega andmete vahetamise eesmärgil alaliselt ka teist liidest varuliidesena, ***kuid peavad alati lubama juurdepääsu liidestele, mis võimaldavad kõnealustele pakkujatele talitluspidevust.***

3. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad tagavad, et nende spetsiaalsed liidesed, millele on osutatud lõikes 1, vastavad teabevahetuse standarditele, mille on välja andnud Euroopa või rahvusvahelised standardiorganisatsioonid, sealhulgas Euroopa Standardikomitee (CEN) või Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon (ISO). Samuti tagavad kontot haldavad makseteenuse pakkujad selle, et kõigi lõikes 1 osutatud spetsiaalsete liideste tehnilise kirjelduse dokumenteerimisel määratakse kindlaks rutiinid, protokollid ja vahendid, mida makse algatamise teenuse pakkujad ja kontoteabe teenuse pakkujad vajavad selleks, et võimaldada nende tarkvara ja rakenduste koostalitlust kontot haldavate makseteenuse pakkujate süsteemidega. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad teevad nende lõikes 1 osutatud spetsiaalsete liideste tehniliste kirjelduste dokumendid tasuta ja viivitamata kättesaadavaks, kui seda taotlevad makse algatamise teenuse pakkujad või kontoteabe teenuse pakkujad, kellel on tegevusluba, või makseteenuse pakkujad, kes on taotlenud oma pädevatelt asutustelt vastavat tegevusluba, ning teevad nende dokumentide kokkuvõtte oma veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.
4. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad tagavad selle, et teave nende lõikes 1 osutatud spetsiaalse liidese tehnilise kirjelduse mis tahes muudatuse kohta tehakse tegevusluba omavatele makse algatamise teenuse pakkujatele ja kontoteabe teenuse pakkujatele või oma pädevatelt asutustelt vastavat tegevusluba taotlenud makseteenuse pakkujatele eelnevalt kättesaadavaks nii vara kui võimalik ja mitte hiljem kui **kuus nädalat** enne muudatuse rakendamist, välja arvatud eriolukorras, mis neil seda teha ei võimalda. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad dokumenteerivad eriolukorrad, mille puhul muudatused rakendati sellist eelteavet esitamata, ja teevad need dokumendid taotluse alusel pädevatele asutustele kättesaadavaks.
5. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad avaldavad oma veebisaidil kvartalstatistika enda spetsiaalse liidese kättesaadavuse ja toimivuse kohta. Spetsiaalsete liideste toimivuse mõõtmiseks kasutatakse selliseid näitajaid nagu tulemuslike kontoteabe päringute osakaal kontoteabe päringute koguarvus ning tulemuslike makse algatamise taotluste ja nendega seotud tehingute mahu osakaal makse algatamise taotluste koguarvus ja nendega seotud tehingute kogumahu.
6. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad teevad kättesaadavaks spetsiaalsete liideste ühenduse ja funktsioonide katsetamiseks vajaliku testimissüsteemi, mis hõlmab kasutajatuge, et tegevusluba omavatel makse algatamise teenuse pakkujatel ja kontoteabe teenuse pakkujatel või oma pädevatelt asutustelt vastavat tegevusluba taotlenud makseteenuse pakkujatel oleks võimalik testida oma tarkvara ja rakendusi, mida kasutatakse kasutajatele makseteenuse paksumiseks. Testimissüsteemi kaudu ei jagata tundlikke makseandmeid ega muid isikuandmeid.
7. Kui spetsiaalse liidese kaudu toimuva identifitseerimis- või autentimismenetluse või andmeelementide vahetamise kestel toimub ootamatu sündmus või tekib viga, saadab kontot haldav makseteenuse pakkuja selle kohta makse algatamise teenuse pakkujale või kontoteabe teenuse pakkujale teavituse, milles on selgitatud ootamatu sündmuse või tekkinud vea põhjuseid.

Andmetele juurdepääsu võimaldavatele spetsiaalsetele liidestele esitatavad nõuded

1. Kontot haldav makseteenuse pakkuja tagab, et artikli 35 lõikes 1 osutatud spetsiaalne liides vastab järgmistele turva- ja toimivusnõuetele:
 - a) spetsiaalse liidese kaudu käivitatakse kontot haldava makseteenuse pakkuja, kontoteabe teenuse pakkuja, makse algatamise teenuse pakkuja ja iga asjaomase makseteenuse kasutaja vahelised sideseansid makseteenuse kasutaja autentimiseks ja säilitatakse need seansid kogu autentimise kestel;
 - b) spetsiaalne liides peab tagama isikustatud turvavolituste ning makse algatamise teenuse pakkuja või kontoteabe teenuse pakkuja poolt või kaudu edastatud autentimiskoodide tervikluse ja konfidentsiaalsuse;
 - c) spetsiaalses liideses ei tohi kontoteabe teenuse pakkujate ja makse algatamise teenuse pakkujate juurdepääsutaotlustele reageerimise aeg olla pikem sellise liidese reageerimisajast, mille kontot haldav makseteenuse pakkuja teeb oma makseteenuse kasutajatele kättesaadavaks, et võimaldada neile interneti kaudu otsejuurdepääsu oma maksekontole.
2. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad tagavad, et artikli 35 lõikes 1 osutatud spetsiaalne liides võimaldab nii kontoteabe teenuse pakkujatel kui ka makse algatamise teenuse pakkujatel
 - a) identifitseerida end kontot haldava makseteenuse pakkuja jaoks;
 - b) anda kontot haldavale makseteenuse pakkujale juhised autentimise alustamiseks loa alusel, mille makseteenuse kasutaja on andnud kontoteabe teenuse pakkujale või makse algatamise teenuse pakkujale kooskõlas artikli 49 lõikega 2;
 - c) kasutada mittediskrimineerival viisil mis tahes autentimisega seotud erandeid, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja kohaldab;
 - d) näha **enne** makse algatamist **vähemalt** konto kordumatut tunnust, kontoomanikuga seotud nimesid **või muid tunnuseid ning** vääringuid **ja kontojääki**, mis on makseteenuse kasutajale kättesaadavad.
3. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad võimaldavad kontoteabe teenuse pakkujatele spetsiaalse liidese kaudu turvalist teabevahetust, et nad saaksid taotleda ja vastu võtta teavet ühe või enama määratud maksekonto ja sellega seotud maksetehingute kohta.
4. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad tagavad, et spetsiaalne liides võimaldab makse algatamise teenuse pakkujatel vähemalt
 - a) esitada ja tühistada alalisi maksekäsundeid või otsekorraldusi;
 - b) algatada ühekordseid maksetehinguid;
 - c) algatada ja tühistada tuleviku väärtuspäevaga makseid;
 - d) algatada korraga makseid mitmele makse saajale;

- e) algatada makseid, olenemata sellest, kas makse saaja on maksja maksesaajate loetelus;
- f) turvalist teabevahetust maksja maksekontolt maksekäsundi esitamiseks ning maksetehingu algatamise kohta kogu teabe saamiseks ning kogu sellise teabe saamiseks, mis on kontot haldavale makseteenuse pakkujale kättesaadav seoses maksetehingu täitmisega;
- g) kontrollida enne makse algatamist kontoomaniku nime, olenemata sellest, kas kontoomaniku nimi on otseliidese kaudu kättesaadav;
- h) algatada makse, kasutades üheastmelist kliendi tugevat autentimist, tingimusel et makse algatamise teenuse pakkuja on esitanud kontot haldavale makseteenuse pakkujale kõik järgmised andmed:
 - i) maksja kordumatu tunnus;
 - ii) makse saaja juriidiline ja ärinimi ning kordumatu tunnus;
 - iii) tehingu viitenumber;
 - iv) makse summa ja makse vääring, mille alusel algatatakse üheastmeline kliendi tugev autentimine.
- ha) **valida, juhul kui kontot haldav makseteenuse pakkuja pakub mitut autentimisvõimalust, milline autentimismeetod maksjale esitatakse, arvestades maksja jaoks kõige vähem koormavat varianti;**
- hb) **keelduda maksetehingu algatamisest põhjendatud juhtudel.**

5. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad tagavad, et spetsiaalne liides annab makse algatamise teenuse pakkujatele

- a) taotluse alusel kohe lihtsa „jah“ või „ei“ kujul kinnituse selle kohta, kas maksetehingu täitmiseks vajalik summa on maksja maksekontol olemas;
- b) kontot haldava makseteenuse pakkuja kinnituse **võimalikult kiiresti ja mitte hiljem kui 30 sekundit pärast maksjalt autoriseeringu saamist** selle kohta, et makse **tehti või** tehakse kontot haldavale makseteenuse pakkujale kättesaadava teabe alusel, võttes arvesse kõiki juba esitatud maksekäsundeid, mis võivad mõjutada esitatava maksekäsundi täielikku täitmist.

Punktis b osutatud teavet ei jagata makse algatamise teenuse pakkujaga, vaid kontot haldav makseteenuse pakkuja võib seda kasutada toimingu tegemise kohta kinnituse andmiseks.

Kui kontot haldav makseteenuse pakkuja teostab mis tahes kontrollid, mis võivad mõjutada makse tegemist, tehakse need kontrollid enne makse kinnitamist.

Artikkel 37

Kolmandate isikute juurdepääs andmetele

1. Ilma et see piiraks artikli 36 kohaldamist, tagavad kontot haldavad makseteenuse pakkujad, et nende artikli 35 lõikes 1 osutatud spetsiaalse liidese kasutatavus ja toimivus ning samuti selle tehniline ja IT-tugi on alati samal tasemel, nagu see on nende liideste puhul, mille kontot haldav makseteenuse pakkuja teeb oma makseteenuse kasutajatele kättesaadavaks, et võimaldada neile interneti kaudu otsejuurdepääsu oma maksekontole.
2. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad esitavad kontoteabe teenuse pakkujatele määratud maksekontode ja nendega seotud maksetehingute kohta teabe, mis tehakse kättesaadavaks makseteenuse kasutajale, kui ta taotleb vahetult kontoteabele juurdepääsu, tingimusel et see teave ei sisalda tundlikke makseandmeid.
3. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad esitavad makse algatamise teenuse pakkujatele teabe, mis **on vajalik maksetehingu algatamiseks ja täitmiseks ning mis** esitatakse või tehakse kättesaadavaks makseteenuse kasutajale siis, kui makseteenuse kasutaja algatab tehingu vahetult. See teave esitatakse kohe pärast maksekäsundi laekumist ja **mis tahes selle teabe, sealhulgas makse staatuse ajakohastused, saadetakse reaalajas ja pidevalt makse algatamise teenuse pakkujale spetsiaalse liidese kaudu**, kuni makse on sooritatud või tagasi lükatud.
- 3a. **Kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 töötab Euroopa Pangandusjärelevalve Euroopa Andmekaitsekooguga konsulteerides välja suunised käesoleva artikli rakendamiseks makse algatamise teenuste ja kontoteabe teenuste puhul.**

Artikkel 38

Eriolukorra meetmed spetsiaalse liidese mittekasutatavuse korral

1. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad võtavad kõik meetmed, mille võtmine on nende võimuses, et vältida spetsiaalse liidese mittekasutatavust **ja puudulikku toimimist**. Liides loetakse mittekasutatavaks, kui viiele järjestikusele teabele juurdepääsu taotlusele, mis on esitatud makse algatamise teenuse või kontoteabe teenuse osutamise eesmärgil, ei laeku kontot haldava makseteenuse pakkuja spetsiaalsest liidestest vastust 30 sekundi jooksul.
2. Kui spetsiaalne liides ei ole kasutatav, teavitavad kontot haldavad makseteenuse pakkujad spetsiaalset liidest kasutavaid makseteenuse pakkujaid liidese töö taastamiseks võetavatest meetmetest ja probleemi lahendamiseks kuluvast hinnangulisest ajast. Perioodiks, mil spetsiaalne liides ei ole kasutatav, pakuvad kontot haldavad makseteenuse pakkujad kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujatele **liigse viivituse** tõhusa alternatiivse lahenduse, näiteks võimaluse kasutada maksekonto andmetele juurdepääsuks seda liidest, mida kontot haldav

makseteenuse pakkuja kasutab oma kasutajate autentimiseks ja nendega teabe vahetamiseks.

3. Kui spetsiaalne liides ei ole kättesaadav ja kontot haldav makseteenuse pakkuja ei ole pakkunud lõikes 2 osutatud kiiret ja tõhusat alternatiivset lahendust, võivad makse algatamise teenuse pakkujad või kontoteabe teenuse pakkujad taotleda oma pädevalt asutuselt kogu vajalikku teavet ja tõendusmaterjali esitades luba kasutada maksekonto andmetele juurde pääsemiseks seda liidest, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja kasutab oma kasutajate autentimiseks ja nendega teabe vahetamiseks.
4. Lõikes 3 osutatud taotluse alusel võib pädev asutus lubada kõigil makse algatamise teenuse pakkujatel ja kontoteabe teenuse pakkujatel piiratud kestusega ajavahemikul seni, kuni spetsiaalse liidese töö on taastatud, kasutada maksekonto andmetele juurde pääsemiseks seda liidest, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja kasutab oma kasutajate autentimiseks ja nendega teabe vahetamiseks. Pädev asutus edastab oma otsuse taotluse esitanud kontoteabe teenuse pakkujale või makse algatamise teenuse pakkujale ja teeb selle üldsusele kättesaadavaks oma veebisaidil. Pädev asutus annab kontot haldavale makseteenuse pakkujale korralduse taastada spetsiaalse liidese täielik toimimine enne ajutise loa kehtivusaja lõppu.
5. Pädev asutus teeb põhjendamatu viivitusega otsuse iga lõike 3 alusel esitatud taotluse kohta. Kuni pädev asutus ei ole taotluse kohta otsust teinud, võib taotluse esitanud makse algatamise teenuse pakkuja või kontoteabe teenuse pakkuja erandkorras kasutada maksekonto andmetele juurde pääsemiseks seda liidest, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja kasutab oma kasutajate autentimiseks ja nendega teabe vahetamiseks. Taotluse esitanud makse algatamise teenuse pakkuja või kontoteabe teenuse pakkuja lõpetab selle lahenduse kasutamise, kui spetsiaalse liidese töö taastatakse või kui pädev asutus võtab vastu otsuse selle lahenduse kasutamist mitte lubada, olenevalt sellest, kumb toimub varem.
6. Kui kontot haldavad makseteenuse pakkujad on kohustatud võimaldama kontoteabe teenuse pakkujatele või makse algatamise teenuse pakkujatele juurdepääsu liidesele, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja kasutab oma kasutajate autentimiseks ja nendega teabe vahetamiseks, teevad kontot haldavad makseteenuse pakkujad viivitamata kättesaadavaks kõik tehnilised kirjeldused, mida kontoteabe teenuse pakkujad või makse algatamise teenuse pakkujad vajavad selleks, et luua toimiv ühendus liideselega, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja kasutab oma kasutajate autentimiseks ja nendega teabe vahetamiseks.
7. Sellise liidese kasutamise korral, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja kasutab oma kasutajate autentimiseks ja nendega teabe vahetamiseks, peavad kontoteabe teenuse pakkujad või makse algatamise teenuse pakkujad järgima kõiki artikli 45 lõikes 2 sätestatud nõudeid. Eelkõige peavad kontoteabe teenuse pakkujad või makse algatamise teenuse pakkujad end kontot haldava makseteenuse pakkuja jaoks alati nõuetekohaselt identifitseerima.

Erand nõudest tagada andmetele juurdepääsu võimaldav spetsiaalne liides

1. Erandina artikli 35 lõikest 1 võib pädev asutus kontot haldava makseteenuse pakkuja taotlusel vabastada kontot haldava makseteenuse pakkuja, kes taotluse esitas, kohustusest tagada spetsiaalne liides ja lubada kontot haldaval makseteenuse pakkujal pakkuda turvalise andmevahetuse liidesena ühte liidestest, mida ta kasutab oma kasutajate autentimiseks ja nendega teabe vahetamiseks, või kui see on põhjendatud, lubada tal turvalise andmevahetuse liidest üldse mitte pakkuda.
2. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles määratakse kindlaks kriteeriumid, mille alusel võib kontot haldava makseteenuse pakkuja lõike 1 kohaselt vabastada kohustusest tagada spetsiaalne liides ja lubada tal pakkuda kontoteabe teenuse pakkujatele või makse algatamise teenuse pakkujatele turvalise andmevahetuse liidesena seda liidest, mille ta annab oma kasutajate käsutusse veebipõhiseks juurdepääsuks nende maksekontodele, või kui see on asjakohane, lubada tal turvalise andmevahetuse liidest üldse mitte pakkuda.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

3. JAGU

KONTOT HALDAVATE MAKSETEENUSE PAKKIJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

Kontot haldavate makseteenuse pakkujate kohustused seoses makse algatamise teenustega

Kontot haldav makseteenuse pakkuja teeb järgmised toimingud, et tagada maksja õigus kasutada makse algatamise teenust:

- a) vahetab turvaliselt teavet makse algatamise teenuse pakkujatega;
- b) annab kohe pärast makse algatamise teenuse pakkujalt maksekäsundi laekumist makse algatamise teenuse pakkujale või teeb talle kättesaadavaks kogu teabe maksetehingu algatamise kohta ja kogu kontot haldavale makseteenuse pakkujale kättesaadava teabe maksetehingu täitmise kohta;
- c) käsitleb makse algatamise teenuse pakkuja kaudu edastatud maksekäsundeid nii, nagu need oleksid maksekäsundid, mille maksja või makse saaja on ise vahetult edastanud, eelkõige ajastamise, prioriseerimise ja tasude seisukohast.

Punkti b kohaldamisel tagab kontot haldav makseteenuse pakkuja juhul, kui kogu kõnealuses

punktis osutatud teave või osa sellest ei ole kohe pärast maksekäsundi laekumist kättesaadav, et mis tahes teave maksekäsundi täitmise kohta, **sealhulgas, kuid mitte ainult makse staatuse ajakohastamise kohta**, tehakse makse algatamise teenuse pakkujale kättesaadavaks kohe pärast seda, kui kõnealune teave on kontot haldavale makseteenuse pakkujale kättesaadavaks saanud.

Artikkel 41

Kontot haldavate makseteenuse pakkujate kohustused seoses kontoteabe teenustega

1. Kontot haldav makseteenuse pakkuja teeb järgmised toimingud, et tagada makseteenuse kasutaja õigus kasutada kontoteabe teenust:
 - a) vahetab turvaliselt teavet kontoteabe teenuse pakkujaga;
 - b) käsitleb kontoteabe teenuse pakkuja teenuste kaudu edastatud andmepäringuid nii, nagu oleks need andmepäringud teinud makseteenuse kasutaja liidese kaudu, mille kontot haldav makseteenuse pakkuja teeb oma makseteenuse kasutajatele kättesaadavaks, et võimaldada neile otsejuurdepääsu oma maksekontole.
2. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad võimaldavad kontoteabe teenuse pakkujatel kontoteabe teenuse osutamise eesmärgil pääseda juurde kontot haldava makseteenuse pakkuja valduses olevale teabele, mis pärineb määratud maksekontodelt ja nendega seotud maksetehingutest, olenemata sellest, kas makseteenuse kasutaja kõnealust teavet aktiivselt taotleb või mitte.

Artikkel 42

Kontoteabe teenuse pakkujate ja makse algatamise teenuse pakkujate juurdepääsu piiramine maksekontodele

1. Kontot haldav makseteenuse pakkuja võib keelduda kontoteabe teenuse pakkujale või makse algatamise teenuse pakkujale maksekontole juurdepääsu võimaldamisest objektiivsetel ja nõuetekohaselt tõendatud põhjustel. Need põhjused puudutavad asjaomase kontoteabe teenuse pakkuja või makse algatamise teenuse pakkuja juurdepääsu maksekontole, mis on autoriseerimata artikli 49 lõike 3 tähenduses või toimub pettuse teel, sealhulgas maksetehingu autoriseerimata või pettuse teel algatamisega. Sellistel juhtudel teatab kontot haldav makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutajale maksekontole juurdepääsu keelamisest ja esitab selle põhjused. See teave edastatakse makseteenuse kasutajale võimaluse korral enne juurdepääsu keelamist ja hiljemalt kohe pärast seda, välja arvatud juhul, kui sellise teabe esitamine oleks vastuolus objektiivselt põhjendatud turvakaalutlustega või keelatud muude asjakohaste liidu või siseriiklike õigusaktidega.
2. Lõikes 1 osutatud juhtudel teatab kontot haldav makseteenuse pakkuja kontoteabe teenuse pakkuja või makse algatamise teenuse pakkujaga seotud intsidendist viivitamatult pädevale asutusele. See teave peab sisaldama asjakohaseid üksikasju juhtumi kohta ja tegutsemise põhjuseid. Pädev asutus hindab juhtumit ja võtab vajaduse korral asjakohaseid meetmeid.

Makseteenuse kasutajate võimalused andmetele juurdepääsu haldamisel

1. Kontot haldav makseteenuse pakkuja teeb makseteenuse kasutajale kättesaadavaks oma kasutajaliidesesse integreeritud töölaua, mis võimaldab jälgida ja hallata lubasid, mille makseteenuse kasutaja on andnud kontoteabe teenuste või makse algatamise teenuste tarvis ja mis hõlmavad mitut makset või kordumakseid.
2. Töölaud peab
 - a) andma makseteenuse kasutajale ***juhul, kui teave on kontot haldava makseteenuse pakkuja valduses***, ülevaate igast kasutusel olevast loast, mis on antud kontoteabe teenuste või makse algatamise teenuste tarvis, sealhulgas järgmisest:
 - i) selle kontoteabe teenuse pakkuja või makse algatamise teenuse pakkuja nimi, kellele juurdepääsuluba on antud;
 - ii) kliendikonto, mille jaoks juurdepääsuluba on antud;
 - iii) loa eesmärk;
 - iv) loa kehtivusaeg;
 - v) jagatavate andmete liigid;***va) andmetele juurdepääsu kuupäevad;***
 - b) võimaldama makseteenuse kasutajal tühistada ***kõigile kontoteabe teenuse või makse algatamise teenuse pakkujatele või*** konkreetsele kontoteabe teenuse või makse algatamise teenuse pakkujale antud andmetele juurdepääsu luba;
■
 - ca) ***võimaldama makseteenuse kasutajatel kõigi praeguste ja edaspidiste andmetele juurdepääsu taotluste puhul üldiselt loobuda andmete jagamisest kolmandate isikutega;***
 - d) säilitama kaks aastat andmeid tühistatud või aegunud andmetele juurdepääsu lubade kohta;
 - da) ***ühilduma finantsandmetele juurdepääsu määruse kohaste töölaudadega ja võimaldama andmevaldajatel hallata nii kõnealusest määrusest kui ka käesolevast määrusest tulenevaid andmelube kasutaja taotlusel ühise töölaua kaudu.***
- 2a. ***Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja juhised, et täpsustada lõike 2 punktis a osutatud andmekategooriad, et need andmed oleksid tarbijatele kergesti mõistetavad.***
- 2b. ***Kui makseteenuse kasutaja otsustab lõike 2 punkti b kohaselt andmetele juurdepääsu tühistada, teeb asjaomane kontoteabe teenuse pakkuja või makse algatamise teenuse pakkuja järgmist:***

- a) *ei kasuta enam neid andmeid;*
- b) *võtab need andmed tagasi, ning*
- c) *kustutab liigse viivitusega kõik andmed, mis on saadud makseteenuse kasutaja antud andmetele juurdepääsu loa alusel.*

3. Kontot haldav makseteenuse pakkuja tagab, et töölaud on tema kasutajaliideses kergesti leitav ning et töölaual kuvatav teave on selge ja täpne ning makseteenuse kasutajale kergesti mõistetav.
4. Kontot haldav makseteenuse pakkuja ja loa saanud kontoteabe teenuse või makse algatamise teenuse pakkuja teevad koostööd, et teha teave makseteenuse kasutajale töölaua kaudu reaalajas kättesaadavaks. Lõike 2 kohaldamisega seoses
 - a) teavitab kontot haldav makseteenuse pakkuja kontoteabe teenuse või makse algatamise teenuse pakkujat reaalajas asjaomase pakkujaga seotud loa muudatustest, mille makseteenuse kasutaja töölaua kaudu teeb;
 - b) teavitab kontoteabe teenuse või makse algatamise teenuse pakkuja kontot haldavat makseteenuse pakkujat reaalajas uuest loast, mille makseteenuse kasutaja on andnud seoses kõnealuse kontot haldava makseteenuse pakkuja pakutava maksekontoga, sealhulgas järgmisest:
 - i) makseteenuse kasutaja antud loa otstarve, *kasutaja jaoks selgel ja arusaadaval viisil;*
 - ii) loa kehtivusaeg;
 - iii) asjaomaste andmete liigid.

Artikkel 44

Keelatud takistused andmetele juurdepääsule

1. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad tagavad, et nende spetsiaalne liides ei takista makse algatamise ja kontoteabe teenuste osutamist *ning võimaldab lihtsat ja sujuvat tarbijakogemust.*

Muu hulgas on keelatud luua takistusi järgmisel viisil (*loetelu ei ole ammendav*):

- a) takistades makse algatamise teenuse pakkujatel või kontoteabe teenuse pakkujatel kasutada *isikustatud turvavolitusi*, mille kontot haldavad makseteenuse pakkujad on makseteenuse kasutajatele andnud;
- b) nõudes makseteenuse kasutajatelt kontoteabe või makse algatamise teenuste kasutamise võimaldamiseks, et nad sisestaksid kontot haldava makseteenuse pakkuja domeenil käsitsi oma kordumatu tunnuse;
- c) nõudes sellise loa täiendavat kontrollimist, mille makseteenuse kasutaja on andnud makse algatamise teenuse pakkujale või kontoteabe teenuse pakkujale;

- d) nõudes makse algatamise ja kontoteabe teenuse pakkujatel täiendavat registreerimist selleks, et nad saaksid juurdepääsu makseteenuse kasutaja maksekontole või spetsiaalsele liidesele;
- e) nõudes makse algatamise ja kontoteabe teenuse pakkujatel oma kontaktandmete eelregistreerimist kontot haldava makseteenuse pakkuja juures, kui see pole kontot haldavate makseteenuse pakkujate ning makse algatamise ja kontoteabe teenuse pakkujate vahelise teabevahetuse hõlbustamiseks hädavajalik, eelkõige seoses artiklis 43 osutatud töölaua ajakohastamisega;
- f) võimaldades makseteenuse kasutajal algatada makseid makse algatamise teenuse pakkuja kaudu üksnes nende makse saajate puhul, kes on maksja maksesaajate loetelus;
- g) võimaldades makse algatamist üksnes riigisiseste kordumatute tunnustega kontodele/kontodelt;
- h) nõudes kliendi tugevat autentimist rohkem kordi võrreldes sellega, kui palju nõuab kontot haldav makseteenuse pakkuja kliendi tugevat autentimist siis, kui makseteenuse kasutaja siseneb maksekontole otse või algatab makse otse kontot haldava makseteenuse pakkuja juures;
- i) võimaldades kasutada spetsiaalset liidest, mis ei toeta kõiki autentimisega seotud menetlusi, mille kontot haldav makseteenuse pakkuja on oma makseteenuse kasutajale kättesaadavaks teinud;
- j) nähes **makseteenuse kasutaja autentimiseks** ette kontoteabe edastamise või makse algatamise teekonna, mis põhineb ümbersuunamisel (redirection) või lahtisidestusel (decoupled), ning **kehtestades kasutajatekonnale** täiendavaid samme või täiendavaid nõutavaid toiminguid võrreldes samaväärse autentimismenetlusega, mida kohaldatakse nende makseteenuse kasutajate suhtes, kes sisenevad maksekontole või algatavad makse kontot haldava makseteenuse pakkuja juures vahetult;
- k) nähes ette, et kasutaja suunatakse autentimise etapis automaatselt ümber kontot haldava makseteenuse pakkuja veebilehe aadressile, kui see on ainus makseteenuse kasutaja autentimise viis, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja toetab;
- l) nõudes ainult makse algatamise teenust hõlmava teekonna puhul kaht kliendi tugevat autentimist, kui makse algatamise teenuse pakkuja edastab kontot haldavale makseteenuse pakkujale kogu makse algatamiseks vajaliku teabe, nimelt üht kliendi tugevat autentimist kinnituse „jah“ või „ei“ andmiseks ja teist kliendi tugevat autentimist makse algatamiseks.

1a. Meetmeid ja vahendeid, mida kontot haldavad makseteenuse pakkujad kasutavad pettusekahtluse korral või määruse (EL) 2016/679 täitmiseks, ei loeta keelatud takistusteks.

2. Makse algatamise teenuse ja kontoteabe teenuse osutamisega seotud toimingute puhul ei loeta kontoomaniku nime ega kontonumbrit **või muud kordumatut tunnust** tundlike makseandmete hulka.

4. JAGU

KONTOTEABE TEENUSE PAKKIJATE JA MAKSE ALGATAMISE TEENUSE PAKKIJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 45

Kliendiliidese kasutamine kontoteabe teenuse pakkujate ja makse algatamise teenuse pakkujate poolt

1. Kontoteabe teenuse pakkujad ja makse algatamise teenuse pakkujad pääsevad maksekonto andmetele juurde üksnes artiklis 35 osutatud spetsiaalse liidese kaudu, välja arvatud artikli 38 lõigetes 4 ja 5 ning artiklis 39 sätestatud olukordades.
2. Kui kontoteabe teenuse pakkuja või makse algatamise teenuse pakkuja saab kooskõlas artikli 38 lõigetega 4 ja 5 maksekonto andmetele juurdepääsu liidese kaudu, mille kontot haldav makseteenuse pakkuja on teinud oma makseteenuse kasutajatele kättesaadavaks, et võimaldada neile interneti kaudu otsejuurdepääsu oma maksekontole, või kui kõnealune liides on kooskõlas artikliga 39 ainus juurdepääsu võimaldav liides, peab kontoteabe teenuse pakkuja või makse algatamise teenuse pakkuja alati
 - a) identifitseerima end kontot haldava makseteenuse pakkuja jaoks;
 - b) kasutama autentimismenetlust, mille kontot haldav makseteenuse pakkuja on ette näinud makseteenuse kasutajale;
 - c) võtma vajalikud meetmed tagamaks, et ta ei töötle andmeid (sh ei püüa saada juurdepääsu andmetele ega säilita andmeid) ühelgi muul eesmärgil kui makseteenuse kasutaja taotletud teenuse osutamine;
 - d) koostama logi andmete kohta, millele saadi juurdepääsu liidese kaudu, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja käitab oma makseteenuse kasutajate tarvis, ning esitama logifailid taotluse alusel ja põhjendamatu viivitusega pädevale asutusele. Logid kustutatakse kolm aastat pärast nende loomist. Logisid võib säilitada kõnealusest säilitamisperioodist kauem juhul, kui neid vajatakse juba alustatud järelevalvemenetlustes, ***kuid ainult nii kaua, kui on selliste menetluste läbiviimiseks tingimata vajalik.***

Artikkel 46

Makse algatamise teenuse pakkujate erikohustused

1. Makse algatamise teenuse pakkujad
 - a) esitavad kontot haldavatele makseteenuse pakkujatele sama teabe, mida nõutakse makseteenuse kasutajalt, kui maksetehing algatatakse vahetult;
 - b) osutavad teenuseid üksnes makseteenuse kasutaja loa alusel kooskõlas artikliga 49;
 - c) ei hoia kunagi maksja rahalisi vahendeid seoses makse algatamise teenuse osutamisega;
 - d) tagavad, et makseteenuse kasutaja isikustatud turvavolitused ei ole kättesaadavad teistele isikutele peale maksja ja isikustatud turvavolituste väljastaja, **sealhulgas makse algatamise teenuse pakkujale endale**, ning et makse algatamise teenuse pakkuja edastab need turvaliste ja tõhusate kanalite kaudu;
 - e) tagavad, et makse algatamise teenuste osutamisel saadud muud teavet makseteenuse kasutaja kohta antakse üksnes makse saajale ja üksnes makseteenuse kasutaja loal;
 - f) identifitseerivad ennast kontot haldava makseteenuse pakkuja jaoks ning kasutavad kontot haldava makseteenuse pakkuja, maksja ja makse saajaga teabe vahetamiseks turvalist teabevahetusviisi iga kord, kui nad makse algatavad.
2. Makse algatamise teenuse pakkujad ei
 - a) säilita **ega kasuta** makseteenuse kasutaja tundlikke makseandmeid **ega võimalda neile juurdepääsu**;
 - b) küsi makseteenuse kasutajalt mingeid muid andmeid peale nende, mis on vajalikud makse algatamise teenuse osutamiseks;
 - c) töötle (sh kasuta, püüa saada ega säilitada) mingeid isikuandmeid või isikustamata andmeid muul eesmärgil kui selleks, et osutada makseteenuse kasutaja loa alusel makse algatamise teenust;
 - d) muuda summat, makse saaja andmeid ega ühtegi muud tehingu tunnust.

Artikkel 47

Kontoteabe teenuse pakkujate erikohustused ja neid puudutavad muud sätted

1. Kontoteabe teenuse pakkuja
 - a) osutab teenuseid üksnes makseteenuse kasutaja loa alusel kooskõlas artikliga 49;
 - b) tagab, et makseteenuse kasutaja isikustatud turvavolitused ei ole kättesaadavad teistele isikutele peale kasutaja ja isikustatud turvavolituste väljastaja,

sealhulgas kontoteabe teenuse pakkujale endale, ning et kui kontoteabe teenuse pakkuja neid volitusi edastab, teeb ta seda turvaliste ja tõhusate kanalite kaudu;

- c) identifitseerib ennast makseteenuse kasutaja kontot haldava makseteenuse pakkuja jaoks ning kasutab kontot haldava makseteenuse pakkuja ja makseteenuse kasutajaga teabe vahetamiseks turvalist teabevahetusviisi iga sideseansi puhul;
 - d) taotleb juurdepääsu üksnes määratud maksekontodelt ja nendega seotud maksetehingutest pärinevale teabele;
 - e) kasutab sobilikke ja tulemuslikke mehhanisme, millega takistatakse juurdepääs muule teabele kui see, mis pärineb kasutaja loa alusel ja kohaselt määratud maksekontodelt ja nendega seotud maksetehingutest.
2. Kontoteabe teenuse pakkuja ei
- a) küsi maksekontodega seotud tundlikke makseandmeid;
 - b) kasuta, püüa saada ega säilita mingeid andmeid muul eesmärgil kui makseteenuse kasutaja loa alusel ja kohaselt kontoteabe teenuse osutamiseks kooskõlas määrusega (EL) 2016/679.
3. Kontoteabe teenuse pakkujate suhtes ei kohaldata järgmisi artikleid: artiklid 4–8, artiklid 10, 11 ja 12, artiklid 14–19, artiklid 21–29, artiklid 50 ja 51, artiklid 53–79 ning artiklid 83 ja 84.

5. JAGU

RAKENDAMINE

Artikkel 48

Pädevate asutuste roll

1. Pädevad asutused tagavad, et kontot haldavad makseteenuse pakkujad täidavad alati oma kohustusi seoses spetsiaalse liidesega, millele on osutatud artikli 35 lõikes 1, ja et artiklis 44 loetletud mis tahes keelatud takistuse tuvastamise korral kõrvaldab asjaomane kontot haldav makseteenuse pakkuja selle viivitamata. Olles teinud muu hulgas makse algatamise teenuste ja kontoteabe teenuste pakkujate edastatud teabe põhjal kindlaks spetsiaalse liidese mittevastavuse käesoleva määruse nõuetele või keelatud takistuste esinemise, võtavad pädevad asutused **põhjendamatu viivituse**ta vajalikud **ja piisavad** täitemeetmed ja määravad asjakohased **ja proportsionaalsed** karistused või, **kui see on asjakohane ja nõuetekohaselt põhjendatud**, annavad juurdepääsuõigused vastavalt artikli 38 lõikele 4.
2. Pädevad asutused võtavad vajaduse korral viivitamata kõik vajalikud täitemeetmed, et säilitada makse algatamise teenuse ja kontoteabe teenuse pakkujate juurdepääsuõigused. Täitemeetmed võivad hõlmata asjakohaseid karistusi.

3. Pädevad asutused tagavad, et makse algatamise teenuse ja kontoteabe teenuse pakkujad täidavad alati oma kohustusi seoses andmetele juurdepääsu võimaldavate liideste kasutamisega.
4. Pädevatel asutustel peavad olema vajalikud vahendid, eelkõige vastav personal, et nad saaksid oma ülesandeid alati täita.
5. Isikuandmete töötlemise valdkonnas teevad pädevad asutused koostööd määruse (EL) 2016/679 kohaste järelevalveasutustega.
6. Pädevad asutused korraldavad omal algatusel korrapäraseid ühiskohtumisi kontot haldavate makseteenuse pakkujate, makse algatamise teenuse pakkujate ja kontoteabe teenuse pakkujatega ning teevad kõik endast oleneva, et kontot haldavate makseteenuse pakkujate, makse algatamise teenuse pakkujate ja kontoteabe teenuse pakkujate vaheliste andmevahetusliideste kasutamise ja neile juurde pääsemisega kaasnevatele võimalikele probleemidele oleks tagatud kiire ja püsiv lahendus.
7. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad esitavad pädevatele asutustele andmed, mis käsitlevad kontoteabe teenuse pakkujate ja makse algatamise teenuse pakkujate juurdepääsu nende hallatavatele maksekontodele. Samuti võivad pädevad asutused vajaduse korral nõuda kontoteabe teenuse pakkujatelt ja makse algatamise teenuse pakkujatelt mis tahes asjakohaste andmete esitamist nende tegevuse kohta. Vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 29 punktis b, artiklis 31 ja artikli 35 lõikes 2 sätestatud volitustele koordineerib Euroopa Pangandusjärelevalve pädevate asutuste kõnealust järelevalvetegevust, vältides dubleerimist andmete esitamisel. Euroopa Pangandusjärelevalve esitab iga kahe aasta järel komisjonile aruande kontoteabe teenuste ja makse algatamise teenuste turgude suuruse ja toimimise kohta liidus. Need perioodilised aruanded võivad vajaduse korral sisaldada soovitusi.
8. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles määratakse kindlaks pädevatele asutustele lõike 7 kohaselt esitatavad andmed ning nende andmete esitamise meetoodika ja sagedus.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

4. PEATÜKK

Maksetehingute autoriseerimine

Artikkel 49

Autoriseerimine

1. Maksetehing või järjestikused maksetehingud autoriseeritakse üksnes juhul, kui maksja on andnud maksetehingu täitmiseks loa. Maksja võib maksetehingu autoriseerida enne maksetehingu täitmist või maksja ja kontot haldava makseteenuse pakkuja vahelisel kokkuleppel pärast maksetehingu täitmist.
2. Makseteenuse pakkujad autoriseerivad juurdepääsu maksekontole kontoteabe teenuste või makse algatamise teenuste osutamise eesmärgil üksnes juhul, kui makseteenuse kasutaja on andnud kontoteabe teenuse pakkujale või vastavalt makse algatamise teenuse pakkujale loa pääseda juurde maksekontole ja selle konto asjaomastele andmetele.
3. Loa puudumise korral loetakse kontoteabe teenuse pakkuja või makse algatamise teenuse pakkuja juurdepääs maksekontole või maksetehing autoriseerimata juurdepääsuks või autoriseerimata maksetehinguks.
4. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad ei kontrolli luba, mille makseteenuse kasutaja annab kontoteabe teenuse pakkujale või makse algatamise teenuse pakkujale.
5. Lõigetes 1 ja 2 osutatud luba antakse maksja ja asjaomase makseteenuse pakkuja vahel kokku lepitud vormis. Loa maksetehingu täitmiseks võib anda ka makse saaja või makse algatamise teenuse pakkuja kaudu.
6. Maksja ja asjaomane makseteenuse pakkuja lepivad kokku loa andmise korras.
7. Makseteenuse kasutaja võib loa, mille ta on andnud maksetehingu täitmiseks või makse algatamise teenuse või kontoteabe teenuse tarvis maksekontole juurdepääsu võimaldamiseks, igal ajal tagasi võtta. Makseteenuse kasutaja võib tagasi võtta ka järjestikuste maksetehingute täitmiseks antud loa ning kui ta seda teeb, loetakse mis tahes tulevane maksetehing autoriseerimata maksetehinguks.

Artikkel 50

Makse saaja nime ja kordumatu tunnuse vahelised lahknevused krediidikorralduste puhul

1. Krediidikorralduste puhul kontrollib makse saaja makseteenuse pakkuja maksja makseteenuse pakkuja taotlusel tasuta maksja esitatud makse saaja kordumatu tunnuse ja nime vastavust ning teavitab maksja makseteenuse pakkujat selle kontrolli tulemusest. Kui makse saaja kordumatu tunnus ja nimi ei ole vastavuses, teavitab maksja makseteenuse pakkuja maksjat avastatud lahknevusest ja selle ulatusest.

2. Makseteenuse pakkujad osutavad lõikes 1 osutatud teenust kohe pärast seda, kui maksja on esitanud oma makseteenuse pakkujale makse saaja kordumatu tunnuse ja nime, ning enne, kui maksjale pakutakse võimalust kredithorraldus autoriseerida.
3. Makseteenuse pakkujad tagavad, et lõikes 1 osutatud mittevastavuse avastamine ja sellest teatamine ei takista maksjaid asjaomast kredithorraldust autoriseerimast. Kui maksja autoriseerib kredithorralduse pärast seda, kui teda on avastatud lahknevusest teavitatud, täidetakse tehing maksja antud kordumatu tunnuse alusel ja kõnealune tehing loetakse nõuetekohaselt täidetuks.
4. Makseteenuse pakkujad tagavad, et makseteenuse kasutajatel on õigus loobuda lõikes 1 osutatud teenuse saamisest, ning teavitavad oma makseteenuse kasutajaid sellest, mil viisil saab sellise loobumise soovi väljendada. Makseteenuse pakkujad tagavad, et makseteenuse kasutajatel, kes algselt lõikes 1 osutatud teenuse saamisest loobuvad, on õigus hiljem seda teenust taotleda ja saada.
5. Makseteenuse pakkujad teavitavad oma makseteenuse kasutajaid sellest, et tehingu autoriseerimine hoolimata avastatud ja teatatud lahknevusest või lõikes 1 osutatud teenuse saamisest loobumine võib tuua kaasa rahaliste vahendite ülekandmise maksekontole, mis ei kuulu maksja osutatud makse saajale. Makseteenuse pakkujad esitavad selle teabe samal ajal, kui nad teatavad lahknevusest, või siis, kui makseteenuse kasutaja avaldab soovi loobuda lõikes 1 osutatud teenuse saamisest.
6. Lõikes 1 osutatud teenust osutatakse seoses maksekäsunditega, mis on esitatud elektrooniliste makse algatamise kanalite kaudu ja muude kui elektrooniliste maksekäsundite kaudu, mis hõlmavad maksja ja maksja makseteenuse pakkuja vahelist reaalsajas suhtlemist.
7. Lõikes 1 osutatud vastavuskontrolli ei nõuta, kui maksja ei sisestanud makse saaja kordumatut tunnust ega nime ise.
8. Käesolevat artiklit ei kohaldata eurodes tehtavate välkkredithorralduste suhtes, mis kuuluvad määruse XXX (välkmaksete määrus) kohaldamisalasse.

Artikkel 50a

Maksekonto tunnusega seotud asukohapõhise diskrimineerimise käsitlemine

1. *Kui maksja teeb kredithorralduse makse saajale, kellel on liidus asuv maksekonto, ei pea ta täpsustama, millises liikmesriigis see maksekonto asub, kui sellele maksekontole on juurdepääs.*
2. *Kui makse saaja nõustub kredithorraldusega või kasutab otsekorraldust raha saamiseks maksjalt, kelle maksekonto asub liidus, ei pea ta täpsustama, millises liikmesriigis see maksekonto asub, kui sellele maksekontole on juurdepääs.*

Artikkel 51

Makseinstrumendi kasutamise püramine ja blokeerimine

1. Kui loa andmiseks kasutatakse konkreetset makseinstrumenti, **pakuvad** maksja ja maksja makseteenuse pakkuja **makseteenuse kasutajale võimalust kehtestada kõnealuse makseinstrumendi kaudu täidetavate maksetehingute õiglased ja proportsionaalsed makselimiidid**. Makseteenuse pakkujad ei tohi oma makseteenuse kasutajatega kokku lepitud makselimiite ühepoolset **muuta**. **Vaikimisi kehtestatakse makselimiit madalal tasemel ning see määratakse kindlaks makseteenuse pakkuja ja maksja vahelises lepingus**.
2. **█** Makseteenuse pakkuja **blokeerib makseinstrumendi** objektiivselt põhjendatud **riskide korral**, mis on seotud makseinstrumendi turvalisusega, makseinstrumendi autoriseerimata või pettuse teel kasutamise kahtlusega või – kui tegu on krediitliiniga makseinstrumendiga – asjaoluga, et oluliselt on suurenenud oht, et maksja ei ole võimeline oma maksekohustust täitma. **Kui hoolimata mõistlikust põhjusest kahtlustada pettust sellist blokeerimist ei toimu, ei kannaks maksja finantstagajärgi, välja arvatud juhul, kui maksja ise on tegutsenud pettuse teel**.
3. Sellistel juhtudel teavitab makseteenuse pakkuja maksjat kokku lepitud viisil makseinstrumendi blokeerimisest ja selle põhjustest ning teeb seda võimaluse korral enne makseinstrumendi blokeerimist ning hiljemalt kohe pärast selle blokeerimist, välja arvatud juhul, kui sellise teabe esitamine on vastuolus objektiivselt põhjendatud turvakaalutlustega või keelatud muu asjaomase valdkonna liidu või liikmesriigi õigusega.
4. Makseteenuse pakkuja lõpetab makseinstrumendi blokeeringu või asendab makseinstrumendi uuega, kui makseinstrumendi blokeerimise põhjused on ära langenud.

Artikkel 52

Makseteenuse kasutaja kohustused seoses makseinstrumentide ja isikustatud turvavolitustega

Makseteenuse kasutaja, kellele on antud õigus makseinstrumenti kasutada,

- a) kasutab makseinstrumenti kooskõlas makseinstrumendi väljastamise ja kasutamise tingimustega, mis peavad olema objektiivsed, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed;
- b) teavitab makseteenuse pakkujat või makseteenuse pakkuja määratud üksust põhjendamatu viivitusega, kui ta on saanud teadlikuks makseinstrumendi **või selle isikustatud turvavolituste** kadumisest, varastamisest, väärkasutamisest või autoriseerimata kasutamisest.

Punkti a kohaldamisega seoses teeb makseteenuse kasutaja kohe pärast makseinstrumendi

kättesaamist kõik vajalikud toimingud oma isikustatud turvavolituste turvaliseks hoidmiseks.

Artikkel 53

Makseteenuse pakkuja kohustused seoses makseinstrumentidega

1. Makseinstrumendi väljastav makseteenuse pakkuja
 - a) tagab, et isikustatud turvavolitustele oleks juurdepääs ainult makseinstrumendi kasutamise õigusega makseteenuse kasutajal, ilma et see piiraks artiklis 52 sätestatud makseteenuse kasutaja kohustuste kohaldamist;
 - b) ei saada makseinstrumenti, kui seda ei ole tellitud, välja arvatud makseteenuse kasutajale juba antud makseinstrumendi asendamise korral;
 - c) tagab, et igal ajal on kättesaadavad asjakohased vahendid, **sealhulgas tasuta sidekanal, mis võimaldab inimtoe kasutamist vastuvõtva liikmesriigi ametlikus keeles**, mis võimaldavad makseteenuse kasutajal edastada teate kooskõlas artikli 52 punktiga b või taotleda makseinstrumendi blokeeringu lõpetamist artikli 51 lõike 4 alusel;
 - d) tagab makseteenuse kasutajale võimaluse edastada artikli 52 punkti b kohane teade tasuta ja küsib tasu üksnes selliste võimalike asendamise kulude katteks, mis on makseinstrumendiga otseselt seotud;
 - e) hoiab ära makseinstrumendi mis tahes viisil kasutamise pärast seda, kui makseteenuse kasutaja on edastanud artikli 52 punkti b kohase teate;
 - ea) kasutab turvalisi sidekanaleid ning hoidub põhimõtteliselt linkide ja dokumentide saatmisest e-posti teel;**
 - f) punkti c kohaldamisega seoses annab makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutaja taotlusel tema käsutusse vahendid, mis võimaldavad makseteenuse kasutajal tõendada teate edastamist 18 kuu jooksul pärast kõnealuse teate edastamist.
2. Makseteenuse pakkuja kannab riski seoses makseteenuse kasutajale makseinstrumendi saatmisega või makseinstrumendi isikustatud turvavolituste saatmisega.
- 2a. Kui maksja makseteenuse pakkuja ei täida käesolevas artiklis sätestatud kohustusi, ei kanna maksja sellest tulenevat rahalist kahju, välja arvatud juhul, kui maksja on toime pannud pettuse.**

Artikkel 54

Autoriseerimata, autoriseeritud või ebakorrektselt täidetud maksetehingust teavitamine ja vigade kõrvaldamine

1. Makseteenuse pakkuja kõrvaldab vead seoses autoriseerimata või ebakorrektselt täidetud maksetehinguga või autoriseeritud maksetehinguga üksnes juhul, kui makseteenuse kasutaja teavitab makseteenuse pakkujat kooskõlas artiklitega 57 ja 59

põhjendamatu viivitusest pärast sellisest nõude, sealhulgas artikli 75 kohase nõude aluseks olevast tehingust teada saamist ning hiljemalt **18** kuud pärast debiteerimise kuupäeva.

Esimeses lõigus sätestatud teatamise tähtaega ei kohaldata, kui makseteenuse pakkuja ei esitanud teavet selle maksetehingu kohta või ei teinud seda teavet kättesaadavaks kooskõlas II jaotisega.

2. Kui tehingus osaleb makse algatamise teenuse pakkuja, on makseteenuse kasutajal õigus nõuda kontot haldavalt makseteenuse pakkujalt vigade kõrvaldamist vastavalt käesoleva artikli lõikele 1, ilma et see piiraks artikli 56 lõike 4 ja artikli 75 lõike 1 kohaldamist.

Artikkel 55

Tõendid maksetehingute autoriseerimise ja täitmise kohta

1. Kui makseteenuse kasutaja väidab, et täidetud maksetehing ei olnud autoriseeritud või et maksetehingut ei täidetud korrektselt, siis on makseteenuse pakkuja ülesanne tõestada, et maksetehing oli autoriseeritud, korrektselt dokumenteeritud ja raamatupidamisregistrites kajastatud ning et seda ei mõjutanud tehniline rike ega mõni muu puudujääk makseteenuse pakkuja osutatavas teenuses.

Kui maksetehing on algatatud makse algatamise teenuse pakkuja kaudu, peab makse algatamise teenuse pakkuja esitama tõendid selle kohta, et tema pädevuse piires oli maksetehing autoriseeritud ja korrektselt dokumenteeritud ning et maksetehingut ei mõjutanud tehniline rike ega mõni muu sellise makseteenusega seotud puudujääk, mille pakkumise eest ta vastutab.

2. Kui makseteenuse kasutaja väidab, et ta ei ole täidetud maksetehingut autoriseerinud, ei piisa iseenesest üksnes asjaolust, et makseteenuse pakkuja, sealhulgas asjakohasel juhul makse algatamise teenuse pakkuja on dokumenteerinud makseinstrumenti kasutamise, tõendamaks, et maksja autoriseeris maksetehingu või et maksja pani toime pettuse või ei täitnud kavatselt või hooletusest üht või mitut artiklist 52 tulenevat kohustust. Makseteenuse pakkuja, sealhulgas asjakohasel juhul makse algatamise teenuse pakkuja, peab tõendama, et pettuse on toime pannud makseteenuse kasutaja või et hooletust on üles näidanud makseteenuse kasutaja.

Artikkel 56

Makseteenuse pakkuja vastutus autoriseerimata maksetehingu korral

1. Ilma et see piiraks artikli 54 kohaldamist, teeb maksja makseteenuse pakkuja autoriseerimata maksetehingu puhul maksjale autoriseerimata maksetehingu summa ulatuses viivitamata ja igal juhul hiljemalt järgmise tööpäeva lõpuks alates autoriseerimata tehingu märkamisest või sellekohase teate saamisest tagasimakse, välja arvatud juhul, kui maksja makseteenuse pakkujal on mõistlik põhjus kahtlustada,

et maksja on toime pannud pettuse, ja kui ta teavitab sellest põhjusest kirjalikult asjakohast riigiasutust.

2. Kui maksja makseteenuse pakkujal oli mõistlik põhjus kahtlustada, et maksja on toime pannud pettuse, teeb maksja makseteenuse pakkuja **14** tööpäeva jooksul pärast tehingu märkamist või sellekohase teate saamist üht järgmistest:
 - a) maksab maksjale autoriseerimata maksetehingu summa tagasi, kui maksja makseteenuse pakkuja on pärast täiendavat uurimist jõudnud järeldusele, et maksja ei ole toime pannud pettust;
 - b) esitab **asjaomasele riiklikule asutusele ja maksjale** selgituse tagasimaksmisest keeldumise kohta ning nimetab asutused, kelle poole maksja võib kooskõlas artiklitega 90, 91, 93, 94 ja 95 küsimuse lahendamiseks pöörduda, kui maksja ei ole esitatud põhjendustega nõus.
3. Kui see on asjakohane, taastab maksja makseteenuse pakkuja debiteeritud maksekontol olukorra, milles see oleks olnud, kui autoriseerimata maksetehing ei oleks toimunud. Lisaks tagab maksja makseteenuse pakkuja, et maksja maksekonto krediteerimise väärtuspäev ei ole hilisem kui summa debiteerimise kuupäev.
4. Kui maksetehing on algatatud makse algatamise teenuse pakkuja kaudu, maksab kontot haldav makseteenuse pakkuja autoriseerimata maksetehingu summa viivitamata ja igal juhul hiljemalt järgmise tööpäeva lõpuks tagasi ning vajaduse korral taastab debiteeritud maksekontol olukorra, milles see oleks olnud, kui autoriseerimata maksetehingut ei oleks toimunud.
5. Kui autoriseerimata maksetehingu eest on vastutav makse algatamise teenuse pakkuja, hüvitab makse algatamise teenuse pakkuja kontot haldavale makseteenuse pakkujale viimase taotlusel viivitamata maksjale tagasimakse tegemise tulemusena tekkinud kahju või makstud summad, sealhulgas autoriseerimata maksetehingu summa. Vastavalt artikli 55 lõikele 1 peab makse algatamise teenuse pakkuja esitama tõendid selle kohta, et tema pädevuse piires oli maksetehing autoriseeritud ja korrektselt dokumenteeritud ning et maksetehingut ei mõjutanud tehniline rike ega mõni muu sellise makseteenusega seotud puudujääk, mille pakkumise eest ta vastutab.
6. Kooskõlas maksja ja makseteenuse pakkuja vahel või asjakohasel juhul maksja ja makse algatamise teenuse pakkuja vahel sõlmitava lepingu suhtes kohaldatava õigusega võib maksjal olla õigus saada makseteenuse pakkujalt täiendavat rahalist hüvitist.

Artikkel 57

Makseteenuse pakkuja vastutus vastavuse kontrolli teenuse ebakorrekse kohaldamise eest

1. Maksja ei kanna autoriseeritud krediidikorraldusega seoses mingit rahalist kahju, kui maksja makseteenuse pakkuja, kes avastab maksja esitatud makse saaja kordumatu tunnuse ja nime lahknevuse, ei teavita sellest lahknevusest maksjat, rikkudes sellega artikli 50 lõiget 1.

2. **14** tööpäeva jooksul pärast lõikes 1 osutatud asjaoludel täidetud krediidikorraldustehingu avastamist või sellekohase teate saamist toimib makseteenuse pakkuja ühel järgmistest viisidest:
 - a) maksab maksjale tagasi autoriseeritud krediidikorralduse täissumma;
 - b) esitab **maksjale kirjalikult täpse ja põhjendatud** selgituse tagasimaksmisest keeldumise kohta, **esitab asjaomasele pädevale asutusele tõendid selle kohta, et artikli 50 lõiget 1 ei ole rikutud**, ning nimetab asutused, kelle poole maksja võib kooskõlas artiklitega 90, 91, 93, 94 ja 95 küsimuse lahendamiseks pöörduda, kui maksja ei ole esitatud põhjendustega nõus.
3. Kui artikli 50 lõike 1 rikkumise eest, mille on toime pannud maksja makseteenuse pakkuja, on vastutav makse saaja makseteenuse pakkuja, hüvitab makse saaja makseteenuse pakkuja maksja makseteenuse pakkujale tekitatud rahalise kahju.
4. Maksja makseteenuse pakkujal või lõikes 3 osutatud juhul makse saaja makseteenuse pakkujal lasub kohustus tõendada, et artikli 50 lõiget 1 ei ole rikutud.
5. Lõikeid 1–4 ei kohaldata, kui maksja on toime pannud pettuse või kui maksja loobus kontrolliteenuse saamisest kooskõlas artikli 50 lõikega 4.
6. Käesolevat artiklit ei kohaldata eurodes tehtavate välkkrediidikorralduste suhtes, mis kuuluvad määruse XXX (välkmaksete määrus) kohaldamisalasse.

Artikkel 58

Tehnilise teenuse pakkujate ja makseskeemide haldajate vastutus, kui nad ei toeta kliendi tugevat autentimist

Tehnilise teenuse pakkujad ja makseskeemide haldajad, kes osutavad teenuseid makse saajale või makse saaja või maksja makseteenuse pakkujale, vastutavad **proportsionaalselt ja mitte rohkem kui on kõnealuse tehingu summa otsese** rahalise kahju eest, mis tekib makse saajale või makse saaja või maksja makseteenuse pakkujale seoses sellega, et nad on jätnud nende lepingulise suhtega kaasnevate volituste raames osutamata kliendi tugeva autentimise kohaldamiseks vajalikud teenused.

Artikkel 59

Teise isikuna esinemist hõlmav pettus

1. Kui tarbijast makseteenuse kasutajaga manipuleeris kolmas isik, kes teeskles tarbija makseteenuse pakkuja **või mis tahes muu asjaomase avalik-õigusliku või eraõigusliku üksuse** töötajat, kasutades õigusvastaselt selle **üksuse** nime, e-posti aadressi või telefoninumbrit, ning niisuguse manipulatsiooni tulemusena toimus hiljem pettuse teel autoriseeritud maksetehing, maksab makseteenuse pakkuja tarbijale pettuse teel autoriseeritud maksetehingu täissumma tagasi, tingimusel et tarbija on viivitamata teatanud pettusest politseile ja teavitanud sellest oma makseteenuse pakkujat.

2. Kümne tööpäeva jooksul pärast pettuse teel autoriseeritud **maksetehingust teavitamist tarbija poolt ning politseiaruande saamist** toimib makseteenuse pakkuja ühel järgmistest viisidest:
 - a) tagastab tarbijale pettuse teel autoriseeritud maksetehingu summa;
 - b) kui makseteenuse pakkujal on mõistlik põhjus kahtlustada tarbijat pettuses või raskes hooletuses, esitab ta **asjaomasele riiklikule asutusele põhjendatud** selgituse tagasimaksmisest keeldumise kohta ning nimetab tarbijale asutused, kelle poole tarbija võib kooskõlas artiklitega 90, 91, 93, 94 ja 95 küsimuse lahendamiseks pöörduda, kui tarbija ei ole esitatud põhjendustega nõus.
3. Lõiget 1 ei kohaldata, kui tarbija on toime pannud pettuse või näidanud üles rasket hooletust **või keeldub järgimast makseteenuse pakkuja uurimist või esitamast asjakohast teavet teise isikuna tegutsemise asjaolude kohta.**
4. Tarbija makseteenuse pakkujal lasub kohustus tõendada, et tarbija on toime pannud pettuse või näidanud üles rasket hooletust.
5. Elektroonilise side teenuse osutajad, kellele makseteenuse pakkuja on teatanud lõikes 1 osutatud liiki pettuse juhtumist, teevad makseteenuse pakkujatega tihedat koostööd ning tegutsevad kiiresti selle nimel, et tagada asjakohaste korralduslike ja tehniliste meetmete rakendamine side turvalisuse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks kooskõlas direktiiviga 2002/58/EÜ, sealhulgas seoses helistaja liini numbrinäidu edastamise ja e-posti aadressiga. **Kui elektroonilise side teenuse osutajad ei eemalda petturlikku või ebaseaduslikku sisu pärast selle esinemisest teavitamist, maksavad nad makseteenuse pakkujale tagasi kogu petturliku autoriseeritud maksetehingu summa, tingimusel et tarbija on pettusest viivitamata politseile teatanud ja teavitanud oma makseteenuse pakkujat.**
- 5a. **Uute internetipettuste vormide ilmnemise korral hoiatavad elektroonilise side teenuse osutajad nende eest oma kliente kõigi asjakohaste vahendite ja kanalite kaudu, võttes arvesse oma kõige haavatavamate kliendirühmade vajadusi.**

Elektroonilise side teenuse osutajad annavad oma klientidele selged juhised selle kohta, kuidas pettusekatseid tuvastada, ning hoiatavad neid, andes teavet vajalike meetmete ja ettevaatusabinõude kohta, mida tuleb rakendada, et vältida nende vastu suunatud pettuste ohvriks langemist. Elektroonilise side teenuse osutajad teavitavad oma kliente pettustest teatamise korrast ja sellest, kuidas kiiresti hankida pettustega seotud teavet.
- 5b. **Kõik pettuseahelasse segatud teenusepakkujad peavad tegutsema kiiresti, et tagada asjakohased korralduslikud ja tehnilised meetmed maksete kasutajate turvalisuse tagamiseks tehingute tegemisel. Makseteenuse pakkujatel, elektroonilise side teenuse osutajatel ja digiplatvormiteenuse pakkujatel peavad olema kasutusel pettuste ennetamise ja leevendamise meetodid, et vältida pettuste vastu kõigis selle vormides, sealhulgas autoriseerimata ja autoriseeritud maksetehingud, mille tegemisele on suunatud pettuse teel.**
- 5c. **Hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] annab Euroopa Pangandusjärelevalve kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16**

välja tehnilised suunised mõiste „raske hooletus“ kohta käesoleva määruse kontekstis ja järgides selles küsimuses riiklikke õigusraamistikke.

Artikkel 60

Maksja vastutus autoriseerimata maksetehingu korral

1. Erandina artiklist 56 võib maksja olla kohustatud kandma kuni 50 euro ulatuses autoriseerimata maksetehinguga seotud kahju, mis on tekkinud kaotatud või varastatud makseinstrumendi kasutamisest või makseinstrumendi väärkasutamisest.

Esimest lõiku ei kohaldata, kui esineb ükskõik milline järgmistest asjaoludest:

- a) maksja ei olnud makseinstrumendi **või turvavolituste** kaotusest, vargusest või väärkasutamisest enne makse tegemist teadlik, välja arvatud juhul, kui maksja ise pani toime pettuse, või
- b) kahju põhjustas makseteenuse pakkuja sellise töötaja, agendi, filiaali või üksuse tegevus või tegevusetus, kellele makseteenuse pakkuja tegevusega seotud ülesanded olid edasi antud.

Maksja kannab kogu autoriseerimata maksetehingutega seotud kahju, kui see kahju on tekkinud tulenevalt sellest, et maksja on toime pannud pettuse või pole tahtlikult või raske hooletuse tõttu täitnud üht või mitut artiklis 52 sätestatud kohustust. Sellistel juhtudel esimeses lõigus osutatud maksimumsummat ei kohaldata.

Kui maksja ei ole toime pannud pettust ega jätnud tahtlikult täitmata artiklist 52 tulenevaid kohustusi, võivad riiklikud pädevad asutused või makseteenuse pakkujad käesolevas lõikes sätestatud vastutust vähendada, võttes eelkõige arvesse isikustatud turvavolituste laadi ning konkreetseid makseinstrumendi kaotamise, varastamise või väärkasutamise asjaolusid.

2. Kui maksja makseteenuse pakkuja ei täida kohustust nõuda artiklis 85 sätestatud kliendi tugevat autentimist, ei kanna maksja mingisugust rahalist kahju, välja arvatud juhul, kui maksja on toime pannud pettuse. Sama kehtib ka juhul, kui maksja või makse saaja makseteenuse pakkuja teeb erandi kliendi tugeva autentimise kohaldamisest. Kui makse saaja või makse saaja makseteenuse pakkuja ei tööta välja või paranda süsteeme, riistvara ja tarkvara, mis on vajalikud kliendi tugeva autentimise kohaldamiseks, hüvitab makse saaja või makse saaja makseteenuse pakkuja maksja makseteenuse pakkujale tekitatud rahalise kahju.
3. Kui makse saaja makseteenuse pakkuja teeb erandi kliendi tugeva autentimise kohaldamisest, vastutab makse saaja makseteenuse pakkuja maksja makseteenuse pakkuja ees viimase kantud rahalise kahju eest.
4. Maksja ei vastuta mingisuguste finantstagajärgede eest, mis tulenevad kaotatud, varastatud või väärkasutatud makseinstrumendi kasutamisest pärast seda, kui ta on

edastanud sellekohase teate kooskõlas artikli 52 punktiga b, välja arvatud juhul, kui maksja on toime pannud pettuse.

Kui makseteenuse pakkuja ei taga, et igal ajal on kättesaadavad asjakohased vahendid kaotatud, varastatud või väärkasutatud makseinstrumendi kohta teate esitamiseks, nagu on nõutav artikli 53 lõike 1 punkti c alusel, ei vastuta maksja selle makseinstrumendi kasutamisest tulenevate finantstagajärgede eest, välja arvatud juhul, kui maksja on toime pannud pettuse.

Artikkel 61

Maksetehingud, kui tehingu summa ei ole eelnevalt teada

1. Kui maksetehingu on algatanud makse saaja või see on algatatud makse saaja kaudu seoses kaardipõhise maksetehinguga, ***kontopõhise tehinguga või krediidikorraldusega*** ja tehingu täpne tulevane summa ei ole sel hetkel, kui maksja maksetehingu täitmiseks loa annab, veel teada, võib maksja makseteenuse pakkuja blokeerida maksja maksekontol rahalised vahendid üksnes siis, kui maksja on andnud rahaliste vahendite asjaomases täpses summas blokeerimiseks loa.
2. Maksja makseteenuse pakkuja blokeeritud rahaliste vahendite summa peab olema proportsioonis maksetehingu summaga, mida maksja võib mõistlikult eeldada.
3. Makse saaja teatab oma makseteenuse pakkujale maksetehingu täpse summa kohe pärast teenuse osutamist või kauba tarnimist maksjale.
4. Maksja makseteenuse pakkuja vabastab maksja maksekontol blokeeritud rahalised vahendid kohe pärast seda, kui ta on saanud teabe maksetehingu täpse summa kohta.

Artikkel 62

Makse saaja poolt või kaudu algatatud maksetehingute tagasimaksed

1. Maksjal on õigus makseteenuse pakkujalt saada enda poolt makse saaja kaudu algatatud sellise maksetehingu summa tagasimakse, mis on juba autoriseeritud ja täidetud, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:
 - a) maksetehingu autoriseerimise ajal ei määratud kindlaks maksetehingu täpset summat;
 - b) maksetehingu summa ületas summat, mida maksja oleks võinud mõistlikult eeldada, võttes arvesse varasemalt tehtud kulutusi, raamlepingu tingimusi ja juhtumi asjakohaseid asjaolusid.

Maksjal lasub kohustus tõendada, et asjaomased tingimused on täidetud, kui makseteenuse pakkuja seda nõuab.

Tagasimakse tehakse täidetud maksetehingu täissummas. Maksja maksekonto krediteerimise väärtuspäev ei tohi olla hilisem kui summa debiteerimise kuupäev.

Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 kohaldamist, on maksjal lisaks käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud õigusele määruse (EL) nr 260/2012 artiklis 1 osutatud otsekorralduste puhul tingimusteta õigus saada tagasimakse käesoleva määruse artiklis 63 sätestatud tähtaja jooksul.

2. Lõike 1 esimese lõigu punkti b kohaldamisega seoses ei või maksja tugineda põhjustele, mis on seotud võimalike valuutavahetuskuludega, kui kohaldatai tema makseteenuse pakkujaga kokkulepitud viitekurssi kooskõlas artikli 13 lõike 1 punktiga e ning artikli 20 punkti c alapunktiga iii.
3. Maksja ja makseteenuse pakkuja võivad raamlepingus kokku leppida, et maksjal ei ole tagasimakse saamise õigust, kui
 - a) maksja on autoriseerinud maksetehingu täitmise vahetult makseteenuse pakkuja juures;
 - b) makseteenuse pakkuja või makse saaja on maksjale vajaduse korral vähemalt neli nädalat enne maksetähtaega edastanud või teinud kokkulepitud viisil kättesaadavaks teabe tulevase maksetehingu kohta.
4. Muus vääringus kui euro tehtavate otsekorralduste puhul võivad makseteenuse pakkujad pakkuda soodsamaid tagasimakseõigusi kooskõlas nende otsekorraldussüsteemidega, tingimusel et need on maksjale soodsamad.

Artikkel 63

Makse saaja poolt või kaudu algatatud maksetehingutega seotud tagasimaksete taotlemine

1. Maksja saab taotleda artiklis 62 osutatud tagasimakset autoriseeritud ja makse saaja poolt või kaudu algatatud maksetehingu puhul kaheksa nädala jooksul alates rahaliste vahendite debiteerimise kuupäevast.
2. Kümne tööpäeva jooksul pärast tagasimaksetaotluse saamist makseteenuse pakkuja kas
 - a) maksab maksetehingu täissumma tagasi või
 - b) esitab selgituse tagasimaksmisest keeldumise kohta ning nimetab asutused, kelle poole maksja võib kooskõlas artiklitega 90, 91, 93, 94 ja 95 küsimuse lahendamiseks pöörduda, kui maksja ei ole esitatud põhjendustega nõus.

Käesoleva lõike esimesest lõigust tulenevat makseteenuse pakkuja õigust tagasimaksmisest keelduda ei kohaldata artikli 62 lõike 1 neljandas lõigus sätestatud juhul.

5. PEATÜKK

Maksetehingute täitmine

1. JAGU

MAKSEKÄSUNDID JA ÜLEKANTAVAD SUMMAD

Artikkel 64

Maksekäsundi laekumine

1. Laekumise aeg on aeg, mil maksekäsund laekub maksja makseteenuse pakkujale.
Maksja kontot ei debiteerita enne maksekäsundi laekumist. Kui laekumise aeg ei lange maksja makseteenuse pakkuja tööpäevale, käsitatakse maksekäsundit järgmisel tööpäeval laekununa.

Makseteenuse pakkuja võib kehtestada tööpäeva lõppemise ajaga ligilähedase kliendimaksete vastuvõtmise lõppemise tähtaja, pärast mida laekunud maksekäsundeid käsitatakse järgmisel tööpäeval laekunutena.
2. Kui maksekäsundi esitanud makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja lepivad kokku, et maksekäsundi täitmine algab konkreetsel kuupäeval või kindlaks määratud ajavahemiku lõppemisel või kuupäeval, mil maksja on andnud rahalised vahendid makseteenuse pakkuja käsutusse, loetakse artikli 69 kohaldamisel laekumise ajaks kõnealune kokkulepitud päev. Kui kokkulepitud päev ei ole makseteenuse pakkuja jaoks tööpäev, käsitatakse laekunud maksekäsundit järgmisel tööpäeval laekununa.
3. Käesolevat artiklit ei kohaldata eurodes tehtavate välgkreeditkorralduste suhtes, mis kuuluvad määruse XXX (välgmaksete määrus) kohaldamisalasse.

Artikkel 65

Maksekäsundi täitmisest keeldumine

1. Juhul kui makseteenuse pakkuja keeldub maksekäsundi täitmisest või maksetehingu algatamisest, teatab makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutajale keeldumisest ning võimaluse korral keeldumise põhjustest ja keeldumise aluseks olnud vigade parandamise menetlusest, kui see ei ole muude asjaomaste liidu või siseriiklike õigusaktidega keelatud.

Makseteenuse pakkuja esitab teate või teeb selle kättesaadavaks kokkulepitud viisil ja esimesel võimalusel ning igal juhul artiklis 69 kindlaks määratud aja jooksul. ***Kui makseteenuse pakkuja keeldub makse tegemisest objektiivsetel põhjustel,***

kahtlustades petturlikku maksetehingut vastavalt artikli 83 lõikele 1, võetakse selles teates arvesse teavet, mida makseteenuse kasutaja vajab kahtlase tehingu selgitamiseks.

Raamleping võib sisaldada tingimust, et makseteenuse pakkuja võib nõuda sellise keeldumise eest mõistlikku tasu, kui keeldumine on objektiivselt põhjendatud, ***kuid mitte pettusekahtluse tõttu keeldumise korral.***

2. Kui kõik maksja raamlepingus sätestatud tingimused on täidetud, ei keeldu maksja kontot haldav makseteenuse pakkuja autoriseeritud maksetehingu täitmisest, sõltumata sellest, kas maksekäsund on esitatud maksja poolt, sealhulgas makse algatamise teenuse pakkuja kaudu, või makse saaja poolt või kaudu, välja arvatud juhul, kui tehingu täitmine on muude asjaomaste liidu või siseriiklike õigusaktidega keelatud.
3. Artiklite 69 ja 75 kohaldamisel ei käsitata maksekäsundit, mille täitmisest on keeldutud, laekunud maksekäsundina.

Artikkel 66

Maksekäsundi tagasivõtmatus

1. Makseteenuse kasutaja ei võta tagasi maksekäsundit, mis on maksja makseteenuse pakkujale juba laekunud, välja arvatud juhul, kui käesolevas artiklis on sätestatud teisiti.
2. Kui maksetehing on algatatud makse algatamise teenuse pakkuja poolt või makse saaja poolt või kaudu, ei võta maksja maksekäsundit tagasi pärast makse algatamise teenuse pakkujale maksetehingu algatamiseks loa andmist või makse saajale maksetehingu täitmiseks loa andmist.
3. Otsekorralduse puhul ning ilma et see piiraks õigust tagasimaksele, võib maksja võtta maksekäsundi tagasi hiljemalt rahaliste vahendite kokkulepitud debiteerimispäevale eelneva tööpäeva lõpus.
4. Artikli 64 lõikes 2 osutatud juhul saab makseteenuse kasutaja võtta maksekäsundi tagasi hiljemalt kokkulepitud päevale eelneva tööpäeva lõpus.
5. Pärast lõigetes 1–4 sätestatud tähtaegade lõppu võib maksekäsundi tagasi võtta üksnes siis, kui makseteenuse kasutaja ja asjaomased makseteenuse pakkujad on omavahel nii kokku leppinud. Lõigetes 2 ja 3 osutatud juhul on nõutav ka makse saaja nõusolek. Kui raamlepingus on nii kokku lepitud, võib asjaomane makseteenuse pakkuja küsida tagasivõtmise eest tasu.

Ülekantud summad ja saadud summad

1. Maksja makseteenuse pakkuja, makse saaja makseteenuse pakkuja(d) ning makseteenuse pakkujate kõik vahendajad kannavad üle maksetehingu täissumma ega arva ülekantavalt summalt maha tasusid.
2. Makse saaja ja makseteenuse pakkuja võivad kokku leppida, et asjaomane makseteenuse pakkuja arvab maha oma tasud ülekantavalt summalt enne selle krediteerimist makse saajale. Sellisel juhul eristatakse saajale esitatavas teabes maksetehingu täissumma ja tasud.
3. Kui peale lõikes 2 osutatud tasude arvatakse ülekantavalt summalt maha muid tasusid, tagab maksja makseteenuse pakkuja, et makse saaja saab maksja algatatud maksetehingu täissumma. Kui maksetehing on algatatud makse saaja poolt või tema kaudu, tagab makse saaja makseteenuse pakkuja, et makse saaja saab maksetehingu täissumma.

2. JAGU

TÄITMISE AEG JA VÄÄRTUSPÄEV

Kohaldamisala

1. Käesolevat jagu kohaldatakse järgmiste maksetehingute suhtes:
 - a) eurodes tehtud maksetehingud;
 - b) sellise liikmesriigi vääringus tehtud riigisisised maksetehingud, mille rahaühik ei ole euro;
 - c) maksetehingud, mis hõlmavad vaid ühte vääringu konverteerimist euro ning sellise liikmesriigi vääringu vahel, mille rahaühik ei ole euro, tingimusel et nõutav vääringu konverteerimine teostatakse kõnealusel väljaspool euroala olevas liikmesriigis ning piiriülese maksetehingu puhul tehakse piiriülene ülekanne eurodes.
2. Käesolevat jagu, kohaldatakse ka lõikes 1 osutamata maksetehingute suhtes, kui makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja ei ole kokku leppinud teisiti, välja arvatud seoses artikliga 73, millest pooled ei saa kõrvale kalduda. Kui makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja lepivad siiski kokku pikemas tähtajas kui artiklis 69 määratud tähtaeg, ei või see tähtaeg liidusiseste maksetehingute puhul olla pikem kui *viis* tööpäeva pärast artiklis 64 osutatud maksekäsundi laekumise aega.

Artikkel 69

Maksetehingud maksekontole

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 260/2012 artikli 2 lõike 1 punkti c kohaldamist, tagab maksja makseteenuse pakkuja, et pärast artikli 64 kohast maksekäsundi laekumise aega krediteeritakse maksetehingu summa makse saaja makseteenuse pakkuja kontole hiljemalt järgmise tööpäeva lõpuks. Seda tähtaega võib pikendada ühe tööpäeva võrra paberkandjal algatatud maksetehingute puhul.
2. Makse saaja makseteenuse pakkuja märgib väärtuspäeva ja teeb maksetehingu summa makse saaja maksekontol kättesaadavaks pärast seda, kui makseteenuse pakkuja on saanud need rahalised vahendid, kooskõlas artikliga 73.
- 2a. ***Kui artikli 83 lõikes 1 sätestatud tehingute jälgimise mehhanismid annavad mõistliku põhjuse kahtlustada petturlikku maksetehingut, võib makse saaja makseteenuse pakkuja keelduda raha viivitamatust kättesaadavaks tegemisest makse saaja maksekontol. Makse saaja makseteenuse pakkuja küsib vajaduse korral ja põhjendamatu viivitusega selgitusi pettusekahtlusega maksetehingu kohta ning olenevalt selle tulemusest teeb kas rahalised vahendid kättesaadavaks või tagastab need maksja kontot haldavale makseteenuse pakkujale.***
3. Makse saaja makseteenuse pakkuja edastab makse saaja poolt või kaudu esitatud maksekäsundi maksja makseteenuse pakkujale makse saaja ja makseteenuse pakkuja vahel kokku lepitud ajavahemiku jooksul, et võimaldada otsekorraldusega seotud arveldamist kokkulepitud tähtpäeval. ***Lõiget [2a] kohaldatakse vastavalt.***

Artikkel 70

Makse saaja maksekonto puudumine makseteenuse pakkuja juures

Kui makse saajal ei ole makseteenuse pakkuja juures maksekontot, teeb makse saajale artikli 69 lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul rahalised vahendid kättesaadavaks see makseteenuse pakkuja, kellele laekuvad makse saajale määratud rahalised vahendid.

Artikkel 71

Sularaha sissemakse maksekontole

Kui tarbija teeb makseteenuse pakkuja juures asuvale maksekontole ja selle maksekonto vääringus oleva sularaha sissemakse, tagab makseteenuse pakkuja summa kättesaadavuse ja väärtuspäeva märkimise viivitamata pärast rahaliste vahendite laekumist. Kui makseteenuse kasutaja ei ole tarbija, tehakse summa kättesaadavaks ja väärtuspäev märgitakse hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast rahaliste vahendite laekumist.

Artikkel 72

Riigisisesed maksetehingud

Liikmesriigid võivad sätestada riigisiseste maksetehingute jaoks käesolevas jaos sätestatud täitmisajast lühema maksimaalse täitmisaja. **Liikmesriigid edastavad käesoleva artikli alusel tehtud otsused komisjonile.**

Artikkel 73

Väärtuspäev ja rahaliste vahendite kättesaadavus

1. Makse saaja maksekonto krediteerimise väärtuspäev on hiljemalt tööpäev, mil maksetehingu summa krediteeritakse makse saaja makseteenuse pakkuja kontole.
2. Makse saaja makseteenuse pakkuja tagab, et maksetehingu summa on makse saaja käsutuses kohe pärast kõnealuse summa krediteerimist makse saaja makseteenuse pakkuja kontole, kui makse saaja makseteenuse pakkuja puhul kehtib üks järgmistest:
 - a) vääringu konverteerimist ei toimu;
 - b) vääringu konverteerimine toimub euro ning liikmesriigi vääringu vahel või kahe liikmesriigi vääringu vahel.

Käesolevas lõikes sätestatud kohustust kohaldatakse ka sama makseteenuse pakkuja siseselt tehtavatele maksetele.

3. Maksja maksekonto debiteerimise väärtuspäev ei ole varasem kui kuupäev, mil maksetehingu summa asjaomaselt maksekontolt debiteeritakse.

Artikkel 74

Väär kordumatu tunnus

1. Kui maksetehing täidetakse õiget kordumatut tunnust kasutades, loetakse maksekäsund kordumatule tunnusele vastava makse saaja suhtes nõuetekohaselt täidetuks.
2. Kui makseteenuse kasutaja esitatud kordumatu tunnus on väär, ei vastuta makseteenuse pakkuja artikli 75 alusel maksetehingu täitmata jätmise ega valesti täitmise eest.
3. Maksja makseteenuse pakkuja teeb mõistlikke jõupingutusi maksetehinguga seotud rahaliste vahendite tagasinõudmiseks. Makse saaja makseteenuse pakkuja annab neisse jõupingutustesse oma panuse, sealhulgas edastades maksja makseteenuse pakkujale kogu teabe, mis on rahaliste vahendite sissenõudmise seisukohast oluline.
Juhul kui rahalisi vahendeid ei ole võimalik esimese lõigu alusel sisse nõuda, esitab maksja makseteenuse pakkuja maksjale viimase kirjaliku taotluse korral kogu maksja makseteenuse pakkujale kättesaadava teabe, mis on maksjale vajalik selleks, et ta saaks esitada õigusliku nõude rahaliste vahendite tagasinõudmiseks.

4. Kui raamlepingus on nii kokku lepitud, võib makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutajalt rahaliste vahendite tagasinõudmise eest tasu küsida. ***Tasu peab olema mõistlik ja proportsionaalne kantud kuludega.***
5. Kui makseteenuse kasutaja annab täiendavat teavet lisaks sellele, millele on osutatud artikli 13 lõike 1 punktis a või artikli 20 punkti b alapunktis b, vastutab makseteenuse pakkuja üksnes selliste maksetehingute täitmise eest, mille kordumatu tunnus on vastavuses makseteenuse kasutaja esitatud kordumatu tunnusega.
6. Kui makse algatamise teenuse pakkuja esitatud kordumatu tunnus on väär, toob see kaasa makseteenuse pakkujate vastutuse artikli 76 alusel.

Artikkel 75

Makseteenuse pakkuja vastutus maksetehingu täitmata jätmise, valesti või hilinenud täitmise korral

1. Kui maksekäsundi on esitanud vahetult maksja, vastutab maksja makseteenuse pakkuja, ilma et see piiraks artikli 54, artikli 74 lõigete 2 ja 3 ning artikli 79 kohaldamist, maksja ees maksetehingu korrektse täitmise eest, välja arvatud siis, kui maksja makseteenuse pakkuja tõendab maksjale ja vajaduse korral makse saaja makseteenuse pakkujale, et makse saaja makseteenuse pakkuja sai maksetehingu summa kooskõlas artikli 69 lõikega 1. Sel juhul vastutab makse saaja makseteenuse pakkuja makse saaja ees maksetehingu korrektse täitmise eest.

Kui esimese lõigu alusel on vastutav maksja makseteenuse pakkuja, maksab ta maksjale viivitamata tagasi täitmata või valesti täidetud maksetehingu summa ning vajaduse korral taastab debiteeritud maksekontol olukorra, milles see oleks olnud, kui valesti täidetud maksetehingut ei oleks toimunud.

Maksja maksekonto krediteerimise väärtuspäev ei tohi olla hilisem kui summa debiteerimise kuupäev.

Kui esimese lõigu alusel on vastutav makse saaja makseteenuse pakkuja, annab ta maksetehingu summa viivitamata makse saaja käsutusse ning vajaduse korral krediteerib vastava summa makse saaja maksekontole.

Makse saaja maksekonto krediteerimise väärtuspäev ei tohi olla hilisem kui kuupäev, mis oleks olnud summa väärtuspäev vastavalt artiklile 73, kui maksetehing oleks nõuetekohaselt täidetud.

Kui maksetehing täidetakse hilinemisega, tagab makse saaja makseteenuse pakkuja maksja nimel tegutseva maksja makseteenuse pakkuja taotlusel, et makse saaja maksekonto krediteerimise väärtuspäev ei ole hilisem kui kuupäev, mis oleks olnud summa väärtuspäev, kui maksetehing oleks nõuetekohaselt täidetud.

Täitmata või valesti täidetud maksetehingu korral juhul, kui maksekäsundi on esitanud

maksja, teeb maksja makseteenuse pakkuja olenemata käesoleva lõike kohasest vastutusest taotluse korral viivitamata ja maksjalt tasu küsimata jõupingutusi, et maksetehingu käiku jälgida, ning teavitab tulemustest maksjat.

2. Kui maksekäsund on esitatud makse saaja poolt või kaudu, vastutab makse saaja makseteenuse pakkuja, ilma et see piiraks artikli 54, artikli 74 lõigete 2 ja 3 ning artikli 79 kohaldamist, makse saaja ees selle eest, et maksekäsund edastatakse korrektselt maksja makseteenuse pakkujale kooskõlas artikli 69 lõikega 3. Kui käesoleva lõigu alusel on vastutav makse saaja makseteenuse pakkuja, edastab ta viivitamata maksja makseteenuse pakkujale uuesti kõnealuse maksekäsundi.

Kui maksekäsund edastatakse hilinemisega, märgitakse makse saaja maksekontol summa väärtuspäevaks kuupäev, mis ei ole hilisem kuupäevast, mis oleks olnud summa väärtuspäev, kui maksetehing oleks nõuetekohaselt täidetud.

Ilma et see piiraks artikli 54, artikli 74 lõigete 2 ja 3 ning artikli 79 kohaldamist, vastutab makse saaja makseteenuse pakkuja makse saaja ees maksetehingu töötlemise eest vastavalt tema artikli 73 kohastele kohustustele. Kui käesoleva lõigu alusel on vastutav makse saaja makseteenuse pakkuja, tagab ta, et maksetehingu summa on makse saaja käsutuses viivitamatult pärast seda, kui summa on krediteeritud makse saaja makseteenuse pakkuja kontole. Makse saaja maksekontol märgitakse makse saaja maksekontol summa väärtuspäevaks kuupäev, mis ei ole hilisem kuupäevast, mis oleks olnud summa väärtuspäev, kui maksetehing oleks nõuetekohaselt täidetud.

Täitmata või valesti täidetud maksetehingu puhul, mille eest esimese ja teise lõigu alusel ei vastuta makse saaja makseteenuse pakkuja, vastutab maksja ees maksja makseteenuse pakkuja.

Kui maksja makseteenuse pakkuja on sel viisil vastutav, maksab ta vajaduse korral ja põhjendamatu viivitusega maksjale tagasi täitmata jäetud või valesti täidetud maksetehingu summa ning taastab debiteeritud maksekontol olukorra, milles see oleks olnud, kui valesti täidetud maksetehingut ei oleks toimunud. Maksja maksekonto krediteerimise väärtuspäev ei tohi olla hilisem kui summa debiteerimise kuupäev.

Neljanda lõigu kohast kohustust ei kohaldata maksja makseteenuse pakkuja suhtes, kui maksja makseteenuse pakkuja tõendab, et makse saaja makseteenuse pakkuja on maksetehingu summa kätte saanud, isegi kui maksetehingu täitmine lihtsalt viibib. Sellisel juhul märgib makse saaja makseteenuse pakkuja makse saaja maksekontol summa väärtuspäevaks hiljemalt kuupäeva, mis oleks olnud summa väärtuspäev, kui maksetehing oleks nõuetekohaselt täidetud.

Täitmata või valesti täidetud maksetehingu korral juhul, kui maksekäsund on esitatud makse saaja poolt või kaudu, teeb makse saaja makseteenuse pakkuja olenemata käesolevas lõikes sätestatud vastutusest taotluse korral viivitamata ja maksjalt tasu küsimata jõupingutusi, et maksetehingu käiku jälgida, ning teavitab tulemustest makse saajat.

3. Makseteenuse pakkujatel on oma makseteenuse kasutajate ees kohustus maksta kõik tasud, mille eest nad on vastutavad, ning kõigi intressid, mida makseteenuse kasutaja on maksetehingu täitmata jätmise või valesti, sealhulgas hilinenud täitmise tõttu kohustatud maksma.

Artikkel 76

Vastutus maksetehingute täitmata jätmise, valesti või hilinenud täitmise korral makse algatamise teenuste puhul

1. Kui maksekäsund on esitatud maksja poolt või makse saaja poolt makse algatamise teenuse pakkuja kaudu, maksab kontot haldav makseteenuse pakkuja, ilma et see piiraks artikli 54 ning artikli 74 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, täitmata või valesti täidetud maksetehingu summa maksjale tagasi ning vajaduse korral taastab debiteeritud maksekontol olukorra, milles see oleks olnud, kui valesti täidetud maksetehingut ei oleks toimunud.

Makse algatamise teenuse pakkujal lasub kohustus tõendada, et maksja kontot haldav makseteenuse pakkuja sai maksekäsundi kooskõlas artikliga 64 ning et tema pädevuse piires oli maksetehing autenditud ja korrektselt dokumenteeritud ning et maksetehingut ei mõjutanud tehniline rike ega muud tehingu täitmata jätmise, valesti või hilinenud täitmise seotud puudujäägid.

2. Kui maksetehingu täitmata jätmise, valesti või hilinenud täitmise eest on vastutav makse algatamise teenuse pakkuja, hüvitab ta kontot haldavale makseteenuse pakkujale viimase taotlusel viivitamata maksjale tagasimakse tegemise tulemusena tekkinud kahju või makstud summad.

Artikkel 77

Täiendav rahaline hüvitis

Mis tahes rahalise hüvitise lisaks käesolevas jaos ette nähtule võib kindlaks määrata makseteenuse kasutaja ja makseteenuse pakkuja vahel sõlmitud lepingu suhtes kohaldatava õiguse kohaselt.

Artikkel 78

Tagasinõudeõigus

1. Kui artiklite 56, 57, 59, 75 ja 76 kohase makseteenuse pakkuja vastutuse saab omistada teisele makseteenuse pakkujale või vahendajale, hüvitab see makseteenuse pakkuja või vahendaja esimesele makseteenuse pakkujale mis tahes tekkinud kahju või artiklite 56, 57, 59, 75 ja 76 alusel tasutud summad. See hõlmab hüvitist, mis tuleb maksta, kui makseteenuse pakkuja ei kohalda kliendi tugevat autentimist.

2. Täiendav rahaline hüvitis määratakse kindlaks vastavalt makseteenuse pakkujate või vahendajate vahelistele lepingutele ning nendevaheliste lepingute suhtes kohaldatavale õigusele.

Artikkel 79

Ebatavalised ja ettenägematud asjaolud

4. või 5. peatükist tulenevat vastutust ei kohaldata ebatavaliste ja ettenägematute asjaolude korral, mille üle nendele asjaoludele viitaval poolel ei ole kontrolli ning mille tagajärjed oleksid kõigile jõupingutustele vaatamata olnud vältimatud, või kui makseteenuse pakkuja peab täitma teisi, liidu või liikmesriigi õiguses sätestatud kohustusi.

6. PEATÜKK

Andmekaitse

Artikkel 80

Andmekaitse

Maksesüsteemidel ja makseteenuse pakkujatel on lubatud töödelda määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõikes 1 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 10 lõikes 1 osutatud isikuandmete eriliike ulatuses, mis on vajalik makseteenuste osutamiseks ja käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmiseks makseteenuste siseturu hea toimimise tagamiseks avalikes huvides, tingimusel et füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste tagamiseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid, sealhulgas järgmist:

- a) tehnilised meetmed, millega tagatakse määruses (EL) 2016/679 sätestatud eesmärgi piiritlemise, võimalikult väheste andmete kogumise ja andmete piiratud ajaks säilitamise põhimõtte järgimine, sealhulgas tehnilised piirangud andmete taaskasutamisele ning tippasemel turva- ja eraelu puutumatus tagamise meetmete kasutamine, kaasa arvatud pseudonüümimine ja krüpteerimine;
- b) korralduslikud meetmed, sealhulgas eriliikidesse kuuluvate andmete töötlemise alased koolitused, eriliikidesse kuuluvatele andmetele juurdepääsu piiramine ja sellise juurdepääsu dokumenteerimine.

7. PEATÜKK

Operatsiooni- ja turvariskid ning autentimine

Artikkel 81

Operatsiooni- ja turvariskide juhtimine

1. Makseteenuse pakkujad kehtestavad asjakohaste riskimaandusmeetmete ja kontrollimehhanismidega raamistiku, et juhtida nende pakutavate makseteenustega seotud operatsiooni- ja turvariske. Osana nimetatud raamistikust kehtestavad ja rakendavad makseteenuse pakkujad tulemuslikud intsidentide haldamise menetlused, sealhulgas suurte tegevuse ja turvalisusega seotud intsidentide avastamiseks ja liigitamiseks.

Esimene lõik ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 II peatüki¹ kohaldamist järgmise suhtes:

- a) käesoleva määruse artikli 2 lõike 1 punktides a, b ja d osutatud makseteenuse pakkujad,
- b) kontoteabe teenuse pakkujad, kellele on osutatud direktiivi (EL) (kolmas makseteenuste direktiiv) artikli 36 lõikes 1, ning
- c) makseasutused, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) (kolmas makseteenuste direktiiv) artikli 34 lõike 1 kohast erandit.

Makseteenuse pakkujad esitavad direktiivi (EL) (kolmas makseteenuste direktiiv) alusel määratud pädevale asutusele igal aastal või pädeva asutuse kindlaks määratud lühemate ajavahemike järel ajakohastatud ja põhjaliku hinnangu nende osutatavate makseteenustega seotud operatsiooni- ja turvariskide ning neile riskidele reageerimiseks nende poolt rakendatavate riskimaandusmeetmete ja kontrollimehhanismide piisavuse kohta.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve soodustab makseteenustega seotud operatsiooni- ja turvariskide valdkonnas pädevate asutuste ja Euroopa Keskpanga ning vajaduse korral Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeameti (ENISA) vahelist koostööd, sealhulgas teabevahetust.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2554, mis käsitleb finantssektori digitaalset tegevuskerksust ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014 ja (EL) 2016/1011 (ELT L 333, 27.12.2022, lk 1).

Pettustest teatamine

1. Makseteenuse pakkujad esitavad vähemalt kord aastas oma pädevatele asutustele statistilised andmed eri maksevahenditega seotud pettuste kohta. Kõnealused pädevad asutused esitavad need andmed koondkujul Euroopa Pangandusjärelvalvele ja Euroopa Keskpangale.

Statistilised andmed pettuste kohta sisaldavad hüvitatud petturlike tehingute arvu ja väärtust. Kui tagasimaksmisest on keeldutud, esitab makseteenuse pakkuja tagasilükkamise põhjuse, näiteks märkides, et tarbija on toime pannud pettuse või raske hooletuse.

- 1a. Euroopa Pangandusjärelvalve ja Euroopa Keskpangaga avaldavad need statistilised andmed kokkuvõtlikul kujul vähemalt kord aastas.**

2. Euroopa Pangandusjärelvalve töötab tihedas koostöös Euroopa Keskpangaga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu statistiliste andmete kohta, mis tuleb esitada kooskõlas lõikega 1 lõikes 1 osutatud pettustest teatamise nõuete kohta.

Euroopa Pangandusjärelvalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

3. Euroopa Pangandusjärelvalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, millega kehtestatakse standardvormid ja -mallid, mida pädevad asutused kasutavad selleks, et esitada Euroopa Pangandusjärelvalvele maksepettusi käsitlevad andmed, nagu on osutatud lõikes 1.

Euroopa Pangandusjärelvalve esitab esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

Tehinguseiremehhanismid ja pettuste kohta käivate andmete jagamine

1. Makseteenuse pakkujatel peavad olema kasutusel tehinguseiremehhanismid, mis
 - a) aitavad **riskipõhiselt** kohaldada kliendi tugevat autentimist kooskõlas artikliga 85;
 - b) võimaldavad teha erandi kliendi tugeva autentimise kohaldamisest artikli 85 lõikes 11 sätestatud kriteeriumide alusel, kui täidetud on kindlaksmääratud ja

piiritletud tingimused, mis põhinevad seotud riski tasemel ning andmete liigil ja üksikasjadel, mida hindab makseteenuse pakkuja, **muu hulgas käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tehinguseiremehhanismide kaudu**;

- c) **ennetavad, avastavad ja võimaluse korral lahendavad** võimalikke pettuse teel tehtavaid maksetehinguid, sealhulgas tehinguid, mis hõlmavad makse algatamise teenuseid.

2. Tehinguseiremehhanismid tuginevad varasemate maksetehingute ja interneti teel maksekontode kasutamise analüüsile, **samuti jagatud pettuseandmetele ja täheldatud pettusemustritele. Töötlemine hõlmab** järgmisi andmeid, **mis on vajalikud** lõikes 1 osutatud eesmärkidel:

- a) teave makseteenuse kasutaja kohta, sealhulgas tema asukohta ja käitumisega seotud jooned, mis on makseteenuse kasutajale iseloomulikud isikustatud turvavolituste tavapärase kasutamise puhul;
- b) teave maksekonto kohta, sealhulgas maksetehingute ajalugu;
- c) tehinguteave, sealhulgas tehingu summa ja makse saaja kordumatu tunnus;
- d) sideseansiandmed, sealhulgas seadme internetiprotokolli aadresside vahemik, mida kasutades on maksekontole sisenetud.

Kui tehinguseiremehhanismid annavad kindlaid tõendeid petturliku tehingu kahtlustamiseks või kui kasutaja teavitab makseteenuse pakkujat politsei menetlusdokumendist, on makseteenuse pakkujatel õigus maksekäsundi täitmine peatada või sellega seotud rahalised vahendid blokeerida ja sisse nõuda. Neid tõendeid käsitletakse kui objektiivselt põhjendatud põhjuseid, mis on seotud maksetehingu turvalisusega ning autoriseerimata või petturlike tehingute kahtlusega.

Makse saaja makseteenuse pakkujad esitavad lõikes 1 osutatud eesmärkidel nõutavad andmed tehingus osalevatele makseteenuse pakkujatele.

Makseteenuse pakkujad ei säilita käesolevas lõikes osutatud andmeid kauem, kui on vaja lõikes 1 sätestatud eesmärkidel, **ja igal juhul mitte kauem kui kümme aastat** pärast kliendisuhete lõppemist. Makseteenuse pakkujad tagavad, et tehinguseiremehhanismid võtavad arvesse vähemalt kõiki järgmisi riskipõhiseid tegureid:

- a) murtud või varastatud autentimisvahendite loetelu;
- b) iga maksetehingu summa;
- c) makseteenuste osutamisega seoses teada olevad petuskeemid;
- d) märgid pahavaraga nakatumise kohta autentimismenetluse mis tahes seansi kestel;
- e) juhul kui juurdepääsuseadme või -tarkvara annab kasutaja käsutusse makseteenuse pakkuja, logid sellise juurdepääsuseadme või -tarkvara kasutamise ning juurdepääsuseadme või -tarkvara tavapäratu kasutamise kohta.

Makseteenuse pakkujad võivad kliendi tugeva autentimise eesmärgil töödelda artikli 83 lõike 2 esimeses lõigus loetletud andmeid artikli 3 punkti 35 kohase „tunnusena“.

3. Makseteenuse pakkujad ***jagavad*** lõike 1 punkti c järgimiseks ***teavet, sealhulgas*** makse saaja kordumatut tunnust, ***nime, isikukoodi, registrikoodi, tegutsemisviisi ja muud tehinguteavet*** teiste makseteenuse pakkujatega, kes osalevad lõikes 5 osutatud teabevahetuskokkuleppes, kui makseteenuse pakkujal on piisavalt tõendeid, mille põhjal eeldada, et toimunud on pettuse teel tehtud maksetehing. Tõendid loetakse kordumatu ***teabe*** jagamiseks piisavaks, kui vähemalt kaks erinevat makseteenuse kasutajat, kes on sama makseteenuse pakkuja kliendid, on teatanud, et makse saaja kordumatut tunnust kasutati pettuse teel krediidikorralduse tegemiseks. Makseteenuse pakkujad ei säilita käesolevas lõikes ja lõikes 5 osutatud teabevahetuse käigus saadud ***teavet*** kauem, kui see on vajalik lõike 1 punktis c sätestatud eesmärkidel.
- 3a. ***Lõike 1 punkti c järgimiseks vajalikus ulatuses võivad makseteenuse pakkujad, õiguskaitseorganid ja avaliku sektori asutused vahetada lõikes 3 osutatud teavet ka riigiasutustega.***
4. Teabevahetuskokkuleppes määratakse kindlaks selles osalemise üksikasjad ja esitatakse üksikasjad tegevuslike aspektide, sealhulgas spetsiaalsete IT-platvormide kasutamise kohta, ***kui see on kohaldatav***. Enne selliste kokkulepete sõlmimist koostavad makseteenuse pakkujad ühiselt määruse (EL) 2016/679 artiklis 35 osutatud andmekaitsealase mõjuhinnangu ja vajaduse korral konsulteerivad eelnevalt järelevalveasutusega, nagu on ette nähtud kõnealuse määruse artiklis 36. ***Teabevahetuskokkulepe sõlmitakse hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].***
- 4a. ***Euroopa Pangandusjärelevalve loob spetsiaalse IT-platvormi, mis võimaldab makseteenuse pakkujatel vahetada teavet petturlike kordumatute tunnuste kohta ja muud käesolevas artiklis kirjeldatud asjakohast teavet teiste makseteenuse pakkujatega.***
See platvorm luuakse hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].
5. Makseteenuse pakkujad teavitavad pädevaid asutusi oma osalemisest lõikes 4 osutatud teabevahetuskokkulepetes niipea, kui teabevahetuskokkuleppe osalised on nende liikmesuse kinnitanud, või asjakohasel juhul liikmesuse lõpetamisest, kui see lõppemine on jõustunud.
- 5a. ***Kui makseteenuse pakkuja ei blokeeri kordumatut tunnust, millest talle teatati petturlikuna või seotuna tehingutega, mis on tõendatavalt tunnistatud pettuseks, ei kanna makseteenuse kasutaja sellest tulenevat rahalist kahju.***
- 5b. ***Kui maksepettus tuleneb petturliku veebisisu avaldamisest, teavitab makseteenuse pakkuja sellest põhjendamatu viivitusega veebimajutusteenuse pakkujaid, järgides määruse (EL) 2022/2065 (digiteenuste õigusakt) artiklis 16 sätestatud menetlust.***
6. Lõike 4 kohane isikuandmete töötlemine ei tingi makseteenuse pakkuja poolset lepingulise suhte lõpetamist kliendiga ega mõjuta nende võimalust alustada

kliendisuhet mõne teise makseteenuse pakkujaga, *välja arvatud juhul, kui asjaomaste asutuste poolt läbi viidud põhjaliku pettusejuurdluse tulemusel on jõutud järeldusele, et klient osales pettuses.*

Artikkel 84

Maksepettusega seotud riskid ja suundumused

1. Uute maksepettuse vormide ilmnemise korral hoiatavad makseteenuse pakkujad nende eest oma kliente kõigi asjakohaste vahendite ja kanalite kaudu, võttes arvesse oma kõige haavatavamate kliendirühmade vajadusi. Makseteenuse pakkujad annavad oma klientidele selged juhised selle kohta, kuidas pettusekatseid tuvastada, ning hoiatavad neid, andes teavet vajalike meetmete ja ettevaatusabinõude kohta, mida tuleb rakendada, et vältida nende vastu suunatud pettuste ohvriks langemist. Makseteenuse pakkujad teavitavad oma kliente sellest, kustkaudu on võimalik pettusest teatada ja kiiresti pettustega seotud teavet saada.
 - 1a. *Liikmesriigid eraldavad märkimisväärseid vahendeid, et investeerida inimeste teavitamisse ja harimisse maksetega seotud pettuste kohta. Selline harimine võib toimuda meediakampaania või koolitundide vormis. Makseteenuse pakkujad ja elektroonilise side teenuse osutajad teevad kõnealusel haridustegevuses liikmesriikidega tasuta koostööd. Liikmesriigid teavitavad kavandatavatest kampaaniatest Euroopa Parlamenti ja komisjoni.*

Makseteenuse pakkujad võtavad koostöös elektroonilise side teenuse osutajatega kasutusele piisavad ennetusmeetmed ja tugevad tehnilised kaitsemeetmed, et vältida juhtumeid, kus petturid kopeerivad ja väärkasutavad makseteenuse pakkuja nime, postiaadressi või telefoninumbrit, et eksitada makseteenuse kasutajaid petturlike tehingute tegemiseks.

Elektroonilise side teenuse osutajad teevad makseteenuse pakkujatega koostööd, et tagada asjakohaste korralduslike ja tehniliste meetmete rakendamine side turvalisuse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks kooskõlas direktiiviga 2002/58/EÜ, sealhulgas seoses helistaja liini numbrinäidu edastamise ja e-posti aadressiga.
2. Makseteenuse pakkujad korraldavad vähemalt kord aastas oma töötajatele, *kes tegelevad makseteenuste kavandamise ja haldamisega ning pakuvad neid klientidele*, maksepettuste riske ja suundumusi käsitleva koolitusprogrammi ning tagavad, et nende töötajad on saanud asjakohase väljaõppe, mis võimaldab neil täita oma tööülesandeid ja kohustusi kooskõlas asjakohaste turvapõhimõtete ja -menetlustega, et maksepettuse riske maandada ja juhtida.
3. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised käesoleva artikli lõikes 1 ja 2 osutatud maksepettuste riski käsitlevate programmide kohta.

Kliendi tugev autentimine

1. Makseteenuse pakkuja kohaldab kliendi tugevat autentimist **artiklis 83 sätestatud tehingute järelevalvemehhanismi alusel tehtud riskihinnangu alusel**, kui maksja:
 - a) soovib siseneda oma maksekontole interneti kaudu;
■
 - c) soovib esitada maksekäsundi elektroonilise maksetehingu tegemiseks;
 - d) soovib teha kaugejuurdepääsu teel mis tahes muu toimingut, millega võib kaasna maksepettuse või muu kuritarvitamise oht.
2. Maksetehingute puhul, mida ei algata maksja, vaid ainult makse saaja, ei kohaldata kliendi tugevat autentimist, kui need tehingud algatatakse täielikult ilma maksja sekkumise või osaluseta. **Selliseid erandeid kohaldatakse ka tagasimaksete suhtes, mille algne makse saaja on algatanud maksja kasuks.**
3. Kui maksja on andnud makse saajale volituse esitada maksekäsund maksetehingu või järjestikuste maksetehingute tegemiseks konkreetse makseinstrumendi kaudu, mis on välja antud selleks, et maksja saaks esitada maksetehingute tegemiseks maksekäsundeid, ning kui kõnealune volitus põhineb maksja ja makse saaja vahelisel toodete tarnimise või teenuste osutamise lepingul, võib pärast sellise lepingu sõlmimist kõnealuse volituse alusel makse saaja algatatud maksetehinguid käsitada tema algatatud tehingutena, tingimusel et nende tehingute algatamisele makse saaja poolt ei pea eelnema maksja konkreetne toiming.
4. Selliste maksetehingute suhtes, mille tegemiseks esitab maksekäsundi makse saaja ja mille alus on maksja antud volitus, kohaldatakse makse saaja algatatud tehingute suhtes kohaldatavaid üldsätteid vastavalt artiklitele 61, 62 ja 63.
5. Kui lõikes 3 osutatud volitus, millega maksja annab makse saajale õiguse esitada maksekäsundeid tehingute tegemiseks, antakse kaugejuurdepääsu teel makseteenuse pakkuja osalusel, peab sellise volituse kehtestamiseks kohaldama kliendi tugevat autentimist.
6. Kui otsekorralduse puhul edastatakse volitus, mille maksja annab makse saajale ühe või mitme otsekorraldustehingu algatamiseks, kaugejuurdepääsu teel makseteenuse pakkuja vahetel osalusel, peab sellise volituse andmisel kohaldama kliendi tugevat autentimist.
7. Maksetehingute suhtes, mille puhul maksja esitab maksekäsundi muul viisil kui elektrooniliste platvormide või seadmete kaudu, näiteks paberandjal, postiga või **telefonipõhiste mehhanismidega**, ei kohaldata kliendi tugevat autentimist, olenemata sellest, kas tehingu täitmine toimub elektrooniliselt või mitte, tingimusel et maksja makseteenuse pakkuja kohaldab turvanõudeid ja kontrole, mis võimaldavad maksetehingu autentimist **muul viisil kui kliendi tugev autentimine**.

8. Lõike 1 punktis c osutatud maksekäsundi kaugjuurdepääsu teel esitamise korral kohaldavad makseteenuse pakkujad kliendi tugevat autentimist, mis hõlmab elemente, millega seostatakse tehing dünaamiliselt konkreetse summa ja konkreetse makse saajaga.
9. Kui lõike 1 punktis c osutatud maksekäsundi esitamine toimub maksja seadme kaudu, mille puhul kasutatakse makse saaja taristuga andmete vahetamiseks viipetehnoloogiat, mille autentimiseks on vaja kasutada maksja seadmes internetti, kohaldavad makseteenuse pakkujad kliendi tugevat autentimist, mis hõlmab elemente, millega seostatakse tehing dünaamiliselt konkreetse summa ja konkreetse makse saajaga, või samaväärse mõjuga ühtlustatud turvameetmeid, mis tagavad tehingu summa ja saaja konfidentsiaalsuse, autentsuse ja tervikluse kõigis algatamise etappides.
10. Lõike 1 kohaldamisega seoses peavad makseteenuse pakkujad rakendama piisavaid turvameetmeid, et kaitsta makseteenuse kasutajate isikustatud turvavolituste konfidentsiaalsust ja terviklust.
11. Kõik erandid kliendi tugeva autentimise kohaldamisest, mille Euroopa Pangandusjärelevalve artikli 89 alusel välja töötab, põhinevad ühel või mitmel järgmistest kriteeriumidest:
 - a) pakutava teenusega seotud riski ulatus;
 - b) tehingu summa, tehingu tegemise korduvus või mõlemad;
 - c) tehingu teostamiseks valitud maksekanal;

ca) kas tehingu pooled on tarbijad või äriühingutest maksjad.
12. Artikli 3 punktis 35 osutatud kaks või enam elementi, millel kliendi tugev autentimine põhineb, ei pea tingimata kuuluma eri kategooriatesse. **Elementide täielik sõltumatus peab olema alati tagatud ja autentimismenetlus peab alati tagama kõrge turvalisuse taseme.**

Kliendi tugeva autentimise tunnus võib sisaldada keskkonna ja käitumisega seotud omadusi, mis on näiteks seotud makseteenuse kasutaja asukoha, tehingu toimumise aja või kasutatava seadmega.

Artikkel 86

Kliendi tugev autentimine seoses makse algatamise teenuse ja kontoteabe teenusega

1. Artikli 85 lõikeid 8 ja 9 kohaldatakse ka siis, kui maksed algatatakse makse algatamise teenuse pakkuja kaudu. Artikli 85 lõiget 10 kohaldatakse ka siis, kui maksed algatatakse makse algatamise teenuse pakkuja kaudu ja kui teavet taotletakse kontoteabe teenuse pakkuja kaudu.
2. Kontot haldavad makseteenuse pakkujad võimaldavad makse algatamise teenuse pakkujatel ja kontoteabe teenuse pakkujatel tugineda autentimismenetlusele, mida kontot haldav makseteenuse pakkuja võimaldab kasutada makseteenuse kasutajal,

kooskõlas artikli 85 lõigetega 1 ja 10 ning makse algatamise teenuse pakkuja osaluse puhul kooskõlas artikli 85 lõigetega 1, 8, 9, 10 ja 11.

3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kohaldab kontot haldav makseteenuse pakkuja juhul, kui maksekonto teabele taotleb juurdepääsu kontoteabe teenuse pakkuja, kliendi tugevat autentimist üksnes siis, kui kõnealune kontoteabe teenuse pakkuja taotleb maksekonto teabele juurdepääsu esimest korda, ent mitte järgmistel kordadel, mil kõnealune kontoteabe teenuse pakkuja taotleb juurdepääsu kõnealuse maksekonto teabele, välja arvatud juhul, kui kontot haldaval makseteenuse pakkujal on mõistlik põhjus kahtlustada pettust.

Artikkel 88

Ligipääsetavusnõuded seoses kliendi tugeva autentimisega

1. Ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2019/882 kohaste ligipääsetavusnõuete kohaldamist, tagavad makseteenuse pakkujad, et kõigile nende klientidele, sealhulgas puuetega inimestele, eakatele, väheste digioskustega inimestele ja neile, kellel pole võimalik kasutada digikanaleid või -makseinstrumente, tehakse kättesaadavaks vähemalt nende konkreetseks olukorraks kohandatud vahendid, mis võimaldavad neil kasutada kliendi tugevat autentimist.
2. Makseteenuse pakkujad tagavad, et kliendi tugeva autentimise võimaluse kasutamine (*mis tuleb teha tasuta*) ei sõltu ühesainsa autentimisviisi kasutamisest ja et kliendi tugeva autentimise kasutamise võimalus ei sõltu otseselt ega kaudselt nutitelefoni *või muu nutiseadme* olemisest. Makseteenuse pakkujad töötavad kliendi tugeva autentimise kohaldamiseks välja *rohkem kui ühe lahenduse*, et võtta arvesse kõigi oma klientide, *eelkõige puuetega, väheste digioskustega, eakate ja digitaalsetele kanalitele või makseinstrumentidele juurdepääsu mitteomavate klientide konkreetseid eriolukordi*.

Artikkel 88a

Õiglane, mõistlik ja mittediskrimineeriv juurdepääs mobiilseadmetele

1. *Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2022. aasta määruse (EL) 2022/1925 (mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaste turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/14508) artikli 6 lõike 7 kohaldamist, tagavad mobiilseadmete algseadmete valmistajad ja direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 1 määratletud elektroonilise side teenuse osutajad front-end-teenuste osutajatele õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel tegeliku koostalitlusvõime tehniliste elementidega, mis on vajalikud andmete salvestamiseks ja edastamiseks, et töödelda maksetehinguid, ning koostalitlusvõime eesmärgil juurdepääsu sellistele*

elementidele.

2. *Lõikes 1 osutatud mobiilseadmete algseadmete valmistajad ja elektroonilise side teenuse osutajad võivad võtta rangelt vajalikke ja proportsionaalseid meetmeid tagamaks, et koostalitlusvõime ei ohusta koostalitlusvõime kohustusega hõlmatud riist- ja tarkvaraelementide terviklust, tingimusel et sellised meetmed on nõuetekohaselt põhjendatud.*
3. *Õiglaste, mõistlike ja mittediskrimineerivate tingimuste kohaldamiseks vastavalt lõikele 1 avaldavad selles lõikes osutatud mobiilseadmete algseadmete valmistajad ja elektroonilise side teenuse osutajad tegeliku koostalitlusvõime ja juurdepääsu üldtingimused.*

Artikkel 89

Regulatiivsed tehnilised standardid autentimise, teabevahetuse ja tehinguseiremehhanismide kohta

1. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles määratakse üksikasjalikult kindlaks
 - a) nõuded artikli 85 kohasele kliendi tugevale autentimisele;
 - b) erandid artikli 85 lõigete 1, 8 ja 9 kohaldamisest, mis põhinevad artikli 85 lõikes 11 sätestatud kriteeriumidel;
 - c) nõuded, millele peavad vastama artikli 85 lõike 10 kohased turvameetmed, et kaitsta makseteenuse kasutajate isikustatud turvavolituste konfidentsiaalsust ja terviklust;
 - d) nõuded, mida kohaldatakse kooskõlas artikliga 87 maksja makseteenuse pakkujate ja tehnilise teenuse pakkujate vaheliste tegevuse edasiandmise lepingute suhtes, mis käsitlevad kliendi tugeva autentimise elementide tagamist ja kontrollimist tehnilise teenuse pakkujate poolt; ***Seda tehes võtab Euroopa Pangandusjärelevalve arvesse oma olemasolevaid suuniseid tegevuse edasiandmise korra kohta.***
 - e) III jaotise 3. peatükis sätestatud nõuded ühiste ja turvaliste teabevahetuse avatud standardite kohta identifitseerimiseks, autentimiseks, teadete ja teabe edastamiseks ning turvameetmete rakendamiseks kontot haldavate makseteenuse pakkujate, makse algatamise teenuse pakkujate, kontoteabe teenuse pakkujate, maksjate, makse saajate ja muude makseteenuse pakkujate vahel;
 - f) täiendavad sätted spetsiaalse liidese abil toimuva teabevahetuse turvaliste avatud standardite kohta;
 - g) artiklis 83 osutatud tehinguseiremehhanismide tehnilised nõuded;

Punkti b kohaldamisel määratakse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõus,

milles käsitletakse tehingu riskianalüüsil põhinevate erandite tegemist maksetehingute suhtes kliendi tugeva autentimise kohaldamisest, muu hulgas kindlaks järgmine:

- i) tingimused, mis peavad olema täidetud, et elektroonilise kaugmaksetehingu saaks lugeda väikese riskiga maksetehinguks, **võttes arvesse pettuse taset igas majandustegevuses**;
- ii) tehingu riskianalüüsi rakendamise meetodid ja mudelid;
- iii) kriteeriumid pettuste määrade arvutamiseks, käsitledes muuhulgas seda, kuidas jagunevad pettuste määrad väljaandmis- ja vastuvõtmisteenuseid osutavate makseteenuse pakkujate kaupa või selliste makseteenuse pakkujate kaupa, kes osutavad väljaandmis- ja vastuvõtmisteenuseid üheainsa juriidilise isiku kaudu;
- iv) üksikasjalikud ja proportsionaalsed aruandlus- ja auditeerimismõõdud.

ga) standardloetelu töölaual avaldatava teabe kategooriate kohta;

gb) ammendav loetelu meetoditest, mida saab kasutada kordumatu tunnusena;

gc) kriteeriumid artikli 2 lõike 2 punktis b osutatud kaubandusagendi kaudu maksjalt makse saajale tehtavate maksetehingute väljajätmiseks.

2. Lõikes 1 osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu väljatöötamisel võtab Euroopa Pangandusjärelevalve arvesse järgmist:

- a) vajadus tagada tulemuslike ja riskipõhiste nõuete vastuvõtmise kaudu makseteenuse kasutajate ja makseteenuse pakkujate jaoks vajalik turvalisuse tase;
- b) vajadus tagada makseteenuse kasutajate rahaliste vahendite ja isikuandmete turvalisus;
- c) vajadus tagada ja säilitada aus konkurents kõigi makseteenuse pakkujate vahel;
- d) vajadus tagada tehnoloogia ja ärimudeli neutraalsus;
- e) vajadus võimaldada kasutajasõbralike, ligipääsetavate ja uuenduslike maksevahendite väljatöötamist;
- ea) vajadus leida madala väärtusega tehingute puhul tasakaal pettuseriski ja tarbijakogemuse vahel;**
- eb) tarbijate ja äriühingutest maksjate erinev olukord ja erivajadused.**

Enne regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu esitamist komisjonile korraldab Euroopa Pangandusjärelevalve avaliku ja erasektori sidusrühmadega avatud konsultatsiooni, et tagada, et regulatiivsete tehniliste standardite eelnõus võetakse arvesse tehnoloogia ja maksete töötlemise kõige ajakohasemaid edusamme ning ettevõtjalt ettevõtjale ja ettevõtjalt riigile tehtavate tehingute eripära.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab lõikes 1 osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev:

üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

3. Kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 10 vaatab Euroopa Pangandusjärelevalve regulatiivsed tehnilised standardid korrapäraselt läbi ja vajaduse korral ajakohastab neid, et muu hulgas võtta arvesse innovatsiooni ja tehnoloogia arengut ning määruse (EL) 2022/2554 II peatüki sätteid ja määruse (EL) nr 910/2014 alusel rakendatavaid Euroopa digiidentiteeditaskuid.

8. PEATÜKK

Täitemenetlused, pädevad asutused ja karistused

1. JAGU

KAEBUSE ESITAMISE MENETLUS

Artikkel 90

Kaebused

1. Liikmesriigid kehtestavad menetlused, mis võimaldavad makseteenuse kasutajatel ja teistel huvitatud isikutel, sealhulgas tarbijajuhendustel, esitada käesoleva määruse täitmise tagamiseks määratud pädevatele asutustele kaebusi makseteenuse pakkujate vastu, kes väidetavalt rikuvad selle määruse sätteid.
2. Kui see on asjakohane ning ilma et see piiraks riigisiseses menetlusõiguses ette nähtud õigust pöörduda kohtusse, teavitab pädev asutus lõikes 1 osutatud kaebuse peale esitatavas vastuses kaebuse esitajat võimalusest kasutada artikli 95 kohaselt kehtestatud vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlust.

Artikkel 91

Pädevad asutused ja uurimisvolitused

1. Pädevad asutused kasutavad oma volitusi uurida käesoleva määruse võimalikke rikkumisi ning määrata kooskõlas määrusega oma siseriikliku õigusraamistikuga ette nähtud halduskaristusi ja haldusmeetmeid ühel järgmistest viisidest:
 - a) vahetult;
 - b) koostöös muude asutustega;
 - c) delegeerides volitused teistele asutustele või organitele, säilitades samal ajal vastutuse volitatud asutuse või organi järelevalve eest;

d) suunates küsimuse pädevatele õigusasutustele.

Kui pädevad asutused delegeerivad oma volituste täitmise punkti c kohaselt teistele asutustele või organitele, määratakse volituste delegeerimisel kindlaks delegeeritavad ülesanded, nende täitmise tingimused ja tingimused, mille alusel võib delegeeritud volitused tagasi võtta. Asutused või organid, kellele volitused delegeeritakse, korraldatakse viisil, mis tagab huvide konfliktide vältimise. Pädevad asutused teevad järelevalvet nende asutuste või organite tegevuse üle, kellele volitused delegeeritakse.

2. Liikmesriigid määravad pädevad asutused, et tagada käesoleva määruse tulemuslik täitmine ja täitmise jälgimine. Kõnealused pädevad asutused võtavad sellise täitmise tagamiseks kõik asjakohased meetmed.

Pädevad asutused on kas

- a) avaliku sektori asutused või
- b) siseriikliku õigusega või riigiasutuste tunnustatud organid, kes on siseriikliku õiguse alusel nimelt selleks volitatud, sealhulgas riikide keskpangad.

Pädevad asutused peavad olema sõltumatud ettevõtjatest ning vältima huvide konflikti. Ilma et see piiraks lõike 2 punkti b kohaldamist, ei määrata pädevateks asutusteks makseasutusi, krediidiastutusi ega postižiiroasutusi.

3. Lõikes 2 osutatud pädevatele asutustele antakse nende ülesannete täitmiseks kõik vajalikud uurimisvolitused ja piisavad ressursid.

Nimetatud volitused hõlmavad järgmist:

- a) õigus nõuda käesoleva määruse võimalike rikkumiste uurimise menetluse käigus kogu teavet, mis on vajalik kõnealuse uurimise läbiviimiseks, muu hulgas järgmistelt füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt:
 - i) makseteenuse pakkujad;
 - ii) tehnilise teenuse pakkujad ja maksesüsteemi käitajad;
 - iii) sularahaautomaatide käitajad, kes ei teeninda maksekontosid;
 - iv) elektroonilise side teenuse osutajad;
 - v) alapunktides i, ii ja iii osutatud üksustesse kuuluvad füüsilised isikud;
 - vi) kolmandad isikud, kellele alapunktides i, ii ja iii osutatud üksused on operatiivsed ülesanded või tegevuse edasi andnud;
 - vii) alapunktides i, ii ja iii osutatud üksuste agendid ja levitajad ning nende asjaomases liikmesriigis asutatud filiaalid;
- b) õigus teha kõiki vajalikke uurimistoiminguid seoses pädeva asutuse liikmesriigis asutatud või asuva või selles riigis teenuseid osutava punkti a alapunktides i–vii osutatud isikuga, kui see on vajalik pädevate asutuste ülesannete täitmiseks, sealhulgas õigus
 - i) nõuda dokumentide esitamist;

- ii) uurida punkti a alapunktides i–vii osutatud isikute raamatupidamis- ja muid dokumente ning teha neist koopiaid ja väljavõtteid;
 - iii) saada vajaduse korral punkti a alapunktides i–vii osutatud isikutelt, nende esindajatelt või töötajatelt kirjalikke või suulisi selgitusi;
 - iv) küsitleda uurimise esemega seotud teabe saamiseks kõiki teisi füüsilisi isikuid, kes annavad selleks nõusoleku;
- c) õigus viia läbi kõik vajalikud kontrollid punkti a alapunktides i–vii osutatud juriidiliste isikute või füüsiliste isikute äriruumides, tingimusel et asjaomastele pädevatele asutustele on sellest eelnevalt teatatud.
4. Kui liikmesriigi õigusega on artikli 96 lõike 2 kohaselt ette nähtud käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad kriminaalkaristused, kehtestab asjaomane liikmesriik vajalikud õigus- ja haldusnormid, mis võimaldavad pädevatel asutustel
- a) teha koostööd pädevate õigusasutustega, et saada konkreetset teavet käesoleva määruse väidetavate rikkumistega seotud kriminaaluurimiste, selliste väidetavate rikkumiste suhtes algatatud kriminaalmenetluste ja nende menetluste tulemuste, sealhulgas lõpliku kohtuotsuse kohta;
 - b) esitada kõnealust teavet teistele pädevatele asutustele ja Euroopa Pangandusjärelevalvele, et täita oma kohustust teha käesoleva määruse kohaldamisel koostööd teiste asutuste ja Euroopa Pangandusjärelevalvega.
5. Käesolevas artiklis sätestatud volituste rakendamine ja kasutamine peab olema proportsionaalne ning kooskõlas liidu ja liikmesriikide õigusega, sealhulgas kohaldatavate menetluslike tagatiste ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtetega. Käesoleva määruse kohaldamisel võetavad uurimis- ja täitemeetmed peavad olema vastavuses rikkumise laadi ja tegeliku või võimaliku üldise kahjuga.
6. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: käesoleva määruse jõustumise kuupäev] kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised kaebuste menetlemise korra kohta, milles käsitletakse muu hulgas kaebuste esitamise kanaleid, kaebuse esitajatelt nõutavat teavet ja artikli 90 lõikes 1 osutatud kaebuste koondanalüüsi avalikustamist.

Artikkel 92

Ametisladus

1. Ilma et see piiraks siseriikliku kriminaalõigusega reguleeritavate juhtumite käsitlemist, on kõik isikud, kes töötavad või on töötanud pädevate asutuste heaks, ning pädevate asutuste nimel tegutsevad eksperdid kohustatud hoidma ametisladust seoses teabega, mis puudutab pädevate asutuste korraldatud uurimisi.
2. Kooskõlas artikliga 93 vahetatava teabe puhul on ametisladuse hoidmise kohustus nii teavet edastaval kui ka teavet vastuvõtval asutusel.

Artikkel 93

Jurisdiktsioon ja pädevate asutuste koostöö

1. II ja III jaotise sätete rikkumise või kahtlustatava rikkumise korral on pädevad asutused makseteenuse pakkuja päritoluliikmesriigi pädevad asutused, välja arvatud asutamisoiguse alusel tegutsevad agendid ja filiaalid, kelle puhul on pädevad asutused vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused.
2. Kui II ja III jaotise sätteid rikub või kui kahtlustatakse, et neid rikub tehnilise teenuse pakkuja, maksesüsteemi käitaja, sularahaautomaadi käitaja, kes ei teeninda maksekontosid, elektroonilise side teenuse osutaja või nende agent või filiaal, on pädevad asutused selle liikmesriigi pädevad asutused, kus asjaomast teenust osutatakse.
3. Uurimis- ja karistuste määramise volituste kasutamisel, sealhulgas piiriüleste juhtumite korral, teevad pädevad asutused kooskõlas liidu ja siseriikliku õigusega koostööd üksteisega ja vastavalt konkreetse juhtumiga seotud vajadustele muude asjaomase valdkonna asutustega, vahetades omavahel teavet ja tagades koostöös teiste asjaomaste pädevate asutustega vastastikuse abi andmise, nagu see on vajalik halduskaristuste ja -meetmete tulemuslikuks rakendamiseks.
4. Lõikes 3 osutatud muud asjaomaste valdkondade asutused teevad pädevate asutustega koostööd halduskaristuste ja -meetmete tulemuslikuks rakendamiseks.

2. JAGU

VAIDLUSTE LAHENDAMISE MENETLUS JA KARISTUSED

Artikkel 94

Vaidluste lahendamine

1. Makseteenuse pakkujad kehtestavad piisavad ja tulemuslikud kaebuste lahendamise menetlused selliste kaebuste lahendamiseks, mille makseteenuse kasutajad esitavad seoses käesoleva direktiivi II ja III jaotise sätetest tulenevate õiguste ja kohustustega, ja kohaldavad neid. Pädevad asutused jälgivad selliste menetluste toimimist.
Nimetatud menetlusi kohaldatakse igas liikmesriigis, kus makseteenuse pakkuja makseteenuseid osutab, ning need on kasutatavad asjakohase liikmesriigi ametlikus keeles või mõnes muus makseteenuse pakkuja ja makseteenuse kasutaja vahel kokku lepitud keeles.
2. Makseteenuse pakkujad **vastavad** kas paber kandjal või – kui makseteenuse pakkuja ja makseteenuse kasutaja on omavahel nii kokku leppinud – mõnel muul püsival

andmekandjal makseteenuse kasutajate kaebustele. Selline vastus esitatakse mõistliku tähtaja, kuid hiljemalt 15 tööpäeva jooksul alates kaebuse kättesaamisest ning selles käsitletakse kõiki tõstatatud küsimusi. Erandjuhtudel, kui vastust ei saa esitada 15 tööpäeva jooksul makseteenuse pakkujust sõltumatutel põhjustel, saadab makseteenuse pakkuja vahevastuse, esitades selgelt kaebusele vastamisel tekkinud viivituse põhjused ja konkreetse tähtaja, mille jooksul makseteenuse kasutaja saab lõpliku vastuse. Ühelgi juhul ei ole lõpliku vastuse saamise tähtaeg pikem kui 35 tööpäeva.

Liikmesriigid võivad kehtestada või jätta kehtima vaidluste lahendamise menetlusi puudutavad normid, mis on makseteenuse kasutajate jaoks soodsamad kui esimeses lõigus sätestatud normid. Kui liikmesriigid seda teevad, kohaldatakse neid norme.

3. Makseteenuse pakkuja teavitab makseteenuse kasutajat vähemalt ühest vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusest, mis on pädev lahendama vaidlusi seoses II ja III jaotise sätestest tulenevate õiguste ja kohustustega.
4. Lõikes 3 osutatud teave esitatakse selgel, arusaadaval ja kergesti kättesaadaval viisil makseteenuse pakkuja veebisaidil ja vastavas mobiilirakenduses (kui need on olemas), filiaalis ning makseteenuse pakkuja ja makseteenuse kasutaja vahelise lepingu üldtingimustes. Makseteenuse pakkuja selgitab, kuidas saada täiendavat teavet vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuse ja selle poole pöördumise tingimuste kohta.

Artikkel 95

Vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlused

1. Liikmesriigid kehtestavad vastavalt asjakohasele liidu ja siseriiklikule õigusele ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/11/EL¹ sätestatud kvaliteedinõuetega piisava, sõltumatu, erapooletu, läbipaistva ja tõhusa vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse, et lahendada makseteenuse kasutajate ja makseteenuse pakkujate vahelisi vaidlusi, mis puudutavad käesoleva määruse II ja III jaotisest tulenevaid õigusi ja kohustusi, kasutades selleks asjakohasel juhul olemasolevaid pädevaid asutusi. Vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlust peab saama kohaldada makseteenuse pakkujate suhtes.
- 1a. Makseteenuse pakkujate osalemine vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes on tarbijatele kohustuslik, välja arvatud juhul, kui liikmesriik tõendab komisjonile, et muud mehhanismid on sama tõhusad.***

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud asutused teevad reaalselt koostööd II ja III jaotisest tulenevaid õigusi ja kohustusi käsitlevate piiriüleste vaidluste lahendamiseks.
3. Liikmesriigid määravad kooskõlas direktiivi 2013/11/EL artikliga 18 nende territooriumil II ja III jaotisest tulenevate õiguste ja kohustustega seotud vaidluste lahendamise tegelevate vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuse(te) kvaliteeditaseme kinnitamiseks, jälgimiseks ja avaldamiseks pädeva asutuse.
4. Lõikes 3 osutatud pädevad asutused teavitavad kooskõlas direktiivi 2013/11/EL artikliga 20 komisjoni nende territooriumil asuvatest vaidluste kohtuvälise lahendamise üksustest, kes tegelevad II ja III jaotisest tulenevate õiguste ja kohustustega seotud vaidluste lahendamise.
5. Komisjon teeb üldsusele kättesaadavaks nimekirja temale lõike 4 kohaselt teatatud vaidluste kohtuvälise lahendamise üksustest ning ajakohastab seda nimekirja, kui teda teavitatakse muudatustest.

Artikkel 96

Halduskaristused ja haldusmeetmed

1. Ilma et see piiraks direktiivi (EL) XXX (kolmas makseteenuste direktiiv) alusel määratud pädevate asutuste järelevalvevolituste teostamist kooskõlas kõnealuse direktiivi II jaotise 1. peatüki 3. jaoga ning liikmesriikide õigust kehtestada kriminaalkaristusi, kehtestavad liikmesriigid halduskaristusi ja haldusmeetmeid käsitlevad õigusnormid, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning tagavad nende rakendamise. Halduskaristused ja haldusmeetmed peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada norme käesoleva määruse selliste rikkumiste suhtes kohaldatavate halduskaristuste ja haldusmeetmete kohta, mille suhtes kohaldatakse karistusi siseriikliku kriminaalõiguse alusel. Sellisel juhul teavitavad liikmesriigid komisjoni asjakohastest kriminaalõiguse sätetest ja nende hilisematest muudatustest kooskõlas artikliga 103.
3. Kui lõikes 1 osutatud siseriiklike õigusnorme kohaldatakse makseteenuse pakkujate ja muude juriidiliste isikute suhtes, kohaldatakse rikkumiste korral ja siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustel halduskaristusi ja haldusmeetmeid asjaomaste makseteenuse pakkujate ja juriidiliste isikute juhtorgani liikmete suhtes ning muude füüsiliste isikute suhtes, kelle puhul on tuvastatud, et nad vastutavad käesoleva määruse rikkumise eest.
4. Liikmesriigid võivad kooskõlas siseriikliku õigusega kehtestada normid, mis võimaldavad nende pädevatel asutustel lõpetada käesoleva määruse väidetava rikkumise uurimine pärast kokkuleppemenetlust või kiirendatud täitemenetlust.
Pädevatele asutustele antud volitus sõlmida kompromisskokkuleppeid või avada kiirendatud täitemenetlusi ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad lõikest 1.

Konkreetsete rikkumiste puhul kohaldatavad halduskaristused ja muud haldusmeetmed

1. Ilma et see piiraks artikli 96 lõike 2 kohaldamist, kehtestatakse siseriiklike õigus- ja haldusnormidega käesoleva artikli lõikes 2 osutatud halduskaristused ja muud haldusmeetmed järgmiste sätete rikkumise või nende täitmisest kõrvalehoidmise eest:
 - a) artiklis 32 sätestatud normid juurdepääsu kohta krediidasutuses hoitavatele kontodele;
 - b) eeskirjad, mis käsitlevad andmetele turvalise juurdepääsu tagamist kontot haldava makseteenuse pakkuja või kontoteabe teenuse pakkujate ja makse algatamise teenuse pakkujate poolt ja mis on sätestatud III jaotise 3. peatükis, ilma et see piiraks artikli 45 kohaldamist;
 - c) kohustus korraldada või rakendada pettuse ennetamise mehhanisme, sealhulgas kliendi tugevat autentimist, nagu on sätestatud artiklites 85, 86 ja 87;
 - d) kohustus järgida sularahaautomaatide käitajate või muude sularaha levitajate tasude läbipaistvuse nõudeid kooskõlas artikli 20 punkti c alapunktiga ii;
 - e) makseteenuse pakkujate kohustus pidada kinni artikli 56 lõikes 2, artikli 57 lõikes 2 ja artikli 59 lõikes 2 sätestatud tähtajast makseteenuse kasutajatele hüvitise maksmiseks.
2. Lõikes 1 osutatud juhtudel **peavad** kohaldatavad halduskaristused ja -meetmed **olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning hõlmama** järgmist:
 - a) haldustrahvid;
 - i) juriidilise isiku puhul on maksimaalne haldustrahv vähemalt **7,5 %** tema aastasest kogukäibest, mis määratletakse vastavalt lõikele 3;
 - ii) füüsilise isiku puhul on maksimaalne haldustrahv vähemalt **2 750 000** eurot, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus käesoleva määruse vastuvõtmise kuupäeva seisuga;
 - iii) maksimaalne haldustrahv on vähemalt kaks korda suurem kui rikkumisest saadud kasu, kui seda kasu on võimalik kindlaks määrata;
 - b) avalik teadaanne, milles märgitakse rikkumise eest vastutav juriidiline või füüsiline isik ning rikkumise laad;
 - c) korraldus, millega nõutakse, et rikkumise eest vastutav juriidiline või füüsiline isik lõpetaks asjaomase õigusvastase tegevuse ja hoiduks seda kordamast;
 - d) juhtimisülesannete täitmise ajutine keeld, mida kohaldatakse nende juriidilise isiku juhtorgani liikmete või muude füüsiliste isikute suhtes, kes on rikkumise eest vastutavad.
3. Käesoleva artikli lõike 2 punkti a alapunktis i ja käesoleva määruse artikli 98 lõikes 1 osutatud aastane kogukäive võrdub direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punkti 5 määratluse kohase netokäibega vastavalt sellistele viimase bilansipäeva kohta kättesaadavatele

aruandeaasta finantsaruannetele, mille eest vastutavad juriidilise isiku haldus-, juhtimis- ja järelevalveorganite liikmed.

Kui juriidiline isik on emaettevõtja või sellise emaettevõtja tüdarettevõtja, kes peab koostama konsolideeritud finantsaruandeid vastavalt direktiivi 2013/34/EL artiklile 22, on asjakohane aastane kogukäive netokäive või tulu, mis tuleb kooskõlas asjakohaste raamatupidamisstandarditega kindlaks määrata vastavalt viimase bilansipäeva kohta kättesaadavale kõrgeima tasandi emaettevõtja konsolideeritud finantsaruandele, mille eest vastutavad kõrgeima tasandi emaettevõtja haldus-, juhtimis- ja järelevalveorgani liikmed.

4. Liikmesriigid võivad anda pädevatele asutustele kooskõlas siseriikliku õigusega volitused kehtestada lisaks käesoleva artikli lõikes 2 osutatud karistustele ja artiklis 98 osutatud sunnirahale muud liiki karistusi ja muud liiki karistuste määramise volitusi.

Artikkel 98

Sunniraha

1. Pädevatel asutustel on õigus määrata juriidilistele või füüsilistele isikutele sunniraha käesoleva määrusega kooskõlas vastu võetud otsuse, korralduse, ajutise meetme, taotluse, kohustuse või muu meetme täitmata jätmise eest.

Esimeses lõigus osutatud sunniraha peab olema mõjus ja proportsionaalne ning koosnema päevasummast, mida makstakse seni, kuni nõuetele vastavus on taastatud. See kehtestatakse kuni kuueks kuuks alates sunniraha määramise otsuses märgitud kuupäevast.

Pädevatel asutustel on õigus kehtestada maksimaalse sunnirahana summa, mis on vähemalt

- a) 3 % keskmisest päevakäibest juriidilise isiku puhul;
- b) 30 000 eurot füüsilise isiku puhul.

Keskmine päevakäive saadakse artikli 97 lõikes 3 osutatud aastase kogukäibe jagamisel 365ga.

2. Liikmesriigid võivad ette näha suuremad karistusmaksed, kui on sätestatud lõikes 1.

Artikkel 99

Asjaolud, mida tuleb arvesse võtta halduskaristuste ja muude haldusmeetmete kindlaksmääramisel

1. Pädevad asutused võtavad halduskaristuse või muu haldusmeetme liigi ja määra kindlaksmääramisel arvesse kõiki olulisi elemente ja asjaolusid, et kohaldatavad karistused oleksid proportsionaalsed, sealhulgas järgmist:

- a) rikkumise raskusaste ja kestus;
 - b) rikkumise eest vastutava füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
 - c) rikkumise eest vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisund, mida iseloomustab muu hulgas selle juriidilise isiku aastane kogukäive või selle füüsilise isiku aastane sissetulek, kes rikkumise eest vastutab;
 - d) rikkumise eest vastutava füüsilise või juriidilise isiku teenitud kasu või välditud kahju suurus, kui seda saab kindlaks teha;
 - e) kolmandate isikute kahju, mis tulenes rikkumisest, kui seda saab kindlaks teha;
 - f) rikkumise eest vastutava juriidilise või füüsilise isiku jaoks kaasnev ebasoodne tagajärg, mis tekib sama teo eest nii kriminaalõiguslike kui ka haldusõiguslike menetluste ja karistuste määramisest;
 - g) rikkumise mõju tarbijate ja muude makseteenuste kasutajate huvidega seonduvale;
 - h) rikkumise tegelikud või võimalikud süsteemsed negatiivsed tagajärjed;
 - i) rikkumise keerukus või rohkem kui ühe füüsilise või juriidilise isiku osalemine selles;
 - j) rikkumise eest vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad rikkumised;
 - k) see, mil määral rikkumise eest vastutav füüsiline või juriidiline isik teeb pädeva asutusega koostööd;
 - l) parandusmeetmed, mida rikkumise eest vastutav juriidiline või füüsiline isik on võtnud selleks, et ennetada rikkumise kordumist.
2. Pädevad asutused, kes kasutavad artikli 96 lõike 4 kohaseid kokkuleppemenetlusi või kiirendatud täitemenetlusi, kohandavad artiklites 96, 97 ja 98 sätestatud asjakohaseid halduskaristusi ja haldusmeetmeid vastavalt asjaomasele juhtumile, et tagada nende proportsionaalsus.

Artikkel 100

Kaebuse esitamise õigus

1. Otsused, mille pädevad asutused käesoleva määruse kohaselt teevad, on kohtus vaidlustatavad.
2. Lõiget 1 kohaldatakse ka tegevusetuse suhtes.

Artikkel 101

Halduskaristuste ja haldusmeetmete avaldamine

1. Pädevad asutused avaldavad oma veebisaidil kõik otsused, millega määratakse juriidilistele ja füüsilistele isikutele halduskaristus või -meede käesoleva määruse rikkumise eest, ning vajaduse korral kõik kokkulepped. Avaldatav teave peab sisaldama rikkumise lühikirjeldust ja määratud halduskaristust või muud haldusmeedet või asjakohasel juhul avaldust kokkuleppe kohta. Kui halduskaristuse või haldusmeetme määramise otsust kohaldatakse füüsilise isiku suhtes, siis asjaomase isiku nime ei avaldata.

Pädevad asutused avaldavad esimeses lõigus osutatud otsuse ja avalduse kohe pärast seda, kui juriidilist või füüsilist isikut, kelle suhtes otsust kohaldatakse, on otsusest teavitatud või kui kokkulepe on allkirjastatud.

2. Erandina lõikest 1 võib riiklik pädev asutus juhul, kui ta leiab, et füüsiliste isikute nime või isikuandmete avaldamine on vajalik, et kaitsta finantsturgude stabiilsust või tagada käesoleva määruse tõhus täitmine, sealhulgas artikli 97 lõike 2 punktis b osutatud avalike teadaannete või artikli 97 lõike 2 punktis d osutatud ajutiste keeldude kohaldamise puhul, avaldada ka isikute nimed või isikuandmed, tingimusel et ta põhjendab oma sellekohast otsust ja et avaldatakse üksnes need isikuandmed, mille avaldamine on tingimata vajalik finantsturgude stabiilsuse kaitseks või käesoleva määruse tõhusa täitmise tagamiseks.
3. Kui halduskaristuse määramise või muu haldusmeetme võtmise otsuse peale saab esitada kaebuse asjaomasele kohtule või muule asutusele, avalikustavad pädevad asutused viivitamata oma ametlikul veebisaidil ka kaebuste esitamist käsitleva teabe ning edaspidi ka igasuguse kaebuste tulemusi käsitleva teabe, kui see teave on juriidiliste isikute kohta. Kui vaidlustatud otsus puudutab füüsilist isikut ja kui lõike 2 kohast erandit ei kohaldata, avaldavad pädevad asutused kaebust käsitleva teabe ainult anonüümitult.
4. Pädevad asutused tagavad, et käesoleva artikli kohaselt avaldatud teavet hoitakse nende ametlikul veebisaidil kuni viis aastat. Avaldatud teadaannetes sisalduvaid isikuandmeid hoitakse pädeva asutuse ametlikul veebisaidil edasi üksnes juhul, kui iga-aastase läbivaatamise tulemusena leitakse, et nende andmete avaldamine on endiselt vajalik finantsturgude stabiilsuse kaitseks või käesoleva määruse tõhusa täitmise tagamiseks, kuid ühegi juhul ei hoita neid seal kauem kui viis aastat.

Artikkel 102

Menetluste, karistuste ja meetmete järelevalve

1. Pädevad asutused esitavad Euroopa Pangandusjärelevalvele korrapäraselt anonüümitud ja koondkujul andmed järgmise kohta:

- a) algatatud, peatatud või lõpetatud ametlikud haldusmenetlused, mille tulemusena määratakse halduskaristused või -meetmed;
 - b) sunniraha, mis on määratud kooskõlas artikliga 98 käesoleva määruse jätkuva rikkumise eest;
 - c) asjakohasel juhul kokkulepped ja kiirendatud täitemenetlused ning nende tulemused, olenemata nende avaldamisest, kooskõlas artikli 96 lõikega 4;
 - d) süüdimõistva otsusega lõppenud kriminaalmenetlused ja nendega seotud karistused, millest õigusasutused on teatanud kooskõlas artikli 91 lõike 4 punktiga a;
 - e) kriminaal- või halduskaristuste määramise või haldusmeetmete võtmise otsuste peale esitatud kaebused ja nende kaebuste tulemus.
2. Kui pädev asutus avalikustab halduskaristuse või haldusmeetme, teatab ta sellest samal ajal Euroopa Pangandusjärelevalvele.
 3. Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kahe aasta jooksul pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva ja seejärel iga kahe aasta järel komisjonile aruande karistuste kohta, mida pädevad asutused käesoleva määruse täitmise tagamiseks kohaldavad.

Artikkel 103

Rakendusmeetmetest teatamine

Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse jõustumise kuupäev] käesoleva peatüki kohaselt vastu võetud õigus- ja haldusnormidest, sealhulgas asjakohastest kriminaalõiguse sätetest. Liikmesriigid teatavad põhjendamatu viivitusega komisjonile kõnealuste sätete hilisematest muudatustest.

9. PEATÜKK

Euroopa Pangandusjärelevalve õigus finantstoodetesse sekkuda

Artikkel 104

Euroopa Pangandusjärelevalve ajutise sekkumise volitused

1. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 9 lõike 5 kohaselt võib Euroopa Pangandusjärelevalve juhul, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimused, keelata liidus ajutiselt teatavat liiki makseteenuse või makseinstrumendi või e-raha teenuse või e-raha instrumendi või nende teatava funktsiooni kasutamise või piirata nende kasutamist. Sellist keeldu või piirangut või nendest erandi tegemist

võidakse kohaldada Euroopa Pangandusjärelevalve poolt kindlaks määratud asjaoludel.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb lõike 1 kohase otsuse ainult juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - a) kavandatud meede mõjutab märkimisväärset hulka makseteenuste kasutajaid või e-raha teenuste kasutajaid või sellega kõrvaldatakse oht makseteenuste või e-raha teenuste turgude nõuetekohasele toimimisele ja nende turgude terviklikkusele või nende turgude kui terviku või nende osa stabiilsusele liidus;
 - b) asjaomase makseteenuse või e-raha teenuse suhtes kohaldatavad liidu õigusel sätestatud regulatiivsed nõuded ei võimalda ohtu kõrvaldada;
 - c) pädev asutus või pädevad asutused ei ole võtnud meetmeid ohu kõrvaldamiseks või võetud meetmed ei vähenda seda ohtu piisavalt.

Kui esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, võib Euroopa Pangandusjärelevalve ettevaatusabinõuna kehtestada lõikes 1 osutatud keelu või piirangu enne seda, kui asjaomast makseteenust või e-raha teenust hakatakse makseteenuste kasutajatele pakkuma või levitama.

3. Võttes käesoleva artikli alusel meetmeid, tagab Euroopa Pangandusjärelevalve kõik järgmise:
 - a) meede ei avalda makseteenuste või e-raha teenuste turu tõhususele ega makseteenuste või e-raha teenuste pakkujatele kahjustavat mõju, mis oleks meetmest saadava kasuga võrreldes ebaproportsionaalne;
 - b) meede ei põhjusta õigusliku arbitraaži riski;
 - c) meede võetakse pärast asjaomase riikliku pädeva asutusega konsulteerimist.
4. Enne kui Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse võtta käesoleva artikli kohase meetme, teavitab ta kavandatavast meetmest pädevaid asutusi.
5. Käesoleva artikli kohase meetme võtmise otsuse tegemise korral avaldab Euroopa Pangandusjärelevalve oma veebisaidil sellekohase teate. Teates esitatakse keelu või piirangu üksikasjad ning määratakse kindlaks, millise aja möödumisel teate avaldamisest meetmed jõustuvad, tagades seejuures, et teated füüsiliste isikute suhtes tehtud otsuste kohta avaldatakse üksnes anonüümitud kujul. Keeldu või piirangut kohaldatakse üksnes sellise tegevuse suhtes, mis toimub pärast meetmete jõustumist.
6. Euroopa Pangandusjärelevalve vaatab vastavalt lõikele 1 kehtestatud keelu või piirangu läbi asjakohaste ajavahemike tagant, kuid vähemalt kord kolme kuu jooksul. Keeld või piirang kaotab kehtivuse, kui seda nimetatud kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata.
7. Meede, mille Euroopa Pangandusjärelevalve võtab kooskõlas käesoleva artikliga, on ülimuslik pädevate asutuste võetud mis tahes varasema meetme suhtes.
8. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 106 vastu delegeeritud õigusaktid, milles määratakse kindlaks kriteeriumid ja tegurid, mida Euroopa Pangandusjärelevalve peab arvesse võtma, kui ta otsustab, kas mõjutatavate makseteenuste kasutajate või e-raha

teenuste kasutajate hulk on märkimisväärne või kas esineb oht makseteenuste või e-raha teenuste turgude nõuetekohasele toimimisele ja nende turgude terviklikkusele või nende turgude kui terviku või nende osa stabiilsusele liidus, nagu on osutatud lõike 2 punktis a.

Need kriteeriumid ja tegurid hõlmavad järgmist:

- a) makseteenuse või makseinstrumendi või e-raha teenuse või e-raha instrumendi keerukuse aste ja seos selliste kasutajate – sealhulgas tarbijate – liigiga, kellele neid pakutakse;
- b) makseteenuse või makseinstrumendi või e-raha teenuse või e-raha instrumendi riskitase tarbijate jaoks;
- c) makseteenuse või makseinstrumendi või e-raha teenuse või e-raha instrumendi võimalik kasutamine petturite poolt;
- d) makseteenuse või makseinstrumendi või e-raha teenuse või e-raha instrumendi kasutuselevõtu maht või tase;
- e) makseteenuse või makseinstrumendi või e-raha teenuse või e-raha instrumendi uuenduslikkus.

IV JAOTIS

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

Artikkel 105

Delegeeritud õigusaktid

Artikli 106 kohaselt on komisjonil õigus võtta käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega ajakohastatakse artikli 60 lõikes 1 osutatud summasid.

Artikkel 106

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 105 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 105 osutatud delegeeritud volitused igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas paremat õigusloomet käsitlevas institutsioonidevahelises 13. aprilli 2016. aasta kokkuleppes sätestatud põhimõtetega liikmesriikide määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 105 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kolme kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

V JAOTIS

LÖPPSÄTTED

Artikkel 107

Soodsamad tagasimakseõigused ja rangemad pettuste ennetamise meetmed

1. Liikmesriigid või makseteenuse pakkujad võivad näha makseteenuse kasutajatele autoriseeritud krediidikorralduste puhul ette soodsamad tagasimakse saamise õigused, kui on osutatud artiklites 57 ja 59, ning rangemad pettuste ennetamise meetmed, kui on sätestatud artikli 83 lõikes 1 ja artiklis 84.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse jõustumise kuupäev] lõike 1 kohaselt vastu võetud sätetest. Nad teatavad komisjonile viivitamata kõigist nende sätete hilisematest muudatustest.

Artikkel 108

Läbivaatamisklausel

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpangale ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva aruande selle määruse kohaldamise ja mõju ning eelkõige järgmise kohta:
 - a) kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenusega seoses maksekonto teabele juurdepääsu käsitlevate normide ja eelkõige artiklites 38 ja 39 sätestatud

- spetsiaalseid liideseid ja nendega seotud erandeid käsitlevate normide asjakohasus ning mõju konkurentsile ja avatud panganduse kasutuselevõtule;
- b) mõju, mis on eeskirjadel lepingupõhiste kokkulepete ja tasu maksmise kohustuse puudumise kohta kontoteabe teenuse ja makse algatamise teenuse pakkujate juurdepääsuks spetsiaalsele liidesele, nagu on osutatud artiklis 34;
 - c) artikli 28 kohaseid tasusid käsitlevate eeskirjade, sealhulgas lisatasusid käsitlevate eeskirjade asjakohasus ja mõju;
 - d) pettuste ennetamist ja kahju hüvitamist käsitlevate eeskirjade asjakohasus ja mõju nii autoriseerimata kui ka autoriseeritud tehingute puhul;
- da) vastavalt käesolevale määrusele või sellega seoses kehtestatud haldustrahvide ja -meetmete arv ja määr liikmesriigiti;**
- db) riiklike pädevate asutuste ja Euroopa Pangandusjärelevalve vahelise koostöö kvaliteet;**
- dc) pettuse liigid ja suundumused ning rahalise kahju hinnanguline ulatus, mida selline käitumine turule avaldab, arvatuna liikmesriigiti.**

Komisjon esitab vajaduse korral koos oma aruandega seadusandliku akti ettepaneku.

2. Komisjon esitab hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpanngale ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva määruse kohaldamisala kohta, eelkõige seoses maksesüsteemide, makseskeemide ja tehnilise teenuse pakkujatega. Komisjon esitab vajaduse korral koos oma aruandega seadusandliku akti ettepaneku.

Artikkel 109

Määruse (EL) nr 1093/2010 muutmine

Määrust (EL) nr 1093/2010 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõike 2 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Euroopa Pangandusjärelevalve tegutseb käesolevast määrusest tulenevate volituste alusel ja järgmiste seadusandlike aktide kohaldamisala piires: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/87/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48/EÜ ⁽¹⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/110/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013 ⁽²⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL ⁽³⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/49/EL ⁽⁴⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/92/EL ⁽⁵⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) [...] (kolmas makseteenuste direktiiv), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) [...] (makseteenuste määrus) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/65/EÜ asjakohased osad sellises ulatuses, mil neid kohaldatakse krediidi- ja finantseerimisasutuste ning nende üle järelevalvet teostavate pädevate asutuste suhtes, sealhulgas kõik direktiivid, määrused

ja otsused, mis põhinevad kõnealustel seadusandlikel aktidel, ning kõik hilisemad õiguslikult siduvad liidu õigusaktid, millega antakse Euroopa Pangandusjärelevalvele ülesandeid.“

2. Artikli 4 punkti 2 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt i asendatakse järgmisega:

„pädevad asutused või järelevalveasutused, mis kuuluvad artikli 1 lõikes 2 osutatud valdkondlike õigusaktide kohaldamisalasse, sealhulgas Euroopa Keskpang talle määrusega (EL) nr 1024/2013 antud ülesannetega seotud küsimustes;“;

b) alapunktid iii, vi, vii ja viii jäetakse välja.

Artikkel 110

Määruse (EL) nr 2017/2394 muutmine

Määruse (EL) 2017/2394 lisasse lisatakse järgmine punkt:

„29. Euroopa Parlamendi ja nõukogu xxxx määrus (EL) xxxx, mis käsitleb makseteenuseid siseturul ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010.“

Artikkel 111

Vastavustabel

Viiteid direktiivile (EL) 2015/2366 ja direktiivile 2009/110/EÜ käsitatakse viidetena direktiivile (EL) (kolmas makseteenuste direktiiv) või käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt käesoleva määruse III lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 112

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: **21** kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Artikleid 50 ja 57 kohaldatakse siiski alates [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: **27** kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

ILISA

MAKSETEENUSED

(millele on osutatud artikli 3 punktis 3)

- 1) Teenused, mis võimaldavad teha sularaha sissemakset maksekontole ja/või sularaha väljavõtmist maksekontolt.
- 2) Maksetehingute täitmine, sealhulgas rahaliste vahendite ülekandmine maksekontolt või maksekontole, mis on avatud kasutaja makseteenuse pakkuja või muu makseteenuse pakkuja juures, sealhulgas juhul, kui rahalised vahendid on kasutajale antud laenuna.
- 3) Makseinstrumentide väljastamine.
- 4) Maksetehingute vastuvõtmine.
- 5) Rahasiire.
- 6) Makse algatamise teenused.
- 7) Kontoteabe teenused.

II LISA

E-RAHA TEENUSED

(millele on osutatud artikli 3 punktis 52)

E-raha väljastamine, e-raha ühikute salvestamiseks kasutatavate maksekontode haldamine ja e-raha ühikute ülekandmine.

III LISA

VASTAVUSTABEL

DIREKTIIV (EL) <u>2015/2366</u>	DIREKTIIV <u>2009/110/EÜ</u>	DIREKTIIV XXX (kolmas makseteenuste direktiiv)	MÄÄRUS XXX (makseteenuste määrus)
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõige 1		Artikli 2 lõige 1
Punkt a	Punkt a		Punkt a
Punkt b	Punkt b		–
Punkt c	Punkt c		Punkt b
Punkt d			Punkt c
Punkt e	Punkt d		Punkt d
Punkt f	Punkt e		Punkt e
	Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 1	
	Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõige 2	
Artikli 1 lõige 2			Artikli 1 lõige 1
			Artikli 1 lõige 2
Artikli 2 lõige 1			Artikli 2 lõige 1
Artikkel 3			Artikli 2 lõige 2
Punkt a			Punkt a
Punkt b			Punkt b
Punkt c			–
Punkt d			Punkt c
Punkt e			Punkt d
			Punkt e
Punkt f			–
Punkt g			Punkt f
Punkt h			Punkt g
Punkt i			Punkt h

Punkt j			Punkt i
Punkt k	Artikli 1 lõige 4		Punkt j
Punkt l	Artikli 1 lõige 5		Punkt k
Punkt m			Punkt l
Punkt n			Punkt m
Punkt o			–
Artikli 2 lõige 2			Artikli 2 lõige 3
Artikli 2 lõige 3			Artikli 2 lõige 4
Artikli 2 lõige 4			Artikli 2 lõige 5
Artikli 2 lõige 5			Artikli 2 lõige 6
			Artikli 2 lõige 7
			Artikli 2 lõige 8
Artikkel 4	Artikkel 2	Artikkel 2	Artikkel 3
Punktid 1–3		Punktid 1–3	Punktid 1–3
Punkt 4		Punkt 4	Punkt 4
Punkt 5		Punkt 5	Punkt 5
Punkt 6		–	–
–		–	Punktid 6 ja 7
		Punkt 6	Punkt 8
Punkt 7		Punkt 7	Punkt 9
		Punkt 8	Punkt 10
Punktid 8–13		Punktid 9–14	Punktid 11–16
–		–	Punkt 17
Punkt 14		Punkt 15	Punkt 18
Punktid 15 ja 16		Punktid 17 ja 18	Punktid 20 ja 21
Punkt 17		Punkt 16	Punkt 19
Punktid 18 ja 19		Punktid 19 ja 20	Punktid 22 ja 23
Punkt 20		Punkt 21	Punkt 24
Punkt 21		–	Punkt 25

Punkt 22		Punkt 22	Punkt 26
Punktid 23 ja 24		–	Punktid 27 ja 28
–		–	Punkt 29
Punkt 25		Punkt 23	Punkt 30
Punktid 26–30		–	Punktid 31–35
		Punkt 24	Punkt 36
Punkt 31		–	Punkt 37
Punkt 32		Punkt 25	Punkt 38
Punktid 33–36		–	Punktid 39–42
Punkt 37		Punkt 26	Punkt 43
		Punkt 27	
Punktid 38–40		Punktid 28–30	Punktid 44–46
Punktid 41 ja 42		–	–
Punkt 43		–	Punkt 47
Punktid 44 ja 45		Punktid 31 ja 32	Punktid 48 ja 49
Punkt 46		Punkt 33	–
Punkt 47		–	
Punkt 48			–
	Punkt 1	Punkt 39	Punkt 55
	Punkt 2	Punkt 34	Punkt 50
	Punkt 3	–	–
	Punkt 4	Punkt 35	–
		Punktid 36–38	Punktid 52–54
			Punkt 55
		Artikli 3 lõiked 1 ja 2	
Artikli 5 lõige 1	Artikli 3 lõige 1	Artikli 3 lõige 3	
	Artikli 3 lõige 2	Artikli 9 lõige 5	
Artikli 5 lõige 2		Artikli 3 lõige 4	

Artikli 5 lõige 3		Artikli 36 lõige 4	
Artikli 5 lõiked 4 ja 5		–	
Artikli 5 lõige 6		Artikli 3 lõige 4	
Artikli 5 lõige 7		–	
Artikli 6 lõige 1	Artikli 3 lõige 3	Artikli 4 lõige 1	
	Artikli 3 lõige 4	Artikli 20 lõiked 1, 2 ja 3	
Artikli 6 lõige 2		Artikli 4 lõige 2	
Artikli 6 lõige 3		Artikli 4 lõige 3	
Artikli 6 lõige 4		Artikli 4 lõige 4	
Artikkel 7	Artikkel 4	Artikkel 5	
Artikli 8 lõige 1	Artikli 5 lõige 1	Artikli 6 lõige 1	
Artikli 8 lõige 2	Artikli 5 lõige 6	Artikli 6 lõige 2	
Artikli 8 lõige 3	Artikli 5 lõige 7	Artikli 6 lõige 3	
Artikli 9 lõige 1		Artikli 7 lõiked 1 ja 2	
Artikli 9 lõige 2		Artikli 7 lõige 3	
–		Artikli 7 lõige 4	
Artikli 9 lõige 3		Artikli 7 lõige 5	
		Artikli 8 lõige 1	
	Artikli 5 lõige 2	Artikli 8 lõiked 2 ja 4	
	Artikli 5 lõige 3	Artikli 8 lõige 3	
	Artikli 5 lõige 4	Artikli 8 lõige 5	
	Artikli 5 lõige 5	Artikli 8 lõige 6	
Artikli 10 lõige 1		Artikli 9 lõige 1	
Artikli 10 lõige 2		Artikli 9 lõige 2	
	Artikli 7 lõige 1	Artikli 9 lõige 3	

	Artikli 7 lõige 2	Artikli 9 lõige 4	
	Artikli 7 lõige 3		
	Artikli 7 lõige 4		
Artikli 11 lõige 1		Artikli 13 lõige 1	
Artikli 11 lõige 2		Artikli 13 lõige 2	
Artikli 11 lõige 3		Artikli 13 lõige 3	
Artikli 11 lõige 4		Artikli 13 lõige 4	
Artikli 11 lõige 5		Artikli 13 lõige 5	
Artikli 11 lõige 6		Artikli 13 lõige 6	
Artikli 11 lõige 7		Artikli 13 lõige 7	
Artikli 11 lõige 8		Artikli 13 lõige 8	
Artikli 11 lõige 9		Artikli 13 lõige 9	
Artikkel 12		Artikkel 14	
Artikli 13 lõige 1		Artikli 16 lõige 1	
Artikli 13 lõige 2		Artikli 16 lõige 2	
Artikli 13 lõige 3		Artikli 16 lõige 3	
Artikli 14 lõige 1		Artikli 17 lõige 1	

Artikli 14 lõige 2		Artikli 17 lõige 2	
Artikli 14 lõige 3		Artikli 17 lõige 3	
Artikli 14 lõige 4		Artikli 17 lõige 4	
Artikli 15 lõige 1		Artikli 18 lõige 1	
Artikli 15 lõige 2		Artikli 18 lõige 2	
Artikli 15 lõige 3		Artikli 18 lõige 3	
Artikli 15 lõige 4		Artikli 18 lõige 4	
Artikli 15 lõige 5		Artikli 18 lõige 5	
		Artikli 18 lõige 6	
Artikkel 16		Artikkel 15	
Artikli 17 lõige 1		Artikli 11 lõige 1	
Artikli 17 lõige 2		Artikli 11 lõige 2	
Artikli 17 lõige 3		Artikli 11 lõige 3	
Artikli 17 lõige 4		Artikli 11 lõige 4	
Artikli 18 lõige 1	Artikli 6 lõike 1 punkt a	Artikli 10 lõige 1	
Punkt a	Punkt c	Punkt a	

Punkt b		Punkt b	
Punkt c		Punkt c	
Artikli 18 lõige 2	Artikli 6 lõige 4	Artikli 10 lõige 2	
Artikli 18 lõige 3	Artikli 6 lõige 4	Artikli 10 lõige 3	
Artikli 18 lõige 4	Artikli 6 lõike 1 punkt b	Artikli 10 lõige 4	
Artikli 18 lõige 5	Artikli 6 lõige 2 Artikli 6 lõige 4	Artikli 10 lõige 5	
	Artikli 6 lõige 3	Artikli 10 lõige 6	
Artikli 18 lõige 6		Artikli 10 lõige 7	
Artikli 19 lõige 1		Artikli 19 lõige 1	
Artikli 19 lõige 2		Artikli 19 lõige 2	
Artikli 19 lõige 3		Artikli 19 lõige 3	
Artikli 19 lõige 4		Artikli 19 lõige 4	
Artikli 19 lõige 5		Artikli 19 lõige 5	
Artikli 19 lõige 6		Artikli 22 lõige 1	
Artikli 19 lõige 7		Artikli 19 lõige 6, artikli 21 lõige 2	
Artikli 19 lõige 8		Artikli 19 lõige	

		7, artikli 22 lõige 2	
Artikli 20 lõige 1		Artikli 23 lõige 1	
Artikli 20 lõige 2		Artikli 23 lõige 2	
Artikkel 21		Artikkel 12	
Artikli 22 lõige 1		Artikli 24 lõige 1	
Artikli 22 lõige 2		Artikli 24 lõige 2	
Artikli 22 lõige 3		Artikli 24 lõige 3	
Artikli 22 lõige 4		Artikli 24 lõige 4	
Artikli 22 lõige 5		Artikli 24 lõige 5	
Artikli 23 lõige 1		Artikli 25 lõige 1	
Punkt a		Punkt a	
Punkt b		Punkt b	
Punkt c		Punkt c	
Punkt d		–	
		Artikli 25 lõige 2	
Artikli 23 lõige 2		Artikli 25 lõige 3	
Artikli 23 lõige 3		Artikli 25 lõige 4	
Artikli 24 lõige 1		Artikli 26	

		lõige 1	
Artikli 24 lõige 2		Artikli 26 lõige 2	
Artikli 24 lõige 3		Artikli 26 lõige 3	
Artikli 25 lõige 1		Artikli 27 lõige 1	
Artikli 25 lõige 2		Artikli 27 lõige 2	
Artikli 26 lõige 1		Artikli 28 lõige 1	
Artikli 26 lõige 2		Artikli 28 lõige 2	
Artikli 27 lõige 1		Artikli 29 lõige 1	
Artikli 27 lõige 2		Artikli 29 lõige 2	
Artikli 28 lõige 1		Artikli 30 lõige 1	
Artikli 28 lõige 2		Artikli 30 lõige 2	
Artikli 28 lõige 3		Artikli 30 lõige 3	
Artikli 28 lõige 4		Artikli 30 lõige 4	
Artikli 28 lõige 5		Artikli 30 lõige 5	
Artikli 29 lõige 1		Artikli 31 lõige 1	
Artikli 29 lõige 2		Artikli 31	

		lõige 2	
Artikli 29 lõige 3		Artikli 31 lõige 3	
Artikli 29 lõige 4		Artikli 31 lõige 4	
Artikli 29 lõige 5		Artikli 31 lõige 5	
Artikli 29 lõige 6		–	
		Artikli 31 lõige 6	
Artikli 30 lõige 1		Artikli 32 lõige 1	
Artikli 30 lõige 2		Artikli 32 lõige 2	
Artikli 30 lõige 3		Artikli 32 lõige 3	
Artikli 30 lõige 4		Artikli 32 lõige 4	
Artikli 31 lõige 1		Artikli 33 lõige 1	
Artikli 31 lõige 2		Artikli 33 lõige 2	
	Artikli 8 lõiked 1, 2 ja 3		
Artikli 32 lõige 1	Artikli 9 lõige 1	Artikli 34 lõige 1	
Punkt a		Punkt a	
	Punkt a	Punkt b	
Punkt b	Punkt b	Punkt c	
Artikli 32 lõige 2	Artikli 9 lõige 2	Artikli 34	

		lõige 2	
Artikli 32 lõige 3	Artikli 9 lõige 3	Artikli 34 lõige 3	
Artikli 32 lõige 4	Artikli 9 lõige 4	Artikli 34 lõige 4	
Artikli 32 lõige 5	Artikli 9 lõiked 5, 6 ja 7	Artikli 34 lõige 5	
Artikli 32 lõige 6	Artikli 9 lõige 8	Artikli 34 lõige 6	
Artikli 33 lõige 1		Artikli 36 lõige 1	
Artikli 33 lõige 2		Artikli 36 lõige 2	Artikli 47 lõige 2
Artikkel 34	Artikli 9 lõige 9	Artikkel 35	
		Artikli 37 lõiked 1, 2 ja 3	
		Artikli 38 lõiked 1 ja 2	
	Artikkel 10	Artikli 45 lõiked 2 ja 4	
	Artikli 11 lõige 1		Artikli 30 lõige 1
	Artikli 11 lõige 2		Artikli 30 lõige 2
	Artikli 11 lõige 3		Artikli 30 lõige 3
	Artikli 11 lõige 4		Artikli 30 lõige 4
	Artikli 11 lõige 5		Artikli 30 lõige 5
	Artikli 11 lõige 6		Artikli 30 lõige 6
	Artikli 11 lõige 7		Artikli 30 lõige 7
	Artikkel 12		Artikli 30 lõige 8
	Artikkel 13		IV jaotise 8. peatükk
Artikli 35 lõige 1			Artikli 31 lõiked 1

			ja 5
			Artikli 31 lõige 2
Artikli 35 lõige 2			Artikli 31 lõiked 3, 4 ja 6
			Artikli 31 lõige 7
Artikkel 36			Artikli 32 lõiked 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7
Artikli 37 lõige 1		–	
Artikli 37 lõige 2		Artikli 39 lõige 1	
Artikli 37 lõige 3		Artikli 39 lõige 2	
Artikli 37 lõige 4		Artikli 39 lõige 3	
Artikli 37 lõige 5		Artikli 39 lõige 4	
Artikli 38 lõige 1			Artikli 4 lõige 1
Artikli 38 lõige 2			Artikli 4 lõige 2
Artikli 38 lõige 3			–
Artikkel 39			–
			Artikkel 7
Artikli 40 lõige 1			Artikli 8 lõige 1
Artikli 40 lõige 2			Artikli 8 lõige 2
Artikli 40 lõige 3			Artikli 8 lõige 3
Artikkel 41			Artikkel 9
Artikli 42 lõige 1			Artikkel 10
Artikli 42 lõige 2			–
Artikli 43 lõige 1			Artikli 11 lõige 1

Artikli 43 lõige 2			Artikli 11 lõige 2
Artikli 44 lõige 1			Artikli 12 lõige 1
Artikli 44 lõige 2			Artikli 12 lõige 2
Artikli 44 lõige 3			Artikli 12 lõige 3
Artikkel 45			Artikkel 13
Punkt 1			Punkt 1
Punkt a			Punkt a
Punkt b			Punkt b
			Punkt c
Punkt c			Punkt d
Punkt d			Punkt e
			Punktid f ja g
Punkt 2			Punkt 2
Punkt a			Punkt a
Punkt b			Punkt b
Artikli 45 lõige 3			Artikli 13 lõige 3
Artikkel 46			Artikkel 14
Artikkel 47			Artikkel 15
Artikkel 48			Artikkel 16
Artikkel 49			Artikkel 17
Artikkel 50			Artikkel 18
Artikli 51 lõige 1			Artikli 19 lõige 1
Artikli 51 lõige 2			Artikli 19 lõige 2
Artikli 51 lõige 3			Artikli 19 lõige 3
Artikkel 52			Artikkel 20
Punkt 1			Punkt a
Alapunkt a			Alapunkt i
Alapunkt b			Alapunkt ii
Punkt 2			Punkt b

Alapunkt a			Alapunkt i
Alapunkt b			Alapunkt ii
Alapunkt c			Alapunkt iii
Alapunkt d			Alapunkt iv
Alapunkt e			Alapunkt v
			Alapunkt vi
Alapunkt f			Alapunkt vii
Alapunkt g			Alapunkt viii
Punkt 3			Punkt c
Alapunkt a			Alapunkt i
			Alapunkti ii alapunktid 1, 2, 3 ja 4
Alapunkt b			Alapunkt iii
Alapunkt c			Alapunkt iv
			Alapunkt v
Punkt 4			Punkt d
Alapunkt a			Alapunkt i
Alapunkt b			Alapunkt ii
Alapunkt c			Alapunkt iii
Alapunkt d			Alapunkt iv
Punkt 5			Punkt e
Alapunkt a			Alapunkt i
Alapunkt b			Alapunkt ii
Alapunkt c			Alapunkt iii
Alapunkt d			Alapunkt iv
Alapunkt e			Alapunktid v ja vi
Alapunkt f			Alapunkt vii
Alapunkt g			Alapunkt viii

Punkt 6			Punkt f
Alapunkt a			Alapunkt i
Alapunkt b			Alapunkt ii
Alapunkt c			Alapunkt iii
Punkt 7			Punkt g
Alapunkt a			Alapunkt i
Alapunkt b			Alapunkt ii
Artikkel 53			Artikkel 21
Artikli 54 lõige 1			Artikli 22 lõige 1
			Artikli 22 lõige 2
Artikli 54 lõige 2			Artikli 22 lõige 3
Artikli 54 lõige 3			Artikli 22 lõige 4
Artikli 55 lõige 1			Artikli 23 lõige 1
Artikli 55 lõige 2			Artikli 23 lõige 2
Artikli 55 lõige 3			Artikli 23 lõige 3
Artikli 55 lõige 4			Artikli 23 lõige 4
Artikli 55 lõige 5			Artikli 23 lõige 5
Artikli 55 lõige 6			Artikli 23 lõige 6
Artikkel 56			Artikkel 24
Artikli 57 lõige 1			Artikli 25 lõige 1
Artikli 57 lõige 2			Artikli 25 lõige 2
Artikli 57 lõige 3			Artikli 25 lõige 3
Artikli 58 lõige 1			Artikli 26 lõige 1
Artikli 58 lõige 2			Artikli 26 lõige 2
Artikli 58 lõige 3			Artikli 26 lõige 3
Artikli 59 lõige 1			Artikli 5 lõige 1
Artikli 59 lõige 2			Artikli 5 lõige 2
Artikli 60 lõige 1			Artikli 6 lõige 1
Artikli 60 lõige 2			Artikli 6 lõige 2

Artikli 60 lõige 3			Artikli 6 lõige 3
Artikli 61 lõige 1			Artikli 27 lõige 1
Artikli 61 lõige 2			Artikli 27 lõige 2
Artikli 61 lõige 3			Artikli 27 lõige 3
Artikli 61 lõige 4			–
Artikli 62 lõige 1			Artikli 28 lõige 1
Artikli 62 lõige 2			Artikli 28 lõige 2
Artikli 62 lõige 3			Artikli 28 lõige 5
Artikli 62 lõige 4			Artikli 28 lõige 3
Artikli 62 lõige 5			Artikli 28 lõige 4
Artikli 63 lõige 1			Artikli 29 lõige 1
Artikli 63 lõige 2			–
Artikli 63 lõige 3			Artikli 29 lõige 2
			Artikli 29 lõige 3
Artikli 64 lõige 1			Artikli 49 lõige 1
			Artikli 49 lõige 2
Artikli 64 lõige 2			Artikli 49 lõiked 3 ja 5
			Artikli 49 lõige 4
Artikli 64 lõige 3			Artikli 49 lõige 7
Artikli 64 lõige 4			Artikli 49 lõige 6
Artikli 65 lõige 1			–
Artikli 65 lõige 2			–
Artikli 65 lõige 3			–
Artikli 65 lõige 4			–
Artikli 65 lõige 5			–
Artikli 65 lõige 6			–
Artikli 66 lõige 1			Artikli 33 lõige 1
Artikli 66 lõiked 2 ja 4			Artikkel 40

Artikli 66 lõige 3			Artikli 46 lõige 2
Artikli 66 lõige 5			Artikli 34 lõiked 1 ja 2
Artikli 67 lõige 1			Artikli 33 lõige 2
Artikli 67 lõige 2			Artikli 47 lõige 1
Artikli 67 lõige 3			Artikli 41 lõige 1
Artikli 67 lõige 4			Artikli 34 lõiked 1 ja 2
			Artiklid 35–39
Artikli 68 lõige 1			Artikli 51 lõige 1
Artikli 68 lõige 2			Artikli 51 lõige 2
Artikli 68 lõige 3			Artikli 51 lõige 3
Artikli 68 lõige 4			Artikli 51 lõige 4
Artikli 68 lõige 5			Artikli 42 lõige 1
Artikli 68 lõige 6			Artikli 42 lõige 2
			Artikli 43 lõiked 1, 2, 3 ja 4
			Artikli 44 lõiked 1 ja 2
			Artikli 45 lõiked 1 ja 2
			Artikli 46 lõige 1
			Artikli 47 lõige 2
			Artikli 48 lõiked 1, 2, 3, 4 ja 5
			Artikli 50 lõiked 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ja 9
Artikli 69 lõiked 1 ja 2			Artikkel 52
Artikli 70 lõige 1			Artikli 53 lõige 1

Artikli 70 lõige 2			Artikli 53 lõige 2
Artikli 71 lõige 1			Artikli 54 lõige 1
Artikli 71 lõige 2			Artikli 54 lõige 2
Artikli 72 lõige 1			Artikli 55 lõige 1
Artikli 72 lõige 2			Artikli 55 lõige 2
Artikli 73 lõige 1			Artikli 56 lõiked 1 ja 3
			Artikli 56 lõige 2
Artikli 73 lõige 2			Artikli 56 lõige 4
Artikli 73 lõige 3			Artikli 56 lõige 5
			Artikli 57 lõiked 1, 2, 3, 4, 5 ja 6
			Artikkel 58
			Artikli 59 lõiked 1, 2, 3, 4 ja 5
Artikli 74 lõige 1			Artikli 60 lõige 1
Artikli 74 lõige 2			Artikli 60 lõige 2
			Artikli 60 lõige 3
Artikli 74 lõige 3			Artikli 60 lõige 4
Artikli 75 lõige 1			Artikli 61 lõige 1
			Artikli 61 lõige 2
Artikli 75 lõige 2			Artikli 61 lõige 3
			Artikli 61 lõige 4
Artikli 76 lõige 1			Artikli 62 lõige 1
Artikli 76 lõige 2			Artikli 62 lõige 2
Artikli 76 lõige 3			Artikli 62 lõige 3
Artikli 76 lõige 4			Artikli 62 lõige 4
Artikli 77 lõige 1			Artikli 63 lõige 1

Artikli 77 lõige 2			Artikli 63 lõige 2
Artikli 78 lõige 1			Artikli 64 lõige 1
Artikli 78 lõige 2			Artikli 64 lõige 2
			Artikli 66 lõige 3
Artikli 79 lõige 1			Artikli 65 lõige 1
Artikli 79 lõige 2			Artikli 65 lõige 2
Artikli 79 lõige 3			Artikli 65 lõige 3
Artikli 80 lõige 1			Artikli 66 lõige 1
Artikli 80 lõige 2			Artikli 66 lõige 2
Artikli 80 lõige 3			Artikli 66 lõige 3
Artikli 80 lõige 4			Artikli 66 lõige 4
Artikli 80 lõige 5			Artikli 66 lõige 5
Artikli 81 lõige 1			Artikli 67 lõige 1
Artikli 81 lõige 2			Artikli 67 lõige 2
Artikli 81 lõige 3			Artikli 67 lõige 3
Artikli 82 lõige 1			Artikli 68 lõige 1
Artikli 82 lõige 2			Artikli 68 lõige 2
Artikli 83 lõige 1			Artikli 69 lõige 1
Artikli 83 lõige 2			Artikli 69 lõige 2
Artikli 83 lõige 3			Artikli 69 lõige 3
Artikkel 84			Artikkel 70
Artikkel 85			Artikkel 71
Artikkel 86			Artikkel 72
Artikli 87 lõige 1			Artikli 73 lõige 1
Artikli 87 lõige 2			Artikli 73 lõige 2
Artikli 87 lõige 3			Artikli 73 lõige 3
Artikli 88 lõige 1			Artikli 74 lõige 1
Artikli 88 lõige 2			Artikli 74 lõige 2
Artikli 88 lõige 3			Artikli 74 lõige 3

Artikli 88 lõige 4			Artikli 74 lõige 4
Artikli 88 lõige 5			Artikli 74 lõige 5
			Artikli 74 lõige 6
Artikli 89 lõige 1			Artikli 75 lõige 1
Artikli 89 lõige 2			Artikli 75 lõige 2
Artikli 89 lõige 3			Artikli 75 lõige 3
Artikli 90 lõige 1			Artikli 76 lõige 1
Artikli 90 lõige 2			Artikli 76 lõige 2
Artikkel 91			Artikkel 77
Artikli 92 lõige 1			Artikli 78 lõige 1
Artikli 92 lõige 2			Artikli 78 lõige 2
Artikkel 93			Artikkel 79
Artikkel 94			Artikkel 80
Artikli 95 lõige 1			Artikli 81 lõige 1
Artikli 95 lõige 2			–
Artikli 95 lõige 3			–
Artikli 95 lõige 4			–
Artikli 95 lõige 5			Artikli 81 lõige 2
Artikli 96 lõige 1			–
Artikli 96 lõige 2			–
Artikli 96 lõige 3			–
Artikli 96 lõige 4			–
Artikli 96 lõige 5			–
Artikli 96 lõige 6			Artikkel 82
			Artikli 83 lõiked 1, 2, 3, 4, 5 ja 6
			Artikli 84 lõiked 1, 2 ja 3

Artikli 97 lõige 1			Artikli 85 lõige 1
			Artikli 85 lõiked 2–7
Artikli 97 lõige 2			Artikli 85 lõige 8, artikli 85 lõige 9
Artikli 97 lõige 3			Artikli 85 lõige 10
Artikli 97 lõige 4			Artikli 86 lõige 1
Artikli 97 lõige 5			Artikli 86 lõige 2
			Artikli 86 lõiked 3 ja 4
			Artikkel 87
			Artikli 88 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 98 lõige 1			Artikli 89 lõige 1
Punkt a			Punkt a
Punkt b			Punkt b
Punkt c			Punkt c
			Punkt d
Punkt d			Punkt e
			Punkt f
			Punkt g
Artikli 98 lõiked 2 ja 4			Artikli 89 lõige 2
Artikli 98 lõige 3			Artikli 85 lõige 11
Artikli 98 lõige 5			Artikli 89 lõige 3
Artikli 99 lõige 1			Artikli 90 lõige 1
Artikli 99 lõige 2			Artikli 90 lõige 2
Artikli 100 lõige 1			Artikli 91 lõige 2
Artikli 100 lõige 2			Artikli 91 lõige 3
Artikli 100 lõige 3			Artikli 91 lõige 1
Artikli 100 lõiked 4 ja 5			

			Artikli 91 lõiked 4 ja 5
Artikli 100 lõige 6			Artikli 91 lõige 6
			Artikkel 92
			Artikli 93 lõiked 1, 2, 3 ja 4
Artikli 101 lõige 1			Artikli 94 lõige 1
Artikli 101 lõige 2			Artikli 94 lõige 2
Artikli 101 lõige 3			Artikli 94 lõige 3
Artikli 101 lõige 4			Artikli 94 lõige 4
Artikli 102 lõige 1			Artikli 95 lõige 1
Artikli 102 lõige 2			Artikli 95 lõige 2
Artikli 103 lõige 1			Artikli 96 lõige 1
			Artikli 96 lõiked 2, 3 ja 4
Artikli 103 lõige 2			Artikli 101 lõiked 1, 2, 3 ja 4
			Artikli 97 lõiked 1, 2, 3 ja 4
			Artikli 98 lõiked 1 ja 2
			Artikli 99 lõiked 1 ja 2
			Artikli 100 lõiked 1 ja 2
			Artiklid 102–104
Artikkel 104		Artikkel 40	Artikkel 105
Artikli 105 lõige 1		Artikli 41 lõige 1	Artikli 106 lõige 1

Artikli 105 lõige 2		Artikli 41 lõige 2	Artikli 106 lõige 2
Artikli 105 lõige 3		Artikli 41 lõige 3	Artikli 106 lõige 3
			Artikli 106 lõige 4
Artikli 105 lõige 4		Artikli 41 lõige 4	Artikli 106 lõige 5
Artikli 105 lõige 5		Artikli 41 lõige 5	Artikli 106 lõige 6
Artikkel 106			–
	Artikli 14 lõiked 1 ja 2		
	Artikli 15 lõiked 1 ja 2		
Artikli 107 lõige 1	Artikli 16 lõige 1	Artikli 42 lõige 1	
Artikli 107 lõige 2		Artikli 42 lõige 2	
Artikli 107 lõige 3	Artikli 16 lõige 2	Artikli 42 lõige 3	
			Artikkel 107
Artikkel 108	Artikkel 17	Artikkel 43	Artikkel 108
Artikli 109 lõige 1		Artikli 44 lõige 1	
Artikli 109 lõige 2		Artikli 44 lõige 2	
Artikli 109 lõige 3		Artikli 44 lõige 3	
Artikli 109 lõige 4		Artikli 44 lõige 4	
Artikli 109 lõige 5		–	
	Artikli 18 lõige 1	Artikli 45	

		lõiked 1 ja 2	
	Artikli 18 lõige 2	Artikli 45 lõige 3	
	Artikli 18 lõige 3	Artikli 45 lõige 4	
	Artikli 18 lõige 4	–	
Artikkel 114	Artikkel 21	Artikkel 48	
Artikli 115 lõige 1	Artikli 22 lõige 1	Artikli 49 lõige 1	
Artikli 115 lõige 2		Artikli 49 lõige 2	
Artikli 115 lõige 3	Artikli 22 lõige 2	Artikli 49 lõige 3	
Artikli 115 lõige 4		–	
Artikli 115 lõige 5		–	
Artikli 115 lõige 6		–	
Artikkel 116	Artikkel 23	Artikkel 50	Artikkel 112
Artikkel 117	Artikkel 24	Artikkel 51	–
I lisa		I lisa	I lisa
		II lisa	II lisa
II lisa		III lisa	III lisa